

Úradný vestník

Európskej únie

L 181

Slovenské vydanie

Právne predpisy

Zväzok 55

12. júla 2012

Obsah

II *Nelegislatívne akty*

NARIADENIA

- ★ **Nariadenie Komisie (EÚ) č. 600/2012 z 21. júna 2012 o overovaní správ o emisiách, správ o tonokilometroch a akreditácii overovateľov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES ⁽¹⁾** 1
- ★ **Nariadenie Komisie (EÚ) č. 601/2012 z 21. júna 2012 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES ⁽¹⁾** 30

Cena: 7 EUR

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

SK

Akty, ktoré sú vytlačené obyčajným písmom, sa týkajú každodennej organizácie poľnohospodárskych záležitostí a sú spravidla platné len obmedzený čas.

Názvy všetkých ostatných aktov sú vytlačené tučným písmom a je pred nimi hviezdička.

II

(Nelegislatívne akty)

NARIADENIA

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 600/2012

z 21. júna 2012

o overovaní správ o emisiách, správ o tonokilometroch a akreditácii overovateľov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

pohyb služieb a poskytovateľov služieb v Únii a súčasne sa zachováva vysoká kvalita služieb. Celoeurópska harmonizácia pravidiel akreditácie a overovania v rámci systému obchodovania s emisiami v Únii by mala prispieť ku konkurenčnému trhu overovateľov a súčasne zabezpečiť prevádzkovateľom a prevádzkovateľom lietadiel transparentnosť a informovanosť.

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES⁽¹⁾, a najmä na jej článok 15 štvrtý odsek,

keďže:

- (1) Na akreditáciu overovateľov je potrebný celkový rámec pravidiel akreditácie, aby sa zabezpečilo, že overovanie správ prevádzkovateľov alebo prevádzkovateľov lietadiel v rámci systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, ktoré sa majú predkladať v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 601/2012 z 21. júna 2012 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES⁽²⁾, vykonávajú overovatelia, ktorí sú technicky spôsobilí na vykonávanie zverenej úlohy nezávislým a nestranným spôsobom a v súlade s požiadavkami a zásadami stanovenými v tomto nariadení.
- (2) Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu⁽³⁾ sa ustanovil všeobecný rámec, ktorým sa uľahčuje voľný

- (3) Pri vykonávaní článku 15 smernice 2003/87/ES je potrebné zabezpečiť synergiu medzi rozsiahlym rámcom akreditácie ustanoveným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93⁽⁴⁾ a súvisiacimi ustanoveniami rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 768/2008/ES z 9. júla 2008 o spoločnom rámci na uvádzanie výrobkov na trh a o zrušení rozhodnutia 93/465/EHS⁽⁵⁾ na jednej strane a špecifickými vlastnosťami systému obchodovania s emisiami skleníkových plynov v Únii a požiadavkami nevyhnutnými na vykonávanie smernice 2003/87/ES na druhej strane. Nariadenie (ES) č. 765/2008 by sa malo aj naďalej uplatňovať na tie aspekty akreditácie overovateľov, ktoré sa neriadia týmto nariadením. Predovšetkým by sa malo zabezpečiť, aby v prípadoch, keď na základe interných postupov členského štátu vnútroštátny orgán menovaný daným členským štátom v súlade s nariadením (ES) č. 765/2008 vykonáva alternatívny postup akreditácie, menovite osvedčovanie overovateľov, ktorí sú fyzickými osobami, príslušný členský štát poskytne dokumenty, z ktorých vyplýva, že takýto orgán je rovnako dôveryhodný ako vnútroštátne akreditačné orgány, ktoré úspešne absolvovali partnerské hodnotenie, ktoré zorganizoval orgán uznaný podľa článku 14 uvedeného nariadenia.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32.⁽²⁾ Pozri stranu 30 tohto úradného vestníka.⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 36.⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 30.⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 82.

- (4) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 z 25. novembra 2009 o dobrovoľnej účasti organizácií v schéme Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS), ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 761/2001 a rozhodnutia Komisie 2001/681/ES a 2006/193/ES⁽¹⁾ sa zavádza nezávislý a nestranný systém udeľovania akreditácií alebo licencií environmentálnym overovateľom. V záujme koherentnosti a zníženia administratívneho bremena členských štátov a hospodárskych subjektov je vhodné zohľadniť synergie medzi uvedeným nariadením a týmto nariadením.
- (5) Systém overovania a akreditácie by mal zamedziť vzniku zbytočnej duplicity postupov a organizácií zriadených na základe iných právnych nástrojov Únie, ktoré by členským štátom alebo hospodárskym subjektom spôsobili zvýšené bremeno. Preto je vhodné čerpať z najlepšej praxe získanej z uplatňovania harmonizovaných noriem prijatých Európskym výborom pre normalizáciu na základe poverenia Komisie podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti⁽²⁾, ku ktorým patria napríklad harmonizované normy týkajúce sa všeobecných požiadaviek na akreditačné orgány, ktoré akreditujú orgány posudzovania zhody; harmonizované normy týkajúce sa požiadaviek na validačné a overovacie orgány pre skleníkové plyny na účely ich akreditácie alebo iných foriem uznávania, ku ktorým boli uverejnené referencie v Úradnom vestníku Európskej únie, ako aj dokument EA-6/03 a iné technické podklady vypracované Európskou spolupracou pre akreditáciu alebo inými orgánmi.
- (6) Pri stanovovaní harmonizovaných pravidiel na overovanie správ prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla a akreditáciu overovateľov je potrebné zabezpečiť, aby zaťaženie prevádzkovateľov emitujúcich malé množstvo oxidu uhličitého (CO₂) ročne, prevádzkovateľov lietadiel považovaných za malé zdroje emisií v zmysle nariadenia (ES) č. 601/2012, ako aj dostupných zdrojov členských štátov, zodpovedalo sledovaným cieľom.
- (7) Článok 27 smernice 2003/87/ES umožňuje členským štátom s výhradou ekvivalentných opatrení vylúčiť zo systému obchodovania s emisiami skleníkových plynov v Únii malé zariadenia, pokiaľ sú splnené podmienky uvedené v danom článku. Toto nariadenie by sa nemalo priamo uplatňovať na dané zariadenia vylúčené podľa článku 27 smernice 2003/87/ES s výnimkou prípadu, keď sa členský štát rozhodne, že by sa toto nariadenie malo uplatňovať.
- (8) V súlade so zásadami prílohy V k smernici 2003/87/ES by mal overovateľ uplatňovať prístup na základe posudzovania rizika s cieľom dospieť pri overovaní k stanovisku, ktoré poskytuje primeranú istotu, že celkové emisie alebo tonokilometre nie sú podstatne skreslené a správu možno overiť ako uspokojivú. Miera istoty by sa mala týkať hĺbky a podrobnosti overovacích činností vykonávaných v priebehu overovania a znenia formulácie verifikačného stanoviska. Overovateľ by mal byť povinný na základe zistení a informácií získaných v priebehu overovacieho procesu prispôbiť jednu alebo viac činností v procese overovania tak, aby spĺňali požiadavky dosiahnutie primeranej istoty.
- (9) Zodpovednosti overovateľa pri vykonávaní overovania by sa mali jasne vymedziť, aby nedochádzalo k zámene medzi úlohou príslušného orgánu a overovateľa. Overovateľ by si mal za referenčný bod zvoliť plán monitorovania schválený príslušným orgánom a posúdiť, či sa tento plán a postupy opísané v tomto pláne vykonávajú správne. Ak overovateľ zistí nedodržiavanie nariadenia (EÚ) č. 601/2012, mal by niesť zodpovednosť za oznámenie tohto problému v správe o overení.
- (10) Účinné overenie správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla si vyžaduje úplné pochopenie činností prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla. Overovateľ by mal vykonať požadované overovacie činnosti až potom, keď sa na základe predbežného posúdenia presvedčí, že je spôsobilý ich vykonať. V snahe o vysokú kvalitu overovacích činností by sa mali vypracovať harmonizované pravidlá predbežného posudzovania s cieľom zistiť, či je overovateľ spôsobilý, nezávislý a nestranný na vykonanie požadovaných overovacích činností v súlade s pravidlami a zásadami vymedzenými v tomto nariadení.
- (11) Vo všetkých fázach procesu overovania, najmä vo fáze pred uzavretím zmluvy, keď overovateľ vykonáva strategickú analýzu, a počas celého overovania, je zásadne dôležité, aby prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla poskytoval overovateľovi relevantné informácie. Je potrebné stanoviť súbor harmonizovaných požiadaviek, ktorými by sa toto poskytovanie informácií medzi prevádzkovateľom alebo prevádzkovateľom lietadla a overovateľom malo vždy riadiť.
- (12) Všetky overovacie činnosti v overovacom procese sú navzájom prepojené a mali by sa uzavrieť vydaním správy o overení, ktorú vydáva overovateľ a ktorá obsahuje vyhlásenie o overení zodpovedajúce výsledku overovacieho hodnotenia. S cieľom zabezpečiť, že správy o overení a overovacie činnosti v členských štátoch spĺňajú rovnaké normy, je potrebné stanoviť harmonizované požiadavky pre správy o overení a vykonávanie overovacích činností.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 342, 22.12.2009, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 204, 21.7.1998, s. 37.

- (13) Analýza citlivosti nahlasovaných údajov na skreslené informácie, ktoré by mohli byť podstatné, je zásadnou časťou procesu overovania a určuje, ako by mal overovateľ vykonávať overovacie činnosti. Každý prvok v procese overovania je preto úzko prepojený s výsledkom analýzy týchto rizík skreslených informácií.
- (14) Mali by sa prijať špecifické ustanovenia na overovanie správ prevádzkovateľov lietadiel a prevádzkovateľov zariadení, na ktoré sa vzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006 ⁽¹⁾.
- (15) Na vykonávanie smernice 2003/87/ES je zásadne dôležité správne a účinné nahlasovanie emisií skleníkových plynov prevádzkovateľom alebo prevádzkovateľom lietadla. Súčasťou overovacích činností vykonávaných overovateľom by malo byť zabezpečenie správneho fungovania procesu monitorovania a nahlasovania a neustále zlepšovanie výkonnosti prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla.
- (16) Overovacie činnosti a vydávanie správ o overení by mali vykonávať iba tí overovatelia a ich pracovníci, ktorí sú spôsobilí. Overovatelia by mali vytvoriť a neustále zlepšovať vnútorné procesy, ktoré zabezpečujú, že všetci pracovníci zapojení do overovacích činností sú spôsobilí vykonávať zverené úlohy. Kritériá určovania spôsobilosti overovateľa by mali byť vo všetkých členských štátoch rovnaké a mali by byť overiteľné, objektívne a transparentné.
- (17) Vnútroštátny akreditačný orgán zriadený podľa nariadenia (ES) č. 765/2008 by mal mať právomoc akreditovať a vydávať autoritatívne vyhlásenia, pokiaľ ide o spôsobilosť overovateľa vykonávať overovacie činnosti podľa tohto nariadenia, prijímať administratívne opatrenia a vykonávať dohľad nad overovateľmi.
- (18) Členský štát, ktorý zriadenie vnútroštátneho akreditačného orgánu alebo vykonávanie akreditačných činností nepovažuje za hospodársky zmysluplné alebo udržateľné, by mal by mať možnosť obrátiť sa na vnútroštátny akreditačný orgán iného členského štátu. Akreditačné činnosti podľa tohto nariadenia môžu vykonávať iba vnútroštátne akreditačné orgány, ktoré úspešne absolvovali partnerské hodnotenie zorganizované orgánom uznaným podľa článku 14 nariadenia (ES) č. 765/2008.
- (19) V prípade vnútroštátnych akreditačných orgánov, ktoré sú preukázateľne v súlade s týmto nariadením a ktoré už úspešne absolvovali partnerské hodnotenie organizované orgánom uznaným podľa článku 14 nariadenia (ES) č. 765/2008, by sa malo vychádzať z toho, že spĺňajú procesné požiadavky uložené na vnútroštátne akreditačné orgány, ako sú požiadavky na štruktúru vnútroštátneho akreditačného orgánu, vytvorenie procesu zabezpečovania spôsobilosti, vytvorenie potrebných postupov a systému riadenia, či opatrení na ochranu dôvernosti získaných informácií, a mali by byť vyňaté z povinnosti absolvovať nové partnerské hodnotenie po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. V súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí, ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/313/EHS ⁽²⁾, by sa v záujme transparentnosti mali zverejňovať informácie o životnom prostredí obsiahnuté v správach prevádzkovateľov a prevádzkovateľov lietadiel, ktoré sa nachádzajú vo vlastníctve verejných orgánov, s výhradou dodržania určitých požiadaviek na ochranu dôverných informácií.
- (20) Pre správne fungovanie systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov a dohľadu nad kvalitou overovania je zásadne dôležitá účinná spolupráca medzi vnútroštátnymi akreditačnými orgánmi a prípadne príslušnými orgánmi. Z dôvodu transparentnosti je potrebné zabezpečiť, aby vnútroštátne akreditačné orgány alebo prípadne iné vnútroštátne orgány a príslušné orgány vytvorili účinný spôsob výmeny informácií. Výmena informácií medzi príslušnými orgánmi a medzi príslušnými orgánmi a vnútroštátnymi akreditačnými orgánmi alebo inými vnútroštátnymi orgánmi by sa mala riadiť najprísnejšími zárukami mlčanlivosti a profesionálneho tajomstva a s informáciami by sa malo zaobchádzať v súlade s uplatniteľným vnútroštátnym právom a právom Únie.
- (21) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre zmenu klímy,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá overovania správ predkladaných podľa smernice 2003/87/ES a akreditácie overovateľov a dohľadu nad overovateľmi.

Týmto nariadením sa bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia nariadenia (ES) č. 765/2008, takisto vymedzujú podmienky vzájomného uznávania overovateľov a partnerského hodnotenia vnútroštátnych akreditačných orgánov podľa článku 15 smernice 2003/87/ES.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 114.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 41, 14.2.2003, s. 26.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

Toto nariadenie sa uplatňuje na overovanie údajov o emisiách skleníkových plynov a údajov o tonokilometroch nahlásených podľa článku 14 smernice 2003/87/ES od 1. januára 2013.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa okrem definícií uvedených v článku 3 smernice 2003/87/ES a článku 3 nariadenia (EÚ) č. 601/2012 uplatňujú tieto definície:

1. „detekčné riziko“ je riziko, že overovateľ nezistí podstatne skreslené informácie;
2. „akreditácia“ je potvrdenie vnútroštátneho akreditačného orgánu o tom, že overovateľ spĺňa požiadavky harmonizovaných noriem v zmysle bodu 9 článku 2 nariadenia (ES) č. 765/2008 a požiadavky tohto nariadenia na vykonávanie overovania správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla;
3. „overovateľ“ je právnická osoba alebo iný právny subjekt, ktorý vykonáva overovacie činnosti v súlade s týmto nariadením a ktorý je v čase vydania správy o overení akreditovaný vnútroštátnym akreditačným orgánom podľa nariadenia (ES) č. 765/2008 a tohto nariadenia, alebo fyzická osoba, ktorá je bez toho, aby bol dotknutý článok 5 ods. 2 daného nariadenia, poverená iným spôsobom.
4. „overovanie“ sú činnosti vykonávané overovateľom s cieľom vydať správu podľa tohto nariadenia;
5. „podstatne skreslené údaje“ sú skreslené údaje, ktoré podľa názoru overovateľa jednotlivu alebo súhrnne s ostatnými skreslenými údajmi prekračujú hranicu závažnosti alebo môžu negatívne ovplyvniť spôsob, ktorým príslušný orgán nakladá so správou prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla;
6. „správa prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla“ je výročná správa o emisiách, ktorú má predložiť prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla podľa článku 14 ods. 3 smernice 2003/87/ES, alebo správa o tonokilometroch, ktorú má predložiť prevádzkovateľ lietadla na účel žiadosti o pridelenie kvót podľa článkov 3e a 3f danej smernice;
7. „rozsah akreditácie“ sú činnosti uvedené v prílohe I, na ktoré sa žiada o akreditáciu alebo na ktoré bola akreditácia udelená;
8. „spôsobilosť“ je schopnosť uplatniť znalosti a zručnosti na vykonávanie činnosti;
9. „hranica závažnosti“ je kvantitatívny prah alebo hraničný bod, pri prekročení ktorého vzniká skreslenie údajov, ktoré overovateľ jednotlivu alebo súhrnne s ostatnými skreslenými údajmi považuje za podstatné;
10. „systém kontroly“ je hodnotenie rizika a celý súbor kontrolných činností prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla vrátane jeho nepretržitého riadenia, ktoré prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla zaviedol, zdokumentoval, vykonáva a zachováva podľa článku 58 nariadenia (EÚ) č. 601/2012;
11. „kontrolné činnosti“ sú všetky činnosti alebo opatrenia, ktoré vykonáva prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla na zmiernenie vlastných rizík;
12. „nezrovnalosť“ je:
 - a) na účely overovania správy prevádzkovateľa o emisiách každé konanie alebo opomenutie konania prevádzkovateľa, ktoré je v rozpore s povolením na emisie skleníkových plynov a požiadavkami uvedenými v pláne monitorovania schválenom príslušným orgánom;
 - b) na účely overovania správy prevádzkovateľa lietadla o emisiách alebo tonokilometroch každé konanie alebo opomenutie konania prevádzkovateľa lietadla, ktoré je v rozpore s požiadavkami uvedenými v pláne monitorovania schválenom príslušným orgánom;
 - c) na účely akreditácie podľa kapitoly IV každé konanie alebo opomenutie konania overovateľa, ktoré je v rozpore s požiadavkami tohto nariadenia;
13. „miesto“ sú na účely overovania správy o emisiách alebo tonokilometroch prevádzkovateľa lietadla lokality, kde je definovaný a riadený proces monitorovania vrátane lokalít, kde sa kontrolujú a uschovávajú relevantné údaje a informácie;
14. „kontrolné prostredie“ je prostredie, v ktorom funguje systém vnútornej kontroly a celkové opatrenia manažmentu prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla s cieľom zabezpečiť informovanosť o tomto systéme vnútornej kontroly;
15. „vlastné riziko“ je citlivosť parametra v správe prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla na skreslené údaje, ktoré môžu jednotlivu alebo súhrnne s ostatnými skreslenými údajmi spôsobiť podstatné skreslenie skôr, ako sa zohľadní účinok akýchkoľvek súvisiacich kontrolných činností;

16. „kontrolné riziko“ je citlivosť parametra v správe prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla na skreslené informácie, ktoré môžu jednotlivito alebo súhrnne s ostatnými skreslenými informáciami spôsobiť podstatné skreslenie a ktorým systém kontroly nezabráni alebo ich nezistí a nenapraví včas;
17. „verifikačné riziko“ je riziko, ktoré je funkciou vlastného rizika, kontrolného rizika a detekčného rizika a spočíva v tom, že overovateľ vyjadří neprimerané verifikačné stanovisko v prípade, že správa prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla obsahuje podstatne skreslené údaje;
18. „primeraná istota“ je vysoký, no nie absolútny stupeň istoty, jasne vyjadrený vo verifikačnom stanovisku, že správa prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, ktorá je predmetom overovania, neobsahuje podstatne skreslené údaje;
19. „analytické postupy“ znamenajú analýzu fluktuácií a trendov údajov vrátane analýzy vzťahov údajov, ktoré nie sú zlučiteľné s ostatnými relevantnými informáciami alebo ktoré sa odchyľujú od predpovedaných množstiev;
20. „interná dokumentácia o overení“ je celá interná dokumentácia, ktorú vypracoval overovateľ s cieľom zaznamenať všetky dokumenty a odôvodnenia činností, ktoré sa vykonávajú pri overovaní správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla;
21. „vedúci audítor systému EU ETS“ je audítor EU ETS zodpovedný za riadenie overovacieho tímu a dohľad nad ním, ako aj za vykonanie overenia a podanie správy o overení správ prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla;
22. „audítor EU ETS“ je jednotlivý člen overovacieho tímu zodpovedný za vykonanie overenia správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, ktorý nie je vedúcim audítorom systému EU ETS;
23. „technický expert“ je osoba, ktorá má podrobné znalosti a skúsenosti týkajúce sa konkrétneho predmetu, ktoré sú potrebné na vykonávanie overovacích činností na účely kapitoly III a vykonávanie akreditačných činností na účely kapitoly V;
24. „miera istoty“ je stupeň istoty, ktorú overovateľ poskytuje v súvislosti so správou o overení s cieľom znížiť riziko overovania podľa okolností overovacej povinnosti;
25. „hodnotiteľ“ je osoba poverená vnútroštátnym akreditačným orgánom vykonať individuálne alebo v rámci hodnotiaceho tímu hodnotenie overovateľa podľa tohto nariadenia;
26. „vedúci hodnotiteľ“ je hodnotiteľ, ktorý nesie celkovú zodpovednosť za hodnotenie overovateľa podľa tohto nariadenia;

27. „skreslené údaje“ sú opomenutie, skreslenie alebo omyl v údajoch nahlásených prevádzkovateľom alebo prevádzkovateľom lietadla, s výnimkou neistôt prípustných podľa článku 12 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 601/2012.

Článok 4

Predpoklad súladu

V prípade, že overovateľ preukáže, že dodržiava kritériá relevantných harmonizovaných noriem v zmysle článku 2 bodu 9 nariadenia (ES) č. 765/2008 alebo časti týchto noriem, na ktoré sa uverejnili odkazy v *Úradnom vestníku Európskej únie*, vychádza sa z toho, že spĺňa požiadavky stanovené v kapitolách II a III tohto nariadenia v rozsahu, v ktorom sa uplatniteľné harmonizované normy vzťahujú na dané požiadavky.

Článok 5

Všeobecný rámec akreditácie

V prípade, že sa v tomto nariadení nestanovujú žiadne konkrétne ustanovenia o zložení vnútroštátnych akreditačných orgánov alebo o činnostiach a požiadavkách spojených s akreditáciou, uplatňujú sa relevantné ustanovenia nariadenia (ES) č. 765/2008.

KAPITOLA II

OVEROVANIE

Článok 6

Spoľahlivosť overovania

Overená správa o emisiách musí byť pre užívateľov spoľahlivým zdrojom informácií. Verne reprezentuje to, čo reprezentovať má, resp. to, čo sa od nej dá odôvodnene očakávať

Proces overovania správ o emisiách má byť účinným a spoľahlivým nástrojom na podporu postupov zabezpečenia kvality a kontroly kvality a poskytovať informácie, na základe ktorých môže prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla zlepšiť svoje výsledky pri monitorovaní a nahlasovaní emisií.

Článok 7

Všeobecné povinnosti overovateľa

1. Overovateľ vykonáva overovanie a činnosti požadované podľa tejto kapitoly s cieľom poskytnúť správu o overení, v ktorej dospel s primeranou istotou k záveru, že správa prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla neobsahuje žiadne podstatne skreslené údaje.

2. Overovateľ plánuje a vykonáva overovanie s postojom profesionálneho skepticizmu s vedomím, že môžu existovať okolnosti, ktoré spôsobia, že informácie v správe prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla budú obsahovať podstatne skreslené údaje.

3. Overovateľ musí vykonať overenie vo verejnom záujme nezávisle od prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla a príslušných orgánov zodpovedných za smernicu 2003/87/ES.

4. Overovateľ počas overovania posudzuje, či:

- a) je správa prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla úplná a spĺňa požiadavky stanovené v prílohe IX k nariadeniu (EÚ) č. 601/2012;
- b) prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla koná v súlade s požiadavkami povolenia na emisie skleníkových plynov a plánom monitorovania schváleným príslušným orgánom (ak ide o overenie správy prevádzkovateľa o emisiách), ako aj s požiadavkami plánu monitorovania schváleného príslušným orgánom (ak ide o overenie správy prevádzkovateľa lietadla o emisiách alebo tonokilometroch);
- c) údaje v správe prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla neobsahujú žiadne podstatne skreslené údaje;
- d) sú k dispozícii informácie na podporu činností súvisiacich s tokom údajov, systému kontroly a súvisiacich postupov prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla s cieľom zlepšiť výkonnosť ich monitorovania a nahlasovania.

Na účel písmena c) tohto odseku musí overovateľ získať od prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla jasný a objektívny dôkaz, ktorý podloží súhrnné nahlásené emisie alebo tonokilometre s prihliadnutím na všetky ostatné informácie uvedené v správe prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla;

5. Ak overovateľ zistí, že prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla nedodržiava nariadenie (EÚ) č. 601/2012, uvedie tento nesúlad v správe o overení aj vtedy, ak príslušný plán monitorovania schválil príslušný orgán.

6. Ak plán monitorovania nebol schválený príslušným orgánom podľa článku 11 nariadenia (EÚ) č. 601/2012, je neúplný, alebo sa počas obdobia nahlasovania vyskytli zásadné zmeny uvedené v článku 15 ods. 3 alebo 4 daného nariadenia, ktoré príslušný orgán neschválil zodpovedajúcim spôsobom, overovateľ odporučí prevádzkovateľovi alebo prevádzkovateľovi lietadla, aby získal potrebné schválenie od príslušného orgánu.

Po schválení príslušným orgánom overovateľ pokračuje v overovacích činnostiach, alebo ich zopakuje či zodpovedajúcim spôsobom prispôbobi.

Ak schválenie nebolo získané pred vydaním správy o overení, overovateľ uvedie túto skutočnosť v správe o overení.

Článok 8

Povinnosti pred uzavretím zmluvy

1. Pred prijatím overovacej povinnosti sa musí overovateľ dôkladne oboznámiť s činnosťou prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla a posúdiť, či môže vykonať overenie. Na tento účel overovateľ musí minimálne:

- a) posúdiť vlastné riziká s cieľom vykonať overenie správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla v súlade s týmto nariadením;
- b) v záujme určenia rozsahu overovania preskúmať informácie, ktoré poskytol prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla;
- c) posúdiť, či povinnosť patrí do rozsahu pôsobnosti jeho akreditácie;
- d) posúdiť, či má spôsobilosť, pracovníkov a prostriedky potrebné na výber overovacieho tímu schopného zvládnuť komplexnosť zariadenia alebo činností a flotily prevádzkovateľa lietadla, ako aj či je schopný úspešne ukončiť overovacie činnosti v rámci požadovanej lehoty;
- e) posúdiť, či je schopný zabezpečiť, aby potenciálny overovací tím disponoval všetkými spôsobilosťami a osobami potrebnými na vykonanie overovacích činností pre daného konkrétneho prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla;
- f) určiť, koľko času si vyžaduje riadne overenie každej požadovanej overovacej povinnosti.

2. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla poskytne overovateľovi všetky relevantné informácie, ktoré overovateľovi umožnia vykonať činnosti uvedené v odseku 1.

Článok 9

Vyčlenenie času

1. Pri určovaní času vyčleneného na overovaciu povinnosť uvedenú v článku 8 ods. 1 písm. f) musí overovateľ zohľadniť minimálne:

- a) komplexnosť zariadenia alebo činností a flotily prevádzkovateľa lietadla;
- b) rozsah informácií a komplexnosť plánu monitorovania schváleného príslušným orgánom;

- c) požadovanú hranicu závažnosti;
- d) komplexnosť a úplnosť činností súvisiacich s tokom údajov a systému kontroly prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla;
- e) umiestnenie informácií a údajov súvisiacich s emisiami skleníkových plynov alebo údajov o tonokilometroch.
2. Overovateľ zabezpečí, aby v zmluva obsahovala možnosť času účtovaného nad rámec času pôvodne odsúhlasenému v zmluve v prípade, že sa takýto dodatočný čas považuje za potrebný na strategickú analýzu, analýzu rizík alebo iné overovacie činnosti. Dodatočný čas sa môže uplatniť minimálne v týchto situáciách:
- a) keď sa činnosti súvisiace s tokom údajov, kontrolné činnosti alebo logistika prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla ukážu byť v priebehu overovania zložitejšie, ako sa pôvodne predpokladalo;
- b) overovateľ v priebehu overovania zistil skreslené údaje, nezrovnalosti, nedostatočné údaje alebo omyly v skupinách údajov.
3. Overovateľ zdokumentuje vyčlenený čas v internej dokumentácii o overení.
- f) ročnú správu prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla o emisiách alebo o tonokilometroch;
- g) v prípade potreby plán odoberania vzoriek uvedený v článku 33 nariadenia (EÚ) č. 601/2012 schválený príslušným orgánom;
- h) ak sa plán monitorovania zmenil počas obdobia nahlasovania, záznam o všetkých týchto zmenách podľa článku 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 601/2012;
- i) v prípade potreby správu uvedenú v článku 69 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 601/2012;
- j) správu o overení z predchádzajúceho roka, ak v predchádzajúcom roku overovateľ nevykonával overenie pre tohto konkrétneho prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla;
- k) všetku relevantnú korešpondenciu s príslušným orgánom, najmä informácie v súvislosti s oznamovaním zmien plánu monitorovania;
- l) informácie o databázach a zdrojoch údajov používaných na účely monitorovania a nahlasovania vrátane informácií od organizácie Eurocontrol;

Článok 10

Informácie od prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla

1. Pred strategickou analýzou a inokedy v priebehu overovania poskytne prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla overovateľovi tieto informácie:
- a) povolenie prevádzkovateľa na emisie skleníkových plynov, pokiaľ sa týka overenia správy prevádzkovateľa o emisiách;
- b) najnovšiu verziu plánu monitorovania prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, ako aj všetky ostatné relevantné verzie plánu monitorovania schválené príslušným orgánom vrátane dôkazu o schválení;
- c) opis činností súvisiacich s tokom údajov prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla;
- d) hodnotenie rizika prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla uvedené v článku 58 ods. 2 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 601/2012, prehľad systému kontroly ako celku;
- e) postupy uvedené v pláne monitorovania schválenom príslušným orgánom vrátane postupov činností súvisiacich s tokom údajov a kontrolných činností;
- m) ak sa overovanie týka správy o emisiách zariadenia vykonávaného geologické ukladanie skleníkových plynov v úložisku povolenom podľa smernice 2009/31/ES, plán monitorovania požadovaný podľa tejto smernice a správy požadované podľa článku 14 tejto smernice, ktoré pokrývajú minimálne obdobie nahlasovania v správe o emisiách, ktorá sa má overiť;
- n) v prípade potreby súhlas príslušného orgánu s nevykonaním návštev zariadenia na mieste podľa článku 31 ods. 1;
- o) všetky ostatné relevantné informácie potrebné na naplánovanie a vykonanie overenia.
2. Skôr ako overovateľ vydá správu o overení, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla mu poskytne konečnú osvedčujú a interne potvrdenú správu prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla.

Článok 11

Strategická analýza

1. Na začiatku overovania overovateľ posúdi pravdepodobný charakter, rozsah a komplexnosť verifikačných úloh prostredníctvom strategickú analýzu všetkých činností relevantných pre zariadenie alebo prevádzkovateľa lietadla.

2. Na účely pochopenia činností vykonávaných zariadením alebo prevádzkovateľom lietadla overovateľ zhromažďí a preskúma informácie, aby mohol posúdiť, či je overovací tím dostatočne spôsobilý vykonať overenie, zistiť, či je vyčlenený čas uvedený v zmluve stanovený správne a zabezpečiť, že bude schopný vykonať potrebnú analýzu rizík. Tieto informácie musia obsahovať minimálne:

- a) informácie uvedené v článku 10 ods. 1;
- b) požadovanú hranicu závažnosti;
- c) ak overovateľ vykonáva overenie pre rovnakého prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, informácie získané z overovania v predchádzajúcich rokoch.

3. Pri skúmaní informácií uvedených v odseku 2 overovateľ posudzuje minimálne:

- a) na účely overenia správy prevádzkovateľa o emisiách kategóriu zariadenia uvedenú v článku 19 nariadenia (EÚ) č. 601/2012 a činnosti vykonávané v danom zariadení;
- b) na účely overenia správy prevádzkovateľa lietadla o emisiách alebo tonokilometroch, veľkosť a charakter prevádzkovateľa lietadla, distribúciu informácií v rôznych lokalitách, ako aj počet a typ letov;
- c) plán monitorovania schválený príslušným orgánom, ako aj špecifiká metodiky monitorovania stanovené v tomto pláne monitorovania;
- d) charakter, rozsah a komplexnosť zdrojov emisií a zdrojových prúdov, ako aj zariadenia a procesy, z ktorých vyplývajú údaje o emisiách alebo tonokilometroch, vrátane meracích zariadení opísaných v pláne monitorovania, pôvodu a uplatňovania výpočtových faktorov a iných primárnych zdrojov údajov;
- e) činnosti súvisiace s tokom údajov, systém kontroly a kontrolné prostredie.

4. Pri vykonávaní strategickej analýzy overovateľ overí:

- a) či mal bol plán monitorovania predložený v najaktuálnejšej verzii schválenej príslušným orgánom;
- b) či došlo počas obdobia nahlasovania k zmenám plánu monitorovania;
- c) či boli dané zmeny oznámené príslušnému orgánu podľa článku 15 ods. 1 alebo článku 23 nariadenia (EÚ) č. 601/2012 alebo schválené príslušným orgánom podľa článku 15 ods. 2 daného nariadenia.

Článok 12

Analýza rizík

1. Aby mohol navrhnúť, naplánovať a vykonať účinné overenie, overovateľ identifikuje a analyzuje tieto prvky:

- a) vlastné riziká;
- b) kontrolné činnosti;
- c) ak sa vykonávajú kontrolné činnosti uvedené v písmene b), kontrolné riziká týkajúce sa účinnosti týchto kontrolných činností.

2. Pri zisťovaní a analýze prvkov uvedených v odseku 1 overovateľ musí posúdiť minimálne:

- a) výsledky strategickej analýzy uvedenej v článku 11 ods. 1;
- b) informácie uvedené v článku 10 ods. 1 a článku 11 ods. 2 písm. c);
- c) hranicu závažnosti uvedenú v článku 11 ods. 2 písm. b).

3. Ak overovateľ zistí, že prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla vo svojom hodnotení rizík neuviedol relevantné vlastné riziká a kontrolné riziká, informuje o tejto skutočnosti prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla.

4. V prípade potreby overovateľ zreviduje analýzu rizík na základe informácií získaných v priebehu overovania a zmení alebo zopakuje overovacie činnosti, ktoré treba vykonať.

Článok 13

Plán overovania

1. Overovateľ navrhne plán overovania, ktorý zodpovedá informáciám získaným v priebehu strategickej analýzy a rizikám zisteným počas analýzy rizík a ktorý obsahuje minimálne:

- a) program overovania opisujúci charakter a rozsah overovacích činností, ako aj čas a spôsob, akým sa tieto činnosti majú vykonať;
- b) plán testovania vymedzujúci rozsah a metódy testovania kontrolných činností, ako aj postupy kontrolných činností;

c) plán odoberania vzoriek údajov vymedzujúci rozsah a metódy odoberania vzoriek súvisiacich s údajovými bodmi, ktoré sú podstatné pre súhrnné emisie v správe prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla o emisiách alebo súhrnné údaje o tonokilometroch v správe prevádzkovateľa lietadla o tonokilometroch.

2. Overovateľ zostaví plán testovania uvedený v ods. 1 písm. b) tak, aby mohol určiť rozsah, v akom sa možno na relevantné kontrolné činnosti spoľahnúť na účely posúdenia dodržiavania požiadaviek uvedených v článku 7 ods. 4 písm. b);

Pri určovaní veľkosti vzoriek a činností výberu vzoriek pre testovanie kontrolných činností overovateľ zohľadňuje:

- a) vlastné riziká;
- b) kontrolné prostredie;
- c) relevantné kontrolné činnosti;
- d) požiadavky na dodanie verifikačného stanoviska s primeranou istotou.

3. Pri určovaní veľkosti vzoriek a činností výberu vzoriek pre výber vzoriek údajov uvedených v odseku 1 písm. c) overovateľ zohľadňuje:

- a) vlastné riziká a kontrolné riziká;
- b) výsledky analytických postupov;
- c) požiadavky na dodanie verifikačného stanoviska s primeranou istotou;
- d) hranicu závažnosti;
- e) závažnosť príspevku jednotlivých údajových prvkov k celkovej skupine údajov.

4. Overovateľ zostaví a vykoná plán overovania tak, aby sa verifikačné riziko znížilo na prijateľnú úroveň s cieľom získať primeranú istotou, že správa prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla neobsahuje podstatne skreslené údaje.

5. Overovateľ aktualizuje analýzu rizík a plán overovania a prispôsobí overovacie činnosti, keď v priebehu overovania zistí ďalšie riziká, ktoré treba znížiť, alebo ak je skutočné riziko menšie, ako sa spočiatku predpokladalo.

Článok 14

Overovacie činnosti

Overovateľ vykoná plán overovania a na základe analýzy rizík skontroluje vykonávanie plánu monitorovania schváleného príslušným orgánom.

Na tento účel overovateľ vykoná minimálne dôkladné testovanie pozostávajúce z analytických postupov, overovania údajov a kontroly metodiky monitorovania a skontroluje:

- a) činnosti súvisiace s tokom údajov a systémy použité v toku údajov vrátane systémov informačnej technológie;
- b) či sú kontrolné činnosti prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla riadne zdokumentované, vykonávané, zachovávané a dostatočne účinné na zmiernenie vlastných rizík;
- c) či sú postupy uvedené v pláne monitorovania dostatočne účinné na zmiernenie vlastných rizík a kontrolných rizík a či sú postupy vykonávané, dostatočne zdokumentované a riadne zachovávané.

Na účely druhého pododseku písm. a) overovateľ sleduje tok údajov po sekvencii a interakcii činností súvisiacich s tokom údajov od primárneho zdroja údajov až po zostavenie správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla.

Článok 15

Analytické postupy

1. Overovateľ používa analytické postupy na posúdenie hodnovernosti a úplnosti údajov, ak vlastné riziká, kontrolné riziká a vhodnosť kontrolných činností prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla vykazujú potrebu analytických postupov.

2. Pri vykonávaní analytických postupov uvedených v odseku 1 overovateľ posudzuje nahlásené údaje s cieľom identifikovať oblasti potenciálneho rizika a následne potvrdiť a prispôsobiť overovacie činnosti. Overovateľ minimálne:

- a) posudzuje hodnovernosť pohybov a trendov za daný čas alebo medzi porovnateľnými položkami;
- b) identifikuje bezprostredné extrémne hodnoty, neočakávané údaje a chýbajúce údaje.

3. Pri uplatňovaní analytických postupov uvedených v odseku 1 overovateľ vykonáva tieto postupy:

- a) predbežné analytické postupy na súhrnných údajoch pred vykonaním činností uvedených v článku 14 s cieľom pochopiť charakter, komplexnosť a relevantnosť nahlásených údajov;

- b) dôkladné analytické postupy na súhrnných údajoch a údajových bodoch, z ktorých tieto údaje vychádzajú, na účely identifikácie potenciálnych štrukturálnych omylov a bezprostredných extrémnych hodnôt;
 - c) záverečné analytické postupy na súhrnných údajoch s cieľom zabezpečiť správne riešenie všetkých omylov zistených v priebehu procesu overovania.
4. Ak overovateľ zistí extrémne hodnoty, pohyby, trendy, chýbajúce údaje alebo údaje, ktoré sa nezhodujú s ostatnými relevantnými informáciami alebo ktoré sa výrazne odlišujú od očakávaných množstiev alebo pomerov, overovateľ získa od prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla vysvetlenia podložené doplňujúcimi relevantnými dôkazmi.
- e) na účely overenia správy prevádzkovateľa lietadla o emisiách konzistentnosť súhrnnej spotreby paliva s údajmi o zakúpenom alebo inak dodanom palive do lietadiel vykonávajúceho letovú činnosť;
 - f) konzistentnosť súhrnných poskytnutých údajov v správe prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla s primárnym zdrojom údajov;
 - g) ak prevádzkovateľ používa metodiku založenú na meraniach uvedenú v článku 21 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 601/2012, namerané hodnoty používajúce výsledky výpočtov vykonaných prevádzkovateľom podľa článku 46 daného nariadenia;
 - h) spoľahlivosť a presnosť údajov.

Na základe poskytnutých vysvetlení a doplňujúcich dôkazov overovateľ posúdi vplyv na plán overovania a overovacie činnosti, ktoré treba vykonať.

Článok 16

Overovanie údajov

1. Overovateľ overuje údaje uvedené v správe prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla uplatňovaním podrobného testovania údajov vrátane sledovania údajov späť k zdroju údajov, krížovej kontroly údajov s externými zdrojmi údajov, vykonávania porovnaní, kontroly hraničných hodnôt zodpovedajúcich údajov a vykonávania výpočtov.
2. V rámci overovania údajov uvedeného v odseku 1 a zohľadňovania schváleného plánu monitorovania vrátane postupov opísaných v tomto pláne overovateľ kontroluje:
 - a) na účely overenia správy prevádzkovateľa o emisiách hranice zariadenia;
 - b) na účely overenia správy prevádzkovateľa o emisiách úplnosť zdrojových prúdov a zdrojov emisií opísaných v pláne monitorovania schválenom príslušným orgánom;
 - c) na účely overenia správy prevádzkovateľa lietadla o emisiách a správy o tonokilometroch úplnosť letov, ktoré sú súčasťou letovej činnosti uvedenej v prílohe I k smernici 2003/87/ES, za ktoré zodpovedá prevádzkovateľ lietadla, ako aj úplnosť údajov o emisiách a údajov o tonokilometroch;
 - d) na účely overenia správy prevádzkovateľa lietadla o emisiách a jeho správy o tonokilometroch konzistentnosť poskytnutých údajov s dokumentáciou o hmotnosti a vyvážení;

3. Na účely kontroly úplnosti letov uvedenej v odseku 2 písm. c) overovateľ použije informácie o letovej prevádzke prevádzkovateľa lietadla vrátane údajov od organizácie Eurocontrol alebo iných relevantných organizácií, ktoré môžu spracúvať také informácie o letovej prevádzke, aké má k dispozícii Eurocontrol.

Článok 17

Overovanie správneho uplatňovania metodiky monitorovania

1. Overovateľ skontroluje správne uplatňovanie a vykonávanie metodiky monitorovania schválenej príslušným orgánom v pláne monitorovania vrátane špecifických detailov tejto metodiky monitorovania.
 2. Na účely overenia správy prevádzkovateľa o emisiách overovateľ skontroluje správne uplatňovanie a vykonávanie plánu odoberania vzoriek uvedeného v článku 33 nariadenia (EÚ) č. 601/2012, ktorý schválil príslušný orgán.
 3. Ak dochádza k prenosu CO₂ podľa článkov 48 a 49 nariadenia (EÚ) č. 601/2012 a prenesené CO₂ sa meria v prevádzajúcom aj prijímajúcom zariadení, overovateľ skontroluje, či rozdiely medzi nameranými hodnotami v oboch zariadeniach možno vysvetliť neistotou systémov merania a či bol v správach o emisiách oboch zariadení použitý správny aritmetický priemer nameraných hodnôt;
- Ak rozdiely medzi nameranými hodnotami v oboch zariadeniach nemožno vysvetliť neistotou systémov merania, overovateľ skontroluje, či boli uskutočnené úpravy na zosúladenie rozdielov medzi nameranými hodnotami, či tieto úpravy boli konzervatívne a či na tieto úpravy udelil súhlas príslušný orgán.

4. Ak sa od prevádzkovateľov podľa článku 12 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 601/2012 vyžaduje zahrnúť do plánu monitorovania ďalšie prvky, ktoré sú relevantné z hľadiska plnenia požiadaviek článku 24 ods. 1 rozhodnutia Komisie 2011/278/EÚ⁽¹⁾, overovateľ skontroluje správne uplatňovanie a vykonávanie postupov uvedených v článku 12 ods. 3 daného nariadenia. Pritom overovateľ skontroluje aj to, či prevádzkovateľ do 31. decembra obdobia nahlasovania predložil príslušnému orgánu informácie o akýchkoľvek plánovaných či skutočných zmenách kapacity, úrovni činnosti a prevádzky zariadenia.

Článok 18

Overovanie metód uplatňovaných na chýbajúce údaje

1. Ak sa na doplnenie chýbajúcich údajov podľa článku 65 nariadenia (EÚ) č. 601/2012 použili metódy stanovené v pláne monitorovania schválenom príslušným orgánom, overovateľ skontroluje, či sa použili metódy vhodné na konkrétnu situáciu a či boli použité správne.

Ak prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla získal podľa článku 65 nariadenia (EÚ) č. 601/2012 súhlas príslušného orgánu s použitím iných metód, ako sú uvedené v prvom pododseku, overovateľ skontroluje, či bol schválený postup správne použitý a riadne zdokumentovaný.

Ak prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla nedokáže včas získať takýto súhlas, overovateľ skontroluje, či postup použitý prevádzkovateľom alebo prevádzkovateľom lietadla na doplnenie chýbajúcich údajov zabezpečuje, že nedochádza k podhodnoteniu emisií, a či tento prístup nevedie k podstatnému skresleniu údajov.

2. Overovateľ skontroluje účinnosť kontrolných činností, ktoré prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla vykonáva, aby zamedzil výskytu chýbajúcich údajov podľa článku 65 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 601/2012.

Článok 19

Hodnotenie neistoty

1. Ak sa v nariadení (EÚ) č. 601/2012 od prevádzkovateľa vyžaduje, aby v prípade údajov o činnosti a výpočtových faktorov preukázal dodržanie prahových hodnôt neistoty, overovateľ potvrdzuje platnosť informácií použitých na výpočet miery neistoty tak, ako je stanovené v schválenom pláne monitorovania.

2. Ak prevádzkovateľ uplatňuje metodiku monitorovania, ktorá nie je založená na úrovniach, uvedenú v článku 22 nariadenia (EÚ) č. 601/2012, overovateľ skontroluje:

- a) či prevádzkovateľ vykonal hodnotenie a kvantifikáciu neistoty, ktoré preukazujú, že bola dodržaná požadovaná celková prahová hodnota neistoty pre ročnú úroveň emisií skleníkových plynov podľa článku 22 písm. c) tohto nariadenia;
- b) platnosť informácií použitých na hodnotenie a kvantifikáciu neistoty;
- c) či je celkový postup použitý na hodnotenie a kvantifikáciu neistoty v súlade s článkom 22 písm. b) daného nariadenia;
- d) či bol poskytnutý dôkaz, že boli splnené podmienky metódy monitorovania uvedené v článku 22 písm. a) daného nariadenia.

3. Ak sa podľa nariadenia (EÚ) č. 601/2012 od prevádzkovateľa lietadla vyžaduje, aby preukázal, že neboli prekročené požadované prahové hodnoty neistoty, overovateľ skontroluje platnosť informácií použitých na preukázanie, že neboli prekročené uplatniteľné prahové hodnoty neistoty podľa plánu monitorovania schváleného príslušným orgánom.

Článok 20

Odoberanie vzoriek

1. Pri kontrole súladu kontrolných činností a postupov uvedených v článku 14 písm. b) a c) alebo pri vykonávaní kontrol uvedených v článkoch 15 a 16 môže overovateľ použiť metódy odoberania vzoriek špecifické pre zariadenie alebo prevádzkovateľa lietadla, pokiaľ je odoberanie vzoriek opodstatnené na základe analýzy rizík.

2. Ak overovateľ v priebehu odoberania vzoriek zistí nezrovnalosti alebo skreslené údaje, požiada prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla o vysvetlenie hlavných príčin nezrovnalostí alebo skreslených údajov, aby posúdil vplyv nezrovnalostí alebo skreslených údajov na nahlásené údaje. Na základe výsledku daného hodnotenia overovateľ stanoví, či sú potrebné dodatočné overovacie činnosti, či treba zväčšiť veľkosť vzoriek a ktorú časť populácie údajov musí prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla opraviť.

3. Overovateľ zdokumentuje výsledok kontrol uvedených v článkoch 14, 15, 16 a 17 vrátane detailov o dodatočných vzorkách v internej dokumentácii o overení.

Článok 21

Návštevy na mieste

1. Raz alebo viackrát v priebehu procesu overovania vykoná overovateľ návštevu na mieste s cieľom posúdiť prevádzku meračov a systémov monitorovania, vykonať pohovory, vykonať činnosti vyžadované podľa tejto kapitoly, ako aj zozbierať dostatok informácií a dôkazov, ktoré mu umožnia dospieť k záveru, či správa prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla neobsahuje podstatne skreslené údaje.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2011, s. 1.

2. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla poskytne overovateľovi prístup do svojich miest.

3. Na účely overenia správy prevádzkovateľa o emisiách využije overovateľ návštevu na mieste aj na posúdenie hraníc zariadenia, ako aj úplnosti zdrojových prúdov a zdrojov emisií.

4. Na účely overenia správy prevádzkovateľa o emisiách overovateľ na základe analýzy rizík rozhodne, či sú potrebné návštevy ďalších lokalít, najmä ak sa relevantné časti činností súvisiacich s tokom údajov a kontrolných činností vykonávajú v iných lokalitách, ako napríklad v ústredí spoločnosti a iných kanceláriách mimo miesta.

Článok 22

Oprava skreslených údajov a nezrovnalostí

1. Ak overovateľ v priebehu overovania zistil skreslené údaje alebo nezrovnalosti, včas o tejto skutočnosti informuje prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla a požiada o relevantné opravy.

Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla opraví všetky oznámené skreslené údaje alebo nezrovnalosti.

2. Overovateľ v internej dokumentácii o overení zdokumentuje a označí ako vyriešené všetky skreslené údaje alebo nezrovnalosti, ktoré v priebehu overovania opravil prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla.

3. Ak prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla neopraví všetky skreslené údaje alebo nezrovnalosti oznámené overovateľom podľa odseku 1 skôr, ako overovateľ vydá správu o overení, overovateľ požiada prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla o vysvetlenie hlavných príčin nezrovnalostí alebo skreslených údajov, aby posúdil ich vplyv na nahlásené údaje.

Overovateľ stanoví, či majú neopravené skreslené údaje, či už jednotlivé alebo súhrnne s ostatnými skreslenými údajmi, podstatný vplyv na celkové nahlásené údaje o emisiách alebo tonokilometroch. Pri posudzovaní závažnosti skreslených údajov overovateľ posudzuje rozsah a charakter skreslených údajov, ako aj konkrétne okolnosti ich výskytu.

Overovateľ posúdi, či má neopravená nezrovnalosť, či už jednotlivé alebo v kombinácii s ostatnými prípadmi nesúladu, vplyv na nahlásené údaje a či vedie k podstatnému skresleniu údajov.

Overovateľ môže za skreslené údaje považovať za podstatné aj vtedy, ak sú tieto skreslené údaje, či už jednotlivé alebo súhrnne s ostatnými skreslenými údajmi, pod hranicou závažnosti stanovenou v článku 23, pokiaľ je takýto názor opodstatnený rozsahom a charakterom skreslených údajov a konkrétnych okolností ich výskytu.

Článok 23

Hranica závažnosti

1. Hranica závažnosti je 5 % celkových emisií nahlásených v období nahlasovania, ktoré je predmetom overovania, v prípade:

a) zariadení kategórie A uvedených v článku 19 ods. 2 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 601/2012 a zariadení kategórie B uvedených v článku 19 ods. 2 písm. b) daného nariadenia;

b) prevádzkovateľov lietadiel s ročnými emisiami 500 kiloton fosílného CO₂ alebo menej.

2. Hranica závažnosti je 2 % celkových emisií nahlásených v období nahlasovania, ktoré je predmetom overovania, v prípade:

a) zariadení kategórie C uvedených v článku 19 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 601/2012;

b) prevádzkovateľov lietadiel s ročnými emisiami viac ako 500 kiloton fosílného CO₂.

3. Na účely overenia správ prevádzkovateľov lietadiel o tonokilometroch je hranica závažnosti 5 % celkových nahlásených údajov o tonokilometroch počas obdobia nahlasovania, ktoré je predmetom overovania.

Článok 24

Závery o výsledkoch overovania

Po ukončení overovania a posudzovaní informácií získaných v priebehu overovania overovateľ:

a) skontroluje konečné údaje prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla vrátane údajov, ktoré boli upravené na základe informácií získaných v priebehu overovania;

b) preskúma odôvodnenie prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, ktoré poskytol v prípade všetkých rozdielov medzi konečnými údajmi a predtým poskytnutými údajmi;

c) preskúma výsledok hodnotenia s cieľom zistiť, či plán monitorovania schválený príslušným orgánom vrátane postupov opísaných v tomto pláne bol vykonávaný správne;

d) posúdi, či je verifikačné riziko na prijateľnej nízkej úrovni na získanie primeranej istoty;

- e) zabezpečiť zhromaždenie dostatočných dôkazov, aby bol schopný poskytnúť verifikačné stanovisko s primeranou istotou, že správa neobsahuje podstatne skreslené údaje;
- f) zabezpečiť, aby bol proces overovania úplne zdokumentovaný v internej dokumentácii o overení a aby mohol v správe o overení uviesť konečné rozhodnutie.

Článok 25

Nezávislé preskúmanie

1. Pred vydaním správy o overení overovateľ predloží internú dokumentáciu o overení a správu o overení nezávislému revízorovi.

2. Nie je možné, aby nezávislý revízor vykonal overovacie činnosti, ktoré sú predmetom jeho preskúmania.

3. Rozsah nezávislého preskúmania zahŕňa celý proces overovania opísaný v tejto kapitole a zaznamenaný v internej dokumentácii o overení.

Nezávislý revízor vykoná preskúmanie tak, aby zabezpečil, že sa proces overovania vykoná v súlade s týmto nariadením, že sa postupy pre overovacie činnosti uvedené v článku 40 vykonávajú správne a že sa uplatní riadna profesionálna starostlivosť a riadny profesionálny úsudok.

Nezávislý revízor posudzuje aj to, či sú zhromaždené dôkazy dostatočné na to, aby overovateľ mohol vydať správu o overení s primeranou istotou.

4. Ak sa vyskytnú okolnosti, ktoré môžu viesť k zmenám v správe o overení po preskúmaní, nezávislý revízor preskúma aj dané zmeny a dôkazy o nich.

5. Overovateľ riadne poverí osobu, ktoré má osvedčiť správu o overení na základe záverov nezávislého revízora a dôkazov v internej dokumentácii o overení.

Článok 26

Interná dokumentácia o overení

1. Overovateľ pripraví a zostaví internú dokumentáciu o overení, ktorá musí obsahovať minimálne:

- a) výsledky vykonaných overovacích činností;
- b) strategickú analýzu, analýzu rizík a plán overovania;
- c) dostatočné informácie na podporu verifikačného stanoviska vrátane odôvodnení vykonaných rozhodnutí o tom, či zistené skreslené informácie majú alebo nemajú podstatný vplyv na nahlásené údaje o emisiách alebo tonokilometroch.

2. Interná dokumentácia o overení uvedená v odseku 1 sa vypracúva tak, aby nezávislý revízor uvedený v článku 25 a vnútroštátny akreditačný orgán mohli posúdiť, či bolo overovanie vykonané v súlade s týmto nariadením.

Po osvedčení správy o overení podľa článku 25 ods. 5 overovateľ uvedie výsledky nezávislého preskúmania v internej dokumentácii o overení.

3. Overovateľ na požiadanie poskytne príslušnému orgánu prístup k internej dokumentácii o overení s cieľom uľahčiť príslušnému orgánu hodnotenie overovania.

Článok 27

Správa o overení

1. Na základe informácií zhromaždených v priebehu overovania vydá overovateľ prevádzkovateľovi alebo prevádzkovateľovi lietadla správu ku každej overenej správe o emisiách alebo správe o tonokilometroch. Správa o overení musí obsahovať minimálne tieto zistenia:

- a) z preskúmania vyplýva, že správa je uspokojivá;
- b) správa prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla obsahuje podstatne skreslené údaje, ktoré neboli opravené pred vydaním správy o overení;
- c) rozsah overenia je príliš obmedzený v zmysle článku 28 a overovateľ nemohol získať dostatočné dôkazy na vydanie verifikačného stanoviska s primeranou istotou, že správa neobsahuje podstatne skreslené údaje;
- d) nezrovnalosti, či už jednotlivé alebo v kombinácii s ostatnými nezrovnalosťami, spôsobujú nejasnosť a bránia overovateľovi tvrdiť s primeranou istotou, že správa prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla neobsahuje podstatne skreslené údaje.

Na účely prvého pododseku písm. a) a správa prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla môže overiť ako uspokojivá len vtedy, ak neobsahuje podstatne skreslené údaje.

2. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla predkladá správu o overení príslušnému orgánu spolu s príslušnou správou prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla.

3. Správa o overení musí obsahovať aspoň tieto prvky:

- a) názov prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, ktorý bol predmetom overovania;

- b) ciele overovania;
- c) rozsah overovania;
- d) odkaz na správu prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, ktorá sa overovala;
- e) kritériá použité na overenie správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, v prípade potreby vrátane povolenia a verzií plánu monitorovania schváleného príslušným orgánom, ako aj obdobia platnosti každého plánu monitorovania;
- f) súhrnné emisie alebo tonokilometre na každú činnosť uvedenú v prílohe I k smernici 2003/87/ES a na každé zariadenie alebo prevádzkovateľa lietadla;
- g) obdobie nahlasovania, ktoré je predmetom overovania;
- h) zodpovednosti prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, príslušného orgánu a overovateľa;
- i) verifikačné stanovisko;
- j) opis všetkých zistených skreslených údajov a nezrovnalostí, ktoré neboli opravené pred vydaním správy o overení;
- k) dátumy návštev na mieste a osoby, ktoré tieto návštevy vykonali;
- l) informácie o tom, či sa od niektorých návštev na mieste upustilo, ako aj dôvody upustenia od týchto návštev na mieste;
- m) všetky prípady nedodržovania nariadenia (EÚ) č. 601/2012, ktoré vyšli najavo v priebehu overovania;
- n) ak nebolo možné včas získať od príslušného orgánu schválenie metódy použitej na doplnenie chýbajúcich údajov podľa článku 18 ods. 1 posledného pododseku, potvrdenie, či je použitá metóda konzervatívna a či vedie alebo nevedie k podstatnému skresleniu informácií;
- o) ak overovateľ spozoroval zmeny v kapacite, úrovni činnosti a prevádzke zariadenia, ktoré by mohli ovplyvniť emisné kvóty pridelené zariadeniu a ktoré neboli do 31. decembra obdobia nahlasovania nahlásené príslušnému orgánu podľa článku 24 ods. 1 rozhodnutia 2011/278/EÚ, opis týchto zmien a súvisiace pripomienky;
- p) v prípade potreby odporúčania na zlepšenia;
- q) meno vedúceho audítora systému EU ETS, nezávislého revíзора a prípadne audítora EU ETS a technického experta, ktorí boli zapojení do overovania správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla;
- r) dátum a podpis osoby poverenej konať v mene overovateľa vrátane jej mena.
4. Overovateľ opisuje skreslené údaje a nezrovnalosti v správe o overení dostatočne podrobne, aby prevádzkovateľovi a prevádzkovateľovi lietadla, ako aj príslušnému orgánu, umožnil pochopiť:
- a) rozsah a charakter skreslených údajov alebo nezrovnalostí;
- b) dôvody, prečo skreslené údaje majú či nemajú podstatný vplyv;
- c) ktorého prvku správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla sa týkajú skreslené údaje alebo ktorého prvku plánu monitorovania sa týka nezrovnalosť.
5. Ak členský štát vyžaduje od overovateľa, aby okrem prvkov opísaných v odseku 3 predložil informácie o procese overovania, ktoré nie sú potrebné na pochopenie verifikačného stanoviska, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla môže z dôvodov efektivity predložiť dané doplňujúce informácie príslušnému orgánu oddelene od správy o overení v iný deň, ale najneskôr 15. mája toho istého roku.

Článok 28

Obmedzenie rozsahu pôsobnosti

Overovateľ môže dospieť k záveru, že rozsah overovania uvedený v článku 27 ods. 1 písm. c) je príliš obmedzený v každej z týchto situácií:

- a) chýbajú údaje, čo overovateľovi bráni získať dôkazy potrebné na zníženie verifikačného rizika na úroveň potrebnú na získanie primeranej miery istoty;
- b) plán monitorovania nie je schválený príslušným orgánom;
- c) plán monitorovania nemá dostatočný rozsah alebo jasnosť na to, aby bolo možné ukončiť overovanie;
- d) overovateľ nedostal od prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla dost informácií na to, aby mohol vykonať overenie.

Článok 29

Riešenie otvorených nepodstatných nezrovnalostí

1. Overovateľ posúdi, či prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla v prípade potreby opravili nezrovnalosti uvedené v správe o overení za predošlé obdobie monitorovania na základe požiadaviek na overovateľa uvedených v článku 69 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 601/2012.

Ak prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla tieto nezrovnalosti neopravia podľa článku 69 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 601/2012, overovateľ posúdi, či to zvyšuje alebo môže zvýšiť riziko vzniku skreslených údajov.

Overovateľ v správe o overení uvedie, či prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla dané nezrovnalosti vyriešil.

2. Overovateľ zaznamená v internej dokumentácii o overení podrobné údaje o tom, kedy a ako prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla vyriešil v priebehu overovania zistené nezrovnalosti.

Článok 30

Zlepšovanie procesu monitorovania a nahlasovania

1. Ak overovateľ zistil oblasti, v ktorých môže prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla zlepšiť svoje výsledky v súvislosti s písmenami a) až d) tohto odseku, v správe o overení uvedie odporúčania na zlepšenie výkonnosti prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla v týchto bodoch:

- a) hodnotenie rizika prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla;
- b) vývoj, zdokumentovanie, vykonávanie a zachovávanie činností súvisiacich s tokom údajov a kontrolných činností, ako aj hodnotenie systému kontroly;
- c) vývoj, zdokumentovanie, vykonávanie a zachovávanie postupov činností súvisiacich s tokom údajov a kontrolných činností, ako aj iných postupov, ktoré musí prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla zaviesť podľa nariadenia (EÚ) č. 601/2012;
- d) monitorovanie a nahlasovanie emisií alebo tonokilometrov aj v súvislosti s dosiahnutím vyšších úrovní, zníženia rizika a zvýšenia účinnosti v oblasti monitorovania a nahlasovania.

2. V priebehu overovania nasledujúcom po roku, v ktorom boli v správe o overení uvedené odporúčania na zlepšenie, overovateľ skontroluje, či a ako prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla splnil dané odporúčania na vylepšenie.

Ak prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla tieto odporúčania nesplnil alebo ich nesplnil správne, overovateľ posúdi vplyv tejto skutočnosti na riziko vzniku skreslených informácií a nezrovnalostí.

Článok 31

Zjednodušené overovanie v prípade zariadení

1. Odchylné od článku 21 ods. 1 sa overovateľ môže s výhradou schválenia príslušného orgánu podľa druhého pododseku tohto článku na základe výsledku analýzy rizík rozhodnúť, že nevykoná návštevu zariadenia na mieste potom, čo sa uistil o tom, že sa k všetkým relevantným údajom môže dostať na diaľku a že sú splnené podmienky nevykonania návštev na mieste, ktoré stanovila Komisia. Overovateľ o tejto skutočnosti bezodkladne informuje prevádzkovateľa.

V takýchto prípadoch prevádzkovateľ predloží príslušnému orgánu žiadosť o schválenie rozhodnutia overovateľa nevykonať návštevu na mieste.

Na základe žiadosti predloženej príslušným prevádzkovateľom rozhodne príslušný orgán o schválení rozhodnutia overovateľa nevykonať návštevu na mieste s prihliadnutím na všetky tieto prvky:

- a) informáciu, ktorú overovateľ poskytol o výsledku analýzy rizík;
- b) informáciu o tom, že k relevantným údajom sa možno dostať na diaľku;
- c) dôkaz, že požiadavky stanovené v odseku 3 sa na zariadenie neuplatňujú;
- d) dôkaz, že sú splnené podmienky na nevykonanie návštev na mieste, ktoré stanovila Komisia.

2. Súhlas príslušného orgánu uvedený v odseku 1 sa nevyžaduje pre nevykonanie návštev na mieste v prípade zariadení s nízkymi emisiami uvedenými v článku 47 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 601/2012.

3. Overovateľ vykoná návštevu na mieste vždy:

- a) keď overovateľ overuje správu prevádzkovateľa o emisiách po prvýkrát;
- b) keď overovateľ nevykoná návštevu na mieste v dvoch obdobiach nahlasovania, ktoré bezprostredne predchádzajú súčasnému obdobiu nahlasovania;

- c) keď počas obdobia nahlasovania došlo k výrazným zmenám v pláne monitorovania vrátane tých, ktoré sú uvedené v článku 15 ods. 3 alebo 4 nariadenia (EÚ) č. 601/2012.

Článok 32

Zjednodušené overovanie v prípade prevádzkovateľov lietadiel

1. Odchyľne od článku 21 ods. 1 tohto nariadenia sa overovateľ môže rozhodnúť nevykonať návštevu na mieste v prípade malého zdroja emisií uvedeného v článku 54 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 601/2012, ak overovateľ na základe analýzy rizík dospel k záveru, že overovateľ sa môže ku všetkým relevantným údajom dostať na diaľku.

2. Ak prevádzkovateľ lietadla použije zjednodušené nástroje uvedené v článku 54 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 601/2012 na stanovenie spotreby paliva a nahlasované údaje boli vygenerované týmito nástrojmi nezávisle od akéhokoľvek zadania prevádzkovateľa lietadla, overovateľ sa na základe svojej analýzy rizík môže rozhodnúť nevykonať kontroly uvedené v článku 14, článku 16, článku 17 ods. 1, článku 17 ods. 2 a článku 18 tohto nariadenia.

Článok 33

Zjednodušené plány overovania

Ak overovateľ použije zjednodušený plán overovania, uchováva v internej dokumentácii o overovaní záznamy o opodstatnenosti použitia takýchto plánov vrátane dôkazu, že boli splnené podmienky na použitie zjednodušených plánov overovania.

KAPITOLA III

POŽIADAVKY NA OVEROVATEĽOV

Článok 34

Rozsah akreditácie podľa sektorov

Overovateľ vydá správu o overení len tomu prevádzkovateľovi alebo prevádzkovateľovi lietadla, ktorý vykonáva činnosť patriacu do rozsahu činnosti uvedeného v prílohe I, na ktorú dostal overovateľ akreditáciu podľa ustanovení nariadenia (ES) č. 765/2008 a tohto nariadenia.

Článok 35

Kontinuálny proces zabezpečovania spôsobilosti

1. Overovateľ zavedie, zdokumentuje, vykonáva a zachováva proces zabezpečovania spôsobilosti s cieľom zabezpečiť, aby boli všetci pracovníci poverení overovacími činnosťami spôsobilí vykonávať pridelené úlohy.

2. V rámci procesu zabezpečovania spôsobilosti uvedenom v odseku 1 overovateľ musí stanoviť, zdokumentovať, vykonávať a zachovávať minimálne:

- a) všeobecné kritériá spôsobilosti pre všetkých pracovníkov vykonávajúcich overovacie činnosti;

- b) osobitné kritériá spôsobilosti pre každú funkciu v rámci overovateľa vykonávajúcu overovacie činnosti, najmä pre audítora EU ETS, vedúceho audítora EU ETS, nezávislého revízora a technického experta;

- c) metódu, ktorá zabezpečuje pretrvávajúcu spôsobilosť a pravidelné hodnotenie výkonnosti všetkých pracovníkov, ktorí vykonávajú overovacie činnosti;

- d) proces na zabezpečenie stáleho vzdelávania pracovníkov vykonávajúcich overovacie činnosti;

- e) proces, ktorým sa posúdi, či overovacia povinnosť patrí do rozsahu akreditácie overovateľa, či má overovateľ spôsobilosť, pracovníkov a prostriedky potrebné na výber overovacieho tímu a úspešné ukončenie overovacích činností v rámci potrebnej lehoty.

Kritériá spôsobilosti uvedené v prvom pododseku písm. b) sú špecifické pre každý rozsah akreditácie, v ktorom tieto osoby vykonávajú overovacie činnosti.

Pri hodnotení spôsobilosti pracovníkov podľa prvého pododseku písm. c) overovateľ posudzuje danú spôsobilosť na základe kritérií spôsobilosti uvedenými v písmenách a) a b);

Proces uvedený v prvom pododseku písm. e) zahŕňa aj proces hodnotenia, či má overovací tím k dispozícii všetky spôsobilosti a osoby potrebné na vykonanie overovacích činností v prípade konkrétneho prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla.

Overovateľ vypracuje všeobecné a osobitné kritériá spôsobilosti, ktoré sú v súlade s kritériami uvedenými v článku 36 ods. 4 a v článkoch 37, 38 a 39.

3. Na účely potvrdenia pretrvávajúcej spôsobilosti pracovníkov, ktorí vykonávajú overovacie činnosti, overovateľ v pravidelných intervaloch monitoruje výkonnosť všetkých týchto pracovníkov.

4. Overovateľ v pravidelných intervaloch skúma proces zabezpečovania spôsobilosti uvedený v odseku 1 s cieľom zabezpečiť:

- a) vypracovanie kritérií spôsobilosti uvedených v prvom pododseku písm. a) a b) v súlade s požiadavkami na spôsobilosť podľa tohto nariadenia;

- b) riešenie všetkých problémov, ktoré možno zistiť v súvislosti so stanovením všeobecných a osobitných kritérií spôsobilosti podľa odseku 2 písm. a) a b);
- c) aktualizáciu a zachovávanie všetkých požiadaviek v procese zabezpečovania spôsobilosti.

5. Overovateľ musí mať systém na zaznamenávanie výsledkov činností vykonávaných v procese zabezpečovania spôsobilosti uvedenom v odseku 1.

6. Spôsobilosť a výkonnosť audítora EU ETS a vedúceho audítora EU ETS posudzuje dostatočne spôsobilý hodnotiteľ.

Na tento účel spôsobilý hodnotiteľ v priebehu overovania správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla monitoruje daných audítorov v mieste zariadenia alebo prevádzkovateľa lietadla (podľa toho, čo je vhodné) s cieľom zistiť, či spĺňajú kritériá spôsobilosti.

7. Ak pracovník nepreukáže, že v plnej miere spĺňa všetky kritériá spôsobilosti pre konkrétnu úlohu, ktorá mu bola pridelená, overovateľ určí a zorganizuje doplňujúce školenie alebo doplňujúcu prax pod dohľadom a monitoruje tohto jednotlivca, až kým overovateľovi nepreukáže, že spĺňa kritériá spôsobilosti.

Článok 36

Overovacie tímy

1. Pre každú konkrétnu overovaciu povinnosť overovateľ zostaví overovací tím schopný vykonať overovacie činnosti uvedené v kapitole II.

2. Overovací tím tvorí minimálne vedúci audítor EU ETS a ak si to vyžadujú závery overovateľa počas hodnotenia uvedeného v článku 8 ods. 1 písm. e) a strategická analýza, aj primeraný počet audítorov EU ETS a technických expertov.

3. Na nezávislé preskúmanie overovacích činností súvisiacich s konkrétnou overovacou povinnosťou overovateľ určí nezávislého revízora, ktorý nie je členom overovacieho tímu.

4. Každý člen tímu musí:

- a) jednoznačne chápať svoju individuálnu úlohu v procese overovania;
- b) byť schopný efektívne komunikovať v jazyku potrebnom na vykonávanie jeho konkrétnych úloh.

5. Medzi členmi overovacieho tímu je minimálne jedna osoba, ktorá má technickú spôsobilosť a znalosti potrebné na

posúdenie osobitných technických aspektov monitorovania a nahlasovania v súvislosti s činnosťami uvedenými v prílohe I, ktoré vykonáva zariadenie alebo prevádzkovateľ lietadla, a minimálne jedna osoba, ktorá je schopná komunikovať v jazyku potrebnom na overenie správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla v členskom štáte, v ktorom overovateľ vykonáva dané overovanie.

6. Ak overovací tím tvorí jedna osoba, táto osoba musí spĺňať všetky požiadavky na spôsobilosť audítora EU ETS a vedúceho audítora EU ETS, ako aj požiadavky stanovené v odsekoch 4 a 5.

Článok 37

Požiadavky na spôsobilosť audítorov EU ETS a vedúcich audítorov EU ETS

1. Audítor EU ETS je spôsobilý vykonať overenie. Na tento účel musí audítor EU ETS vykazovať minimálne:

a) znalosť smernice 2003/87/ES, nariadenia (EÚ) č. 601/2012, tohto nariadenia, relevantných noriem a iných relevantných právnych predpisov, uplatniteľných usmernení, ako aj relevantných usmernení a právnych predpisov vydaných členským štátom, v ktorom overovateľ vykonáva overovanie;

b) znalosti a skúsenosti v oblasti auditu údajov a informácií vrátane:

i) metodík auditu údajov a informácií vrátane uplatňovania hranice závažnosti a posudzovania závažnosti skreslených údajov;

ii) analýzy vlastných rizík a kontrolných rizík;

iii) techník odoberania vzoriek v súvislosti s odoberaním vzoriek údajov a preverovaním kontrolných činností;

iv) posudzovania údajových a informačných systémov, systémov IT, činností súvisiacich s tokom údajov, kontrolných činností, systémov kontroly a postupov kontrolných činností;

c) schopnosť vykonávať činnosti súvisiace s overením správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla v zmysle požiadaviek kapitoly II;

d) znalosti a skúsenosti v oblasti sektorovo špecifických technických aspektov monitorovania a nahlasovania, ktoré sú relevantné z hľadiska rozsahu činností uvedeného v prílohe I, v rámci ktorého audítor EU ETS vykonáva overovanie.

2. Vedúci audítor EU ETS musí spĺňať požiadavky na spôsobilosť audítora EU ETS, preukázať spôsobilosť viesť overovací tím a niesť zodpovednosť za vykonávanie overovacích činností v súlade s týmto nariadením.

Článok 38

Požiadavky na spôsobilosť nezávislých revízorov

1. Nezávislý revízor musí mať primeranú právomoc na preskúmanie návrhu správy o overení a internej dokumentácie o overení podľa článku 25.

2. Nezávislý revízor musí spĺňať požiadavky na spôsobilosť vedúceho audítora EU ETS uvedené v článku 37 ods. 2

3. Nezávislý revízor musí mať potrebnú spôsobilosť na analýzu poskytnutých informácií s cieľom potvrdiť úplnosť a celistvosť informácií, spochybniť chýbajúce alebo protichodné informácie, ako aj skontrolovať dátové stopy na účely posúdenia, či je interná dokumentácia o overení úplná a poskytuje dostatočné informácie na podporu návrhu správy o overení.

Článok 39

Využívanie technických expertov

1. Pri vykonávaní overovacích činností môže overovateľ využiť technických expertov, ktorí mu poskytnú podrobné znalosti a skúsenosti v oblasti konkrétnej témy, ktoré sú potrebné na účely pomoci audítorovi EU ETS a vedúcemu audítorovi EU ETS pri vykonávaní ich overovacích činností.

2. Ak nezávislý revízor nemá dostatočnú spôsobilosť na posúdenie konkrétneho problému v procese preskúmania, overovateľ požiada o pomoc technického experta.

3. Technický expert má spôsobilosti a skúsenosti, ktoré sú potrebné na účinnú pomoc audítorovi EU ETS a vedúcemu audítorovi EU ETS alebo prípadne nezávislému revízorovi s témou, v prípade ktorej sa vyžadujú jeho znalosti a skúsenosti. Okrem toho musí technický expert dostatočne rozumieť otázkam uvedeným v článku 37 ods. 1 písm. a), b) a c).

4. Technický expert vykonáva špecifikované úlohy pod vedením a plnou zodpovednosťou vedúceho audítora EU ETS overovacieho tímu, v ktorom pracuje technický expert alebo nezávislý revízor.

Článok 40

Postupy overovacích činností

1. Overovateľ zavedie, zdokumentuje, vykonáva a zachováva jeden alebo viac postupov overovacích činností opísaných

v kapitole II a postupy a procesy požadované podľa oddielu 3 prílohy II. Pri zavádzaní a vykonávaní týchto postupov a procesov overovateľ vykonáva činnosti v súlade s harmonizovanou normou v zmysle prílohy II.

2. Overovateľ zavedie, zdokumentuje, vykonáva a zachováva systém riadenia kvality s cieľom zabezpečiť konzistentný vývoj, vykonávanie, zlepšovanie a preskúmanie postupov a procesov uvedených v odseku 1 v súlade s harmonizovanou normou v zmysle prílohy II.

Článok 41

Záznamy a komunikácia

1. Overovateľ vedie záznamy vrátane záznamov o spôsobilosti a nestrannosti pracovníkov s cieľom preukázať súlad s týmto nariadením.

2. Overovateľ pravidelne sprístupňuje informácie prevádzkovateľovi alebo prevádzkovateľovi lietadla a iným relevantným stranám v súlade s harmonizovanou normou v zmysle prílohy II.

3. Overovateľ zachováva dôvernosť informácií získaných v priebehu overovania v súlade s harmonizovanou normou v zmysle prílohy II.

Článok 42

Nestrannosť a nezávislosť

1. Overovateľ je nezávislý od prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla a nestranný pri vykonávaní svojich overovacích činností.

Na tento účel nesmie byť overovateľ ani žiadna časť rovnakej právnickej osoby prevádzkovateľom ani prevádzkovateľom lietadla, vlastníkom prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, ani nesmie byť v ich vlastníctve, a nesmie mať ani vzťahy s prevádzkovateľom alebo prevádzkovateľom lietadla, ktoré by mohli ovplyvniť jeho nezávislosť a nestrannosť. Overovateľ je nezávislý aj od orgánov, ktoré obchodujú s emisnými kvótami v rámci systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov podľa článku 19 smernice 2003/87/ES.

2. Overovateľ je organizovaný spôsobom, ktorý chráni jeho objektívnosť, nezávislosť a nestrannosť. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú relevantné požiadavky stanovené v harmonizovanej norme v zmysle prílohy II.

3. Overovateľ nesmie vykonávať overovacie činnosti pre prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, ktoré predstavujú neprijateľné ohrozenie jeho nestrannosti alebo ktoré mu spôsobujú konflikt záujmov. Na overovanie správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, ktorá predstavuje skutočný alebo potenciálny konflikt záujmov, nesmie overovateľ využiť svojich ani externých pracovníkov. Overovateľ ďalej zabezpečí, aby činnosti pracovníkov alebo organizácií neovplyvňovali dôverný, objektívny, nezávislý a nestranný charakter overovania.

Neprijateľné ohrozenie nestrannosti alebo konflikt záujmov v zmysle prvej vety prvého pododseku vzniká v ktoromkoľvek z týchto prípadov:

- a) keď overovateľ alebo ktorákoľvek časť rovnakej právnickej osoby poskytuje konzultačné služby pri vývoji časti procesu monitorovania a nahlasovania, ktorý je opísaný v pláne monitorovania schválenom príslušným orgánom, vrátane vývoja metodiky monitorovania, návrhu správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla a návrhu plánu monitorovania;
- b) keď overovateľ alebo ktorákoľvek časť rovnakej právnickej osoby poskytuje technickú pomoc pri vývoji alebo zachovávaní systému používaného na monitorovanie a nahlasovanie údajov o emisiách alebo údajov o tonokilometroch.

4. Konflikt záujmov overovateľa vo vzťahu medzi ním a prevádzkovateľom alebo prevádzkovateľom lietadla vzniká v ktoromkoľvek z týchto prípadov:

- a) keď je vzťah medzi overovateľom a prevádzkovateľom alebo prevádzkovateľom lietadla založený na spoločnom vlastníctve, spoločnom riadení, spoločnej správe alebo spoločných pracovníkoch, spoločných prostriedkoch, spoločných financiách a spoločných zmluvách alebo marketingu;
- b) keď konzultačný orgán, orgán technickej pomoci alebo iná organizácia, ktorá je vo vzťahu s overovateľmi a ohrozuje nestrannosť overovateľa, poskytne prevádzkovateľovi alebo prevádzkovateľovi lietadla konzultáciu uvedenú v odseku 3 písm. a) alebo technickú pomoc uvedenú v odseku 3 písm. b).

Na účely prvého pododseku písm. b) je nestrannosť overovateľa skompromitovaná, ak sú vzťahy medzi overovateľom a konzultačným orgánom, orgánom technickej pomoci alebo inou organizáciou založené na spoločnom vlastníctve, spoločnom riadení, spoločnom vedení alebo spoločných pracovníkoch, spoločných prostriedkoch, spoločných financiách, spoločných zmluvách alebo marketingu a spoločnej platbe provízií za predaj alebo iných podnetov na získavanie nových klientov.

5. Overovateľ nesmie zadať nezávislé preskúmanie alebo vydanie správy o overení externému zadávateľovi. Na účely

tohto nariadenia platí, že ak sa externe zadávajú iné overovacie činnosti, overovateľ musí splniť relevantné požiadavky stanovené v harmonizovanej norme v zmysle prílohy II.

Uzatvorenie zmluvy s jednotlivcami na vykonanie overovacích činností však nepredstavuje externé zadávanie na účely prvého pododseku, ak overovateľ pri uzatváraní zmluvy s týmito osobami spĺňa relevantné požiadavky harmonizovaných noriem uvedených v prílohe II.

6. Overovateľ zavedie, zdokumentuje, vykonáva a zachováva proces s cieľom zabezpečiť pretrvávajúcu nestrannosť a nezávislosť overovateľa, častí rovnakého právneho subjektu, iných organizácií uvedených v odseku 4 a všetkých pracovníkov a zmluvne viazaných osôb zapojených do overovania. Tento proces zahŕňa mechanizmus na ochranu nestrannosti a nezávislosti overovateľa a spĺňa relevantné požiadavky stanovené v harmonizovanej norme v zmysle prílohy II.

KAPITOLA IV

AKREDITÁCIA

Článok 43

Akreditácia

Overovateľ, ktorý prevádzkovateľovi alebo prevádzkovateľovi lietadla vydáva správu o overení, je akreditovaný na rozsah činností uvedený v prílohe I, pre ktoré overovateľ vykonáva overenie správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla.

Článok 44

Ciele akreditácie

V priebehu akreditačného procesu a monitorovania akreditovaných overovateľov každý vnútroštátny akreditačný orgán posudzuje, či overovateľ a jeho pracovníci vykonávajúci overovacie činnosti:

- a) sú spôsobilí vykonať overenie správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla v súlade s týmto nariadením;
- b) vykonávajú overovanie správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla v súlade s týmto nariadením;
- c) spĺňajú požiadavky uvedené v kapitole III.

Článok 45

Žiadosť o akreditáciu

1. Každá právnická osoba alebo iný právny subjekt môže požiadať o akreditáciu podľa článku 5 ods. 1 nariadenia (ES) č. 765/2008 a ustanovení tejto kapitoly.

Žiadosť musí obsahovať informácie požadované na základe harmonizovanej normy v zmysle prílohy III.

2. Okrem informácií uvedených v odseku 1 tohto článku musí žiadateľ pred začatím posúdenia podľa článku 44 dať vnútroštátnemu akreditačnému orgán k dispozícii:

- a) všetky informácie, ktoré vyžaduje vnútroštátny akreditačný orgán;
- b) postupy a informácie týkajúce sa procesov uvedených v článku 40 ods. 1 a informácie o systéme riadenia kvality uvedenom v článku 40 ods. 2;
- c) kritériá spôsobilosti uvedené v článku 35 ods. 2 písm. a) a b), výsledky procesu zabezpečovania spôsobilosti uvedeného v článku 35, ako aj inú relevantnú dokumentáciu o spôsobilosti všetkých pracovníkov zapojených do overovacích činností;
- d) informácie o procese zabezpečenia pretrvávajúcej nestrannosti a nezávislosti podľa článku 42 ods. 6 vrátane relevantných záznamov o nestrannosti a nezávislosti žiadateľa a jeho pracovníkov;
- e) informácie o technických expertoch a kľúčových pracovníkoch zapojených do overovania správ prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla;
- f) systém a proces na zabezpečenie príslušnej internej dokumentácie o overení;
- g) ostatné relevantné záznamy uvedené v článku 41 ods. 1.

Článok 46

Príprava na posúdenie

1. Pri príprave posúdenia uvedeného v článku 44 každý vnútroštátny akreditačný orgán zohľadní komplexnosť rozsahu, pre ktorý overovateľ žiada akreditáciu, ako aj komplexnosť systému riadenia kvality uvedeného v článku 44 ods. 2, postupy a informácie k procesom uvedeným v článku 40 ods. 1 a geografické oblasti, v ktorých overovateľ vykonáva alebo plánuje vykonať overovanie.

2. Na účely tohto nariadenia musí vnútroštátny akreditačný orgán spĺňať minimálne požiadavky stanovené v harmonizovanej norme v zmysle prílohy III.

Článok 47

Posúdenie

1. Na účely vykonania posúdenia uvedeného v článku 44 musí hodnotiaci tím uvedený v článku 57 vykonať minimálne tieto činnosti:

- a) preskúmanie všetkých relevantných dokumentov a záznamov uvedených v článku 45;

b) návšteva priestorov žiadateľa s cieľom preskúmať reprezentatívnu vzorku internej dokumentácie o overení a posúdiť vykonávanie systému riadenia kvality žiadateľa a postupov alebo procesov uvedených v článku 40;

c) osvedčenie reprezentatívnej časti požadovaného rozsahu akreditácie, ako aj výkonnosti a spôsobilosti reprezentatívneho počtu pracovníkov žiadateľa, ktorí sú zapojení do overovania správy prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, s cieľom zabezpečiť, aby títo pracovníci pracovali v súlade s týmto nariadením.

Pri vykonávaní týchto činností musí hodnotiaci tím spĺňať požiadavky stanovené v harmonizovanej norme v zmysle prílohy III.

2. Hodnotiaci tím oznámi zistenia a nezrovnalosti žiadateľovi v súlade s požiadavkami stanovenými v harmonizovanej norme v zmysle prílohy III požiadateľa, aby na oznámené zistenia a nezrovnalosti odpovedal v súlade s danými ustanoveniami.

3. Žiadateľ prijme nápravné opatrenia na riešenie všetkých oznámených nezrovnalostí podľa odseku 2 a vo svojej odpovedi na zistenia a nezrovnalosti oznámené hodnotiacim tímom uvedie, aké opatrenia prijal alebo plánuje prijať v rámci lehoty stanovenej vnútroštátnym akreditačným orgánom na riešenie všetkých zistených nezrovnalostí.

4. Vnútroštátny akreditačný orgán preskúma odpovede žiadateľa na zistenia a nezrovnalosti predložené podľa odseku 3.

Ak vnútroštátny akreditačný orgán považuje odpoveď žiadateľa za nedostatočnú či neúčinnú, požiada žiadateľa o ďalšie informácie alebo opatrenia. Vnútroštátny akreditačný orgán môže požadovať aj dôkaz o účinnom vykonaní prijatých opatrení alebo vykonať následné hodnotenie na posúdenie účinného vykonávania nápravných opatrení.

Článok 48

Rozhodnutie o akreditácii a osvedčenie o akreditácii

1. Pri príprave a prijímaní rozhodnutia o udelení, rozšírení alebo obnovení akreditácie žiadateľa musí vnútroštátny akreditačný orgán zohľadniť požiadavky stanovené harmonizovanej norme v zmysle prílohy III.

2. Ak sa vnútroštátny akreditačný orgán rozhodne udeliť, rozšíriť alebo obnoviť akreditáciu žiadateľa, vydá v tomto zmysle osvedčenie o akreditácii.

Osvedčenie o akreditácii musí obsahovať minimálne informácie požadované na základe harmonizovanej normy v zmysle prílohy III.

Osvedčenie o akreditácii platí maximálne päť rokov odo dňa vydania daného osvedčenia vnútroštátnym akreditačným orgánom.

Článok 49

Dohľad

1. Vnútroštátny akreditačný orgán vykonáva ročný dohľad nad každým overovateľom, ktorému vydal osvedčenie o akreditácii.

V rámci dohľadu sa vykoná minimálne:

- a) návšteva priestorov overovateľa s cieľom vykonať činnosti uvedené v článku 47 ods. 1 písm. b);
- b) osvedčenie výkonnosti a spôsobilosti reprezentatívneho počtu pracovníkov overovateľa v súlade s článkom 47 ods. 1 písm. c).

2. Vnútroštátny akreditačný orgán vykoná prvý dohľad nad overovateľom v súlade s článkom 1 najneskôr 12 mesiacov odo dňa, keď bolo danému overovateľovi vydané osvedčenie o akreditácii.

3. Vnútroštátny akreditačný orgán vypracuje svoj plán dohľadu nad každým overovateľom spôsobom, ktorý umožní posúdiť reprezentatívne vzorky rozsahu akreditácie v súlade s požiadavkami stanovenými v harmonizovanej norme v zmysle prílohy III.

4. Na základe výsledkov dohľadu uvedeného v odseku 1 vnútroštátny akreditačný orgán rozhodne, či potvrdí pokračovanie akreditácie.

5. Ak overovateľ vykonáva overovanie v inom členskom štáte, vnútroštátny akreditačný orgán, ktorý overovateľa akreditoval, môže požiadať vnútroštátny akreditačný orgán členského štátu, v ktorom vykonáva overovanie, aby v jeho mene a na jeho zodpovednosť vykonával činnosti dohľadu.

Článok 50

Prehodnotenie

1. Pred uplynutím platnosti osvedčenia o akreditácii vnútroštátny akreditačný orgán vykoná prehodnotenie overovateľa, ktorému vnútroštátny akreditačný orgán vydal osvedčenie o akreditácii, s cieľom zistiť, či je možné predĺžiť platnosť tohto osvedčenia o akreditácii.

2. Vnútroštátny akreditačný orgán vypracuje svoj plán prehodnotenia každého overovateľa spôsobom, ktorý umožní posúdenie reprezentatívnych vzoriek rozsahu akreditácie. Pri

plánovaní a vykonávaní dohľadu musí vnútroštátny akreditačný orgán spĺňať požiadavky stanovené v harmonizovanej norme v zmysle prílohy III.

Článok 51

Mimoriadne hodnotenie

1. Vnútroštátny akreditačný orgán môže kedykoľvek vykonať mimoriadne hodnotenie overovateľa s cieľom zabezpečiť, aby tento overovateľ spĺňal požiadavky tohto nariadenia.

2. Aby mohol vnútroštátny akreditačný orgán posúdiť potrebu mimoriadneho hodnotenia, overovateľ ho bezodkladne informuje o akýchkoľvek dôležitých zmenách, ktoré sú relevantné z hľadiska jeho akreditácie a ktoré sa týkajú ktoréhokoľvek aspektu jeho statusu alebo prevádzky. K dôležitým zmenám patria aj zmeny uvedené v harmonizovanej norme v zmysle prílohy III.

Článok 52

Rozšírenie rozsahu akreditácie

Ak overovateľ požiada o rozšírenie rozsahu udelenej akreditácie, vnútroštátny akreditačný orgán vykoná činnosti potrebné na zistenie, či overovateľ spĺňa požiadavky článku 44 pre požadované rozšírenie rozsahu jeho akreditácie.

Článok 53

Administratívne opatrenia

1. Ak overovateľ nespĺňa požiadavky tohto nariadenia, vnútroštátny akreditačný orgán môže pozastaviť či odvolať jeho akreditáciu alebo zúžiť jej rozsah.

V prípade, že o to overovateľ požiada, vnútroštátny akreditačný orgán pozastaví či odvolá jeho akreditáciu alebo zúži jej rozsah.

Vnútroštátny akreditačný orgán zavedie, zdokumentuje, vykonáva a zachováva postup na pozastavenie akreditácie, odvolanie akreditácie a zúženie rozsahu akreditácie.

2. Vnútroštátny akreditačný orgán pozastaví akreditáciu alebo zúži jej rozsah vždy, keď:

- a) sa overovateľ dopustil závažného porušenia požiadaviek tohto nariadenia;
- b) overovateľ stále a opakovane neplní požiadavky tohto nariadenia;
- c) overovateľ porušil iné osobitné podmienky vnútroštátneho akreditačného orgánu.

3. Vnútroštátny akreditačný orgán odvolá akreditáciu, keď:
- a) overovateľ nenapravil dôvody rozhodnutia o pozastavení osvedčenia o akreditácii;
 - b) člen vrcholového manažmentu overovateľa bol odsúdený za podvod;
 - c) overovateľ úmyselne poskytol nepravdivé informácie.
4. Proti rozhodnutiu vnútroštátneho akreditačného orgánu o pozastavení, odvolaní alebo zúžení rozsahu akreditácie v súlade s odsekmi 2 a 3 sa možno odvolať.

Členské štáty zavedú postupy na riešenie týchto odvolaní.

5. Rozhodnutie vnútroštátneho akreditačného orgánu o pozastavení, odvolaní alebo zúžení rozsahu akreditácie nadobúda účinnosť po jeho oznámení overovateľovi.

Vnútroštátny akreditačný orgán ukončí pozastavenie osvedčenia o akreditácii, ak dostane uspokojivé informácie a získa presvedčenie o tom, že overovateľ spĺňa požiadavky tohto nariadenia.

KAPITOLA V

POŽIADAVKY NA AKREDITAČNÉ ORGÁNY PRI AKREDITÁCII OVEROVATEĽOV ETS

Článok 54

Vnútroštátny akreditačný orgán

1. Úlohy súvisiace s akreditáciou podľa tohto nariadenia vykonávajú vnútroštátne akreditačné orgány vymenované podľa článku 4 ods. 1 nariadenia (ES) č. 765/2008.
2. Ak sa členský štát rozhodne povoliť v rámci tohto nariadenia osvedčovanie overovateľov, ktorí sú fyzickými osobami, úlohami súvisiacimi s osvedčovaním týchto overovateľov sa poverí vnútroštátny orgán, ktorý nie je vnútroštátnym akreditačným orgánom vymenovaným podľa článku 4 ods. 1 nariadenia (ES) č. 765/2008.
3. Ak sa členský štát rozhodne využiť možnosť uvedenú v odseku 2, zabezpečí, aby príslušný vnútroštátny orgán spĺňal požiadavky tohto nariadenia vrátane požiadaviek článku 70 a predložil požadované dokumenty podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 765/2008.
4. Vnútroštátny akreditačný orgán je členom orgánu uznaného podľa článku 14 daného nariadenia.

5. Vnútroštátny akreditačný orgán je poverený vykonávaním akreditácie ako činnosti verejnoprávneho orgánu a bolo mu udelené formálne uznanie členského štátu, v ktorom akreditáciu nevykonávajú priamo verejné orgány.

6. Na účely tohto nariadenia vnútroštátny akreditačný orgán vykonáva svoje úlohy v súlade s požiadavkami stanovenými v harmonizovanej norme v zmysle prílohy III.

Článok 55

Cezhraničná akreditácia

Ak členský štát, nepovažuje vymenovanie akreditačného orgánu alebo poskytovanie akreditačných služieb v zmysle článku 15 smernice 2003/87/ES za hospodársky zmysluplné alebo udržateľné, mal by mať možnosť obrátiť sa na vnútroštátny akreditačný orgán iného členského štátu.

Príslušný členský štát informuje o tejto skutočnosti Komisiu a iné členské štáty.

Článok 56

Nezávislosť a nestrannosť

1. Vnútroštátny akreditačný orgán je organizovaný spôsobom, ktorý je zárukou jeho úplnej nezávislosti od overovateľov, ktorých hodnotí, ako aj jeho nestrannosti pri vykonávaní jeho akreditačných činností.
2. Na tento účel nesmie vnútroštátny akreditačný orgán ponúkať ani poskytovať žiadne činnosti alebo služby poskytované overovateľom, ani poskytovať konzultačné služby, vlastniť podiely ani mať žiaden iný finančný alebo riadiaci záujem o overovateľa.
3. Bez toho, aby bol dotknutý článok 54 ods. 2, sa štruktúra, zodpovednosť a úlohy vnútroštátneho akreditačného orgánu jasne odlišujú od tých, ktoré prináležia príslušnému orgánu a iným vnútroštátnym orgánom.
4. Vnútroštátny akreditačný orgán prijíma všetky konečné rozhodnutia týkajúce sa akreditácie overovateľov.

Vnútroštátny akreditačný orgán však môže niektoré činnosti zadať subdodávateľom s výhradou splnenia požiadaviek stanovených v harmonizovanej norme v zmysle prílohy III.

Článok 57

Hodnotiaci tím

1. Vnútroštátny akreditačný orgán vymenuje pre každé konkrétne hodnotenie hodnotiaci tím.
2. Hodnotiaci tím tvorí vedúci hodnotiteľ a v prípade potreby vhodný počet hodnotiteľov alebo technických expertov na konkrétny rozsah akreditácie.

Medzi členmi hodnotiaceho tímu je minimálne jedna osoba, ktorá má znalosti v oblasti monitorovania a nahlasovania emisií skleníkových plynov podľa nariadenia (EÚ) č. 601/2012, ktoré sú relevantné pre rozsah akreditácie, ako aj spôsobilosť a znalosti potrebné na posúdenie činností overovania v rámci zariadenia alebo prevádzkovateľa lietadla pre daný rozsah, a minimálne jedna osoba, ktorá má znalosti v oblasti relevantných vnútroštátnych právnych predpisov a usmernení.

Článok 58

Požiadavky na spôsobilosť hodnotiteľov

1. Hodnotiteľ musí byť pri hodnotení overovateľa spôsobilý vykonávať činnosti vyžadované podľa kapitoly IV. Na tento účel hodnotiteľ musí:
 - a) spĺňať požiadavky stanovené v harmonizovanej norme podľa nariadenia (ES) č. 765/2008 uvedenej v prílohe III;
 - b) poznať smernicu 2003/87/ES, nariadenie (EÚ) č. 601/2012, toto nariadenie, relevantné normy, uplatniteľné usmernenia a iné relevantné právne predpisy, ako aj uplatniteľné usmernenia;
 - c) mať znalosti z oblasti auditu údajov a informácií podľa článku 37 ods. 1 písm. b) získané v priebehu odborného vzdelávania alebo mať prístup k osobe, ktorá má znalosti a skúsenosti v oblasti takýchto údajov a informácií.
2. Vedúci hodnotiteľ musí spĺňať požiadavky na spôsobilosť hodnotiteľa uvedené v odseku 1, preukázať spôsobilosť viesť hodnotiaci tím a niesť zodpovednosť za vykonanie hodnotenia v súlade s týmto nariadením.
3. Interní revízori a osoby prijímajúce rozhodnutia o udelení, rozšírení alebo obnovení akreditácie musia spĺňať požiadavky na spôsobilosť uvedené v odseku 1 a okrem toho musia mať aj dostatočné znalosti a skúsenosti v oblasti hodnotenia akreditácie.

Článok 59

Technickí experti

1. Vnútroštátny akreditačný orgán môže do hodnotiaceho tímu zaradiť technických expertov, ktorí poskytujú podrobné

znalosti a skúsenosti týkajúce sa konkrétnej témy, ktoré sú potrebné na pomoc vedúcemu hodnotiteľovi alebo hodnotiteľovi pri vykonávaní hodnotiacich činností.

2. Technický expert musí mať spôsobilosť, ktorá je potrebná na účinnú pomoc vedúcemu hodnotiteľovi a hodnotiteľovi s témou, v prípade ktorej sa vyžadujú jeho znalosti a skúsenosti. Okrem toho musí technický expert:

- a) poznať smernicu 2003/87/ES, nariadenie (EÚ) č. 601/2012, toto nariadenie, relevantné normy, uplatniteľné usmernenia a iné relevantné právne predpisy, ako aj uplatniteľné usmernenia;
- b) dostatočne rozumieť overovacím činnostiam.

3. Technický expert vykonáva špecifikované úlohy pod vedením a plnou zodpovednosťou vedúceho hodnotiteľa príslušného hodnotiaceho tímu.

Článok 60

Postupy

Vnútroštátny akreditačný orgán splňa požiadavky stanovené podľa článku 8 nariadenia (ES) č. 765/2008.

Článok 61

Sťažnosti

Ak vnútroštátny akreditačný orgán dostane sťažnosť na overovateľa od príslušného orgánu, prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla alebo od iných zainteresovaných strán, vnútroštátny akreditačný orgán v rozumnej časovej lehote:

- a) rozhodne o právoplatnosti sťažnosti;
- b) zabezpečí, že príslušný overovateľ dostane príležitosť predložiť svoje pripomienky;
- c) prijme príslušné opatrenia na riešenie sťažnosti;
- d) zaznamená sťažnosť a prijaté opatrenie a
- e) odpovie sťažovateľovi.

Článok 62

Záznamy a dokumentácia

Vnútroštátny akreditačný orgán vedie záznamy o každej osobe zapojenej do akreditačného procesu. K daným záznamom patria aj záznamy o relevantnej kvalifikácii, odbornom vzdelaní, praxi, nestrannosti a spôsobilosti, ktoré sú potrebné na preukázanie súladu s týmto nariadením.

Článok 63

Prístup k informáciám a ochrana dôverných informácií

1. Vnútroštátny akreditačný orgán pravidelne zverejňuje a aktualizuje informácie, ktoré získal v priebehu svojich akreditačných činností.
2. Vnútroštátny akreditačný orgán prijme v súlade s článkom 8 bodom 4 nariadenia (ES) č. 765/2008 vhodné opatrenia na prípadné zabezpečenie dôvernosti získaných informácií.

Článok 64

Partnerské hodnotenie

1. Vnútroštátne akreditačné orgány sa podrobujú pravidelnému partnerskému hodnoteniu.

Partnerské hodnotenie organizuje orgán uznaný podľa článku 14 nariadenia (ES) č. 765/2008.

2. Orgán uznaný podľa článku 14 nariadenia (ES) č. 765/2008 vykonáva príslušné kritériá partnerského hodnotenia a účinný a nezávislý proces partnerského hodnotenia s cieľom posúdiť, či:

- a) vnútroštátny akreditačný orgán, ktorý je predmetom partnerského hodnotenia, vykonáva akreditačné činnosti podľa kapitoly IV;
- b) vnútroštátny akreditačný orgán, ktorý je predmetom partnerského hodnotenia, spĺňa požiadavky stanovené v tejto kapitole.

Ku kritériám patria požiadavky na spôsobilosť partnerských hodnotiteľov a tímov pre partnerské hodnotenie, ktoré sú špecifické pre systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov vytvorený smernicou 2003/87/ES.

3. Orgán uznaný podľa článku 14 nariadenia (ES) č. 765/2008 uverejní a oznámi výsledok partnerského hodnotenia vnútroštátneho akreditačného orgánu Komisii, vnútroštátnym orgánom zodpovedným za vnútroštátne akreditačné orgány v členských štátoch a príslušnému orgánu členských štátov alebo kontaktnému miestu uvedenému v článku 69 ods. 2

4. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 1, platí, že ak vnútroštátny akreditačný orgán úspešne absolvoval partnerské hodnotenie zorganizované orgánom uznaným podľa článku 14 nariadenia č. 765/2008 pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia, nemusí tento vnútroštátny akreditačný orgán absolvovať nové partnerské hodnotenie po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia, pokiaľ preukáže súlad s týmto nariadením.

Na tento účel príslušný akreditačný orgán predloží orgánu uznanému podľa článku 14 nariadenia (ES) č. 765/2008 žiadosť a potrebnú dokumentáciu.

Orgán uznaný podľa článku 14 nariadenia (ES) č. 765/2008 rozhodne o tom, či sú splnené podmienky na udelenie výnimky.

Výnimka sa uplatňuje maximálne tri roky odo dňa oznámenia rozhodnutia vnútroštátnemu akreditačnému orgánu.

5. Vnútroštátny orgán, ktorý je podľa článku 54 ods. 2 poverený úlohami súvisiacimi s osvedčovaním overovateľov, ktorí sú fyzickými osobami, podľa tohto nariadenia, musí byť rovnako dôveryhodný ako vnútroštátne akreditačné orgány, ktoré úspešne absolvovali partnerské hodnotenie.

Na tento účel príslušný členský štát okamžite po svojom rozhodnutí o poverení vnútroštátneho orgánu vykonaním osvedčenia, predloží Komisii a ostatným členským štátom všetky relevantné dokumenty. Žiaden vnútroštátny orgán nesmie osvedčiť overovateľov na účely tohto nariadenia skôr, ako príslušný členský štát predloží dané dokumenty.

Príslušný členský štát pravidelne preskúmava fungovanie vnútroštátneho orgánu s cieľom ubezpečiť sa o tom, že je aj naďalej dôveryhodný, a o výsledku informuje Komisiu.

Článok 65

Nápravné opatrenia

1. Členské štáty v pravidelných intervaloch monitorujú svoje vnútroštátne akreditačné orgány s cieľom ubezpečiť sa o tom, že aj naďalej spĺňajú požiadavky tohto nariadenia, pričom zohľadnia výsledky partnerského hodnotenia vykonaného podľa článku 64.

2. Ak vnútroštátny akreditačný orgán nespĺňa požiadavky tohto nariadenia alebo si neplní svoje povinnosti podľa tohto nariadenia, dotknutý členský štát prijme vhodné nápravné opatrenia alebo zabezpečí prijatie takýchto nápravných opatrení a informuje o tejto skutočnosti Komisiu.

Článok 66

Vzájomné uznávanie overovateľov

1. Členské štáty uznávajú rovnocennosť služieb poskytovaných tými vnútroštátnymi akreditačnými orgánmi, ktoré úspešne absolvovali partnerské hodnotenie. Členské štáty prijímajú osvedčenia o akreditácii overovateľov akreditovaných týmito vnútroštátnymi akreditačnými orgánmi a rešpektujú právo overovateľov vykonávať overovanie pre svoj rozsah akreditácie.

2. Ak vnútroštátny akreditačný orgán neabsolvoval celý proces partnerského hodnotenia pred 31. decembrom 2014, členské štáty prijímú osvedčenia o akreditácii overovateľov akreditovaných týmto vnútroštátnym akreditačným orgánom za predpokladu, že orgán uznaný podľa článku 14 nariadenia (ES) č. 765/2008 začal partnerské hodnotenie tohto vnútroštátneho akreditačného orgánu a nezistil žiaden nesúlad vnútroštátneho akreditačného orgánu s týmto nariadením.

3. Ak osvedčovanie overovateľov vykonáva vnútroštátny orgán uvedený v článku 54 ods. 2, členské štáty prijímú osvedčenie vydané takýmto orgánom a rešpektujú právo osvedčených overovateľov vykonávať overovanie pre svoj rozsah osvedčenia.

Článok 67

Monitorovanie poskytovaných služieb

Ak členský štát v priebehu inšpekcie vykonanej podľa článku 31 ods. 4 smernice 2006/123/ES zistí, že overovateľ nedodržiava toto nariadenie, príslušný orgán alebo vnútroštátny akreditačný orgán daného členského štátu o tejto skutočnosti informujú vnútroštátny akreditačný orgán, ktorý tohto overovateľa akreditoval.

Vnútroštátny akreditačný orgán, ktorý tohto overovateľa akreditoval, považuje oznámenie danej informácie za sťažnosť v zmysle článku 61 tohto nariadenia a prijme primerané opatrenia a odpovie príslušnému orgánu alebo vnútroštátnemu akreditačnému orgánu podľa článku 72 ods. 2 druhého pododseku tohto nariadenia.

Článok 68

Elektronická výmena údajov a používanie automatizovaných systémov

1. Členské štáty môžu vyžadovať, aby overovatelia používali na správy o overení podľa článku 74 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 601/2012 elektronické šablóny alebo osobitné formáty súborov.

2. Na účel predloženia správy o overení a na ďalšie typy komunikácie medzi prevádzkovateľom, prevádzkovateľom lietadla, overovateľom, príslušným orgánom a vnútroštátnym akreditačným orgánom môžu byť podľa článku 74 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 601/2012 sprístupnené normalizované elektronické šablóny alebo špecifikácie formátu súborov.

KAPITOLA VI

VÝMENA INFORMÁCIÍ

Článok 69

Výmena informácií a kontaktné body

1. Členský štát zavedie účinnú výmenu vhodných informácií a účinnú spoluprácu medzi svojím vnútroštátnym akreditačným

orgánom alebo prípadne vnútroštátnym orgánom povereným osvedčovaním overovateľov a príslušným orgánom.

2. Ak je podľa článku 18 smernice 2003/87/ES v členskom štáte určený viac ako jeden príslušný orgán, členský štát poverí jeden z daných príslušných orgánov ako kontaktné miesto pre výmenu informácií, koordináciu spolupráce uvedenej v odseku 1 a činnosti uvedené v tejto kapitole.

Článok 70

Akreditačný pracovný program a správa manažmentu

1. Do 31. decembra každého roku vnútroštátny akreditačný orgán sprístupňuje akreditačný pracovný program príslušnému orgánu každého členského štátu spolu so zoznamom overovateľov akreditovaných daným vnútroštátnym akreditačným orgánom, ktorí podľa článku 76 oznámili, že zamýšľajú vykonávať overovanie v daných členských štátoch. Akreditačný pracovný program obsahuje o každom overovateľovi aspoň tieto informácie:

- a) predpokladaný čas a miesto overovania;
- b) informácie o činnostiach, ktoré vnútroštátny akreditačný orgán plánuje pre tohto overovateľa, najmä činnosti dohľadu a prehodnotenia;
- c) dátumy predpokladaných znaleckých auditov, ktoré má vykonať vnútroštátny akreditačný orgán s cieľom posúdiť overovateľa vrátane adresy a kontaktných údajov prevádzkovateľov alebo prevádzkovateľov lietadla, ktorých navštívi v priebehu znaleckého auditu;
- d) informácie o tom, či vnútroštátny akreditačný orgán požiadal vnútroštátny akreditačný orgán členského štátu, v ktorom overovateľ vykonáva overovanie, o vykonanie činností dohľadu.

2. Po predložení akreditačného pracovného programu podľa odseku 1 príslušný orgán poskytne vnútroštátnemu akreditačnému orgánu všetky relevantné informácie vrátane všetkých relevantných vnútroštátnych právnych predpisov alebo usmernení.

3. Do 1. júna každého roka vnútroštátny akreditačný orgán sprístupní príslušnému orgánu správu manažmentu. Správa manažmentu obsahuje o každom overovateľovi, ktorého vnútroštátny akreditačný orgán akreditoval, minimálne tieto informácie:

- a) podrobnosti akreditácie overovateľov, ktorých tento vnútroštátny akreditačný orgán akreditoval po prvýkrát, vrátane rozsahu akreditácie týchto overovateľov;
- b) všetky zmeny rozsahu akreditácie týchto overovateľov;
- c) súhrnné výsledky činností dohľadu a prehodnotenia vykonaných vnútroštátnym akreditačným orgánom;

- d) súhrnné výsledky mimoriadnych hodnotení, ktoré sa uskutočnili, vrátane dôvodov začatia týchto mimoriadnych hodnotení;
- e) všetky sťažnosti podané proti overovateľovi od poslednej správy manažmentu a opatrenia, ktoré vnútroštátny akreditačný orgán prijal.

Článok 71

Výmena informácií o administratívnych opatreniach

Ak vnútroštátny akreditačný orgán uložil overovateľovi administratívne opatrenia podľa článku 53 alebo ak bolo ukončené pozastavenie akreditácie alebo ak sa rozhodnutím vo veci odvolania zvrátilo rozhodnutie vnútroštátneho akreditačného orgánu uložiť administratívne opatrenia uvedené v článku 45, vnútroštátny akreditačný orgán informuje tieto strany:

- a) príslušný orgán členského štátu, v ktorom je overovateľ akreditovaný;
- b) príslušný orgán a vnútroštátny akreditačný orgán každého členského štátu, v ktorom overovateľ vykonáva overovania.

Článok 72

Výmena informácií s príslušným orgánom

1. Príslušný orgán členského štátu, v ktorom overovateľ vykonáva overovanie, každoročne informuje vnútroštátny akreditačný orgán, ktorý akreditoval daného overovateľa, minimálne o:

- a) relevantných výsledkoch kontroly správy prevádzkovateľa a prevádzkovateľa lietadla a správ o overení, najmä o každom zistenom porušení tohto nariadenia zo strany daného overovateľa;
- b) výsledkoch inšpekcie u prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, sú tieto výsledky relevantné pre vnútroštátny akreditačný orgán, pokiaľ ide o akreditáciu overovateľa a dohľad nad overovateľom, alebo ak tieto výsledky zahŕňajú akékoľvek zistené porušenie tohto nariadenia zo strany daného overovateľa;
- c) výsledkoch hodnotenia internej dokumentácie o overení tohto overovateľa, ak príslušný orgán posúdil internú dokumentáciu o overení podľa článku 26 ods. 3;
- d) sťažnostiach prijatých príslušným orgánom, pokiaľ ide o overovateľa.

2. Ak informácie uvedené v odseku 1 preukazujú, že príslušný orgán zistil porušenie tohto nariadenia zo strany

overovateľa, vnútroštátny akreditačný orgán považuje oznámenie danej informácie za sťažnosť príslušného orgánu na daného overovateľa v zmysle článku 61.

Vnútroštátny akreditačný orgán prijme vhodné opatrenia na riešenie takejto informácie a príslušnému orgánu odpovie do troch mesiacov odo dňa jej doručenia. Vnútroštátny akreditačný orgán vo svojej odpovedi informuje príslušný orgán o prijatých opatreniach a prípadne o administratívnych opatreniach uložených overovateľovi.

Článok 73

Výmena informácií o dohľade

1. Ak bol vnútroštátny akreditačný orgán členského štátu, v ktorom overovateľ vykonáva overovanie, požiadaný podľa článku 49 ods. 5 vykonávať činnosti dohľadu, daný vnútroštátny akreditačný orgán oznámi svoje zistenia vnútroštátnemu akreditačnému orgánu, ktorý overovateľa akreditoval, s výnimkou prípadu, že sa oba vnútroštátne akreditačné orgány dohodnú inak.

2. Pri posudzovaní, či overovateľ spĺňa požiadavky tohto nariadenia, vezme vnútroštátny akreditačný orgán, ktorý overovateľa akreditoval, do úvahy zistenia uvedené v odseku 1.

3. Ak zistenia uvedené v odseku 1 preukazujú, že overovateľ nedodríava toto nariadenie, vnútroštátny akreditačný orgán, ktorý overovateľa akreditoval, prijme príslušné opatrenia podľa tohto nariadenia a informuje vnútroštátny akreditačný orgán, ktorý vykonáva činnosti dohľadu, o tom:

- a) aké opatrenie prijal vnútroštátny akreditačný orgán, ktorý overovateľa akreditoval;
- b) akým spôsobom prípadne overovateľ vyriešil zistenia;
- c) aké administratívne opatrenia boli v prípade potreby overovateľovi uložené.

Článok 74

Výmena informácií s členským štátom, v ktorom je overovateľ usadený

Ak overovateľovi udelil akreditáciu vnútroštátny akreditačný orgán v inom členskom štáte ako je členský štát, v ktorom je overovateľ usadený, príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom je overovateľ usadený, sa poskytne akreditačný pracovný program, správa manažmentu podľa článku 70, ako aj a informácie podľa článku 71.

Článok 75

Databázy akreditovaných overovateľov

1. Vnútroštátne akreditačné orgány alebo prípadne vnútroštátne orgány uvedené v článku 54 ods. 2 zriadia a spravujú databázu a umožnia prístup do tejto databázy iným vnútroštátnym akreditačným orgánom, vnútroštátnym orgánom, overovateľom, prevádzkovateľom, prevádzkovateľom lietadiel a príslušným orgánom.

Orgán uznaný podľa článku 14 nariadenia (ES) č. 765/2008 uľahčí a zharmonizuje prístup k jednotlivým databázam s cieľom umožniť účinnú a nákladovo efektívnu komunikáciu medzi vnútroštátnymi akreditačnými orgánmi, vnútroštátnymi orgánmi, overovateľmi, prevádzkovateľmi, prevádzkovateľmi lietadiel a príslušnými orgánmi, a môže tieto databázy zlúčiť do jednej centralizovanej databázy.

2. Databáza uvedená v odseku 1 obsahuje minimálne tieto informácie:

- a) názov a adresu každého overovateľa akreditovaného týmto vnútroštátnym akreditačným orgánom;
- b) členské štáty, v ktorých overovateľ vykonáva overovanie;
- c) rozsah akreditácie každého overovateľa;
- d) dátum udelenia akreditácie a dátum uplynutia platnosti akreditácie;
- e) všetky informácie o administratívnych opatreniach uložených overovateľovi.

Informácie sú verejne prístupné.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 21. júna 2012

Článok 76

Oznámenia overovateľov

1. Aby vnútroštátny akreditačný orgán mohol vypracovať akreditačný pracovný program a správu manažmentu podľa článku 70, overovateľ do 15. novembra každého roka zašle vnútroštátnemu akreditačnému orgánu, ktorý overovateľa akreditoval, tieto informácie:

- a) plánovaný čas a miesto overovaní, ktoré má overovateľ v pláne vykonať;
- b) adresu a kontaktné údaje prevádzkovateľov alebo prevádzkovateľov lietadiel, ktorých správy o emisiách alebo tonkilometroch sú predmetom jeho overovania.

2. Ak dôjde k zmene informácií uvedených v odseku 1, overovateľ tieto zmeny oznámi akreditačnému orgánu v časovej lehote, na ktorej sa dohodol s daným vnútroštátnym akreditačným orgánom.

KAPITOLA VII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 77

Prechodné ustanovenia

Údaje o emisiách a prípadne údaje o činnosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2013, sa overujú podľa požiadaviek stanovených v rozhodnutí 2007/589/ES ⁽¹⁾.

Článok 78

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobudne účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Uplatňuje sa od 1. januára 2013.

Za Komisiu
predseda

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 229, 31.8.2007, s. 1.

PRÍLOHA I

Rozsah akreditácie overovateľov

Rozsah akreditácie overovateľov sa uvádza v osvedčení o akreditácii pomocou týchto skupín činností podľa prílohy I k smernici 2003/87/ES a iných činností podľa článku 10a a článku 24 smernice 2003/87/ES. Tieto ustanovenia platia aj na overovateľov, ktorých osvedčil vnútroštátny orgán podľa článku 54 ods. 2 tohto nariadenia.

Číslo skupiny činností	Rozsah akreditácie
1a	Spaľovanie palív v zariadeniach, v ktorých sa používajú iba komerčné štandardné palivá v zmysle nariadenia (EÚ) č. 601/2012, alebo kde sa v zariadeniach kategórie A alebo B používa zemný plyn
1b	Spaľovanie palív v zariadeniach bez obmedzenia
2	Rafinovanie minerálnych olejov
3	— Výroba koksu — Praženie alebo spekanie vrátane granulovania kovovej rudy (vrátane sírnikovej rudy) — Výroba surového železa alebo ocele (primárne alebo sekundárne tavenie) vrátane kontinuálneho liatia
4	— Výroba alebo spracovanie železných kovov (vrátane ferozliatin) — Výroba sekundárneho hliníka — Výroba alebo spracovanie neželezných kovov vrátane výroby zliatin
5	Výroba primárneho hliníka (emisie CO ₂ a PFC)
6	— Výroba cementového slinku — Výroba vápna alebo kalcinácia dolomitu alebo magnezitu — Výroba skla vrátane sklených vlákien — Výroba keramických výrobkov vypaľovaním — Výroba izolačného materiálu z minerálnej vlny — Sušenie alebo kalcinácia sadry alebo výroba sadrokartónu a iných výrobkov zo sadry
7	— Výroba buničiny z dreva alebo iných vláknitých materiálov — Výroba papiera alebo lepenky
8	— Produkcia sadzí — Výroba amoniaku — Výroba organických chemikálií vo veľkom krakovaním, reformovaním, čiastočnou alebo úplnou oxidáciou alebo podobnými procesmi — Výroba vodíka (H ₂) a syntetického plynu reformovaním alebo čiastočnou oxidáciou — Výroba uhličitanu sodného (Na ₂ CO ₃) a hydrogénuhličitanu sodného (NaHCO ₃)
9	— Výroba kyseliny dusičnej (emisie CO ₂ a N ₂ O) — Výroba kyseliny adipovej (emisie CO ₂ a N ₂ O) — Výroba glyoxalu a kyseliny glyoxylovej (emisie CO ₂ a N ₂ O) — Výroba kaprolaktámu
10	— Zachytávanie skleníkových plynov zo zariadení, na ktoré sa vzťahuje smernica 2003/877/ES, na účel prepravy a geologického ukladania v úložisku povolenom podľa smernice 2009/31/ES — Preprava skleníkových plynov potrubiami na účely geologického ukladania v úložisku povolenom podľa smernice 2009/31/ES
11	Geologické ukladanie skleníkových plynov v úložisku povolenom podľa smernice 2009/31/ES
12	Letecké činnosti (údaje o emisiách a tonokilometroch)

Číslo skupiny činností	Rozsah akreditácie
98	Ostatné činnosti podľa článku 10a smernice 2003/87/ES
99	Ostatné činnosti zahrnuté členským štátom podľa článku 24 smernice 2003/87/ES, ktoré sú podrobne uvedené v osvedčení o akreditácii

PRÍLOHA II

Požiadavky na overovateľov

V súvislosti s požiadavkami na overovateľov sa uplatňuje harmonizovaná norma podľa nariadenia (ES) č. 765/2008 týkajúca sa požiadaviek na validačné a overovacie orgány skleníkových plynov na účely ich akreditácie alebo iných foriem uznávania. Okrem toho sa uplatňujú tieto postupy, procesy a opatrenia uvedené v článku 40 ods. 1:

- a) proces a politika komunikácie s prevádzkovateľom alebo prevádzkovateľom lietadla a ostatnými relevantnými stranami;
- b) primerané mechanizmy na ochranu dôvernosti získaných informácií;
- c) postup riešenia odvolaní;
- d) postup riešenia sťažností (vrátane orientačného časového harmonogramu);
- e) postup na vydanie zrevidovanej správy o overení, ak potom, čo overovateľ predložil správu o overení prevádzkovateľovi alebo prevádzkovateľovi lietadla na postúpenie príslušnému orgánu, došlo k zisteniu chyby v správe o overení alebo v správe prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla;
- f) postup alebo proces externého zadávania overovacích činností na iné organizácie.

PRÍLOHA III

Minimálne požiadavky na akreditačný proces a požiadavky na akreditačné orgány

V súvislosti s minimálnymi požiadavkami na akreditáciu a požiadavkami na akreditačné orgány sa uplatňuje harmonizovaná norma podľa nariadenia (ES) č. 765/2008, ktorá sa týka všeobecných požiadaviek na akreditačné orgány, ktoré akreditujú dodržiavanie predpisov zo strany hodnotiacich orgánov.

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 601/2012**z 21. júna 2012****o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKA KOMISIA,

2 písm. k), a teda aj finančnú podporu v zmysle článku 17 ods. 1 písm. c) smernice 2009/28/ES.

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES⁽¹⁾, a najmä na jej článok 14 ods. 1,

keďže:

(1) Úplné, jednotné, transparentné a presné monitorovanie a nahlasovanie emisií skleníkových plynov v súlade s harmonizovanými požiadavkami zavedenými v tomto nariadení sú základom účinného fungovania systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov zriadeného smernicou 2003/87/ES. Počas druhého cyklu zabezpečovania zhody systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov, ktorý sa vzťahoval na roky 2008 až 2012, priemyselní prevádzkovatelia, leteckí prevádzkovatelia, overovatelia a príslušné orgány získali skúsenosti s monitorovaním a nahlasovaním podľa rozhodnutia Komisie 2007/589/ES z 18. júla 2007, ktorým sa zavádzajú usmernenia o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES⁽²⁾. Pravidlá platné pre tretie obdobie systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, ktoré sa začína 1. januára 2013, ako aj pre ďalšie obdobia obchodovania, by mali z daných skúseností vychádzať.

(2) Definícia biomasy v tomto nariadení by mala zodpovedať definícií pojmov „biomasa“, „biokvapaliny“ a „bioplyny“ stanovených v článku 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES⁽³⁾, keďže preferenčné zaobchádzanie s prihladením na povinnosti odovzdávania kvót v rámci systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii podľa smernice 2003/87/ES predstavuje „systém podpory“ v zmysle článku

(3) Z dôvodov konzistentnosti by sa na toto nariadenie mali uplatňovať definície stanovené v rozhodnutí Komisie 2009/450/ES z 8. júna 2009 o podrobnom výklade činností leteckej dopravy uvedených v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES⁽⁴⁾ a v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006⁽⁵⁾.

(4) V záujme optimálneho fungovania systému monitorovania a nahlasovania členské štáty, ktoré určia viac ako jeden príslušný orgán, by mali zabezpečiť, aby dané príslušné orgány koordinovali svoju činnosť v súlade so zásadami stanovenými v tomto nariadení.

(5) Podstatným prvkom systému zavedeného týmto nariadením by mal byť plán monitorovania, v ktorom sa stanovuje podrobná, úplná a transparentná dokumentácia o metodike pre konkrétne zariadenie alebo prevádzkovateľa lietadla. Mala by sa vyžadovať pravidelná aktualizácia plánu v nadväznosti na zistenia overovateľa, ako aj na základe vlastných podnetov prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla. Hlavnú zodpovednosť za vykonávanie metodiky monitorovania, ktorá je špecifikovaná postupmi predpísanými týmto nariadením, by mal aj naďalej niesť prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla.

(6) Je potrebné zaviesť základné metodiky monitorovania na minimalizáciu zaťaženia prevádzkovateľov a prevádzkovateľov lietadiel a uľahčenie účinného monitorovania a nahlasovania emisií skleníkových plynov podľa smernice 2003/87/ES. Súčasťou daných metodík by mali byť základné metodiky výpočtov a meraní. V rámci metodík výpočtu by sa mala rozlišovať štandardná metodika a metodika hmotnostnej bilancie. Mala by existovať pružnosť, ktorou sa umožní kombinovať v rámci toho istého zariadenia metodiky merania, štandardnú metodiku výpočtu a metodiku hmotnostnej bilancie, pokiaľ prevádzkovateľ zabezpečí, že sa nevyskytnú chýbajúce údaje alebo dvojité započítanie.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 229, 31.8.2007, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 16.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 149, 12.6.2009, s. 69.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 140, 5.6.2009, s. 114.

- (7) S cieľom ešte výraznejšie zminimalizovať zaťaženie prevádzkovateľov a prevádzkovateľov lietadiel by sa malo zjednodušiť hodnotenie neistoty bez toho, aby došlo k zníženiu jeho presnosti. V prípade meracích prístrojov používaných v štandardizovaných podmienkach, a najmä v prípade meracích prístrojov podliehajúcich vnútroštátnej zákonnej metrologickej kontrole, by sa pri hodnotení neistoty mali uplatňovať oveľa menej prísne požiadavky.
- (8) Je potrebné vymedziť faktory výpočtu, ktoré môžu byť buď predvolené, alebo určené pomocou analýzy. V rámci požiadaviek na analýzu by sa malo aj naďalej uprednostňovať využívanie laboratórií akreditovaných podľa harmonizovanej normy „Všeobecné požiadavky na kompetentnosť skúšobných a kalibračných laboratórií“ (EN ISO/IEC 17025) na relevantné metódy analýzy, pričom v prípade neakreditovaných laboratórií by sa mali zaviesť pragmatickejšie požiadavky na demonštráciu spoľahlivej ekvivalencie, okrem iného aj podľa harmonizovanej normy „Systémy manažérstva kvality. Požiadavky (EN ISO/IEC 9001)“ alebo iných relevantných certifikovaných systémov manažérstva kvality.
- (9) Mal by sa stanoviť transparentnejší a jednotnejší spôsob určovania „neprimeraných nákladov“.
- (10) Metodika založená na meraniach by mala získať rovnoprávnejšie postavenie s metodikou založenou na výpočtoch s cieľom zohľadniť narastajúcu dôveru v systémy kontinuálneho monitorovania emisií a zodpovedajúce zabezpečenie kvality. Z toho vyplýva potreba zaviesť primeranejšie požiadavky na krížové kontroly výpočtov, ako aj požiadavky na objasnenie manipulácie s údajmi a ďalšie aspekty zabezpečovania kvality.
- (11) V prípade zariadení s nižšími, menej závažnými ročnými emisiami by sa malo zamerať na uloženie neprimerane prísnych požiadaviek na monitorovanie a súčasne zabezpečiť, aby ostala zachovaná akceptovateľná miera presnosti. V tejto súvislosti by sa mali vypracovať osobitné podmienky pre zariadenia a leteckých prevádzkovateľov, ktorí sa považujú za malé zdroje emisií.
- (12) Podľa článku 27 smernice 2003/87/ES môžu členské štáty zo systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii vylúčiť malé zariadenia podliehajúce rovnocenným opatreniam, pokiaľ sú splnené podmienky stanovené v danom článku. Toto nariadenie by sa nemalo priamo uplatňovať na dané zariadenia vylúčené podľa článku 27 smernice 2003/87/ES s výnimkou prípadov, keď sa členský štát rozhodne, že by sa toto nariadenie uplatňovať malo.
- (13) Aby sa ošetrili potenciálne slabé miesta spojené s prenosom vlastného alebo čistého CO₂, mali by takéto prevody podliehať veľmi špecifickým podmienkam. Podľa daných podmienok by sa mal prevod vlastného CO₂ uskutočňovať len do iného zariadenia EU ETS a k prevodu čistého CO₂ by sa malo pristupovať len na účely ukladania v geologickom úložisku podľa systému Únie na obchodovanie s emisnými kvótami skleníkových plynov, ktorý je v súčasnosti jedinou formou trvalého ukladania CO₂ uznávanou v rámci systému Únie na obchodovanie s emisiami. Tieto podmienky by však nemali vylučovať možnosť budúcich inovácií.
- (14) Mali by sa vypracovať osobitné ustanovenia pre leteckú dopravu týkajúce sa plánov monitorovania a monitorovania emisií skleníkových plynov. Jedným z týchto ustanovení by malo byť považovanie určenia hustoty pomocou palubných meracích systémov a na základe faktúry za palivo za rovnocenné možnosti. Ďalším ustanovením by malo byť zvýšenie prahovej hodnoty, v rámci ktorej sa prevádzkovateľ lietadla považuje za malý zdroj emisií, z 10 000 ton emisií CO₂ ročne na 25 000 ton emisií CO₂ ročne.
- (15) Odhadovanie chýbajúcich údajov by sa malo vykonávať jednotnejšie, buď prostredníctvom požiadavky uplatňovania konzervatívnych postupov odhadovania schválených v pláne monitorovania, alebo (ak to nie je možné) prostredníctvom schválenia príslušným orgánom a začlenenia primeraného postupu do plánu monitorovania.
- (16) Malo by sa posilniť vykonávanie zásady vylepšovania, podľa ktorej majú prevádzkovatelia povinnosť pravidelne prehodnocovať svoju metodiku monitorovania v záujme jej vylepšenia a zohľadňovať odporúčania, ktoré im overovatelia doručili v rámci overovacieho procesu. Ak sa využíva metodika, ktorá nie je založená na úrovniach, alebo ak sa nedosiahne metodika najvyššej úrovne, prevádzkovatelia by mali pravidelne podávať správy o krokoch, ktoré podnikli v záujme dodržania metodiky monitorovania založenej na systéme úrovni a dosiahnutia najvyššej požadovanej úrovne.
- (17) Prevádzkovatelia lietadiel môžu podľa článku 3e ods. 1 smernice 2003/87/ES požiadať na základe overených údajov o tonokilometroch o pridelenie bezodplatných emisných kvót pre činnosti v prílohe I k uvedenej smernici. S prihliadnutím na zásadu proporcionality však platí, že ak prevádzkovateľ lietadla nie je objektívne schopný predložiť overené údaje o tonokilometroch v relevantnej lehote z dôvodu vážnych a nepredvídateľných okolností mimo jeho kontrolu, môže predložiť najlepšie dostupné údaje o tonokilometroch, pokiaľ dodrží potrebné bezpečnostné opatrenia.
- (18) Malo by sa podporovať využívanie informačných technológií vrátane požiadaviek na formáty výmeny údajov a využívania počítačových systémov a členské štáty by preto mali mať možnosť vyžadovať od hospodárskych subjektov používanie takýchto systémov. Okrem toho by členské štáty mali mať možnosť vypracovať elektronické šablóny a špecifikácie formátu súborov, ktoré by však mali zodpovedať minimálnym normám zverejneným Komisiou.

- (19) Rozhodnutie 2007/589/ES by sa malo zrušiť. Jeho ustanovenia by však mali aj naďalej platiť pre monitorovanie, nahlasovanie a overovanie emisií a údajov o činnosti pochádzajúcich z prvého a druhého obdobia obchodovania systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii.
- (20) Členským štátom by sa mal poskytnúť dostatočný čas na prijatie potrebných opatrení a vybudovanie primeraného vnútroštátneho inštitucionálneho rámca na zabezpečenie účinného uplatňovania tohto nariadenia. Toto nariadenie by sa preto malo uplatňovať odo dňa začiatku tretieho obdobia obchodovania.
- (21) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre zmenu klímy,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ODDIEL 1

Predmet úpravy a vymedzenie pojmov

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá monitorovania a nahlasovania emisií skleníkových plynov a údajov o činnosti podľa smernice 2003/87/ES v období obchodovania systému obchodovania s emisiami v Únii, ktoré sa začína 1. januára 2013 a v ďalších obdobiach obchodovania.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

Toto nariadenie sa vzťahuje na monitorovanie a nahlasovanie emisií skleníkových plynov špecifikovaných v súvislosti s činnosťami uvedenými v prílohe I k smernici 2003/87/ES a na nahlasovanie údajov o činnosti stacionárnych zariadení a leteckej dopravy, ako aj na monitorovanie a nahlasovanie údajov o tonokilometroch súvisiacich s činnosťami leteckej dopravy.

Uplatňuje sa na emisie a údaje o činnosti, ktoré sa vyskytnú od 1. januára 2013.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „údaje o činnosti“ sú údaje o množstve palív alebo materiálov, ktoré sa spotrebovali alebo vznikli v rámci procesu a ktoré sú relevantné pre metodiku monitorovania založenú na výpočtoch, vyjadrené v terajouloch, ako hmotnosť v tonách alebo v prípade plynov v bežných metroch kubických (podľa toho, čo je vhodné);

2. „obdobie obchodovania“ je osemročné obdobie uvedené v článku 13 ods. 1 smernice 2003/87/ES;

3. „tonokilometer“ je tona užitočného zaťaženia prepravená na vzdialenosť jedného kilometra;

4. „zdrojový prúd“ je:

- a) špecifický typ paliva, surovina alebo výrobok, pri ktorého spotrebe alebo výrobe vznikajú emisie relevantných skleníkových plynov z jedného alebo viacerých zdrojov emisií;

- b) špecifický typ paliva, surovina alebo výrobok, ktorý obsahuje uhlík a je zahrnutý do výpočtu emisií skleníkových plynov pomocou metódy hmotnostnej bilancie;

5. „zdroj emisií“ je samostatne identifikovateľná časť zariadenia alebo proces v rámci zariadenia, kde vznikajú emisie relevantných skleníkových plynov, alebo (v prípade činností leteckej dopravy) jednotlivé lietadlo;

6. „neistota“ je parameter súvisiaci s výsledkom určovania kvantity, ktorý charakterizuje rozptyl hodnôt reálne prítomných konkrétnej kvantite vrátane vplyvu systematických aj náhodných faktorov, ktorý je vyjadrený v percentách a ktorý opisuje interval spoľahlivosti okolo priemernej hodnoty predstavujúcej 95 % odvodených hodnôt, pričom sa zohľadňuje každá asymetria rozloženia hodnôt;

7. „faktory výpočtu“ sú čistá výhrevnosť, emisný faktor, predbežný emisný faktor, oxidačný faktor, prepočítavací faktor, obsah uhlíka a pomerná časť biomasy;

8. „úroveň“ je pevná požiadavka na určenie údajov o činnosti, faktorov výpočtu, ročných emisií a ročných priemerných hodinových emisií, ako aj na užitočné zaťaženie;

9. „vlastné riziko“ je citlivosť parametra v ročnej správe o emisiách alebo správe o údajoch o tonokilometroch na skreslené údaje, ktoré by mohli jednotlivito alebo súhrnne s ostatnými skreslenými údajmi spôsobiť podstatné skreslenie skôr, ako sa zohľadní účinok akýchkoľvek súvisiacich kontrolných činností;

10. „kontrolné riziko“ je citlivosť parametra v ročnej správe o emisiách alebo v správe o tonokilometroch na skreslené údaje, ktoré môžu jednotlivito alebo súhrnne s ostatnými skreslenými údajmi spôsobiť podstatné skreslenie a ktorým systém kontroly nezabráni alebo ich nezistí a nenapraví včas;

11. „emisie zo spaľovania“ sú emisie skleníkových plynov vznikajúce pri exotermickej reakcii paliva s kyslíkom;
12. „obdobie nahlasovania“ je jeden kalendárny rok, počas ktorého sa musia emisie monitorovať a nahlasovať, alebo v prípade údajov o tonokilometroch sledovaný rok v zmysle článkov 3e a 3f smernice 2003/87/ES;
13. „emisný faktor“ je priemerná miera emisií skleníkových plynov súvisiacich s údajmi o činnosti za zdrojový prúd za predpokladu, že pri spaľovaní dochádza k úplnej oxidácii a pri všetkých ostatných chemických reakciách k úplnej konverzii;
14. „oxidačný faktor“ je pomer uhlíka, ktorý zoxidoval na CO_2 v dôsledku spaľovania, k celkovému obsahu uhlíka v palive, vyjadrený ako pomerná časť, pričom CO emitovaný do atmosféry sa považuje za molárne ekvivalentné množstvo CO_2 ;
15. „prepočítavací faktor“ je pomer uhlíka emitovaného ako CO_2 k celkovému obsahu uhlíka v zdrojovom prúde pred uskutočnením procesu emisie, vyjadrený ako pomerná časť, pričom oxid uhoľnatý (CO) emitovaný do atmosféry sa považuje za molárne ekvivalentné množstvo CO_2 ;
16. „presnosť“ je stupeň zhody medzi výsledkom merania a skutočnou hodnotou určitého množstva (alebo referenčnou hodnotou určenou empiricky pomocou medzinárodne uznávaných a odvoditeľných kalibračných materiálov a štandardných metód), pričom sa zohľadňujú náhodné aj systematické faktory;
17. „kalibrácia“ je súbor operácií, ktoré za špecifikovaných podmienok určujú vzťahy medzi hodnotami zistenými meracím prístrojom či systémom alebo hodnotami reprezentovanými materiálom mierkou či referenčným materiálom a zodpovedajúcimi kvantitatívnymi hodnotami získanými pomocou referenčnej normy;
18. „cestujúci“ sú osoby na palube lietadla počas letu okrem členov jeho posádky;
19. „konzervatívny“ je výraz, ktorým sa označuje situácia, keď je definovaný súbor predpokladov na zamedzenie podhodnotenia ročných emisií alebo nadhodnotenia tonokilometrov;
20. „biomasa“ sú biologicky rozložiteľné časti výrobkov, odpadu a zvyškov biologického pôvodu z poľnohospodárstva (vrátane rastlinných a živočíšnych látok), lesného hospodárstva a príbuzných odvetví vrátane rybného hospodárstva a akvakultúry, ako aj biologicky rozložiteľné časti priemyselného a komunálneho odpadu;
21. „biokvapalina“ je kvapalné palivo na iné energetické účely ako na dopravu, vrátane elektrickej energie, tepla a chladu, vyrobené z biomasy;
22. „biopalivo“ je kvapalné alebo plynne palivo určené pre dopravu a vyrobené z biomasy;
23. „zákonná metrologická kontrola“ je kontrola úloh merania v rámci aplikačnej oblasti meracieho prístroja vykonávaná z dôvodu verejného záujmu, ochrany zdravia obyvateľstva, verejnej bezpečnosti, verejného poriadku, ochrany životného prostredia, výberu daní a cieľ, ochrany spotrebiteľa a poctivých obchodných praktík;
24. „maximálna prípustná chyba“ je povolená chyba merania v zmysle prílohy I a príloh k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/22/ES ⁽¹⁾ týkajúcich sa meracích prístrojov alebo prípadne v zmysle vnútroštátnych predpisov o zákonnej metrologickej kontrole (podľa toho, čo je vhodné);
25. „činnosti súvisiace s tokom údajov“ sú činnosti súvisiace so získavaním a spracovaním údajov potrebných na vypracovanie správy o emisiách na základe údajov zo základného zdroja, ako aj činnosti súvisiace s manipuláciou s týmito údajmi;
26. „tony $\text{CO}_{2(e)}$ “ sú metrické tony CO_2 alebo $\text{CO}_{2(e)}$;
27. „ $\text{CO}_{2(e)}$ “ je akýkoľvek skleníkový plyn okrem CO_2 uvedený v prílohe II k smernici 2003/87/ES, ktorého potenciál globálneho otepľovania je ekvivalentný CO_2 ;
28. „merací systém“ je kompletný súbor meracích prístrojov a iných zariadení, napríklad zariadení na odoberanie vzoriek a na spracovanie údajov, ktorý sa používa na určovanie premenných, ako sú napríklad údaje o činnosti, obsah uhlíka, výhrevnosť alebo emisný faktor emisií CO_2 ;
29. „čistá výhrevnosť“ je špecifické množstvo energie uvoľnenej ako teplo pri úplnom spaľovaní paliva alebo materiálu za prítomnosti kyslíka v štandardných podmienkach, znížené o teplo z vyparovania akejkoľvek vzniknutej vody;
30. „emisie z procesov“ sú emisie skleníkových plynov, ktoré nie sú emisiami zo spaľovania a ktoré vznikajú v dôsledku úmyselných a neúmyselných reakcií medzi látkami alebo pri ich premene vrátane chemickej alebo elektrolytickej redukcie kovových rúd, tepelného rozkladu látok a výroby látok na použitie ako výrobok alebo surovina;
31. „štandardné komerčné palivo“ je medzinárodne štandardizované komerčné palivo, ktoré pre svoju špecifikovanú hodnotu výhrevnosti vykazuje 95 % interval spoľahlivosti nepresahujúci ± 1 %, vrátane plynového oleja, ľahkého palivového oleja, benzínu, lampového oleja, petroleja, etánu, propánu a butánu, petroleja pre prúdové motory (Jet A1 alebo Jet A), benzínu pre prúdové motory (Jet B) a leteckého benzínu (AvGas);

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 135, 30.4.2004, s. 1.

32. „dávka“ je množstvo paliva alebo materiálu, v prípade ktorého sa reprezentatívnym spôsobom odobrali vzorky a vykonala charakterizácia a ktoré sa previedlo ako jedna zásielka alebo postupne v rámci konkrétneho časového obdobia;
33. „zmiešané palivo“ je palivo, ktoré obsahuje biomasu aj fosílny uhlík;
34. „zmiešaný materiál“ je materiál, ktorý obsahuje biomasu aj fosílny uhlík;
35. „predbežný emisný faktor“ je predpokladaný celkový emisný faktor zmiešaného paliva alebo materiálu vychádzajúci z celkového obsahu uhlíka, ktorý sa skladá z pomernej časti biomasy a pomernej časti fosílií, pred jeho vynásobením pomernou časťou fosílií, ktorým sa vypočíta emisný faktor;
36. „pomerná časť fosílií“ je pomer fosílného uhlíka k celkovému obsahu uhlíka v palive alebo materiáli, vyjadrený ako pomerná časť;
37. „pomerná časť biomasy“ je pomer uhlíka pochádzajúceho z biomasy k celkovému obsahu uhlíka v palive alebo materiáli, vyjadrený ako pomerná časť;
38. „metóda energetickej rovnováhy“ je metóda na odhadovanie množstva energie použitej ako palivo v kotle, vypočítaného ako súčet využiteľného tepla a všetkých relevantných strát energie vyžarovaním, prenosom a prostredníctvom výfukových plynov;
39. „kontinuálne meranie emisií“ je súbor operácií s cieľom určiť kvantitatívnu hodnotu prostredníctvom periodických meraní, buď pomocou merania v komíne, alebo pomocou extrakčných meraní pomocou meracieho prístroja umiestneného v blízkosti komína, pričom sú vylúčené metodiky merania založené na odoberaní jednotlivých vzoriek z komína;
40. „vlastný CO₂“ je CO₂, ktorý je súčasťou paliva;
41. „fosílny uhlík“ je anorganický a organický uhlík, ktorý nie je biomasou;
42. „bod merania“ je zdroj emisií, v prípade ktorého sa na meranie emisií používajú systémy kontinuálneho merania emisií (SKME), alebo prierez potrubného systému, v prípade ktorého sa tok CO₂ určuje pomocou systémov kontinuálneho merania;
43. „dokumentácia o hmotnosti a vyvážení“ je dokumentácia v zmysle medzinárodných alebo vnútroštátnych ustanovení o uplatňovaní noriem a odporúčaných postupov (SARP) v prílohe 6 k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve, podpísanom v Chicagu 7. decembra 1944, a v zmysle časti J prílohy III k nariadeniu Rady (EHS) č. 3922/91 ⁽¹⁾ alebo v zmysle ekvivalentných medzinárodných predpisov;
44. „vzdialenosť“ je vzdialenosť po ortodróme medzi letiskom odletu a letiskom priletu pripočítaná k nemennému faktoru 95 km;
45. „letisko odletu“ je letisko, kde sa začína let predstavujúci činnosť leteckej dopravy uvedenú v prílohe I k smernici 2003/87/ES;
46. „letisko priletu“ je letisko, kde sa končí let predstavujúci činnosť leteckej dopravy uvedenú v prílohe I k smernici 2003/87/ES;
47. „užitočné zaťaženie“ je celková hmotnosť nákladu, pošty, cestujúcich a batožiny, prepravovaných na palube lietadla počas letu;
48. „prchavé emisie“ sú nepravidelné alebo neúmyselné emisie zo zdrojov, ktoré nie sú lokalizované, alebo sú príliš rozmanité alebo primálne na to, aby sa jednotlivo monitorovali;
49. „dvojica letísk“ je dvojica, ktorú tvorí letisko odletu a letisko priletu;
50. „štandardné podmienky“ je teplota 273,15 K a tlak 101,325 Pa, ktorými sa definujú bežné metre kubické (Nm³);
51. „zachytávanie CO₂“ je činnosť zachytávania oxidu uhličitého (CO₂), ktorý by sa inak emitoval, z prúdov plynu, na účely prepravy a geologického ukladania v úložisku povolenom podľa smernice 2009/31/ES;
52. „preprava CO₂“ je preprava CO₂ potrubím na geologické ukladanie v úložisku povolenom podľa smernice 2009/31/ES;
53. „vypustené emisie“ sú emisie úmyselne uvoľnené zo zariadenia v určenom bode emisie;
54. „zvýšenie výťažnosti“ je ťažba uhľovodíkov nad rámec uhľovodíkov získaných vstrekaním vody alebo inými prostriedkami;
55. „zástupné údaje“ sú ročné hodnoty, ktoré sú empiricky podložené alebo odvodené z uznávaných zdrojov a ktoré prevádzkovateľ použije na nahradenie údajov o činnosti alebo faktorov výpočtu s cieľom zabezpečiť podanie kompletnej správy v prípade, že sa platnou metodikou monitorovania nezískajú všetky požadované údaje o činnosti alebo faktory výpočtu.

(¹) Ú. v. ES L 373, 31.12.1991, s. 4.

Okrem toho sa na toto nariadenie uplatňuje vymedzenie pojmov „let“ a „letisko“ uvedených v prílohe k rozhodnutiu 2009/450/ES a vymedzenie pojmov uvedené v článku 3 bodoch 1, 2, 3, 5, 6 a 22 smernice 2009/31/ES.

ODDIEL 2

Všeobecné zásady

Článok 4

Všeobecný záväzok

Prevádzkovatelia a prevádzkovatelia lietadiel plnia svoje záväzky súvisiace s monitorovaním a nahlasovaním emisií skleníkových plynov podľa smernice 2003/87/ES v súlade so zásadami uvedenými v článkoch 5 až 9.

Článok 5

Úplnosť

Monitorovanie a nahlasovanie je úplné a zahŕňa všetky emisie z procesov a zo spaľovania zo všetkých zdrojov emisií a zdrojových prúdov súvisiacich s činnosťami uvedenými v prílohe I k smernici 2003/87/ES a všetkými ostatnými relevantnými činnosťami zahrnutými podľa článku 24 uvedenej smernice, ako aj emisie všetkých skleníkových plynov špecifikovaných v súvislosti s týmito činnosťami, pričom je potrebné vyhnúť sa dvojitému započítaniu.

Prevádzkovatelia a prevádzkovatelia lietadiel uplatňujú primerané opatrenia na zamedzenie vzniku chýbajúcich údajov v rámci obdobia nahlasovania.

Článok 6

Konzistentnosť, porovnateľnosť a transparentnosť

1. Monitorovanie a nahlasovanie je konzistentné a porovnateľné v čase. Na tento účel používajú prevádzkovatelia a prevádzkovatelia lietadiel rovnaké metodiky monitorovania a súbory údajov s výhradou zmien a výnimiek schválených príslušným orgánom.

2. Prevádzkovatelia a prevádzkovatelia lietadiel získavajú, zaznamenávajú, zostavujú, analyzujú a dokumentujú údaje z monitorovania vrátane predpokladov, odkazov, údajov o činnosti, emisných faktorov, oxidačných faktorov a prepočítavacích faktorov, a to transparentným spôsobom, ktorý umožní overovateľovi a príslušnému orgánu zreprodukovať určenie emisií.

Článok 7

Presnosť

Prevádzkovatelia a prevádzkovatelia lietadiel zabezpečujú, aby určovanie emisií nebolo systematicky ani vedome nepresné.

Odhalia a pokiaľ možno obmedzia akýkoľvek zdroj nepresnosti.

Vynaložia náležité úsilie, aby sa zabezpečilo, že výpočet a meranie emisií vykážu najvyššiu dosiahnuteľnú presnosť.

Článok 8

Integrita metodiky

Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla sa postarajú o to, aby sa s primeranou istotou dala určiť integrita údajov o emisiách, ktoré sa majú nahlásiť. Emisie určia pomocou primeraných metodík monitorovania stanovených v tomto nariadení.

Nahlásené údaje o emisiách a súvisiace odhalenia nesmú obsahovať podstatné skreslenie, spôsobovať predpojatosť pri výbere a prezentácii informácií a musia poskytovať vierohodnú a vyváženú evidenciu emisií zariadenia alebo prevádzkovateľa lietadla.

Pri výbere metodiky monitorovania sa zväží prínos zlepšení vyplývajúcich z väčšej presnosti v porovnaní s dodatočnými nákladmi. Monitorovanie a nahlasovanie emisií sa snaží o čo najvyššiu dosiahnuteľnú presnosť s výnimkou prípadu, keď je takéto riešenie technicky nerealizovateľné alebo by viedlo k neprimeraným nákladom.

Článok 9

Priebežné zlepšovanie

Prevádzkovatelia a prevádzkovatelia lietadiel zohľadňujú pri monitorovaní a nahlasovaní odporúčania v správach o overení vypracovaných podľa článku 15 smernice 2003/87/ES.

Článok 10

Koordinácia

V prípade, že členský štát určí viac ako jeden príslušný orgán podľa článku 18 smernice 2003/87/ES, koordinuje podľa tohto nariadenia činnosť týchto orgánov.

KAPITOLA II

PLÁN MONITOROVANIA

ODDIEL 1

Všeobecné pravidlá

Článok 11

Všeobecný záväzok

1. Každý prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla monitoruje emisie skleníkových plynov na základe plánu monitorovania schváleného príslušným orgánom podľa článku 12, pričom prihliada na povahu a fungovanie zariadenia alebo činnosti leteckej dopravy, v prípade ktorých sa uplatňuje.

K plánu monitorovania musia byť pripojené písomné postupy, ktoré zavedie, zdokumentuje, vykonáva a zachováva prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla (podľa toho, čo je vhodné).

2. Plán monitorovania uvedený v odseku 1 obsahuje jednoduchý a logický opis pokynov pre prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, aby sa predišlo duplicitě úsilia a aby sa zohľadnili existujúce systémy uplatňované v zariadení alebo používané prevádzkovateľom alebo prevádzkovateľom lietadla.

Článok 12

Obsah a predkladanie plánu monitorovania

1. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla predloží plán monitorovania príslušnému orgánu na schválenie.

Plán monitorovania obsahuje podrobnú, úplnú a transparentnú dokumentáciu o metodike monitorovania pre konkrétne zariadenie alebo prevádzkovateľa lietadla a obsahuje aspoň tie prvky, ktoré sú stanovené v prílohe I.

Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla predloží spolu s plánom monitorovania všetky tieto sprievodné dokumenty:

- a) v prípade každého zdrojového prúdu a zdroja emisií dôkaz o dodržiavaní prahových hodnôt neistoty pre údaje o činnosti a faktory výpočtu a v prípade potreby aj pre uplatňované úrovne v zmysle prílohy II a prílohy III;
- b) výsledky hodnotenia rizika preukazujúce, že navrhované kontrolné činnosti a postupy kontrolných činností zodpovedajú identifikovaným vlastným rizikám a kontrolným rizikám.

2. V prípade, že sa v prílohe I uvádza postup, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla tento postup zavedie, zdokumentuje, vykonáva a zachováva oddelene od plánu monitorovania.

Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla zhrnie tieto postupy v pláne monitorovania, pričom uvedie tieto informácie:

- a) názov postupu;
- b) vysledovateľný a overiteľný odkaz na identifikáciu postupu;
- c) uvedenie pracovnej pozície alebo sekcie zodpovednej za realizáciu postupu a za údaje získané alebo spravované v rámci postupu;
- d) stručný opis postupu umožňujúci prevádzkovateľovi alebo prevádzkovateľovi lietadla, príslušnému orgánu a overovateľovi pochopiť základné parametre a vykonané činnosti;

- e) miesto, kde sa uchováávajú relevantné záznamy a informácie;
- f) v prípade potreby názov použitého počítačového systému;
- g) v prípade potreby zoznam noriem EN alebo iných uplatnených noriem.

Ak o to požiada príslušný orgán, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla mu predloží všetku písomnú dokumentáciu o postupoch. Okrem toho ju sprístupnia aj na účely overovania podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 600/2012 ⁽¹⁾.

3. Členské štáty môžu vyžadovať, aby sa okrem prvkov uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku do plánu monitorovania zariadení začlenili ďalšie prvky v záujme splnenia požiadaviek článku 24 ods. 1 rozhodnutia Komisie 2011/278/EÚ ⁽²⁾ z 27. apríla 2011, ktorým sa ustanovujú prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného pridelovania emisných kvót podľa článku 10a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, platné v celej únii, vrátane zhrnutia postupu, ktorým sa zabezpečí, aby:

- a) prevádzkovateľ pravidelne kontroloval, či sú informácie o akýchkoľvek plánovaných alebo účinných zmenách kapacity, úrovne činnosti a prevádzky zariadenia relevantné podľa uvedeného rozhodnutia;
- b) prevádzkovateľ do 31. decembra každého roka predložil príslušnému orgánu informácie uvedené v písmene a).

Článok 13

Štandardizované a zjednodušené plány monitorovania

1. Členské štáty môžu povoliť prevádzkovateľom a prevádzkovateľom lietadiel používať štandardizované alebo zjednodušené plány monitorovania bez toho, aby bol dotknutý článok 12 ods. 3

Na tento účel môžu členské štáty zverejniť šablóny daných plánov monitorovania vrátane opisu toku údajov a kontrolných postupov uvedených v článku 57 a článku 58, ktoré vychádzajú zo šablón a usmernení zverejnených Komisiou.

2. Skôr, ako sa schváli zjednodušený plán monitorovania podľa odseku 1, príslušný orgán vykoná zjednodušené hodnotenie rizika s cieľom zistiť, či navrhované kontrolné činnosti a postupy kontrolných činností zodpovedajú zisteným vlastným rizikám a kontrolným rizikám, a odôvodní použitie takéhoto zjednodušeného plánu monitorovania.

⁽¹⁾ Pozri stranu 1 tohto úradného vestníka.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2011, s. 1.

Členské štáty môžu od prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla prípadne vyžadovať, aby hodnotenie rizika podľa predošlého pododseku vykonal sám.

Článok 14

Zmeny plánu monitorovania

1. Každý prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla pravidelne kontroluje, či plán monitorovania odzrkadľuje povahu a fungovanie zariadenia alebo činnosti leteckej dopravy podľa článku 7 smernice 2003/87/ES a či možno vylepšiť metódu monitorovania.

2. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla vykoná zmeny plánu monitorovania v týchto prípadoch:

- a) ak vzniknú nové emisie zapríčinené vykonávaním nových činností alebo využívaním nových typov palív alebo materiálov, ktoré ešte nie sú uvedené v pláne monitorovania;
- b) ak na základe zmeny dostupnosti údajov z dôvodu využívania nových typov meracích prístrojov, metód odoberania vzoriek alebo metód analýzy alebo z iných dôvodov došlo k zvýšeniu presnosti určovania emisií;
- c) ak sa zistilo, že údaje získané pomocou predošlej metódy monitorovania boli nesprávne;
- d) ak sa zmenou plánu monitorovania zvýši presnosť nahlasovaných údajov, s výnimkou prípadu, že je takéto riešenie technicky nerealizovateľné alebo by viedlo k neprimeraným nákladom;
- e) ak plán monitorovania nie je v súlade s požiadavkami tohto nariadenia a príslušný orgán požiada prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla o jeho zmenu;
- f) ak je potrebné zareagovať na návrhy vylepšení plánu monitorovania, ktoré sú uvedené v správe o overovaní.

Článok 15

Schválenie zmien plánu monitorovania

1. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla čo možno najskôr oznámi príslušnému orgánu všetky návrhy zmien plánu monitorovania.

Príslušný orgán však môže prevádzkovateľovi alebo prevádzkovateľovi lietadla povoliť, aby zmeny plánu monitorovania, ktoré nie sú významnými zmenami v zmysle odseku 3, oznámil najneskôr do 31. decembra toho istého roka.

2. Každú významnú zmenu plánu monitorovania v zmysle odsekov 3 a 4 musí schváliť príslušný orgán.

Ak príslušný orgán usúdi, že zmena nie je významná, čo možno najskôr o tejto skutočnosti informuje prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla.

3. Významné zmeny plánu monitorovania zariadenia sú okrem iného:

- a) zmeny kategórie zariadenia;
- b) bez ohľadu na článok 47 ods. 8, zmeny súvisiace s otázkou, či sa zariadenie považuje za zariadenie s nízkymi emisiami;
- c) zmeny zdrojov emisií;
- d) prechod od metódy založenej na výpočtoch k metodike založenej na meraniach alebo naopak pri určovaní emisií;
- e) zmena uplatňovanej úrovne;
- f) zavedenie nových zdrojových prúdov;
- g) zmena kategorizácie zdrojových prúdov, t. j. prechod medzi typmi zdrojových prúdov – väčšími, menšími alebo *de minimis*;
- h) zmena predvolenej hodnoty faktoru výpočtu, ak sa má táto hodnota stanoviť v pláne monitorovania;
- i) zavedenie nových postupov na odoberanie vzoriek, analýzu alebo kalibráciu, ak majú zmeny týchto postupov priamy vplyv na presnosť údajov o emisiách;
- j) vykonávanie alebo úpravy metódy kvantifikácie v prípade emisií z úniku v úložiskách.

4. Významnými zmenami plánov monitorovania prevádzkovateľa lietadla sú okrem iného:

- a) pokiaľ ide o plán monitorovania emisií:
 - i) zmena úrovne v súvislosti so spotrebou paliva;
 - ii) zmena hodnôt emisného faktora stanovených v pláne monitorovania;

- iii) zmena metód výpočtu stanovených v prílohe III;
 - iv) zavedenie nových zdrojových prúdov;
 - v) zmena kategorizácie zdrojových prúdov, v rámci ktorej sa menší zdrojový prúd zmení na väčší zdrojový prúd;
 - vi) zmena postavenia prevádzkovateľa lietadla ako malého zdroja emisií v zmysle článku 54 ods. 1;
- b) pokiaľ ide o plán monitorovania údajov o tonokilometroch:
- i) zmena nekomerčného a komerčného postavenia poskytovaných služieb leteckej dopravy;
 - ii) zmena predmetu služieb leteckej dopravy (preprava cestujúcich, nákladu alebo pošty).

Článok 16

Vykonávanie a zaznamenávanie zmien

1. V prípade, keď sa prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla odôvodnene domnieva, že navrhované zmeny nie sú významné alebo že by monitorovanie podľa pôvodného plánu monitorovania viedlo k neúplným údajom o emisiách, môže monitorovanie a nahlasovanie na základe zmeneného plánu monitorovania vykonať aj skôr, ako získa schválenie alebo informácie podľa článku 15 ods. 2

V prípade pochybností vykoná prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla celý proces monitorovania a nahlasovania súbežne dvakrát – aj podľa zmeneného, aj podľa pôvodného plánu monitorovania – a údaje zaznamená v dočasnej dokumentácii.

2. Po získaní schválenia alebo informácií podľa článku 15 ods. 2 použije prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla iba údaje súvisiace so zmeneným plánom monitorovania a vykoná celé monitorovanie a nahlasovanie iba na základe zmeneného plánu monitorovania.

3. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla zaznamenáva všetky zmeny plánu monitorovania. V každom zázname uvádza:

- a) transparentný opis zmeny;
- b) odôvodnenie zmeny;
- c) dátum oznámenia zmeny príslušnému orgánu;

- d) dátum potvrdenia prijatia oznámenia podľa článku 15 ods. 1 príslušným orgánom (ak je k dispozícii) a dátum schválenia alebo informácie podľa článku 15 ods. 2;
- e) dátum, odkedy sa vykonáva zmenený plán monitorovania podľa odseku 2 tohto článku.

ODDIEL 2

Technická realizovateľnosť a neprimerané náklady

Článok 17

Technická realizovateľnosť

Ak prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla tvrdí, že je uplatňovanie konkrétnej metodiky monitorovania technicky nerealizovateľné, príslušný orgán posúdi technickú realizovateľnosť s prihliadnutím na odôvodnenie prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla. Dané odôvodnenie vychádza z toho, že prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla má technické prostriedky potrebné na splnenie potrieb navrhovaného systému alebo navrhovanej požiadavky, ktoré možno využiť v potrebnom čase na účely tohto nariadenia. K daným technickým prostriedkom patrí dostupnosť požadovaných techník a technológií.

Článok 18

Neprimerané náklady

1. Ak prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla tvrdí, že uplatňovanie konkrétnej metodiky monitorovania spôsobuje neprimerané náklady, príslušný orgán posúdi neprimeranosť nákladov s prihliadnutím na odôvodnenie prevádzkovateľa.

Príslušný orgán považuje náklady za neprimerané vtedy, ak sú odhadované náklady vyššie ako ich prínos. Na tento účel sa prínos vypočíta vynásobením faktora vylepšenia s referenčnou cenou 20 EUR na emisnú kvótu a náklady zahŕňajú primerané obdobie odpisovania založené na hospodárskej životnosti zariadenia.

2. Pri posudzovaní neprimeranosti nákladov s prihliadnutím na voľbu úrovne pre údaje o činnosti použije príslušný orgán ako faktor vylepšenia podľa odseku 1 rozdiel medzi doteraz dosiahnutou neistotou a prahovou hodnotou neistoty pre danú úroveň dosiahnutou vďaka vylepšeniu a vynásobí tento rozdiel priemernými ročnými emisiami spôsobenými týmto zdrojovým prúdom za ostatné tri roky.

Ak nie sú k dispozícii priemerné ročné emisie spôsobené daným zdrojovým prúdom za ostatné tri roky, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla použije konzervatívny odhad priemerných ročných emisií bez započítania CO₂ pochádzajúceho z biomasy a pred odpočítaním prevedeného CO₂. V prípade meracích prístrojov podliehajúcich vnútroštátnej zákonnej metrologickej kontrole sa doteraz dosiahnutá neistota môže nahradiť maximálnou prípustnou prevádzkovou chybou, ktorú povoľujú relevantné vnútroštátne predpisy.

3. Pri posudzovaní neprimeranosti nákladov s prihliadnutím na opatrenia na zvýšenie kvality nahlásených emisií, ktoré nemajú priamy vplyv na presnosť údajov o činnosti, použije príslušný orgán faktor vylepšenia, ktorý zodpovedá 1 % priemerných ročných emisií príslušných zdrojových prúdov za ostatné tri obdobia nahlasovania. K takýmto opatreniam okrem iného patrí:

- a) prechod od predvolených hodnôt na analýzy pri určovaní faktorov výpočtu;
- b) zvýšenie počtu analýz na zdrojový prúd;
- c) ak konkrétna úloha merania nespadá pod vnútroštátnu zákonnú metrologickú kontrolu, náhrada meracích prístrojov prístrojmi, ktoré spĺňajú relevantné požiadavky zákonnej metrologickej kontroly členského štátu v rámci obdobných aplikácií, alebo meracími prístrojmi, ktoré spĺňajú vnútroštátne predpisy prijaté podľa smernice 2004/22/ES alebo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/23/ES ⁽¹⁾;
- d) skrátenie kalibrácie a intervalov údržby meracích prístrojov;
- e) vylepšenie činností súvisiacich s tokom údajov a kontrolných činností, ktorými sa výrazne znižuje vlastné alebo kontrolné riziko.

4. Opatrenia súvisiace s vylepšením metodiky používanej zariadením na monitorovanie podľa článku 69 sa nepovažujú za neprimerane nákladné, pokiaľ nepresiahnu celkovú sumu 2 000 EUR ročne za obdobie nahlasovania. V prípade zariadení s nízkymi emisiami je táto prahová hodnota 500 EUR ročne za obdobie nahlasovania.

KAPITOLA III

MONITOROVANIE EMISIÍ ZO STACIONÁRNYCH ZARIADENÍ

ODDIEL 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 19

Kategorizácia zariadení a zdrojových prúdov

1. Na účely monitorovania emisií a určovania minimálnych požiadaviek na úrovne každý prevádzkovateľ v prípade potreby určí kategóriu svojho zariadenia podľa odseku 2 a každého zdrojového prúdu podľa odseku 3.

2. Prevádzkovateľ zaradí každé zariadenie do jednej z týchto kategórií:

- a) zariadenie kategórie A, ak priemerné overené ročné emisie za obdobie obchodovania, ktoré bezprostredne predchádza súčasnému obdobiu obchodovania, predstavujú najviac 50 000 ton CO_{2(e)} (bez započítania CO₂ pochádzajúceho z biomasy a pred odpočítaním prevedeného CO₂);
- b) zariadenie kategórie B, ak priemerné overené ročné emisie za obdobie obchodovania, ktoré bezprostredne predchádza súčasnému obdobiu obchodovania, predstavujú viac ako 50 000 ton CO_{2(e)}, ale najviac 500 000 ton CO_{2(e)} (bez započítania CO₂ pochádzajúceho z biomasy a pred odpočítaním prevedeného CO₂);
- c) zariadenie kategórie C, ak priemerné overené ročné emisie za obdobie obchodovania, ktoré bezprostredne predchádza súčasnému obdobiu obchodovania, sú vyššie ako 500 000 ton CO_{2(e)} (bez započítania CO₂ pochádzajúceho z biomasy a pred odpočítaním prevedeného CO₂).

3. Prevádzkovateľ klasifikuje každý zdrojový prúd (pred odpočítaním prevedeného CO₂) porovnaním zdrojového prúdu so súčtom všetkých absolútnych hodnôt fosílného CO₂ a CO_{2(e)} za všetky zdrojové prúdy zahrnuté v metodikách založených na výpočtoch, ako aj so súčtom všetkých emisií zo zdrojov emisií monitorovaných pomocou metodík založených na meraniach v jednej z týchto kategórií:

- a) „menšie zdrojové prúdy“, ak zdrojové prúdy vybrané prevádzkovateľom spoločne zodpovedajú množstvu menej ako 5 000 ton fosílného CO₂ ročne alebo menej ako 10 % (pričom celkový maximálny príspevok predstavuje 100 000 ton fosílného CO₂ ročne), pričom sa uprednostní vyššia absolútna hodnota;
- b) „zdrojové prúdy *de minimis*“, ak zdrojové prúdy vybrané prevádzkovateľom spoločne zodpovedajú množstvu menej ako 1 000 ton fosílného CO₂ ročne alebo menej ako 2 % (pričom celkový maximálny príspevok predstavuje 20 000 ton fosílného CO₂ ročne), pričom sa uprednostní vyššia absolútna hodnota;
- c) „väčšie zdrojové prúdy“, ak zdrojové prúdy nepatria do kategórií uvedených v písmenách a) a b).

4. Ak priemerné ročné overené emisie zariadenia za obdobie obchodovania, ktoré bezprostredne predchádza súčasnému obdobiu obchodovania, nie sú k dispozícii alebo nie sú presné, prevádzkovateľ použije pri určovaní kategórie zariadenia konzervatívny odhad priemerných ročných emisií bez započítania CO₂ pochádzajúceho z biomasy a pred odpočítaním prevedeného CO₂.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 122, 16.5.2009, s. 6.

Článok 20

Hranice pre monitorovanie

1. Prevádzkovateľ určí hranice monitorovania pre každé zariadenie.

V rámci týchto hraníc prevádzkovateľ zahrnie všetky relevantné emisie skleníkových plynov zo všetkých zdrojov emisií a zdrojových prúdov súvisiacich s činnosťami vykonávanými v tomto zariadení podľa prílohy I k smernici 2003/87/ES, ako aj z činností a skleníkových plynov zahrnutých členským štátom podľa článku 24 smernice 2003/87/ES.

Prevádzkovateľ zahrnie aj emisie z pravidelnej prevádzky a mimoriadnych udalostí vrátane uvádzania do prevádzky a vyradovania z prevádzky alebo havarijných situácií v rámci obdobia nahlasovania, s výnimkou emisií z pojazdových strojov využívaných na účely prepravy.

2. Pri určovaní procesu monitorovania a nahlasovania prevádzkovateľ zahrnie požiadavky špecifické pre daný sektor, ktoré sú ustanovené v prílohe IV.

3. Ak sa zistia úniky z úložného komplexu podľa smernice 2009/31/ES, v dôsledku ktorých dôjde k emisiám alebo uvoľneniu CO₂ do vodného stĺpca, považujú sa za zdroje emisií predmetného zariadenia a monitorujú sa v zmysle oddielu 23 prílohy V k tomuto nariadeniu.

Príslušný orgán môže povoliť vyňatie úniku ako zdroja emisií z procesu monitorovania a nahlasovania, hneď ako sa prijímú nápravné opatrenia podľa článku 16 smernice 2009/31/ES a emisie alebo uvoľňovanie do vodného stĺpca z tohto úniku už nie je možné zistiť.

Článok 21

Voľba metodiky monitorovania

1. Pri monitorovaní emisií zariadenia si prevádzkovateľ s výhradou osobitných ustanovení tohto nariadenia zvolí buď metodiku založenú na výpočtoch alebo metodiku založenú na meraniach.

Metodika založená na výpočtoch spočíva v určovaní emisií zo zdrojových prúdov na základe údajov o činnosti získaných pomocou meracích systémov a ďalších parametrov z laboratórnych analýz alebo predvolených hodnôt. Metodiku založenú na výpočtoch možno realizovať pomocou štandardnej metodiky stanovenej v článku 24 alebo metodiky hmotnostnej bilancie stanovenej v článku 25.

Metodika založená na meraniach spočíva v určovaní emisií zo zdrojov emisií pomocou kontinuálneho merania koncentrácie relevantných skleníkových plynov v prúde výfukových plynov

a kontinuálneho merania samotného toku výfukových plynov vrátane monitorovania prevodov CO₂ medzi zariadeniami v prípadoch, keď sa meria koncentrácia CO₂ a tok prevedeného plynu.

Ak sa uplatňuje metodika založená na výpočtoch, prevádzkovateľ v pláne monitorovania pre každý zdrojový prúd vymedzí, či sa použije štandardná metodika alebo metodika hmotnostnej bilancie, vrátane relevantných úrovní podľa prílohy II.

2. S výhradou súhlasu príslušného orgánu môže prevádzkovateľ v prípade rôznych zdrojov emisií a zdrojových prúdov patriacich k rovnakému zariadeniu kombinovať štandardnú metodiku, metodiku hmotnostnej bilancie a metodiku založenú na meraniach pod podmienkou, že sa nevyskytnú chýbajúce údaje ani dvojité započítanie emisií.

3. Ak si prevádzkovateľ nezvolí metodiku založenú na meraniach, zvolí si metodiku požadovanú v relevantnom oddiele prílohy IV, s výnimkou prípadu, keď príslušným orgánom preukáže, že použitie takejto metodiky je technicky nerealizovateľné alebo vedie k neprimeraným nákladom, resp. že inou metodikou sa dá dosiahnuť väčšia celková presnosť údajov o emisiách.

Článok 22

Metodika monitorovania, ktorá nie je založená na úrovniach

Odchyľne od článku 21 ods. 1 môže prevádzkovateľ použiť metodiku monitorovania, ktorá nie je založená na úrovniach (ďalej len „rezervná metodika“), pre vybrané zdrojové prúdy alebo zdroje emisií, pokiaľ sú splnené všetky tieto podmienky:

- uplatnenie aspoň úrovne 1 v rámci metódy založenej na výpočtoch v prípade jedného alebo viacerých väčších alebo menších zdrojových prúdov a metodiky založenej na meraniach v prípade aspoň jedného zdroja emisií súvisiaceho s tými istými zdrojovými prúdmi je technicky nerealizovateľné alebo by viedlo k neprimeraným nákladom;
- prevádzkovateľ každoročne zhodnotí a kvantifikuje neistoty všetkých parametrov použitých na určenie ročných emisií podľa pokynov ISO k vyjadreniu neistôt merania (JCGM 100:2008) alebo inej ekvivalentnej medzinárodne uznávanej normy a tieto výsledky zahrnie do ročnej správy o emisiách;
- prevádzkovateľ preukáže príslušnému orgánu, že v prípade uplatnenia takejto rezervnej metodiky monitorovania celkové prahové hodnoty neistoty pre ročnú úroveň emisií skleníkových plynov pre celé zariadenie neprekročia 7,5 % v prípade zariadení kategórie A, 5,0 % v prípade zariadení kategórie B a 2,5 % v prípade zariadení kategórie C.

Článok 23

Dočasné zmeny v metodike monitorovania

1. Ak z technických príčin nie je dočasne možné uplatniť úroveň uvedenú v pláne monitorovania na údaje o činnosti alebo jednotlivé faktory výpočtu palivového alebo materiálového toku, ktorú schválil príslušný orgán, predmetný prevádzkovateľ uplatňuje najvyššiu dosiahnuteľnú úroveň dovtedy, kým sa neobnovia podmienky na uplatňovanie úrovne schválenej v pláne monitorovania.

Prevádzkovateľ podnikne všetky potrebné opatrenia na urýchlené obnovenie úrovne uvedenej v pláne monitorovania, ktorú schválil príslušný orgán.

2. Predmetný prevádzkovateľ oznámi túto dočasnú zmenu metodiky monitorovania uvedenú v odseku 1 čo možno najskôr príslušnému orgánu, pričom spresní:

- a) dôvody odchýlenia sa od úrovne;
- b) podrobné informácie o dočasnej metodike monitorovania, ktorú prevádzkovateľ používa na určovanie emisií dovtedy, kým sa neobnovia podmienky na uplatňovanie úrovne uvedenej v pláne monitorovania;
- c) opatrenia, ktoré prevádzkovateľ prijal s cieľom obnoviť podmienky na uplatňovanie úrovne uvedenej v pláne monitorovania, ktorú schválil príslušný orgán;
- d) predpokladaný termín, do ktorého sa obnoví uplatňovanie úrovne schválenej príslušným orgánom.

ODDIEL 2

Metodika založená na výpočtoch

Pododdiel 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 24

Výpočet emisií podľa štandardnej metodiky

1. V rámci štandardnej metodiky prevádzkovateľ vypočíta emisie zo spaľovania na zdrojový prúd vynásobením údajov o činnosti (množstvo spaľeného paliva vyjadrené v terajouloch na základe hodnoty čistej výhrevnosti) zodpovedajúcim emisným faktorom vyjadreným ako tony CO_2 na terajoul ($\text{t CO}_2/\text{TJ}$) v súlade s využitou čistou výhrevnosťou a zodpovedajúcim oxidačným faktorom.

Príslušný orgán môže povoliť používanie emisných faktorov pre palivá vyjadrených ako $\text{t CO}_2/\text{t}$ alebo $\text{t CO}_2/\text{Nm}^3$. V takom prípade prevádzkovateľ určí emisie zo spaľovania vynásobením údajov o činnosti (množstvo spaľeného paliva vyjadrené

v tonách alebo bežných metroch kubických) zodpovedajúcim emisným faktorom a zodpovedajúcim oxidačným faktorom.

2. Prevádzkovateľ určí emisie z procesov na zdrojový prúd vynásobením údajov o činnosti (spotreba materiálu, výkon alebo výroba, ktoré sú vyjadrené v tonách alebo bežných metroch kubických) zodpovedajúcim emisným faktorom vyjadreným ako $\text{t CO}_2/\text{t}$ alebo $\text{t CO}_2/\text{Nm}^3$ a zodpovedajúcim prepočítavacím faktorom.

3. Ak je v emisnom faktore úrovne 1 alebo úrovne 2 už započítaný účinok nedokončených chemických reakcií, oxidačný faktor alebo prepočítavací faktor sa nastaví na hodnotu 1.

Článok 25

Výpočet emisií podľa metodiky hmotnostnej bilancie

1. Podľa metodiky hmotnostnej bilancie prevádzkovateľ vypočíta množstvo CO_2 zodpovedajúce každému zdrojovému prúdu zahrnutému v hmotnostnej bilancií tak, že vynásobí údaje o činnosti (množstvo materiálu vstupujúceho za hranice alebo opúšťajúceho hranice hmotnostnej bilancie) obsahom uhlíka v materiáli vynásobeným $3\,664\text{ t CO}_2/\text{t C}$, pričom sa uplatňuje oddiel 3 prílohy II.

2. Bez ohľadu na článok 49 sú emisie celkového procesu, na ktorý sa vzťahuje hmotnostná bilancia, súčtom množstiev CO_2 zodpovedajúcim všetkým zdrojovým prúdmi, na ktoré sa vzťahuje hmotnostná bilancia. CO emitovaný do atmosféry sa v rámci hmotnostnej bilancie vypočíta ako emisia molárneho ekvivalentného množstva CO_2 .

Článok 26

Uplatniteľné úrovne

1. Pri vymedzovaní relevantných úrovní podľa článku 21 ods. 1 na určenie údajov o činnosti a jednotlivých faktorov výpočtu každý prevádzkovateľ uplatňuje:

- a) v prípade zariadení kategórie A aspoň úroveň uvedenú v prílohe V alebo v prípade, že je pre zdrojový prúd, ktorý je štandardným komerčným palivom, potrebný faktor výpočtu;
- b) najvyššiu úroveň v zmysle prílohy II, ak ide o iné prípady, ako sú uvedené v písmene a).

V prípade zariadení kategórie C však prevádzkovateľ môže uplatniť úroveň, ktorá je o stupeň nižšia ako úroveň vyžadovaná podľa prvého pododseku, a v prípade zariadení kategórie A a B môže uplatniť až o dva stupne nižšiu úroveň (pričom úroveň 1 predstavuje minimum), pokiaľ príslušnému orgánu preukáže, že úroveň vyžadovaná podľa prvého pododseku je technicky nerealizovateľná alebo vedie k neprimeraným nákladom.

Príslušný orgán môže prevádzkovateľovi na prechodné obdobie v dĺžke najviac troch rokov povoliť uplatnenie úrovni, ktoré sú ešte nižšie ako úrovne uvedené v druhom pododseku (pričom úroveň 1 predstavuje minimum), pokiaľ sú splnené obe tieto podmienky:

- a) prevádzkovateľ preukáže príslušnému orgánu, že úroveň požadovaná podľa druhého pododseku je technicky nerealizovateľná alebo vedie k neprimeraným nákladom;
- b) prevádzkovateľ predloží plán vylepšení, v ktorom opíše, ako a dokedy dosiahne aspoň úroveň vyžadovanú v druhom pododseku.

2. V prípade menších zdrojových prúdov uplatňuje prevádzkovateľ na údaje o činnosti a jednotlivé faktory výpočtu najvyššiu úroveň, ktorá je technicky realizovateľná a nevedie k neprimeraným nákladom (pričom úroveň 1 predstavuje minimum).

3. V prípade zdrojových prúdov *de minimis* môže prevádzkovateľ na určenie údajov o činnosti a jednotlivých faktorov výpočtu použiť konzervatívne odhady namiesto úrovni, s výnimkou prípadu, keď sa vymedzená úroveň dá dosiahnuť bez vyvinutia dodatočného úsilia.

4. V prípade oxidačného faktoru a prepočítavacieho faktoru uplatňuje prevádzkovateľ ako minimum najnižšie úrovne uvedené v prílohe II.

5. Ak príslušný orgán povolil používanie emisných faktorov vyjadrených ako $t\text{ CO}_2/t$ alebo $t\text{ CO}_2/\text{Nm}^3$ v prípade palív, ako aj palív použitých ako vstupný materiál alebo v hmotnostnej bilancii podľa článku 25, čistú výhrevnosť možno monitorovať pomocou úrovni, ktoré sú nižšie ako najvyššie úrovne vymedzené v prílohe II.

Pododdiel 2

Údaje o činnosti

Článok 27

Určenie údajov o činnosti

1. Prevádzkovateľ určí údaje o činnosti za zdrojový prúd jedným z týchto postupov:

- a) na základe kontinuálneho merania procesu, ktorý spôsobuje emisie;
- b) na základe zhrnutia množstiev získaných samostatnými meraniami s prihliadnutím na relevantné zmeny zásob.

2. Na účely ods. 1 písm. b) sa množstvo paliva alebo materiálu spracovaného počas obdobia nahlasovania vypočíta ako množstvo paliva alebo materiálu zakúpeného počas obdobia nahlasovania mínus množstvo paliva alebo materiálu vyvezeného zo zariadenia plus množstvo paliva alebo materiálu v

zásobách na začiatku obdobia nahlasovania mínus množstvo paliva alebo materiálu v zásobách na konci obdobia nahlasovania.

Ak je určenie množstiev v zásobe priamym meraním technicky nerealizovateľné alebo by viedlo k neprimeraným nákladom, prevádzkovateľ môže tieto množstvá odhadnúť jedným z týchto postupov:

- a) na základe údajov z predchádzajúcich rokov a korelácie s výstupom za obdobie nahlasovania;
- b) na základe zdokumentovaných postupov a príslušných údajov vo finančných výkazoch za obdobie nahlasovania, ktoré boli podrobené auditu.

V prípadoch, keď je určenie údajov o činnosti za celý kalendárny rok technicky nerealizovateľné alebo by viedlo k neprimeraným nákladom, prevádzkovateľ môže zvoliť najbližší vhodný deň na oddelenie roku nahlasovania od nasledujúceho roku a náležite ho zosúladiť s požadovaným kalendárnym rokom. Odchýlky pre jeden alebo viac zdrojových prúdov sa jasne zaznamenávajú, tvoria základ reprezentatívnej hodnoty za kalendárny rok a dôsledne sa zohľadňujú aj v nasledujúcom roku.

Článok 28

Systémy merania pod kontrolou prevádzkovateľa

1. Na určenie údajov o činnosti podľa článku 27 použije prevádzkovateľ výsledky meraní získané pomocou systémov merania, ktoré sú pod jeho vlastnou kontrolou v zariadení, pokiaľ sú splnené všetky tieto podmienky:

- a) prevádzkovateľ musí vykonávať hodnotenie neistoty a zabezpečuje dodržiavanie prahovej hodnoty neistoty relevantnej úrovne;
- b) prevádzkovateľ musí zabezpečiť aspoň raz ročne a po každej kalibrácii meracích prístrojov, aby sa výsledky kalibrácie vynásobené faktorom konzervatívnych úprav, ktorý je založený na vhodnom časovom slede predošlých kalibrácií predmetných alebo obdobných meracích prístrojov, v záujme zohľadnenia účinku prevádzkovej neistoty porovnali s relevantnými prahovými hodnotami neistoty.

V prípade, že dôjde k prekročeniu prahových hodnôt podľa článku 12 alebo sa zistí nesúlads zariadenia s inými požiadavkami, prevádzkovateľ čo možno najskôr vykoná nápravné opatrenie a informuje o tejto skutočnosti príslušný orgán.

2. Prevádzkovateľ poskytne príslušnému orgánu hodnotenie neistoty uvedené v ods. 1 písm. a) pri príležitosti oznámenia nového plánu monitorovania alebo v prípade, že je to relevantné z hľadiska zmeny schváleného plánu monitorovania.

Hodnotenie sa týka neistoty špecifikovanej pre používanie meracie prístroje, neistoty súvisiacej s kalibráciou a akejkolvek ďalšej neistoty súvisiacej so spôsobom používania meracích prístrojov v praxi. Neistota súvisiaca so zmenami zásob sa do hodnotenia neistoty zahrnie, ak do skladovacích zariadení možno uložiť aspoň 5 % ročne využívaného množstva zohľadňovaného paliva alebo materiálu. Pri vykonávaní hodnotenia zohľadní prevádzkovateľ skutočnosť, že uvedené hodnoty, na základe ktorých sa vymedzili prahové hodnoty neistoty pre úrovne v prílohe II, sa vzťahujú na neistotu za celé obdobie nahlasovania.

Ak sú meracie prístroje nainštalované v prostredí vhodnom pre ich špecifické použitie, môže prevádzkovateľ zjednodušiť hodnotenie neistoty tým, že vychádza z predpokladu, že maximálne prípustné prevádzkové chyby špecifikované pre prevádzkovaný merací prístroj alebo (ak ide o nižšiu hodnotu) neistotu získanú kalibráciou vynásobenú faktorom konzervatívnych úprav v záujme zohľadnenia účinku prevádzkovej neistoty možno považovať za neistotu počas celého obdobia nahlasovania v zmysle požiadaviek vymedzení úrovni v prílohe II.

3. Bez ohľadu na odsek 2 môže príslušný orgán povoliť prevádzkovateľovi používať výsledky meraní získané pomocou systémov merania, ktoré sú pod jeho vlastnou kontrolou v zariadení, ak prevádzkovateľ predloží dôkazy, že použité meracie prístroje podliehajú relevantnej vnútroštátnej zákonnej metrologickej kontrole.

Na tieto účely možno ako hodnotu neistoty bez uvádzania ďalších dôkazov použiť maximálnu prípustnú prevádzkovú chybu, ktorá je v prípade relevantnej úlohy merania povolená relevantnými vnútroštátnymi predpismi o zákonnej metrologickej kontrole.

Článok 29

Systémy merania mimo vlastnej kontroly prevádzkovateľa

1. Ak zo zjednodušeného hodnotenia neistoty vyplýva, že použitie systémov merania mimo vlastnej kontroly prevádzkovateľa umožňuje prevádzkovateľovi v porovnaní s použitím systémov merania pod jeho vlastnou kontrolou podľa článku 28 dosiahnuť aspoň rovnako vysokú úroveň, poskytuje spoľahlivejšie výsledky a vykazuje menšiu náchylnosť na kontrolné riziká, prevádzkovateľ určí údaje o činnosti pomocou systémov merania mimo vlastnej kontroly.

Na tento účel môže prevádzkovateľ využiť jeden z týchto zdrojov údajov:

- a) množstvá, ktoré sú uvedené vo faktúrach vystavených obchodným partnerom, pokiaľ dôjde k obchodnej transakcii medzi dvoma nezávislými obchodnými partnermi;
- b) priame odčítanie hodnôt získaných pomocou takýchto meracích systémov.

2. Prevádzkovateľ zabezpečí dodržiavanie uplatniteľnej úrovne podľa článku 26.

Na tento účel možno ako neistotu bez uvádzania ďalších dôkazov použiť maximálnu prípustnú prevádzkovú chybu, ktorá je v prípade relevantnej obchodnej transakcie povolená relevantnými vnútroštátnymi predpismi o zákonnej metrologickej kontrole.

V prípade, že platné požiadavky vnútroštátnej zákonnej metrologickej kontroly sú menej prísne ako požiadavky uplatňovanej úrovne podľa článku 26, prevádzkovateľ získa dôkazy o uplatňovanej neistote od obchodného partnera, ktorý zodpovedá za systém merania.

Pododdiel 3

Faktory výpočtu

Článok 30

Určenie faktorov výpočtu

1. Prevádzkovateľ určí faktory výpočtu buď ako predvolené hodnoty, alebo na základe analýzy v závislosti od uplatňovanej úrovne.

2. Prevádzkovateľ určuje a nahlasuje faktory výpočtu za ten istý stav, ktorý sa používa pre súvisiace údaje o činnosti, čím sa myslí stav paliva alebo materiálu, v ktorom sú palivo alebo materiál zakúpené alebo používané v procese spôsobujúcom emisie predtým, ako dôjde k ich vysušeniu alebo inému spracovaniu pre potreby laboratórnych analýz.

Ak použitím tohto postupu vzniknú neprimerané náklady alebo ak je možné dosiahnuť väčšiu presnosť, prevádzkovateľ môže dôsledne nahlasovať údaje o činnosti a faktory výpočtu za stav, v ktorom sa vykonávajú laboratórne analýzy.

Článok 31

Predvolené hodnoty faktorov výpočtu

1. Ak prevádzkovateľ určí faktory výpočtu ako predvolené hodnoty, v súlade s požiadavkou uplatniteľnej úrovne v zmysle príloh II a VI použije jednu z týchto hodnôt:

- a) štandardné faktory a stochiometrické faktory uvedené v prílohe VI;
- b) štandardné faktory používané členským štátom vo svojich národných zoznamoch, ktoré predkladá sekretariátu Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy;
- c) hodnoty uvádzané v literatúre, ktoré odsúhlasil príslušný orgán, vrátane štandardných faktorov zverejnených príslušným orgánom, ktoré sú kompatibilné s faktormi uvedenými v písmene b), ale sú reprezentatívne pre menej súhrnné zdrojové prúdy paliva;

- d) hodnoty špecifikované a garantované dodávateľom materiálu, ak je prevádzkovateľ schopný príslušnému orgánu preukázať, že obsah uhlíka vykazuje 95 % interval spoľahlivosti, ktorý nepresahuje 1 %;
- e) hodnoty založené na analýzach vykonaných v minulosti, ak je prevádzkovateľ príslušnému orgánu schopný preukázať, že dané hodnoty sú reprezentatívne pre budúce dávky toho istého materiálu.

2. Prevádzkovateľ uvedie v pláne monitorovania všetky použité predvolené hodnoty.

Ak sa predvolené hodnoty každoročne menia, prevádzkovateľ v pláne monitorovania uvedie ich oficiálny uplatniteľný zdroj.

3. Príslušný orgán môže zmenu predvolených hodnôt faktoru výpočtu v pláne monitorovania podľa článku 15 ods. 2 schváliť len vtedy, ak prevádzkovateľ poskytne dôkazy o tom, že nová predvolená hodnota vedie k presnejšiemu určovaniu emisií.

4. Na základe žiadosti prevádzkovateľa môže príslušný orgán povoliť, aby sa čistá výhrevnosť a emisné faktory palív určovali pomocou rovnakých úrovní, ako sa požadujú pre štandardné komerčné palivá, pokiaľ prevádzkovateľ aspoň raz za tri roky poskytne dôkazy o tom, že v predchádzajúcich troch rokoch sa dodržiaval interval 1 % pre špecifikovanú výhrevnosť.

Článok 32

Faktory výpočtu založené na analýzach

1. Prevádzkovateľ zabezpečí, aby sa všetky analýzy, odbory vzoriek, kalibrácie a validácie na určenie faktorov výpočtu vykonávali pomocou metód založených na zodpovedajúcich normách EN.

Ak takéto normy nie sú k dispozícii, metódy sú založené na vhodných normách ISO alebo vnútroštátnych normách. Ak neexistujú žiadne zverejnené uplatniteľné normy, použijú sa vhodné návrhy noriem, usmernenia o osvedčených postupoch odvetvia alebo iné vedecky overené metodiky, ktorými sa obmedzuje chybovosť odberu vzoriek a merania.

2. Ak sa na určenie emisií používajú online plynové chromatografy alebo extrakčné či neextrakčné plynové analyzátory, prevádzkovateľ získa od príslušného orgánu schválenie na používanie takýchto zariadení. Tieto zariadenia sa používajú len na určenie zloženia plyných palív a materiálov. Prevádzkovateľ v rámci minimálneho zabezpečenia kvality zaistí, že sa prístroj na úvod podrobí validácii, ktorá sa každoročne zopakuje.

3. Výsledok akejkoľvek analýzy sa použije len na obdobie doručenia alebo dávku paliva či materiálu, pre ktoré sa vzorky odoberali a pre ktoré mali byť vzorky reprezentatívne.

Na určenie špecifického parametra prevádzkovateľ použije výsledky všetkých analýz vykonaných v súvislosti s daným parametrom.

Článok 33

Plán odoberania vzoriek

1. Ak sa faktory výpočtu určujú pomocou analýz, prevádzkovateľ predloží na schválenie príslušnému úradu plán odoberania vzoriek pre každé palivo alebo materiál vo forme písomného postupu, ktorý obsahuje informácie o metodikách prípravy vzoriek vrátane informácií o vymedzení zodpovednosti, umiestneniach, frekvenciách a množstvách, ako aj o metodikách uskladňovania a prepravy vzoriek.

Prevádzkovateľ zabezpečí, že odvodené hodnoty sú reprezentatívne pre relevantnú dávku alebo obdobie dodania a že nevýkazujú chybovosť. Relevantné prvky plánu odberu vzoriek sa dohodnú s laboratóriom vykonávajúcim analýzu pre príslušné palivo alebo materiál a do plánu sa zahrnie aj dôkaz o danej dohode. Prevádzkovateľ plán sprístupní na účely overovania podľa nariadenia (EÚ) č. 600/2012.

2. Prevádzkovateľ so súhlasom laboratória vykonávajúceho analýzu pre príslušné palivo alebo materiál a s výhradou schválenia príslušným orgánom upraví prvky plánu odberu vzoriek, ak z výsledkov analýzy vyplýva, že heterogénnosť paliva alebo materiálu sa výrazne líši od informácií o heterogénnosti, na ktorých bol založený pôvodný plán odberu vzoriek pre dané palivo alebo materiál.

Článok 34

Používanie laboratórií

1. Prevádzkovateľ zabezpečí, aby laboratória použité na vykonanie analýz na určenie faktorov výpočtu boli akreditované podľa normy EN ISO/IEC 17025 pre relevantné analytické metódy.

2. Laboratória, ktoré nie sú akreditované podľa EN ISO/IEC 17025, možno na určenie faktorov výpočtu použiť len vtedy, keď je prevádzkovateľ príslušnému orgánu schopný preukázať, že prístup k laboratóriám uvedeným v odseku 1 je technicky nerealizovateľný alebo by viedol k neprimeraným nákladom a že neakreditované laboratórium spĺňa požiadavky ekvivalentné s požiadavkami normy EN/ISO/IEC 17025.

3. Ak prevádzkovateľ poskytne dôkazy podľa druhého a tretieho pododseku tohto odseku, pokiaľ možno v rovnakej forme a s obdobným stupňom podrobnosti, ako sa pre postupy vyžaduje podľa článku 12 ods. 2, príslušný orgán vychádza z toho, že laboratórium spĺňa požiadavky ekvivalentné s EN ISO/IEC 17025 v zmysle odseku 2.

Pokiaľ ide o manažérstvo kvality, prevádzkovateľ poskytne akreditovanú certifikáciu laboratória podľa normy EN ISO/IEC 9001 alebo iných certifikovaných systémov manažérstva kvality, ktoré sa vzťahujú na laboratórium. V prípade, že takéto certifikované systémy manažérstva kvality neexistujú, poskytne prevádzkovateľ iné primerané dôkazy o tom, že laboratórium je schopné spoľahlivo riadiť svoj personál, postupy, dokumentáciu a úlohy.

Pokiaľ ide o technickú spôsobilosť, prevádzkovateľ poskytne dôkazy o tom, že laboratórium je spôsobilé a schopné dosahovať technicky platné výsledky pomocou relevantných analytických postupov. Tieto dôkazy sa vzťahujú aspoň na tieto prvky:

- a) riadenie spôsobilosti personálu na špecifické pridelené úlohy;
- b) vhodnosť priestorov a splnenie podmienok týkajúcich sa životného prostredia;
- c) výber analytických metód a relevantných noriem;
- d) v prípade potreby riadenie odoberania vzoriek a príprava vzoriek vrátane kontroly integrity vzoriek;
- e) v prípade potreby vypracovanie a validácia nových analytických metód alebo uplatňovanie metód, na ktoré sa nevzťahujú žiadne medzinárodné alebo vnútroštátne normy;
- f) odhadovanie neistoty;
- g) riadenie zariadení vrátane postupov kalibrácie, úpravy, údržby a opravy zariadenia a vedenie súvisiacich záznamov;
- h) riadenie a kontrola údajov, dokumentov a softvéru;
- i) riadenie kalibračných položiek a referenčných materiálov;
- j) zabezpečovanie kvality kalibrácie a výsledkov testov vrátane pravidelnej účasti na programoch na testovanie odbornosti, uplatňovania analytických metód na certifikované referenčné materiály či vzájomného porovnávania s akreditovaným laboratóriom;

k) riadenie externe zabezpečovaných procesov;

l) spravovanie zákaziek a sťažností zákazníkov a zabezpečovanie včasného prijatia nápravných opatrení.

Článok 35

Frekvencia analýz

1. Prevádzkovateľ uplatní minimálne frekvencie analýz relevantných palív a materiálov uvedených v prílohe VII. Príloha VII sa bude pravidelne preskúmať, pričom prvé preskúmanie sa uskutoční najneskôr 2 roky od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

2. Príslušný orgán môže povoliť prevádzkovateľovi použiť inú frekvenciu, ako je uvedená v odseku 1, pokiaľ nie sú k dispozícii žiadne minimálne frekvencie alebo pokiaľ prevádzkovateľ preukáže jednu z týchto skutočností:

- a) na základe historických údajov vrátane analytických hodnôt predmetných palív alebo materiálov v období nahlasovania, ktoré bezprostredne predchádza súčasnému obdobiu nahlasovania, akákoľvek odchýlka analytických hodnôt pre predmetné palivo alebo materiál neprekračuje 1/3 hodnoty neistoty, ktorú prevádzkovateľ musí dodržiavať v súvislosti s určovaním údajov o činnosti pre relevantné palivo alebo relevantný materiál;
- b) používanie požadovanej frekvencie by viedlo k neprimeraným nákladom.

Pododiel 4

Špecifické faktory výpočtu

Článok 36

Emisné faktory pre CO₂

1. Prevádzkovateľ určí pre emisie CO₂ emisné faktory, ktoré sú špecifické pre jednotlivé činnosti.

2. Emisné faktory palív vrátane palív použitých ako vstupný materiál sa vyjadrujú ako t CO₂/TJ.

V prípade emisií zo spaľovania môže príslušný orgán prevádzkovateľovi povoliť použiť emisný faktor pre palivo vyjadrený ako t CO₂/t alebo t CO₂/Nm³, ak použitím emisného faktora vyjadreného ako t CO₂/TJ vzniknú neprimerané náklady alebo ak možno použitím takéhoto emisného faktora dosiahnuť aspoň ekvivalentnú presnosť výpočtu emisií.

3. Na konverziu obsahu uhlíka na príslušnú hodnotu emisného faktora týkajúceho sa CO₂ alebo naopak použije prevádzkovateľ faktor 3 664 t CO₂/t C.

Článok 37

Oxidačné a prepočítavacie faktory

1. Prevádzkovateľ použije ako minimum na určenie oxidačných alebo prepočítavacích faktorov úroveň 1. Prevádzkovateľ použije hodnotu 1 pre oxidačný alebo prepočítavací faktor, ak je do emisného faktora započítaný účinok nedokončenej oxidácie alebo konverzie.

Príslušný orgán však môže od prevádzkovateľov požadovať, aby stále používali úroveň 1.

2. Ak sa v rámci zariadenia používa viacero palív a pre špecifický oxidačný faktor sa má použiť úroveň 3, prevádzkovateľ môže príslušný orgán požiadať o schválenie jedného z týchto postupov alebo oboch týchto postupov:

- a) určenie jedného súhrnného oxidačného faktoru pre celý proces spaľovania a jeho uplatnenie na všetky palivá;
- b) pripísanie nedokončenej oxidácie jednému väčšiemu zdrojovému prúdu a použitie hodnoty 1 pre oxidačný faktor ostatných zdrojových prúdov.

Ak sa používa biomasa alebo zmiešané palivá, prevádzkovateľ preukáže, že uplatnenie písmena a) alebo písmena b) prvého odseku nevedie k podhodnocovaniu emisií.

Pododdiel 5

Spracovanie biomasy

Článok 38

Zdrojové prúdy biomasy

1. Prevádzkovateľ môže údaje o činnosti zdrojových prúdov biomasy určiť bez použitia úrovni a bez predkladania analytických dôkazov o obsahu biomasy, pokiaľ sa daný zdrojový prúd skladá výlučne z biomasy a prevádzkovateľ je schopný zabezpečiť, že nedôjde ku kontaminácii inými materiálmi alebo palivami.

2. Emisný faktor biomasy je nula.

Emisný faktor zmiešaného paliva alebo materiálu sa vypočíta a nahlasuje ako predbežný emisný faktor určený podľa článku 30, vynásobený pomernou časťou fosílií v palive alebo materiáli.

3. Pomerné časti rašeliny, lignitu a fosílií v zmiešaných palivách alebo materiáloch sa nepovažujú za biomasu.

4. Ak pomerná časť biomasy v zmiešaných palivách alebo materiáloch nie je nižšia ako 97 % alebo ak sa v dôsledku množstva emisií súvisiacich s pomernou časťou fosílií v palive alebo materiáli kvalifikuje ako zdrojový prúd *de minimis*,

príslušný orgán môže prevádzkovateľovi povoliť uplatniť na určenie údajov o činnosti a relevantných faktorov výpočtu metodiky, ktoré nepoužívajú úroveň (okrem iného aj metód energetickej rovnováhy), s výnimkou prípadu, keď sa má príslušná hodnota použiť na odpočítanie CO₂ odvodeného z biomasy od emisií určených pomocou kontinuálneho merania emisií.

Článok 39

Určovanie pomernej časti biomasy a fosílií

1. Ak sa pomerná časť biomasy v konkrétnom palive alebo materiáli vzhľadom na požadovanú úroveň a dostupnosť primeraných predvolených hodnôt uvedených v článku 31 ods. 1 určuje pomocou analýz, prevádzkovateľ určí danú pomernú časť biomasy na základe relevantnej normy a analytickej metódy, pričom danú normu použije iba v prípade, že získa povolenie od príslušného orgánu.

2. Ak je určenie pomernej časti biomasy v zmiešanom palive alebo materiáli pomocou analýzy podľa odseku 1 technicky nerealizovateľné alebo by viedlo k neprimeraným nákladom, prevádzkovateľ vychádza pri výpočte zo štandardných emisných faktorov a hodnôt pomernej časti biomasy pre zmiešané palivá a materiály, ako aj z metód odhadu zverejnených Komisiou.

V prípade, že takéto štandardné faktory a hodnoty neexistujú, prevádzkovateľ buď predpokladá nulový podiel biomasy, alebo príslušnému orgánu predloží na schválenie metódu odhadu používanú na určenie pomernej časti biomasy. V prípade palív alebo materiálov pochádzajúcich z výrobného procesu s definovanými a sledovateľnými vstupnými tokmi môže prevádzkovateľ pri takomto odhade vychádzať z hmotnostnej bilancie fosílného uhlíka a uhlíka biomasy vstupujúceho do procesu a vychádzajúceho z procesu.

3. Odchylné od odsekov 1 a 2 a článku 30 platí, že prevádzkovateľ nepoužije na určenie pomernej časti biomasy analýzy, pokiaľ sa pre bioplyn, ktorý bol vstreknutý do plynárenskej siete a následne z tejto siete odstránený, predložilo potvrdenie pôvodu podľa článku 2 písm. j) a článku 15 smernice 2009/28/ES.

ODDIEL 3

Metodika založená na meraniach

Článok 40

Používanie metodiky monitorovania založenej na meraniach

Prevádzkovateľ použije metodiky založené na meraniach pre všetky emisie oxidu dusného (N₂O) v zmysle prílohy IV, ako aj na kvantifikáciu prevedeného CO₂ podľa článku 49.

Okrem toho môže prevádzkovateľ použiť metodiky založené na meraniach pre zdroje emisií CO₂, ak je schopný preukázať, že v prípade každého zdroja emisií sa dodržiavajú úrovne požadované podľa článku 41.

Článok 41

Požiadavky na úroveň

1. Prevádzkovateľ uplatní najvyššiu úroveň uvedenú v oddiele 1 prílohy VIII na každý zdroj emisií, ktorý emituje viac ako 5 000 ton CO_{2(e)} ročne alebo ktorý je zodpovedný za viac ako 10 % celkových ročných emisií zariadenia, pričom sa uprednostní vyššia absolútna hodnota z hľadiska emisií. Na všetky ostatné zdroje emisií prevádzkovateľ uplatní aspoň o jeden stupeň nižšiu úroveň, ako má najvyššia úroveň.

2. Iba ak je prevádzkovateľ schopný príslušnému orgánu preukázať, že uplatnenie úrovne požadovanej podľa odseku 1 je technicky nerealizovateľné alebo vedie k neprimeraným nákladom a že uplatnenie metodiky založenej na výpočtoch s použitím úrovni požadovaných podľa článku 26 je technicky nerealizovateľné alebo vedie k neprimeraným nákladom, môže sa pre relevantný zdroj emisií použiť najbližšia nižšia úroveň (pričom úroveň 1 predstavuje minimum).

Článok 42

Normy v oblasti merania a laboratória

1. Všetky merania sa vykonávajú uplatnením metód, ktoré vychádzajú z normy EN 14181 „Stacionárne zdroje znečisťovania. Zabezpečovanie kvality automatizovaných meracích systémov“, normy EN 15259 „Ochrana ovzdušia. Meranie emisií zo stacionárnych zdrojov. Požiadavky na miesta a úseky merania a na cieľ merania, plán merania a správu z merania“, ako aj iných zodpovedajúcich noriem EN.

Ak takéto normy nie sú k dispozícii, metódy vychádzajú z vhodných noriem ISO, noriem zverejnených Komisiou alebo vnútroštátnych noriem. Ak neexistujú žiadne zverejnené uplatniteľné normy, použijú sa vhodné návrhy noriem, usmernenia o osvedčených postupoch odvetvia alebo iné vedecky overené metodiky, ktorými sa obmedzuje chybovosť odberu vzoriek a merania.

Prevádzkovateľ zohľadní všetky relevantné aspekty systému kontinuálneho merania, okrem iného aj umiestnenie zariadenia, kalibráciu, meranie, zabezpečenie kvality a kontrolu kvality.

2. Prevádzkovateľ zabezpečí, aby laboratória vykonávajúce merania, kalibrácie a relevantné hodnotenia zariadení pre systémy kontinuálneho merania emisií (SKME) boli akreditované podľa normy EN ISO/IEC 17025 pre relevantné analytické metódy alebo kalibračné činnosti.

Ak laboratórium takúto akreditáciu nemá, prevádzkovateľ zabezpečí, aby boli splnené ekvivalentné požiadavky podľa článku 34 ods. 2 a 3.

Článok 43

Určenie emisií

1. Prevádzkovateľ určí ročné emisie zo zdroja emisií za obdobie nahlasovania zhrnutím všetkých hodinových hodnôt

nameranej koncentrácie skleníkových plynov za obdobie nahlasovania, ktoré vynásobí hodinovými hodnotami prúdu výfukových plynov, pričom hodinové hodnoty sú priemery všetkých jednotlivých výsledkov meraní za príslušnú hodinu prevádzky.

V prípade emisií CO₂ určí prevádzkovateľ ročné emisie pomocou rovnice 1 uvedenej v prílohe VIII. S CO emitovaným do atmosféry sa nakladá ako s molárnym ekvivalentným množstvom CO₂.

V prípade oxidu dusného (N₂O) určí prevádzkovateľ ročné emisie pomocou rovnice uvedenej v oddiele 16 pododdiele B.1 prílohy IV.

2. Ak v rámci jedného zariadenia existuje viacero zdrojov emisií, ktoré sa nedajú merať ako jeden zdroj emisií, prevádzkovateľ meria emisie z daných zdrojov samostatne a celkové emisie daného plynu za obdobie nahlasovania získa spočítaním výsledkov.

3. Prevádzkovateľ určí koncentráciu skleníkových plynov vo výfukových plynch pomocou kontinuálneho merania v reprezentatívnom bode jedným z týchto postupov:

a) prostredníctvom priameho merania;

b) v prípade vysokej koncentrácie vo výfukových plynch prostredníctvom výpočtu koncentrácie nepriamym meraním koncentrácie pomocou rovnice 3 uvedenej v prílohe VIII s prihliadnutím na namerané hodnoty koncentrácie všetkých ostatných zložiek prúdu plynu uvedených v prevádzkovateľovom pláne monitorovania.

4. V prípade potreby prevádzkovateľ určí samostatne akékoľvek množstvo CO₂ pochádzajúce z biomasy pomocou metodiky monitorovania založenej na výpočtoch a odpočítaní od celkových nameraných emisií CO₂.

5. Prevádzkovateľ určí prúd výfukových plynov pre výpočet podľa odseku 1 pomocou jednej z uvedených metód:

a) výpočet prostredníctvom vhodnej hmotnostnej bilancie s prihliadnutím na všetky významné parametre na strane vstupov (v prípade emisií CO₂ je to aspoň zaťaženie vstupným materiálom, vstupný prúd vzduchu a efektívnosť procesu), ako aj na strane výstupov (aspoň množstvo vyrobených výrobkov a koncentrácia O₂, SO₂ and NO_x);

b) určovanie prúdu v reprezentatívnom bode kontinuálnym meraním.

Článok 44

Súhrn údajov

1. Prevádzkovateľ vypočíta hodinový priemer každého parametra (vrátane koncentrácií a prúdu výfukových plynov), ktorý je relevantný pre určenie emisií pomocou metodiky založenej na meraniach, pričom použije všetky údajové body dostupné pre danú hodinu.

Ak je prevádzkovateľ schopný vygenerovať údaje za kratšie referenčné obdobie bez dodatočných nákladov, použije dané obdobie na určenie ročných emisií podľa článku 43 ods. 1

2. Ak je zariadenie na kontinuálne meranie parametra na časť hodiny alebo kratšie referenčné obdobie uvedené v odseku 1 poruchové, nesprávne nastavené alebo mimo prevádzky, prevádzkovateľ vypočíta príslušný hodinový priemer proporcionálne k ostávajúcim údajovým bodom pre danú hodinu alebo dané kratšie referenčné obdobie, pokiaľ je k dispozícii aspoň 80 % maximálneho možného počtu údajových bodov pre parameter. Ak je k dispozícii menej ako 80 % maximálneho možného počtu údajových bodov pre parameter, uplatňuje sa článok 45 ods. 2 až 4.

Článok 45

Chýbajúce údaje

1. Ak je prvok meracieho zariadenia v rámci systému kontinuálneho monitorovania emisií mimo prevádzky dlhšie ako päť po sebe nasledujúcich dní v akomkoľvek kalendárnom roku, prevádzkovateľ čo možno najskôr o tejto skutočnosti informuje príslušný orgán a navrhne primerané opatrenia na zlepšenie kvality predmetného systému kontinuálneho monitorovania emisií.

2. Ak pre jeden alebo viac parametrov metodiky založenej na meraniach nie je možné získať údaje za platnú hodinu alebo kratšie referenčné obdobie podľa článku 44 ods. 1 z dôvodu, že zariadenie je poruchové, nesprávne nastavené alebo mimo prevádzky, prevádzkovateľ určí náhradné hodnoty pre každú hodinu chýbajúcich údajov.

3. Ak pre parameter, ktorý sa meria priamo ako koncentrácia, nie je možné získať údaje za platnú hodinu alebo kratšie referenčné obdobie, prevádzkovateľ vypočíta náhradnú hodnotu ako súčet priemernej koncentrácie a dvojnásobku štandardnej odchýlky od daného priemeru pomocou rovnice 4 uvedenej v prílohe VIII.

Ak sa obdobie nahlasovania nedá použiť na určenie takýchto náhradných hodnôt z dôvodu výrazných technických zmien v zariadení, prevádzkovateľ a príslušný orgán sa dohodnú na reprezentatívnom časovom rámci na určenie priemernej a štandardnej odchýlky (pokiaľ možno v dĺžke jedného roka).

4. Ak sa pre parameter, ktorý sa nemeria ako koncentrácia, nedajú zistiť platné hodinové údaje, prevádzkovateľ získa náhradné hodnoty daného parametra pomocou vhodného modelu hmotnostnej bilancie alebo energetickej bilancie procesu. Prevádzkovateľ zvaliduje výsledky na základe ostávajúcich nameraných parametrov metodiky založenej na meraniach a údajov získaných v bežných pracovných podmienkach za obdobie rovnakej dĺžky, ako je obdobie, za ktoré chýbajú údaje.

Článok 46

Výpočet na potvrdenie emisií

Prevádzkovateľ potvrdí emisie určené metodikou založenou na meraniach vypočítaním ročných emisií všetkých predmetných skleníkových plynov pre rovnaké zdroje emisií a zdrojové prúdy, s výnimkou emisií oxidu dusného (N_2O) z výroby kyseliny dusičnej a skleníkových plynov prevedených do prepravnej siete alebo úložiska.

Používanie metodík úrovni sa nevyžaduje.

ODDIEL 4

Osobitné ustanovenia

Článok 47

Zariadenia s nízkymi emisiami

1. Príslušný orgán môže prevádzkovateľovi povoliť, aby predložil zjednodušený plán monitorovania podľa článku 13, pokiaľ prevádzkuje zariadenie s nízkymi emisiami.

Prvý pododsek sa neuplatňuje na zariadenia, ktoré vykonávajú činnosti, pri ktorých vzniká N_2O a na ktoré sa z tohto dôvodu vzťahuje príloha I k smernici 2003/87/ES.

2. Na účely prvého pododseku odseku 1 sa zariadenie považuje za zariadenie s nízkymi emisiami, ak je splnená aspoň jedna z týchto podmienok:

- priemerné ročné emisie daného zariadenia uvedené v overených správach o emisiách za obdobie obchodovania, ktoré bezprostredne predchádza súčasnému obdobiu obchodovania, boli nižšie ako 25 000 ton $\text{CO}_{2(e)}$ ročne (bez započítania CO_2 pochádzajúceho z biomasy a pred odpočítaním preveďeného CO_2);
- priemerné ročné emisie uvedené v písmene a) nie sú k dispozícii alebo už nie sú platné z dôvodu zmien hraníc zariadenia alebo prevádzkových podmienok zariadenia, ale ročné emisie daného zariadenia budú na základe metódy konzervatívneho odhadu počas nadchádzajúcich piatich rokov nižšie ako 25 000 ton $\text{CO}_{2(e)}$ ročne (bez započítania CO_2 pochádzajúceho z biomasy a pred odpočítaním preveďeného CO_2).

3. Prevádzkovateľ zariadenia s nízkymi emisiami nie je povinný predložiť sprievodné dokumenty uvedené v článku 12 ods. 1 treťou pododseku a je oslobodený od povinnosti podávať správy o vylepšeniach v zmysle článku 69 ods. 4

4. Odchyľne od článku 27 môže prevádzkovateľ zariadenia s nízkymi emisiami určiť množstvo paliva alebo materiálu na základe dostupných a zdokumentovaných záznamov o nákupe a odhadovaných zmien zásob. Prevádzkovateľ je takisto oslobodený od povinnosti predkladať príslušnému orgánu hodnotenie neistoty uvedené v článku 28 ods. 2

5. Prevádzkovateľ zariadenia s nízkymi emisiami je oslobodený od povinnosti podľa článku 28 ods. 2, ktorou je určovať údaje o zásobách na začiatku a na konci obdobia nahlasovania na účely začlenenia súvisiacej neistoty do hodnotenia neistoty, pokiaľ skladovacia kapacita predstavuje aspoň 5 % ročnej spotreby paliva alebo materiálu počas obdobia nahlasovania.

6. Odchyľne od článku 26 ods. 1 môže prevádzkovateľ zariadenia s nízkymi emisiami na účely určenia údajov o činnosti a faktorov výpočtu pre všetky zdrojové prúdy uplatniť ako minimum úroveň 1 (s výnimkou prípadu, keď sa dá väčšia presnosť dosiahnuť bez dodatočného úsilia prevádzkovateľa), pričom nemusí preukázať, že uplatnenie vyšších úrovní je technicky nerealizovateľné alebo by viedlo k neprimeraným nákladom.

7. Na účel určenia faktorov výpočtu na základe analýz podľa článku 32 prevádzkovateľ zariadenia s nízkymi emisiami môže použiť akékoľvek laboratórium, ktoré je technicky spôsobilé a schopné generovať technicky platné výsledky pomocou relevantných analytických postupov a ktoré preukáže, že uplatňuje opatrenia na zabezpečenie kvality uvedené v článku 34 ods. 3

8. Ak zariadenie s nízkymi emisiami, ktoré podlieha zjednodušenému monitorovaniu, v akejkoľvek kalendárnom roku prekročí prahovú hodnotu uvedenú v odseku 2, jeho prevádzkovateľ oznámi túto skutočnosť čo možno najskôr príslušnému orgánu.

Prevádzkovateľ čo možno najskôr predloží príslušnému orgánu na schválenie každú významnú zmenu plánu monitorovania v zmysle článku 15 ods. 3 písm. b).

Príslušný orgán však prevádzkovateľovi povolí pokračovať v zjednodušenom monitorovaní, pokiaľ mu tento prevádzkovateľ preukáže, že prahová hodnota uvedená v odseku 2 nebola počas piatich predchádzajúcich období nahlasovania prekročená a k jej prekročeniu nedôjde ani v nasledujúcich obdobiach nahlasovania.

Článok 48

Vlastný CO₂

1. Vlastný CO₂, ktorý sa prevádza do zariadenia, vrátane vlastného CO₂, ktorý je súčasťou zemného plynu alebo odpadových plynov (napríklad vysokopecný plyn alebo koksárenský plyn), sa začlení do emisného faktoru pre dané palivo.

2. Ak vlastný CO₂ pochádza z činností uvedených v prílohe I k smernici 2003/87/ES alebo začlenených podľa článku 24 uvedenej smernice a je následne prevedený mimo zariadenia ako zložka paliva do iného zariadenia a na účely činnosti v uvedenej smernici, nepočíta sa ako emisie zo zariadenia, z ktorého pochádza.

Ak sa však vlastný CO₂ emituje alebo prevedie mimo zariadenia do jednotiek, na ktoré sa nevzťahuje uvedená smernica, započíta sa ako emisie zo zariadenia, z ktorého pochádza.

3. Prevádzkovatelia môžu určiť množstvá vlastného CO₂ prevedeného zo zariadenia v prevádzajúcom aj prijímajúcom zariadení. V takom prípade musia byť množstvá prevedeného aj prijatého vlastného CO₂ totožné.

Ak množstvá prevedeného a prijatého vlastného CO₂ nie sú totožné, použije sa v správe o emisiách prevádzajúceho aj prijímajúceho zariadenia aritmetický priemer oboch nameraných hodnôt, pokiaľ možno odchýlku medzi oboma hodnotami vysvetliť neistotou systémov merania. V takom prípade sa v správe o emisiách uvedie aj zosúladenie tejto hodnoty.

Ak odchýlku medzi hodnotami nemožno vysvetliť schváleným rozsahom neistoty systémov merania, prevádzkovatelia prevádzajúceho a prijímajúceho zariadenia zosúladia tieto hodnoty uplatnením konzervatívnych úprav schválených príslušným orgánom.

Článok 49

Prevedený CO₂

1. Prevádzkovateľ odpočíta od emisií zariadenia každé množstvo CO₂ pochádzajúce z fosílného uhlíka v rámci činností uvedených v prílohe I k smernici 2003/87/ES, ktoré nie je emitované zariadením, ale je zo zariadenia prevedené do:

a) zariadenia na zachytávanie na účely prepravy a dlhodobého geologického ukladania v úložisku povolenom podľa smernice 2009/31/ES;

b) prepravnej siete na účely dlhodobého geologického ukladania v úložisku povolenom podľa smernice 2009/31/ES;

- c) úložiska povoleného podľa smernice 2009/31/ES na účely dlhodobého geologického ukladania.

Pre iný prevod CO₂ zo zariadenia nie je povolené žiadne odpočítanie CO₂ od emisií zariadenia.

2. Prevádzkovateľ zariadenia, z ktorého bol prevedený CO₂, uvedie vo svojej ročnej správe o emisiách identifikačný kód prijímajúceho zariadenia uznaný podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 1193/2011 z 18. novembra 2011, ktorým sa zriaďuje register Únie na obdobie obchodovania začínajúce 1. januára 2013 a na nasledujúce obdobia obchodovania v rámci systému Únie na obchodovanie s emisnými kvótami podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES a rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 280/2004/ES a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 2216/2004 a (EÚ) č. 920/2010 ⁽¹⁾.

Prvý pododsek sa uplatňuje aj na prijímajúce zariadenie, ktoré uvádza identifikačný kód prevádzajúceho zariadenia.

3. Pri určovaní množstva CO₂ prevedeného z jedného zariadenia do druhého uplatní prevádzkovateľ metodiku založenú na meraniach, okrem iného aj podľa článkov 43, 44 a 45. Zdroj emisií zodpovedá bodu merania a emisie sa vyjadrujú ako množstvo prevedeného CO₂.

4. Na určenie množstva CO₂ prevedeného z jedného zariadenia do druhého uplatní prevádzkovateľ úroveň 4 v zmysle oddielu 1 prílohy VIII.

Prevádzkovateľ však môže uplatniť najbližšiu nižšiu úroveň, pokiaľ preukáže, že uplatnenie úrovne 4 v zmysle oddielu 1 prílohy VIII je technicky nerealizovateľné alebo vedie k neprimeraným nákladom.

5. Prevádzkovatelia môžu množstvá CO₂ prevedeného zo zariadenia určiť v prevádzajúcom aj prijímajúcom zariadení. V takom prípade sa uplatňuje článok 48 ods. 3

KAPITOLA IV

MONITOROVANIE EMISIÍ A ÚDAJOV O TONOKILOMETROCH Z LETECKEJ DOPRAVY

Článok 50

Všeobecné ustanovenia

1. Každý prevádzkovateľ lietadla monitoruje a nahlasuje emisie z činností leteckej dopravy pre všetky lety uvedených

v prílohe I k smernici 2003/87/ES, ktoré vykonáva počas obdobia nahlasovania a za ktoré zodpovedá.

Na tento účel prevádzkovateľ lietadla zaradí všetky lety do kalendárneho roka podľa času odletu, ktorý sa meria na základe koordinovaného svetového času.

2. Prevádzkovateľ lietadla, ktorý plánuje požiadať o bezodplatné pridelenie emisných kvót podľa článku 3e alebo článku 3f smernice 2003/87/ES, monitoruje počas príslušných sledovaných rokov aj údaje o tonokilometroch pre tie isté lety.

3. Na účely identifikácie jedinečného prevádzkovateľa lietadla podľa článku 3 písm. o) smernice 2003/87/ES, ktorý je zodpovedný za let, sa používa volací znak používaný na účely riadenia letovej prevádzky. Volacím znakom je jeden z týchto údajov:

a) identifikátor ICAO stanovený v kolónke 7 letového plánu;

b) ak nie je k dispozícii identifikátor ICAO prevádzkovateľa lietadla, registračné označenie lietadla.

4. Ak nie je známa totožnosť prevádzkovateľa lietadla, príslušný orgán zaň považuje majiteľa lietadla, s výnimkou prípadu, keď príslušnému orgánu preukáže totožnosť zodpovedného prevádzkovateľa lietadla.

Článok 51

Predkladanie plánov monitorovania

1. Prevádzkovateľ lietadla predloží príslušnému orgánu plán monitorovania určený na monitorovanie a nahlasovanie emisií podľa článku 12 najneskôr štyri mesiace predtým, ako začne vykonávať činnosti leteckej dopravy uvedené v prílohe I k smernici 2003/87/ES.

Odchylné od prvého pododseku platí, že prevádzkovateľ lietadla, ktorý po prvýkrát vykonáva činnosť leteckej dopravy uvedenú v prílohe I k smernici 2003/87/ES, ktorú nebolo možné predvídať štyri mesiace vopred, predloží príslušnému orgánu plán monitorovania čo možno najskôr, no najneskôr šesť týždňov po vykonaní danej činnosti. Prevádzkovateľ lietadla príslušnému orgánu primerane odôvodní, prečo nebolo možné plán monitorovania predložiť štyri mesiace vopred.

Ak riadiaci členský štát uvedený v článku 18a smernice 2003/87/ES nie je vopred známy, prevádzkovateľ lietadla predloží plán monitorovania čo možno najskôr potom, ako sú k dispozícii informácie o príslušnom orgáne riadiaceho členského štátu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 315, 29.11.2011, s. 1.

2. Ak prevádzkovateľ lietadla plánuje požiadať o bezodplatné pridelenie kvót podľa článku 3e alebo článku 3f smernice 2003/87/ES, predloží aj plán monitorovania určený na monitorovanie a nahlasovanie údajov o tonokilometroch. Tento plán monitorovania predloží najneskôr štyri mesiace pred začiatkom jedného z týchto období:

- a) sledovaného roka uvedeného v článku 3e ods. 1 smernice 2003/87/ES pre žiadosti podľa daného článku;
- b) druhého kalendárneho roka obdobia uvedeného v článku 3c ods. 2 smernice 2003/87/ES pre žiadosti podľa článku 3f uvedenej smernice.

Článok 52

Metodika monitorovania emisií z činností leteckej dopravy

1. Každý prevádzkovateľ lietadla určí ročné emisie CO₂ z činností leteckej dopravy vynásobením ročnej spotreby každého paliva vyjadrenej v tonách príslušným emisným faktorom.

2. Každý prevádzkovateľ lietadla určí spotrebu paliva pre každý let a pre každé palivo a zahrnie palivo spotrebované pomocným zdrojom. Na tento účel použije prevádzkovateľ lietadla jednu z metód uvedených v oddiele 1 prílohy III. Prevádzkovateľ lietadla si zvolí metódu, ktorou sa zabezpečia najúplnejšie a najaktuálnejšie údaje spojené s najnižšou mierou neistoty bez toho, aby vznikli neprimerané náklady.

3. Každý prevádzkovateľ lietadla určí množstvo dotankovaného paliva uvedené v oddiele 1 prílohy III na základe jedného z týchto údajov:

- a) meranie vykonané dodávateľom paliva zdokumentované v dodacích dokladoch paliva alebo vo faktúrach za každý let;
- b) údaje z palubných meracích systémov lietadla zaznamenané v dokumentácii o hmotnosti a vyvážení, v technickom denníku lietadla alebo elektronicky zaslané z lietadla prevádzkovateľovi lietadla.

4. Prevádzkovateľ lietadla určí množstvo paliva v nádrži pomocou údajov z palubných meracích systémov lietadla zaznamenaných v dokumentácii o hmotnosti a vyvážení, v technickom denníku lietadla alebo zaslaných z lietadla elektronicky prevádzkovateľovi lietadla.

5. Prevádzkovatelia lietadiel uplatňujú úroveň 2 uvedenú v oddiele 2 prílohy III.

Prevádzkovatelia lietadiel, ktorí za obdobie obchodovania, ktoré bezprostredne predchádza súčasnemu obdobiu obchodovania, nahlásili priemerné ročné emisie, ktoré dosiahli najviac 50 000 ton fosilného CO₂, však uplatnia ako minimum úroveň 1 v zmysle oddielu 2 prílohy III. Všetci prevádzkovatelia lietadiel môžu ako minimum uplatniť úroveň 1 v zmysle oddielu 2 prílohy III v prípade zdrojových prúdov, ktoré spolu zodpovedajú množstvu menej ako 5 000 ton fosilného CO₂ ročne alebo menej ako 10 % (pričom maximálny príspevok predstavuje 100 000 ton fosilného CO₂ ročne), pričom sa uprednostní vyššia absolútna hodnota. Ak emisie nahlásené na účely tohto pododseku nie sú k dispozícii alebo už nie sú platné, prevádzkovateľ lietadla môže na určenie priemerných ročných emisií použiť konzervatívny odhad alebo prognózu.

6. Ak sa množstvo dotankovaného paliva alebo množstvo paliva, ktoré ostalo v nádržiach, určuje v objemových jednotkách vyjadrených v litroch, prevádzkovateľ lietadla prepočíta toto množstvo z objemu na hmotnosť pomocou hodnôt skutočnej hustoty. Prevádzkovateľ lietadla určí skutočnú hustotu jedným z týchto spôsobov:

- a) palubné meracie systémy;
- b) hustota nameraná dodávateľom paliva pri dotankovaní paliva a zaznamenaná vo faktúre za palivo alebo v dodacom doklade.

Skutočná hustota sa vyjadrí v kg/liter a určí sa pre príslušnú teplotu pri konkrétnom meraní.

V prípadoch, keď nie sú hodnoty skutočnej hustoty k dispozícii, sa s podmienkou získania súhlasu príslušného orgánu uplatňuje štandardný faktor hustoty 0,8 kg/liter.

7. Na účely výpočtu uvedeného v odseku 1 použije prevádzkovateľ lietadla predvolené emisné faktory uvedené v tabuľke 2 prílohy III.

Na účely nahlasovania sa tento prístup považuje za úroveň 1. Pre palivá, ktoré nie sú uvedené v tejto tabuľke, určí prevádzkovateľ lietadla emisný faktor podľa článku 32, ktorý sa považuje za úroveň 2. V prípade takýchto palív sa určuje čistá výhrevnosť, ktorá sa nahlasuje ako informačná položka.

8. Odchylné od odseku 7 môže prevádzkovateľ lietadla s podmienkou získania súhlasu príslušného orgánu v prípade komerčne obchodovaných palív odvodiť emisný faktor alebo obsah uhlíka, na ktorom sa zakladá, a čistú výhrevnosť zo záznamov dodávateľa paliva o nákupe predmetného paliva, za predpokladu, že boli odvodené na základe medzinárodne uznávaných noriem a že nemožno uplatniť emisné faktory uvedené v tabuľke 2 prílohy III.

Článok 53

Osobitné ustanovenia pre biomasu

Článok 39 sa zodpovedajúcim spôsobom uplatňuje na určovanie pomernej časti biomasy v zmiešanom palive.

Bez ohľadu na článok 39 ods. 2 príslušný orgán prípadne povolí, aby sa na určenie pomernej časti biomasy použila metódika, ktorá je jednotne uplatniteľná vo všetkých členských štátoch.

V rámci danej metodiky sa pomerná časť biomasy, čistá výhrevnosť a emisný faktor alebo obsah uhlíka v palive používanom pri činnosti leteckej dopravy EU ETS uvedenej v prílohe I k smernici 2003/87/ES určia na základe záznamov o nákupe paliva.

Metodika vychádza z usmernení, ktoré poskytne Komisia v záujme jej jednotného uplatňovania vo všetkých členských štátoch.

Používanie biopalív v leteckej doprave sa hodnotí podľa článku 18 smernice 2009/28/ES.

Článok 54

Malé zdroje emisií

1. Prevádzkovatelia lietadiel, ktorí prevádzkujú menej ako 243 letov na obdobie počas troch po sebe nasledujúcich štvormesačných období, a prevádzkovatelia lietadiel, ktorí prevádzkujú lety s celkovými ročnými emisiami menej ako 25 000 ton CO₂ ročne, sa považujú za malé zdroje emisií.

2. Odchylné od článku 52 môžu malé zdroje emisií odhadnúť spotrebu paliva pomocou nástrojov Eurocontrol-u alebo iných relevantných organizácií, ktoré dokážu spracovávať všetky relevantné informácie o letovej prevádzke zodpovedajúce informáciám, ktorými disponuje Eurocontrol, čím sa vyhnú akémukoľvek podhodnoteniu emisií.

Uplatniteľné nástroje sa môžu používať len vtedy, ak ich schváli Komisia, čo platí aj v prípade uplatňovania korekčných faktorov na kompenzáciu nepresností v metódach modelovania.

3. Odchylné od článku 12 platí v prípade malého zdroja emisií, ktorý chce využiť akýkoľvek z nástrojov uvedených v odseku 2 tohto článku, že v pláne monitorovania emisií môže uviesť iba tieto informácie:

a) informácie požadované podľa oddielu 2 bodu 1 prílohy I;

b) dôkaz, že sú dodržané prahové hodnoty pre malé zdroje emisií stanovené v odseku 1 tohto článku;

c) názov nástroja uvedeného v odseku 2 tohto článku, ktorý sa použije na odhad spotreby paliva, alebo odkaz na tento nástroj.

Malý zdroj emisií je oslobodený od povinnosti predložiť sprievodné dokumenty uvedené v článku 12 ods. 1 treťom pododseku.

4. Ak prevádzkovateľ lietadla použije akýkoľvek z nástrojov uvedených v odseku 2 a prekročí počas roka nahlasovania prahovú hodnotu uvedenú v odseku 1, oznámi túto skutočnosť čo možno najsôr príslušnému orgánu.

Prevádzkovateľ lietadla čo možno najsôr predloží príslušnému orgánu na schválenie každú významnú zmenu plánu monitorovania v zmysle článku 15 ods. 4 písm. a) bodu vi).

Príslušný orgán však prevádzkovateľovi lietadla povolí, aby naďalej používal nástroj uvedený v odseku 2, pokiaľ mu daný prevádzkovateľ lietadla preukáže, že prahové hodnoty uvedené v odseku 1 neboli počas piatich predchádzajúcich období nahlasovania prekročené a k ich prekročeniu nedôjde ani v nasledujúcich obdobiach nahlasovania.

Článok 55

Zdroje neistoty

1. Prevádzkovateľ lietadla identifikuje zdroje neistoty a súvisiacu mieru neistoty. Prevádzkovateľ lietadla zohľadní dané informácie pri voľbe metodiky monitorovania podľa článku 52 ods. 2

2. Ak prevádzkovateľ lietadla určuje množstvo dotankovaného paliva podľa článku 52 ods. 3 písm. a), nevyžaduje sa žiaden ďalší dôkaz o súvisiacej miere neistoty.

3. Ak sa na meranie množstva dotankovaného paliva alebo paliva v nádržiach používajú palubné systémy podľa článku 52 ods. 3 písm. b), miera neistoty súvisiaca s meraniami paliva sa podloží každou z týchto informácií:

a) špecifikácia výrobcu lietadla určujúca mieru neistoty palubných systémov na meranie paliva;

b) dôkaz, že sa vykonávajú bežné kontroly uspokojivej prevádzky systémov na meranie paliva.

4. Bez ohľadu na odseky 2 a 3 môže prevádzkovateľ lietadla založiť neistoty v prípade všetkých ďalších zložiek metodiky monitorovania na konzervatívnom odbornom posudku zohľadňujúcom odhadované počty letov počas obdobia nahlasovania.

5. Prevádzkovateľ lietadla vykonáva pravidelné a primerané kontrolné činnosti (okrem iného aj krížové kontroly medzi doankovaným množstvom uvedeným vo faktúrach a dotankovaným množstvom zisteným palubným meraním) a v prípade zistenia významných odchýlok prijme nápravné opatrenia.

Článok 56

Určovanie údajov o tonokilometroch

1. Prevádzkovateľ lietadla, ktorý plánuje požiadať o bezodplatné pridelenie kvót podľa článku 3e alebo článku 3f smernice 2003/87/ES, monitoruje počas sledovaných rokov relevantných pre takúto žiadosť údaje o tonokilometroch pre všetky lety uvedené v prílohe I k smernici 2003/87/ES.

2. Prevádzkovateľ lietadla vypočíta údaje o tonokilometroch vynásobením vzdialenosti vypočítanej podľa oddielu 4 prílohy III a vyjadrenej v kilometroch (km) užitočným zaťažením (vypočítaným ako súčet hmotnosti nákladu, pošty, cestujúcich a zaregistrovanej batožiny) vyjadreným v tonách (t).

3. Prevádzkovateľ lietadla určí hmotnosť nákladu a pošty na základe skutočnej alebo štandardnej hmotnosti uvedenej pre relevantné lety v dokumentácii o hmotnosti a vyvážení.

Prevádzkovatelia lietadiel, ktorí nie sú povinní viesť dokumentáciu o hmotnosti a vyvážení, navrhnu v pláne monitorovania vhodnú metodiku na určenie hmotnosti nákladu a pošty, pričom nezahrnú hrubú hmotnosť všetkých paliet a kontajnerov, ktoré nie sú užitočným zaťažením, ani prevádzkovú hmotnosť.

4. Prevádzkovateľ lietadla určí hmotnosť cestujúcich pomocou jednej z týchto úrovní:

- a) Úroveň 1: štandardná hodnota 100 kg na cestujúceho vrátane jeho zaregistrovanej batožiny;
- b) Úroveň 2: hmotnosť cestujúcich a zaregistrovanej batožiny na každý let, uvedená v dokumentácii o hmotnosti a vyvážení.

Zvolená úroveň sa však uplatňuje na všetky lety v sledovaných rokoch relevantných pre žiadosť podľa článku 3e alebo článku 3f smernice 2003/87/ES.

KAPITOLA V

RIADENIE A KONTROLA ÚDAJOV

Článok 57

Činnosti súvisiace s tokom údajov

1. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla zavedie, zdokumentuje, vykonáva a zachováva písomné postupy pre činnosti súvisiace s tokom údajov na monitorovanie a nahlasovanie emisií skleníkových plynov a zabezpečí, aby ročná správa o emisiách, ktorá bola vypracovaná na základe činností súvisiacich s tokom údajov, neobsahovala skreslené údaje a bola v súlade s plánom monitorovania, danými písomnými postupmi a týmto nariadením.

Ak prevádzkovateľ lietadla plánuje požiadať o bezodplatné pridelenie kvót podľa článku 3e alebo článku 3f smernice 2003/87/ES, prvý pododsek sa uplatňuje aj na monitorovanie a nahlasovanie údajov o tonokilometroch.

2. Opis písomných postupov pre činnosti súvisiace s tokom údajov, ktorý je uvedený v pláne monitorovania, sa vzťahuje aspoň na tieto prvky:

- a) informačné položky uvedené v článku 12 ods. 2;
- b) identifikáciu primárnych zdrojov údajov;
- c) jednotlivé kroky v rámci toku údajov (od primárnych údajov po ročné emisie alebo údaje o tonokilometroch), ktoré odzrkadľujú postupnosť a interakciu medzi činnosťami súvisiacimi s tokom údajov;
- d) relevantné kroky spracovania v súvislosti s každou konkrétnou činnosťou súvisiacou s tokom údajov vrátane vzorcov a údajov použitých na určenie emisií alebo údajov o tonokilometroch;
- e) relevantné systémy elektronického spracovávania a uchovávanía údajov, ako aj interakcia medzi týmito systémami a inými vstupmi (vrátane ručne zadávaných vstupov);
- f) spôsob, akým sa zaznamenávajú výstupy činností súvisiacich s tokom údajov.

Článok 58

Kontrolný systém

1. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla zavedie, zdokumentuje, vykonáva a zachováva účinný kontrolný systém, ktorým sa zabezpečí, aby ročná správa o emisiách a v prípade potreby správa o údajoch o tonokilometroch (ktoré boli vypracované na základe činností súvisiacich s tokom údajov) neobsahovala skreslené údaje a bola v súlade s plánom monitorovania a týmto nariadením.

2. Kontrolný systém uvedený v odseku 1 tvoria tieto prvky:

- a) hodnotenie vlastných rizík a kontrolných rizík, ktoré vypracoval prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla;
- b) písomné postupy súvisiace s kontrolnými činnosťami, ktorými sa majú zmierniť zistené riziká.

3. Súčasťou písomných postupov súvisiacich s kontrolnými činnosťami uvedenými v ods. 2 písm. b) je aspoň:

- a) zabezpečenie kvality meracieho zariadenia;
- b) zabezpečenie kvality systému informačných technológií, ktorý sa používa pre činnosti súvisiace s tokom údajov, vrátane počítačovej technológie kontroly procesu;
- c) oddelenie úloh v rámci činností súvisiacich s tokom údajov a kontrolných činností, ako aj riadenie nevyhnutne potrebných spôsobilostí;
- d) interné preskúmania a validácia údajov;
- e) opravy a nápravné opatrenia;
- f) kontrola externe zabezpečovaných procesov;
- g) vedenie záznamov a dokumentácie vrátane riadenia verzií dokumentov.

4. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla monitoruje účinnosť kontrolného systému, okrem iného aj prostredníctvom vykonávania interných preskúmaní a zohľadnenia zistení, ku ktorým overovateľ dospel počas overovania ročných správ o emisiách a prípadne správ o údajoch o tonokilometroch, ktoré bolo vykonané podľa nariadenia (EÚ) č. 600/2012.

Vždy, keď sa zistí, že kontrolný systém nie je účinný alebo nezodpovedá zisteným vlastným rizikám, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla sa snaží o zlepšenie kontrolného systému a aktualizáciu plánu monitorovania alebo príslušných písomných postupov pre činnosti súvisiace s tokom údajov, hodnotenie rizika a kontrolné činnosti (podľa toho, čo je vhodné).

Článok 59

Zabezpečovanie kvality

1. Na účely článku 58 ods. 3 písm. a) prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla zabezpečí, aby sa všetky relevantné meracie zariadenia v súlade s požiadavkami tohto nariadenia a úmerne k zisteným rizikám v pravidelných intervaloch

kalibrovali, upravovali a kontrolovali (okrem iného aj pred použitím) a aby sa prípadne kontrolovali aj na základe noriem v oblasti merania, ktoré vychádzajú z medzinárodných noriem v oblasti merania (ak sú k dispozícii).

Ak sa zložky systémov merania nedajú kalibrovať, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla uvedie túto skutočnosť v pláne monitorovania a navrhne alternatívne kontrolné činnosti.

Ak sa zistí, že zariadenie nespĺňa požiadavky na výkonnosť, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla bezodkladne prijme potrebné nápravné opatrenia.

2. V prípade systémov kontinuálneho merania emisií prevádzkovateľ pristúpi k zabezpečeniu kvality podľa normy Zabezpečovanie kvality automatizovaných meracích systémov (EN 14181) vrátane paralelných meraní a štandardných referenčných metód, ktoré aspoň raz ročne vykoná kompetentný personál.

Ak si takéto zabezpečenie kvality vyžaduje, aby sa ako nevyhnutné parametre pre základ kontroly kalibrácie a výkonu použili limitné hodnoty emisií, ako náhradná hodnota týchto limitných hodnôt emisií sa použije ročná priemerná hodinová koncentrácia skleníkového plynu. Ak prevádzkovateľ zistí nesúlad s požiadavkami na zabezpečenie kvality vrátane potreby vykonať opätovnú kalibráciu, oznámi túto skutočnosť čo možno najskôr príslušnému orgánu a bezodkladne vykoná nápravné opatrenia.

Článok 60

Zabezpečovanie kvality informačných technológií

Na účely článku 58 ods. 3 písm. b) platí, že prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla zabezpečí, aby bol systém informačných technológií navrhnutý, zdokumentovaný, otestovaný, zavedený, kontrolovaný a udržiavaný takým spôsobom, ktorý je zárukou spoľahlivého, presného a včasného spracovania údajov v súlade s rizikami určenými podľa článku 58 ods. 2 písm. a).

Kontrola systému informačných technológií zahŕňa kontrolu prístupu, kontrolu zálohovania, obnovu údajov, plánovanie kontinuity a bezpečnosť.

Článok 61

Oddelenie úloh

Na účely článku 58 ods. 3 písm. c) platí, že prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla určí zodpovedné osoby pre všetky činnosti súvisiace s tokom údajov a všetky kontrolné činnosti tak, aby sa oddelili úlohy, ktoré sa navzájom vylučujú. Ak neexistujú iné kontrolné činnosti, zabezpečí v prípade všetkých činností súvisiacich s tokom údajov, ktoré zodpovedajú identifikovaným vlastným rizikám, aby všetky relevantné informácie a údaje potvrdzovala aspoň jedna ďalšia osoba, ktorá nebola zapojená do určovania a zaznamenávania daných informácií alebo údajov.

Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla riadi spôsobilosti potrebné pre predmetné zodpovednosti, vrátane primeraného prideľovania zodpovedností, školení a preskúmaní výkonnosti.

Článok 62

Interné preskúmania a validácia údajov

1. Na účely článku 58 ods. 3 písm. d) a na základe vlastných rizík a kontrolných rizík zistených pri hodnotení rizika uvedenom v článku 58 ods. 2 písm. a) prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla preskúma a zvaliduje údaje vyplývajúce z činností súvisiacich s tokom údajov uvedených v článku 57.

Takéto preskúmanie a validácia údajov pozostáva aspoň z týchto krokov:

- a) kontrola úplnosti údajov;
- b) porovnanie údajov, ktoré prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla získal, monitoroval a nahlásil počas niekoľkých rokov;
- c) porovnanie údajov a hodnôt vyplývajúcich z rozdielnych systémov zberu prevádzkových údajov, v prípade potreby vrátane týchto porovnaní:
 - i) porovnanie údajov o nákupe paliva alebo materiálov s údajmi o zmenách zásob a s údajmi o spotrebe pre príslušné zdrojové prúdy;
 - ii) porovnanie faktorov výpočtu, ktoré sa určili analýzou, vypočítali alebo získali od dodávateľov paliva alebo materiálu, s vnútroštátnymi alebo medzinárodnými referenčnými faktormi porovnateľných palív alebo materiálov;
 - iii) porovnanie emisií získaných pomocou metodík založených na výpočtoch s výsledkami potvrdzujúcich výpočtov podľa článku 46;
 - iv) porovnanie súhrnných údajov s nespracovanými údajmi.

2. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla pokiaľ možno zabezpečí, aby kritériá na zamietnutie údajov v rámci preskúmania a validácie boli vopred známe. Na tento účel sa kritériá na zamietnutie údajov stanovia v dokumentácii o relevantných písomných postupoch.

Článok 63

Opravy a nápravné opatrenia

1. Ak sa zistí, že niektorý aspekt činností súvisiacich s tokom údajov uvedených v článku 57 alebo kontrolných činností uvedených v článku 58 nefunguje účinne alebo funguje mimo hraníc stanovených v dokumentácii o postupoch pre dané

činnosti súvisiace s tokom údajov a kontrolné činnosti, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla vykoná primerané opravy a opraví zamietnuté údaje, pričom sa vyhne podhodnoteniu emisií.

2. Na účely odseku 1 prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla vykoná aspoň všetky tieto kroky:

- a) hodnotenie platnosti výstupov uplatniteľných krokov v rámci činností súvisiacich s tokom údajov uvedených v článku 57 alebo kontrolných činností uvedených v článku 58;
- b) určenie dôvodu predmetnej poruchy alebo predmetnej chyby;
- c) vykonanie primeraných nápravných opatrení, okrem iného oprava všetkých dotknutých údajov v správe o emisiách alebo v správe o tonokilometroch (podľa toho, čo je vhodné).

3. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla vykonáva opravy a nápravné opatrenia podľa odseku 1 tohto článku tak, aby riešili vlastné riziká a kontrolné riziká zistené v rámci hodnotenia rizika uvedeného v článku 58.

Článok 64

Externé zabezpečované procesy

Ak prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla externe zabezpečuje jednu alebo viacero činností súvisiacich s tokom údajov uvedených v článku 57 alebo kontrolných činností uvedených v článku 58, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla vykoná všetky tieto kroky:

- a) overí kvalitu externe zabezpečených činností súvisiacich s tokom údajov a kontrolných činností podľa tohto nariadenia;
- b) určí primerané požiadavky na výstupy externe zabezpečovaných procesov a na metódy použité v daných procesoch;
- c) overí kvalitu výstupov a metód uvedených v písmene b) tohto článku;
- d) zaistí, aby sa externe zabezpečované činnosti vykonávali tak, aby riešili vlastné riziká a kontrolné riziká zistené v rámci hodnotenia rizika uvedeného v článku 58.

Článok 65

Postup v prípade chýbajúcich údajov

1. Ak chýbajú údaje relevantné pre určovanie emisií zo zariadenia, prevádzkovateľ použije na určenie konzervatívnych náhradných údajov pre príslušné časové obdobie a chýbajúci parameter primeranú metódu odhadu.

Ak prevádzkovateľ nestanovil v písomných postupoch metódu odhadu, vypracuje takéto písomné postupy a predloží príslušnému orgánu na schválenie zodpovedajúcu zmenu plánu monitorovania podľa článku 15.

2. Ak v prípade jedného alebo viacerých letov chýbajú údaje relevantné pre určovanie emisií prevádzkovateľa lietadla, prevádzkovateľ lietadla použije pre príslušné časové obdobie náhradné údaje, ktoré sa vypočítajú pomocou alternatívnej metódy vymedzenej v pláne monitorovania.

Ak náhradné údaje nemožno určiť podľa prvého pododseku tohto odseku, prevádzkovateľ lietadla môže odhadnúť emisie z daného letu alebo daných letov na základe spotreby paliva určenej pomocou nástroja uvedeného v článku 54 ods. 2

Článok 66

Záznamy a dokumentácia

1. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla uchováva aspoň 10 rokov všetky relevantné údaje a informácie vrátane informácií uvedených v prílohe IX.

Zdokumentované a archivované údaje z monitorovania umožňujú overenie ročnej správy o emisiách alebo o údajoch o tonokilometroch podľa nariadenia (EÚ) č. 600/2012. Údaje, ktoré nahlásil prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla a ktoré sa uchovávajú v elektronickom systéme nahlasovania a správy údajov vytvorenom príslušným orgánom, sa môžu považovať za uchovávané prevádzkovateľom alebo prevádzkovateľom lietadla, pokiaľ má k týmto údajom prístup.

2. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla zabezpečí, aby boli relevantné dokumenty k dispozícii vždy, keď sú potrebné na vykonávanie činností súvisiacich s tokom údajov, ako aj kontrolných činností.

Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla dané dokumenty na požiadanie poskytne príslušnému orgánu, ako aj overovateľovi, ktorý overuje správu o emisiách alebo správu o údajoch o tonokilometroch podľa nariadenia (EÚ) č. 600/2012.

KAPITOLA VI

POŽIADAVKY NA NAHLASOVANIE

Článok 67

Časový plán a povinnosti nahlasovania

1. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla predloží príslušnému orgánu do 31. marca každého roka správu o emisiách, ktorá obsahuje ročné emisie za obdobie nahlasovania a ktorá bola overená v súlade s nariadením (EÚ) č. 600/2012.

Príslušné orgány však môžu prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla požiadať, aby predložil správu o overených ročných emisiách skôr ako 31. marca, no nie skôr ako 28. februára.

2. Ak sa prevádzkovateľ lietadla rozhodne požiadať o bezodplatné pridelenie kvót uvedené v článku 3e alebo článku 3f smernice 2003/87/ES, do 31. marca roku nasledujúceho po sledovanom roku uvedenom článku 3e alebo článku 3f uvedenej smernice predloží príslušnému orgánu správu o údajoch o tonokilometroch, ktorá obsahuje údaje o tonokilometroch za sledovaný rok a ktorá bola overená v súlade s nariadením (EÚ) č. 600/2012.

3. Ročné správy o emisiách a správy o údajoch o tonokilometroch obsahujú aspoň informácie uvedené v prílohe X.

Článok 68

Vyššia moc

1. Ak prevádzkovateľ lietadla nemôže príslušnému orgánu poskytnúť overené údaje o tonokilometroch v relevantnej lehote podľa článku 3e ods. 1 smernice 2003/87/ES z dôvodu vážnych a nepredvídateľných okolností mimo jeho kontrolu, môže na účely daného ustanovenia predložiť príslušnému orgánu najlepšie údaje o tonokilometroch, ktoré má za daných okolností k dispozícii, čo v prípade potreby zahŕňa aj údaje založené na dôveryhodných odhadoch.

2. Ak sú splnené podmienky stanovené v odseku 1, členské štáty na účely žiadosti uvedenej v článku 3e ods. 1 smernice 2003/87/ES a podľa odseku 2 uvedeného článku predložia Komisii údaje získané od predmetného prevádzkovateľa lietadla spolu s vysvetlením okolností, ktoré viedli k nepredloženiu overenej správy v súlade s nariadením (EÚ) č. 600/2012.

Komisia a členské štáty použijú dané údaje na účely článku 3e ods. 3 a ods. 4 smernice 2003/87/ES.

3. Ak členský štát predloží Komisii údaje získané od prevádzkovateľa lietadla podľa odseku 2 tohto článku, predmetný prevádzkovateľ lietadla zabezpečí overenie predložených údajov o tonokilometroch v súlade s nariadením (EÚ) č. 600/2012, a to čím skôr a v každom prípade po skončení okolností uvedených v odseku 1 tohto článku.

Prevádzkovateľ lietadla čo možno najskôr predloží overené údaje príslušnému orgánu.

Predmetný príslušný orgán prípadne zníži prídel kvót a zverejní upravené množstvo kvót bezodplatne pridelených prevádzkovateľovi lietadla podľa článku 3e ods. 4 smernice 2003/87/ES. K zvyšovaniu relevantného prídelu nedôjde. V prípade potreby prevádzkovateľ lietadla vráti všetky nadbytočné kvóty získané podľa článku 3e ods. 5 uvedenej smernice.

4. Príslušný orgán prijme účinné opatrenia, ktorými sa zabezpečí, aby predmetný prevádzkovateľ lietadla plnil svoje povinnosti podľa odseku 3.

Článok 69

Nahlasovanie vylepšení metodiky monitorovania

1. Každý prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla pravidelne kontroluje, či je možné vylepšiť používanú metodiku monitorovania.

Prevádzkovateľ zariadenia predloží príslušnému orgánu na schválenie správu obsahujúcu informácie uvedené v odseku 2 alebo 3 (podľa toho, čo je vhodné) v týchto lehotách:

- a) v prípade zariadení kategórie A každé štyri roky do 30. júna;
- b) v prípade zariadení kategórie B každé dva roky do 30. júna;
- c) v prípade zariadení kategórie C každý rok do 30. júna.

Príslušný orgán však môže stanoviť na predloženie správy iný deň, ktorý však nesmie byť neskôr ako 30. septembra rovnakého roka.

2. Ak prevádzkovateľ neuplatňuje aspoň úroveň požadovanú podľa článku 26 ods. 1 prvého pododseku a článku 41 ods. 1, prevádzkovateľ uvedie dôvody, prečo je uplatňovanie požadovaných úrovní technicky nerealizovateľné alebo by viedlo k neprimeraným nákladom.

Ak sa však zistí, že opatrenia potrebné na dosiahnutie týchto úrovní sa stali technicky realizovateľnými a už nevedú k neprimeraným nákladom, prevádzkovateľ oznámi príslušnému orgánu zodpovedajúce zmeny plánu monitorovania podľa článku 15 a predloží návrhy na vykonanie súvisiacich opatrení spolu s časovým plánom.

3. Ak prevádzkovateľ uplatňuje rezervnú metodiku monitorovania uvedenú v článku 22, uvedie dôvody, prečo je uplatnenie aspoň úrovne 1 na jeden alebo viacero väčších alebo menších zdrojových prúdov technicky nerealizovateľné alebo by viedlo k neprimeraným nákladom.

Ak sa zistí, že opatrenia potrebné na dosiahnutie aspoň úrovne 1 pre dané zdrojové prúdy sa stali technicky realizovateľnými a už nevedú k neprimeraným nákladom, prevádzkovateľ oznámi príslušnému orgánu zodpovedajúce zmeny plánu monitorovania podľa článku 15 a predloží návrhy na vykonanie súvisiacich opatrení spolu s časovým plánom.

4. Ak sa v správe o overení vypracovanej v súlade s nariadením (EÚ) č. 600/2012 poukazuje na očividný nesúlad alebo ak obsahuje odporúčania na zlepšenia podľa článkov 27, 29 a 30 uvedeného nariadenia, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla do 30. júna roka, v ktorom overovateľ vydal správu o overení, predloží danú správu na schválenie príslušnému orgánu. V danej správe prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla opíše, ako a kedy napravit alebo plánuje napraviť nesúlad zistený overovateľom a vykonať odporúčané vylepšenia.

V prípade potreby možno túto správu kombinovať so správou uvedenou v odseku 1 tohto článku.

Ak by odporúčané vylepšenia nevedli k vylepšeniu metodiky monitorovania, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla uvedie dôvody danej situácie. Ak by odporúčané vylepšenia viedli k neprimeraným nákladom, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla predloží dôkazy o neprimeranosti nákladov.

Článok 70

Určenie emisií príslušným orgánom

1. Príslušný orgán vykoná konzervatívny odhad emisií zariadenia alebo prevádzkovateľa lietadla vo všetkých týchto prípadoch:

- a) prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla nepredložil žiadnu overenú ročnú správu o emisiách do termínu požadovaného podľa článku 67 ods. 1;
- b) overená ročná správa o emisiách podľa článku 67 ods. 1 nie je v súlade s týmto nariadením;
- c) správa o emisiách od prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla nebola overená v súlade s nariadením (EÚ) č. 600/2012.

2. Ak overovateľ uviedol v správe o overení podľa nariadenia (EÚ) č. 600/2012 výskyt nepodstatných skreslených údajov, ktoré prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla neopravil pred vydaním vyhlásenia o overení, príslušný orgán zhodnotí dané skreslené údaje a v prípade potreby vykoná konzervatívny odhad emisií zariadenia alebo prevádzkovateľa lietadla. Príslušný orgán informuje prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa lietadla, či sa v správe o emisiách požadujú opravy a ak áno, spresní aké. Prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ lietadla sprístupní dané informácie overovateľovi.

3. Členské štáty zavedú efektívnu výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi zodpovednými za schválenie plánov monitorovania a príslušnými orgánmi zodpovednými za prijímanie ročných správ o emisiách.

Článok 71

Prístup k informáciám

Príslušný orgán sprístupní verejnosti správy o emisiách, ktoré má k dispozícii, a to na základe vnútroštátnych pravidiel prijatých podľa smernice 2003/4/ES. Pokiaľ ide o uplatňovanie výnimky stanovenej v článku 4 ods. 2 písm. d) uvedenej smernice, prevádzkovatelia alebo prevádzkovatelia lietadiel môžu vo svojej správe uviesť, ktoré informácie považujú za obchodne citlivé.

Článok 72

Zaokrúhľovanie údajov

1. Celkové ročné emisie sa nahlasujú zaokrúhlené na tony CO₂ alebo CO_{2(e)}.

Tonokilometre sa nahlasujú ako zaokrúhlené hodnoty tonokilometrov.

2. Všetky premenné použité pri výpočte emisií sa zaokrúhľia tak, aby obsahovali všetky číslice podstatné pre výpočet a nahlasovanie emisií.

3. Všetky údaje za let sa zaokrúhľia tak, aby obsahovali všetky číslice podstatné pre výpočet vzdialenosti a užitočného zaťaženia podľa článku 56, ako aj pre nahlasovanie tonokilometrov.

Článok 73

Zabezpečovanie súladu s inými typmi nahlasovania

Každá činnosť uvedená v prílohe I k smernici 2003/87/ES a vykonávaná prevádzkovateľom alebo prevádzkovateľom lietadla sa v prípade potreby označí kódmi z týchto systémov nahlasovania:

- a) spoločný formát nahlasovania údajov (*Common Reporting Format*) platný pre národné inventarizačné systémy skleníkových plynov schválený dotknutými orgánmi Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy;
- b) identifikačné číslo zariadenia v Európskom registri uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 ⁽¹⁾;
- c) činnosť IPKZ z prílohy I k nariadeniu (ES) č. 166/2006;
- d) kód NACE v súlade s nariadením Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 33, 4.2.2006, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 393, 30.12.2006, s. 1.

KAPITOLA VII

POŽIADAVKY NA INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

Článok 74

Formáty elektronickej výmeny údajov

1. Členské štáty môžu požiadať prevádzkovateľa a prevádzkovateľa lietadla, aby na predloženie plánov monitorovania a zmien plánu monitorovania, ako aj správ o ročných emisiách, správ o údajoch o tonokilometroch, správ o overení a správ o vylepšeniach použil elektronické šablónu alebo špecifické formáty súborov.

Tieto šablóny alebo špecifikácie formátu súborov stanovené členskými štátmi obsahujú aspoň informácie uvedené v elektronických šablónach alebo špecifikáciách formátov súborov zverejnených Komisiou.

2. Pri stanovovaní šablón alebo špecifikácií formátu súborov uvedených v odseku 1 si členské štáty môžu zvoliť jednu z týchto možností alebo obidve:

- a) špecifikácie formátu súborov pomocou štandardizovaného elektronického programovacieho jazyka (ďalej len „programovací jazyk EU ETS“) založeného na XML na účely používania v súvislosti s pokročilými počítačovými systémami;
- b) šablóny zverejnené v podobe, ktorá je použiteľná v bežnom kancelárskom softvéri vrátane výpočtových tabuliek a textových súborov.

Článok 75

Používanie počítačových systémov

1. Ak sa členský štát rozhodne používať na výmenu elektronických údajov počítačové systémy založené na programovacím jazyku EU ETS podľa článku 74 ods. 2 písm. a), dané systémy nákladovo efektívnym spôsobom a pomocou vykonávania technologických opatrení v súlade s aktuálnym stavom technológie zabezpečia:

- a) integritu údajov, ktorou sa zamedzí zmene elektronických správ počas prenosu;
- b) dôveryhodnosť údajov pomocou použitia bezpečnostných techník (vrátane techník šifrovania), ktorou sa zaručí, že k údajom má prístup iba tá strana, pre ktorú sú určené, a že nedôjde k zachyteniu údajov neoprávnenými stranami;
- c) pravosť údajov, ktorou sa zaručí, aby bola známa a overená totožnosť odosielateľa aj príjemcu údajov;
- d) nepopierateľnosť údajov pomocou metód ako napríklad techniky podpisovania alebo nezávislý audit zabezpečenia systému, ktorou sa zaručí, že jedna strana transakcie nemôže poprieť, že jej bola transakcia doručená, a druhá strana nemôže poprieť, že transakciu odoslala.

2. Všetky počítačové systémy založené na programovacom jazyku EU ETS, ktoré členské štáty používajú na komunikáciu medzi príslušným orgánom, prevádzkovateľom a prevádzkovateľom lietadla, ako aj overovateľom a akreditačným orgánom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 600/2012, spĺňajú pomocou vykonávania technologických opatrení v súlade s aktuálnym stavom technológie tieto požiadavky iného ako funkčného charakteru:

a) kontrola prístupu pomocou vykonávania technologických opatrení, ktorou sa zaručí, že do systému majú prístup iba oprávnené strany a že neoprávnené strany nemôžu čítať, zapisovať ani aktualizovať údaje, a ktorej cieľom je:

i) obmedziť fyzický prístup k hardvéru, na ktorom funguje počítačový systém, prostredníctvom fyzických bariér;

ii) obmedziť logický prístup k počítačovým systémom pomocou technológií na identifikáciu, autentifikáciu a autorizáciu;

b) dostupnosť, ktorou sa zaručí dostupnosť údajov aj po dlhšom čase a zavedení prípadného nového softvéru;

c) audit trail, ktorým sa zaručí, že zmeny údajov možno kedykoľvek vyhľadať a dodatočne zanalyzovať.

KAPITOLA VIII

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 76

Zrušenie rozhodnutia 2007/589/ES a prechodné ustanovenia

1. Týmto sa zrušuje rozhodnutie 2007/589/ES.

2. Ustanovenia rozhodnutia 2007/589/ES sa budú naďalej uplatňovať na monitorovanie, nahlasovanie a overovanie emisií a v prípade potreby na údaje o činnosti, ktoré sa vyskytnú pred 1. januárom 2013.

Článok 77

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2013.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 21. júna 2012

Za Komisiu
predseda

José Manuel BARROSO

PRÍLOHA I

Minimálny obsah plánu monitorovania (článok 12 ods. 1)**1. Minimálny obsah plánu monitorovania pre zariadenia**

Plán monitorovania obsahuje pre zariadenia aspoň tieto informácie:

1. Všeobecné informácie o zariadení:

- a) opis zariadenia a činností vykonávaných v zariadení, ktoré sa má monitorovať, obsahujúce zoznam zdrojov emisií a zdrojových prúdov, ktoré sa majú monitorovať pre každú činnosť vykonávanú v rámci zariadenia a spĺňajúce tieto kritériá:
 - i) opis dostatočným spôsobom preukazuje, že nedošlo k výskytu chýbajúcich údajov ani dvojitého započítania emisií;
 - ii) do opisu sa musí doplniť jednoduchý diagram zdrojov emisií, zdrojových prúdov, miest odberu vzoriek a meracích zariadení, ak o to požiada príslušný orgán alebo ak takýto diagram zjednoduší opis zariadenia alebo referenčných zdrojov emisií, zdrojových prúdov, meracích prístrojov a akýchkoľvek ďalších častí zariadenia relevantných pre metodiku monitorovania vrátane činností súvisiacich s tokom údajov a kontrolných činností;
- b) opis postupu riadenia pridelovania zodpovedností za monitorovanie a nahlasovanie v rámci zariadenia a riadenia spôsobilostí zodpovedného personálu;
- c) opis postupu pravidelného hodnotenia primeranosti plánu monitorovania, ktorý sa vzťahuje aspoň na:
 - i) kontrolu zoznamu zdrojov emisií a zdrojových prúdov, ktorou sa zaručí úplnosť zdrojov emisií a zdrojových prúdov a zohľadnenie všetkých relevantných zmien povahy a fungovania zariadenia v pláne monitorovania;
 - ii) hodnotenie dodržiavania prahových hodnôt neistoty v prípade údajov o činnosti a prípadne ďalších parametrov pre úrovne uplatňované pre každý zdrojový prúd a zdroj emisií;
 - iii) hodnotenie možných opatrení na zlepšenie uplatňovanej metodiky monitorovania;
- d) opis písomných postupov pre činnosti súvisiace s tokom údajov podľa článku 57 vrátane diagramu, pokiaľ je potrebný na účely objasnenia;
- e) opis písomných postupov pre kontrolné činnosti ustanovené podľa článku 58;
- f) v prípade potreby informácie o relevantných väzbách na činnosti vykonávané v rámci Spoločenstva pre systém ekologického manažmentu a auditu (EMAS) zriadeného podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 ⁽¹⁾, systémy, na ktoré sa vzťahuje harmonizovaná norma ISO 14001:2004 a ďalšie systémy environmentálneho manažmentu vrátane informácií o postupoch a kontrolách, ktoré sú relevantné pre monitorovanie a nahlasovanie emisií skleníkových plynov;
- g) číslo verzie plánu monitorovania.

2. Podrobný opis metodiky založenej na výpočtoch (ak sa uplatňuje), ktorý pozostáva z týchto prvkov:

- a) podrobný opis uplatňovanej metodiky založenej na výpočtoch vrátane zoznamu vstupných údajov a použitých výpočtových vzorcov, zoznamu úrovní uplatnených pre údaje o činnosti a všetkých relevantných faktorov výpočtu pre každý zdrojový prúd, ktorý sa má monitorovať;
- b) v prípade potreby a ak si prevádzkovateľ želá využiť zjednodušenie pre menšie zdrojové prúdy a zdrojové prúdy *de minimis*, kategorizácia zdrojových prúdov na väčšie, menšie a *de minimis*;
- c) opis použitých systémov merania a ich rozsah merania, špecifikácia neistoty a presné umiestnenie meracích prístrojov, ktoré sa majú použiť na každý zo zdrojových prúdov, ktoré sa majú monitorovať;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 342, 22.12.2009, s. 1.

- d) v prípade potreby predvolené hodnoty použité pre faktory výpočtu s označením zdroja faktora alebo relevantného zdroja, z ktorého sa bude predvolený faktor v pravidelných intervaloch získavať, a to pre každý zdrojový prúd;
 - e) v prípade potreby zoznam metód analýzy, ktoré sa majú použiť na určenie všetkých relevantných faktorov výpočtu pre každý zdrojový prúd, a opis písomných postupov pre tieto analýzy;
 - f) v prípade potreby opis postupu, z ktorého vychádza plán odoberania vzoriek pre odoberanie vzoriek z palív a materiálov určených na analýzu, a opis postupu používaného na preskúmanie primeranosti plánu odoberania vzoriek;
 - g) v prípade potreby zoznam laboratórií zapojených do vykonávania relevantných analytických postupov a ak laboratórium nie je akreditované podľa článku 34 ods. 1, opis postupov použitých na preukázanie súladu s ekvivalentnými požiadavkami podľa článku 34 ods. 2 a ods. 3.
3. Ak sa pri monitorovaní použije rezervná metodika podľa článku 22, podrobný opis metodiky monitorovania uplatnenej na všetky zdrojové prúdy alebo zdroje emisií, v prípade ktorých sa nepoužije metodika úrovni, a opis písomného postupu použitého na súvisiacu analýzu neistoty, ktorá sa má vykonať.
4. Podrobný opis metodiky založenej na meraniach (ak sa uplatňuje), ktorý pozostáva z týchto prvkov:
- a) opis metódy merania vrátane opisov všetkých písomných postupov relevantných pre meranie, ako aj:
 - i) všetky vzorce na výpočet použité na zhrnutie údajov a na určenie ročných emisií z každého zdroja emisií;
 - ii) metóda, ktorou sa určí, či možno pre každý parameter vypočítať platné hodiny alebo kratšie referenčné obdobia, a metóda na nahradenie chýbajúcich údajov podľa článku 45;
 - b) zoznam všetkých relevantných emisných bodov počas typickej prevádzky, počas obmedzenej prevádzky a počas prechodných fáz (vrátane obdobia porúch alebo fázy uvádzania do prevádzky) doplnený o diagram výrobného procesu, ak o to požiada príslušný orgán;
 - c) ak sa prúd výfukových plynov určuje pomocou výpočtu, opis písomného postupu pre tento výpočet za každý zdroj emisií monitorovaný pomocou metodiky založenej na meraniach;
 - d) zoznam všetkých relevantných zariadení, pričom sa uvedie ich frekvencia merania, prevádzkový rozsah a neistota;
 - e) zoznam použitých noriem a všetkých odchýlok od daných noriem;
 - f) v prípade potreby opis písomného postupu na vykonávanie výpočtov na potvrdenie emisií podľa článku 46 ods. 1;
 - g) opis metódy určovania CO₂ pochádzajúceho z biomasy a jeho odpočítania od nameraných emisií CO₂, a v prípade potreby opis písomného postupu použitého na daný účel.
5. Okrem prvkov uvedených v bode 4 aj podrobný opis metodiky monitorovania, ak sa monitorujú emisie N₂O, v prípade potreby v podobe opisu použitých písomných postupov vrátane opisu týchto postupov:
- a) metóda a parametre použité na určenie množstva materiálov použitých vo výrobnom procese a maximálne množstvo materiálu použitého pri plnej kapacite;
 - b) metóda a parametre použité na určenie množstva výrobku vyrobeného ako hodinová dávka, vyjadreného ako kyselina dusičná (100 %), kyselina adipová (100 %), ε-kaprolaktám, etándiál a kyselina 2-oxoetánová za hodinu;
 - c) metóda a parametre použité na určenie koncentrácie N₂O vo výfukových plynoch z každého zdroja emisií, prevádzkový rozsah a neistota metódy, podrobnosti o všetkých alternatívnych metódach, ktoré sa majú použiť v prípade, že sa koncentrácia dostane mimo prevádzkový rozsah, ako aj o situáciách, v ktorých k tomu môže dôjsť;
 - d) metóda výpočtu použitá na určenie emisií N₂O z pravidelných neznížených zdrojov pri výrobe kyseliny dusičnej, kyseliny adipovej, ε-kaprolaktámu, etándiálu a kyseliny 2-oxoetánovej;
 - e) spôsob alebo rozsah prevádzkovania zariadenia pri rôznom zaťažení, ako aj spôsob riadenia prevádzky;

- f) metóda a všetky vzorce na výpočet použité na určenie ročných emisií N_2O a súvisiace hodnoty CO_{2e} pre každý zdroj emisií;
 - g) informácie o výrobných podmienkach, ktoré sa odlišujú od bežnej prevádzky, uvedenie potenciálnej frekvencie a dĺžky trvania takýchto podmienok, ako aj uvedenie objemu emisií N_2O počas odlišných výrobných podmienok (napríklad pri poruche zariadenia na znižovanie emisií).
6. Podrobný opis metodiky monitorovania, v rámci ktorej sa monitorujú emisie plnofluorovaných uhlíkov z výroby primárneho hliníka, v prípade potreby v podobe opisu použitých písomných postupov vrátane týchto postupov:
- a) v prípade potreby dátumy, kedy sa vykonali merania na určenie emisných faktorov pre SEF_{CF_4} alebo OVC a $F_{C_2F_6}$ špecifických pre dané zariadenie, a harmonogram opakovania daného určenia v budúcnosti;
 - b) v prípade potreby protokol opisujúci postup používaný na určenie emisných faktorov pre CF_4 a C_2F_6 špecifických pre dané zariadenie, ktorý okrem iného preukazuje, že merania sa vykonali a budú sa vykonávať dostatočne dlho, aby merané hodnoty konvergovali, ale aspoň 72 hodín;
 - c) v prípade potreby metodika na určenie účinnosti zachytávania prchavých emisií v zariadeniach na výrobu primárneho hliníka;
 - d) opis druhov vaní a druhov anód.
7. Podrobný opis metodiky monitorovania, v rámci ktorej sa vykonáva prevod vlastného CO_2 ako súčasti paliva podľa článku 48, alebo prevod CO_2 podľa článku 49, v prípade potreby v podobe opisu použitých písomných postupov vrátane týchto postupov:
- a) v prípade potreby umiestnenie zariadenia na meranie teploty a tlaku v prepravnej sieti;
 - b) v prípade potreby postupy prevencie, odhaľovania a kvantifikácie prípadov úniku z prepravných sietí;
 - c) v prípade prepravných sietí postupy, ktorými sa účinne zabezpečí, aby sa CO_2 prevádzal len do zariadení, ktoré majú platné povolenie pre emisie skleníkových plynov alebo v ktorých sa všetok emitovaný CO_2 účinne monitoruje a eviduje podľa článku 49;
 - d) identifikácia prijímajúceho a prevádzajúceho zariadenia pomocou identifikačného kódu zariadenia uznaného v súlade s nariadením (EÚ) č. 1193/2011;
 - e) v prípade potreby opis systémov kontinuálneho merania používaných v bodoch prevodu CO_2 medzi zariadeniami prevádzajúcimi CO_2 podľa článku 48 alebo 49;
 - f) v prípade potreby opis metódy konzervatívneho odhadu používanej na určenie pomernej časti biomasy v prevedenom CO_2 podľa článku 48 alebo 49;
 - g) v prípade potreby metodiky kvantifikácie emisií alebo CO_2 uvoľneného do vodného stĺpca z potenciálnych únikov, ako aj uplatňované a eventuálne upravené metodiky kvantifikácie skutočných emisií alebo CO_2 uvoľneného do vodného stĺpca z únikov podľa oddielu 23 prílohy IV.

2. Minimálny obsah plánu monitorovania pre emisie z leteckej dopravy

1. Plán monitorovania obsahuje v prípade každého prevádzkovateľa lietadla tieto informácie:

- a) identifikácia prevádzkovateľa lietadla, volací znak alebo iný jednoznačný identifikátor používaný na účely riadenia letovej prevádzky, kontaktné údaje prevádzkovateľa lietadla a zodpovednej osoby prevádzkovateľa lietadla, kontaktná adresa, riadiaci členský štát, riadiaci príslušný orgán;
- b) počiatočný zoznam typov lietadiel v jeho flotile prevádzkovaných v čase predloženia plánu monitorovania a počet lietadiel každého typu, ako aj indikatívny zoznam ďalších typov lietadiel, ktorých používanie sa predpokladá, okrem iného vrátane odhadovaného počtu lietadiel každého typu, ako aj zdrojové prúdy (druhy palív) spojené s každým typom lietadla;
- c) opis postupov, systémov a zodpovedností používaných na aktualizáciu úplnosti zoznamu zdrojov emisií počas sledovaného roku na účel zabezpečenia úplnosti monitorovania a nahlasovania emisií vlastných lietadiel, ako aj prenájatých lietadiel;

- d) opis postupov používaných na monitorovanie úplnosti zoznamu letov prevádzkovaných v rámci jednoznačného identifikátora dvojicou letísk a postupov, ktorými sa určuje, či sa na lety vzťahuje príloha I k smernici 2003/87/ES na účely zabezpečenia úplnosti letov a predchádzania dvojitému započítavaniu;
 - e) opis postupu riadenia pridelovania zodpovedností za monitorovanie a nahlasovanie a za riadenie spôsobilostí zodpovedného personálu;
 - f) opis postupu pravidelného hodnotenia primeranosti plánu monitorovania vrátane všetkých potenciálnych opatrení na zlepšenie metodiky monitorovania a súvisiacich uplatňovaných postupov;
 - g) opis písomných postupov pre činnosti súvisiace s tokom údajov podľa článku 57 vrátane diagramu, pokiaľ je potrebný na účely objasnenia;
 - h) opis písomných postupov pre kontrolné činnosti ustanovené v článku 58;
 - i) v prípade potreby informácie o relevantných väzbách na činnosti vykonávané v rámci EMAS, systémy, na ktoré sa vzťahuje harmonizovaná norma ISO 14001:2004 a ďalšie systémy environmentálneho manažmentu vrátane informácií o postupoch a kontrolách, ktoré sú relevantné pre monitorovanie a nahlasovanie emisií skleníkových plynov;
 - j) číslo verzie plánu monitorovania.
2. Plán monitorovania obsahuje v prípade prevádzkovateľov lietadiel, ktorí nie sú malými zdrojmi emisií podľa článku 54 ods. 1 alebo ktorí neplánujú využiť nástroj určený malým zdrojom emisií podľa článku 54 ods. 2, tieto informácie:
- a) opis písomných postupov, ktoré sa majú použiť na vymedzenie metodiky monitorovania pre ďalšie typy lietadiel, ktoré prevádzkovateľ lietadla plánuje využiť;
 - b) opis písomných postupov pre monitorovanie spotreby paliva v každom lietadle vrátane:
 - i) zvolenej metodiky (metóda A alebo metóda B) na výpočet spotreby paliva; a pokiaľ sa na všetky typy lietadiel nepoužíva rovnaká metóda, je potrebné takúto metodiku odôvodniť a pripojiť zoznam, kde sa špecifikuje, ktorá metóda sa používa za akých podmienok;
 - ii) postupov na meranie dotankovaného paliva a paliva v nádržiach vrátane vybraných úrovní, opisu použitých meracích prístrojov a postupov na zaznamenávanie, vyhľadávanie, prenos a uchovávanie informácií týkajúcich sa meraní (podľa toho, čo je vhodné);
 - iii) prípadnej metódy zvolenej na určenie hustoty;
 - iv) postupu, ktorým sa má zabezpečiť, že celková neistota meraní paliva spĺňa požiadavky požadovanej úrovne, pokiaľ možno s odkazom na vnútroštátne právne predpisy, doložky v zmluvách so spotrebiteľmi alebo normy presnosti dodávateľov paliva;
 - c) zoznam odchýlok špecifických letísk zo všeobecnej metodiky monitorovania opísanej v písmene b), ak prevádzkovateľ lietadla v dôsledku výnimočných okolností nemôže poskytnúť všetky požadované údaje pre požadovanú metodiku monitorovania;
 - d) v prípade potreby postupy na meranie hustoty používané pre dotankované palivo a palivo v nádržiach vrátane opisu použitých meracích prístrojov, alebo ak meranie nie je realizovateľné, štandardnej použitej hodnoty a odôvodnenia danej metodiky;
 - e) emisné faktory použité pre každý typ paliva alebo v prípade alternatívnych palív metodiky na určenie emisných faktorov vrátane metodiky odberu vzoriek, metód analýzy, opisu použitých laboratórií a ich akreditácie a/alebo ich postupov na zabezpečenie kvality;
 - f) opis metódy, ktorá sa má použiť na určenie náhradných údajov s cieľom doplniť chýbajúce údaje podľa článku 65 ods. 2.

3. Minimálny obsah plánu monitorovania údajov o tonokilometroch

Plán monitorovania pre údaje o tonokilometroch obsahuje tieto informácie:

- a) prvky uvedené v oddiele 2 bode 1 tejto prílohy;

- b) opis písomných postupov použitých na určovanie údajov o tonokilometroch na let vrátane:
- i) postupov, zodpovedností, zdrojov údajov a vzorcov na výpočet na určovanie a zaznamenávanie vzdialenosti na dvojicu letísk;
 - ii) úrovne používanej na určenie hmotnosti cestujúcich vrátane zaregistrovanej batožiny; v prípade úrovne 2 sa má poskytnúť opis postupu vypočítania hmotnosti cestujúcich a batožiny;
 - iii) opisu postupov používaných na určenie hmotnosti nákladu a pošty (podľa toho, čo je vhodné);
 - iv) opisu meracích prístrojov používaných na meranie hmotnosti cestujúcich, nákladu a pošty (podľa toho, čo je vhodné).
-

PRÍLOHA II

Prahové hodnoty úrovni pre metodiky založené na výpočtoch platné pre zariadenia (článok 12 ods. 1)**1. Vymedzenie úrovni pre údaje o činnosti**

Prahové hodnoty neistoty v tabuľke 1 platia pre úrovne, ktoré sú relevantné pre požiadavky v oblasti údajov o činnosti podľa článku 28 ods. 1 písm. a) a článku 29 ods. 2 prvého pododseku tohto nariadenia a prílohy IV k tomuto nariadeniu. Prahové hodnoty neistoty sa na účely určovania zdrojových prúdov počas obdobia nahlasovania vykladajú ako maximálne prípustné neistoty.

Ak tabuľka 1 neobsahuje činnosti uvedené v prílohe I k smernici 2003/87/ES a neuplatňuje sa hmotnostná bilancia, prevádzkovateľ na tieto činnosti uplatní úrovne uvedené v tabuľke 1 v rámci kategórie „Spaľovanie palív a palív použitých ako vstupný materiál“.

Tabuľka 1

Úrovne pre údaje o činnosti (maximálna prípustná neistota pre každú úroveň)

Činnosť/typ zdrojového prúdu	Parameter, na ktorý sa uplatňuje neistota	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Úroveň 4
Spaľovanie palív a palív použitých ako vstupný materiál					
Štandardné komerčné palivá	Množstvo paliva [t] alebo materiálu [Nm ³]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Iné plynné a kvapalné palivá	Množstvo paliva [t] alebo materiálu [Nm ³]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Pevné palivá	Množstvo paliva [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Spaľovanie odpadu	Množstvo spáleného odpalu [Nm ³]	± 17,5 %	± 12,5 %	± 7,5 %	
Mokrý čistenie plynov: uhličitany (metóda A)	Množstvo spotrebovaných uhličitanov [t]	± 7,5 %			
Mokrý čistenie plynov: sadra (metóda B)	Množstvo vznikutej sadry [t]	± 7,5 %			
Raфинovanie minerálnych olejov					
Regenerácia katalytickým krakovaním (*)	Požiadavky na neistotu sa uplatňujú samostatne pre každý zdroj emisií	± 10 %	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %
Výroba vodíka	Privádzaný uhlíkovodíkový materiál [t]	± 7,5 %	± 2,5 %		
Výroba koksu					
Metodika hmotnostnej bilancie	Každý vstupný a výstupný materiál [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Praženie a spekanie kovových rúd					
Vstup uhličitanov	Vstupný uhličitanový materiál a zvyšky procesu [t]	± 5 %	± 2,5 %		
Metodika hmotnostnej bilancie	Každý vstupný a výstupný materiál [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Výroba železa a ocele					
Palivo ako vstupný materiál	Každý hmotnostný tok do zariadenia a zo zariadenia [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Metodika hmotnostnej bilancie	Každý vstupný a výstupný materiál [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Výroba cementového slinku					
Založená na vstupe do pece (metóda A)	Každý relevantný vstup do pece [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	
Výstup slinku (metóda B)	Vyrobený slinok [t]	± 5 %	± 2,5 %		

Činnosť/typ zdrojového prúdu	Parameter, na ktorý sa uplatňuje neistota	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Úroveň 4
CKD	CKD alebo prach z odvodušnenia [t]	neuv. (**)	± 7,5 %		
Neuhlčitanový uhlík	Každá surovina [t]	± 15 %	± 7,5 %		

Výroba vápna a kalcinácia dolomitu a magnezitu

Uhlčitaný (metóda A)	Každý relevantný vstup do pece [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	
Oxid alkalických zemín (metóda B)	Vyrobený slinok [t]	± 5 %	± 2,5 %		
Prach z pece (metóda B)	Prach z pece [t]	neuv. (**)	± 7,5 %		

Výroba skla a minerálnej vlny

Uhlčitaný (vstup)	Každá uhlčitanová surovina alebo prísady súvisiace s emisiami CO ₂ [t]	± 2,5 %	± 1,5 %		
-------------------	---	---------	---------	--	--

Výroba keramických výrobkov

Uhlčité vstupy (metóda A)	Každá uhlčitanová surovina alebo prísada súvisiaci s emisiami CO ₂ [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	
Alkalický oxid (metóda B)	Hrubá produkcia vrátane odmietnutých výrobkov a črepov z pecí a dodávky [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	
Mokrý čistenie plynov	Spotrebovaný suchý CaCO ₃ [t]	± 7,5 %			

Výroba papiera a celulózy

Doplňujúce chemické látky	Množstvo CaCO ₃ a Na ₂ CO ₃ [t]	± 2,5 %	± 1,5 %		
---------------------------	--	---------	---------	--	--

Produkcia sadzí

Metodika hmotnostnej bilancie	Každý vstupný a výstupný materiál [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
-------------------------------	---------------------------------------	---------	-------	---------	---------

Výroba amoniaku

Palivo ako vstupný materiál	Množstvo paliva použitého ako vstupný materiál [t] alebo [Nm ³]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
-----------------------------	---	---------	-------	---------	---------

Výroba vodíka a syntetického plynu

Palivo ako vstupný materiál	Množstvo paliva použitého ako vstupný materiál pri výrobe vodíka [t] alebo [Nm ³]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
Metodika hmotnostnej bilancie	Každý vstupný a výstupný materiál [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %

Výroba väčšiny organických chemických látok

Metodika hmotnostnej bilancie	Každý vstupný a výstupný materiál [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
-------------------------------	---------------------------------------	---------	-------	---------	---------

Výroba alebo spracovanie železných a neželezných kovov vrátane sekundárneho uhlíka

Emisie z procesov	Každá vstupná surovina alebo zvyšok procesu použité ako vstupný materiál do procesu [t]	± 5 %	± 2,5 %		
Metodika hmotnostnej bilancie	Každý vstupný a výstupný materiál [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %

Výroba primárneho hliníka

Metodika hmotnostnej bilancie	Každý vstupný a výstupný materiál [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %
-------------------------------	---------------------------------------	---------	-------	---------	---------

Činnosť/typ zdrojového prúdu	Parameter, na ktorý sa uplatňuje neistota	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Úroveň 4
Emisie PFC (metóda sklonu)	Výroba primárneho hliníka v [t], počet minút anódového efektu v [počet anódových efektov/vaňo-deň] a [počet minút anódového efektu/výskyt]	± 2,5 %	± 1,5 %		
Emisie PFC (metóda prepätia)	Výroba primárneho hliníka v [t], prepätie anódového efektu [mV] a priemerná prúdová účinnosť [-]	± 2,5 %	± 1,5 %		

(*) V prípade monitorovania emisií z regenerácie katalytickým krakovaním (iných katalytických regenerácií a variabilných koksovacích jednotiek) v rafinériách minerálnych olejov zodpovedá požadovaná neistota celkovej neistote všetkých emisií z daného zdroja.

(**) Množstvo CKD alebo (prípadne) prachu z odvodušenia [t] uniknuté zo systému cementárskych pecí počas obdobia nahlasovania sa odhaduje pomocou usmernení o osvedčených postupoch odvetvia.

2. Vymedzenie úrovni pre faktory výpočtu platné pre emisie zo spaľovania

Prevádzkovatelia monitorujú emisie CO₂ zo všetkých procesov spaľovania, ktoré sa uskutočňujú v rámci činností uvedených v prílohe I k smernici 2003/87/ES alebo sú zahrnuté do systému Únie podľa článku 24 uvedenej smernice, pričom použijú vymedzenia úrovni ustanovené v tomto oddiele. Ak sa ako vstupný materiál používajú palivá, uplatňujú sa rovnaké pravidlá ako v prípade emisií zo spaľovania. Ak palivá tvoria súčasť hmotnostnej bilancie podľa článku 25 ods. 1, uplatňujú sa vymedzenia úrovni pre hmotnostné bilancie uvedené v oddiele 3 tejto prílohy.

Emisie z procesov zo súvisiaceho mokrého čistenia výfukových plynov sa monitorujú podľa oddielu 1 pododdielu C prílohy IV.

2.1. Úrovne pre emisné faktory

Ak je pre zmiešané palivo alebo materiál určená pomerná časť biomasy, vymedzené úrovne sa týkajú predbežného emisného faktoru. V prípade fosílnych palív a materiálov sa úrovne vzťahujú na emisný faktor.

Úroveň 1: Prevádzkovateľ uplatní jednu z týchto hodnôt:

- štandardné faktory uvedené v oddiele 1 prílohy VI;
- iné konštantné hodnoty podľa článku 31 ods. 1 písm. d) alebo e), ak v oddiele 1 prílohy VI nie je uvedená žiadna uplatniteľná hodnota.

Úroveň 2a: Prevádzkovateľ uplatňuje na príslušné palivá alebo materiály emisné faktory špecifické pre danú krajinu podľa článku 31 ods. 1 písm. b) a c).

Úroveň 2b: Prevádzkovateľ odvodí emisné faktory pre palivo na základe jednej z týchto zaužívaných zástupných hodnôt v kombinácii s empirickou koreláciou, ktorá sa určuje aspoň raz ročne podľa článkov 32 až 35 a článku 39;

- meranie hustoty špecifických olejov alebo plynov vrátane tých, ktoré sa bežne používajú v odvetví rafinovania alebo oceliarsťva;
- čistá výhrevnosť špecifických druhov uhlia.

Prevádzkovateľ zabezpečí, aby korelácia spĺňala požiadavky správnej prevádzkovej praxe a aby sa použila len pre zástupné hodnoty, ktoré patria do rozpätia, pre ktoré boli stanovené.

Úroveň 3: Prevádzkovateľ určuje emisný faktor na základe relevantných ustanovení článkov 32 až 35.

2.2. Úrovne pre čistú výhrevnosť (NCV)

Úroveň 1: Prevádzkovateľ uplatní jednu z týchto hodnôt:

- štandardné faktory uvedené v oddiele 1 prílohy VI;
- iné konštantné hodnoty podľa článku 31 ods. 1 písm. d) alebo e), ak v oddiele 1 prílohy VI nie je uvedená žiadna uplatniteľná hodnota.

Úroveň 2a: Prevádzkovateľ uplatňuje na príslušné palivá emisné faktory špecifické pre danú krajinu podľa článku 31 ods. 1 písm. b) alebo c).

Úroveň 2b: Pre komerčné palivá sa používa čistá výhrevnosť odvodená zo záznamov dodávateľa paliva o kúpe predmetného paliva za predpokladu, že sa odvodila na základe uznávaných vnútroštátnych alebo medzinárodných noriem.

Úroveň 3: Prevádzkovateľ určuje čistú výhrevnosť podľa článkov 32 až 35.

2.3. *Úrovne pre oxidačné faktory*

Úroveň 1: Prevádzkovateľ uplatňuje oxidačný faktor 1.

Úroveň 2: Prevádzkovateľ uplatňuje oxidačné faktory pre predmetné palivo podľa článku 31 ods. 1 písm. b) alebo c).

Úroveň 3: V prípade palív prevádzkovateľ odvodí faktory špecifické pre jednotlivé činnosti na základe relevantného obsahu uhlíka v popole, odpadových vodách a iných odpadoch a vedľajších produktoch a v iných relevantných neúplne oxidovaných formách emitovaného uhlíka s výnimkou CO. Údaje o zložení sa určia podľa článkov 32 až 35.

2.4. *Úrovne pre pomernú časť biomasy*

Úroveň 1: Prevádzkovateľ uplatňuje jednu z hodnôt zverejnených podľa článku 39 ods. 2 prvého pododseku alebo hodnotu určenú podľa článku 39 ods. 2 druhého pododseku alebo článku 39 ods. 3

Úroveň 2: Prevádzkovateľ určí špecifické faktory podľa článku 39 ods. 1

3. **Vymedzenie úrovni pre faktory výpočtu platné pre hmotnostnú bilanciu**

Ak prevádzkovateľ používa hmotnostnú bilanciu podľa článku 25, platia vymedzenia úrovni stanovené v tomto oddiele.

3.1. *Úrovne pre obsah uhlíka*

Prevádzkovateľ uplatní jednu z úrovni uvedených v tomto bode. Pri odvodzovaní obsahu uhlíka z emisného faktoru prevádzkovateľ využije tieto rovnice:

a) pre emisné faktory vyjadrené ako $t\ CO_2/TJ$: $C = (EF \times NCV)/f$

b) pre emisné faktory vyjadrené ako $t\ CO_2/t$: $C = EF/f$

V daných vzorcoch je C obsah uhlíka vyjadrený ako pomerná časť (tona uhlíka na tonu produktu), EF je emisný faktor, NCV je čistá výhrevnosť a f je faktor uvedený v článku 36 ods. 3

Ak je pre zmiešané palivo alebo materiál určená pomerná časť biomasy, vymedzené úrovne sa týkajú celkového obsahu uhlíka. Pomerná časť biomasy uhlíka sa určí pomocou úrovni vymedzených v oddiele 2.4 tejto prílohy.

Úroveň 1: Prevádzkovateľ uplatní jednu z týchto hodnôt:

a) obsah uhlíka odvodený od štandardných faktorov uvedených v prílohe VI oddieloch 1 a 2;

b) iné konštantné hodnoty podľa článku 31 ods. 1 písm. d) alebo e), ak nie je v oddieloch 1 a 2 prílohy VI uvedená žiadna uplatniteľná hodnota.

Úroveň 2a: Prevádzkovateľ odvodí obsah uhlíka od emisných faktorov špecifických pre danú krajinu pre predmetné palivá alebo materiály podľa článku 31 ods. 1 písm. b) alebo c).

Úroveň 2b: Prevádzkovateľ odvodí obsah uhlíka z emisných faktorov pre palivo na základe jednej z týchto zaužívaných zástupných hodnôt v kombinácii s empirickou koreláciou, ktorá sa určuje aspoň raz ročne podľa článkov 32 až 35;

a) meranie hustoty špecifických olejov alebo plynov, ktoré sa bežne používajú napríklad v odvetví rafinovania alebo oceliarskeho;

b) čistá výhrevnosť pre špecifické typy uhlia.

Prevádzkovateľ zabezpečí, aby korelácia spĺňala požiadavky správnej prevádzkovej praxe a aby sa použila len pre zástupné hodnoty, ktoré patria do rozpätia, pre ktoré boli stanovené.

Úroveň 3: Prevádzkovateľ určí obsah uhlíka podľa relevantných ustanovení článkov 32 až 35.

3.2. *Úrovne pre čistú výhrevnosť*

Použijú sa úrovne vymedzené v oddiele 2.2 tejto prílohy.

4. **Vymedzenie úrovni pre faktory výpočtu platné pre emisie z procesov súvisiacich s rozkladom uhličitánov**

V prípade všetkých emisií z procesov platí, že pokiaľ sa monitorujú pomocou štandardnej metodiky podľa článku 24 ods. 2, uplatňujú sa pre emisné faktory ďalej uvedené vymedzenia úrovni v týchto prípadoch:

- a) Metóda A (založená na vstupoch): Emisný faktor a údaje o činnosti sa týkajú množstva vstupného uhličitanového materiálu v rámci procesu.
- b) Metóda B (založená na výstupoch): Emisný faktor a údaje o činnosti sa vzťahujú na množstvo výstupného uhličitanového materiálu v rámci procesu.

4.1. *Úrovne pre emisný faktor v prípade použitia metódy A*

Úroveň 1: Určovanie množstva relevantných uhličitanov v každom relevantnom vstupnom materiáli sa vykonáva podľa článkov 32 až 35. Stechiometrické pomery uvedené v oddiele 2 prílohy VI sa použijú na konverziu údajov o zložení na emisné faktory.

4.2. *Úrovne pre prepočítavací faktor v prípade použitia metódy A*

Úroveň 1: Používa sa prepočítavací faktor 1.

Úroveň 2: Uhličitaný a iný uhlík vychádzajúci z procesu sa zohľadňujú pomocou prepočítavacieho faktora s hodnotou medzi 0 a 1. Prevádzkovateľ môže predpokladať úplnú konverziu pre jeden alebo viac vstupov a prisudzovať nekonvertované materiály alebo iný uhlík zvyšným vstupom. Dodatočné určovanie relevantných chemických parametrov výrobkov sa vykonáva podľa článkov 32 až 35.

4.3. *Úrovne pre emisný faktor v prípade použitia metódy B*

Úroveň 1: Prevádzkovateľ uplatňuje štandardné faktory uvedené v tabuľke 3 oddielu 2 prílohy VI.

Úroveň 2: Prevádzkovateľ uplatňuje emisné faktory špecifické pre danú krajinu podľa článku 31 ods. 1 písm. b) alebo c).

Úroveň 3: Určovanie množstva relevantných kovových oxidov pochádzajúcich z rozkladu uhličitanov v produkte sa vykonáva podľa článkov 32 až 35. Stechiometrické pomery uvedené v oddiele 2 tabuľky 3 prílohy VI sa použijú na konverziu údajov o zložení na emisné faktory za predpokladu, že všetky relevantné kovové oxidy boli odvodené z príslušných uhličitanov.

4.4. *Úrovne pre prepočítavací faktor v prípade použitia metódy B*

Úroveň 1: Používa sa prepočítavací faktor 1.

Úroveň 2: Množstvo neuhličitanových zlúčenín relevantných kovov v surovinách vrátane vracajúceho sa prachu alebo popolčeka alebo iných už skalcinovaných materiálov, je vyjadrené pomocou prepočítavacích faktorov s hodnotou od 0 do 1, pričom hodnota 1 zodpovedá úplnej konverzii uhličitanov v surovinách na oxidy. Dodatočné určovanie relevantných chemických parametrov vstupných materiálov sa vykonáva podľa článkov 32 až 35.

PRÍLOHA III

Metodiky monitorovania pre leteckú dopravu (články 52 a 56)

1. Metodiky výpočtu na určenie skleníkových plynov v sektore leteckej dopravy

Metóda A

Prevádzkovateľ použije tento vzorec:

Skutočná spotreba paliva pre každý let $[t]$ = množstvo paliva, ktoré obsahujú palivové nádrže lietadla pri dokončení dotankovania paliva na let $[t]$ – množstvo paliva, ktoré obsahujú palivové nádrže lietadla pri dokončení dotankovania paliva na nasledujúci let $[t]$ + palivo dotankované na tento nasledujúci let $[t]$.

Ak sa pre let alebo nasledujúci let netankuje žiadne palivo, určí sa množstvo paliva, ktoré obsahujú palivové nádrže lietadla, pri začatí rolovania pre daný let alebo nasledujúci let. Vo výnimočnom prípade, keď lietadlo vykonáva iné činnosti ako let, vrátane väčšej údržby zahŕňajúcej vyprázdnenie nádrží po lete, pre ktorý sa monitoruje spotreba paliva, prevádzkovateľ lietadla môže nahradiť údaje „množstvo paliva, ktoré obsahujú palivové nádrže lietadla pri ukončení tankovania paliva pre nasledujúci let + palivo natankované pre tento nasledujúci let“ údajom „množstvo paliva, ktoré zostalo v nádržiach pri začatí nasledujúcej činnosti lietadla“, ako je zaznamenané v technických denníkoch.

Metóda B

Prevádzkovateľ použije tento vzorec:

Skutočná spotreba paliva pre každý let $[t]$ = množstvo paliva, ktoré zostalo v palivových nádržiach pri ukončení rolovania na konci predchádzajúceho letu $[t]$ + palivo natankované na tento nasledujúci let $[t]$ – množstvo paliva, ktoré obsahujú palivové nádrže pri otvorení na konci letu $[t]$.

Moment ukončenia rolovania sa môže považovať za ekvivalent momentu vypnutia motora. Ak lietadlo pred letom, pre ktorý sa monitoruje spotreba paliva, nevykonalo žiaden let, prevádzkovateľ lietadla môže nahradiť údaj „množstvo paliva, ktoré zostalo v palivových nádržiach pri ukončení rolovania na konci predchádzajúcej činnosti lietadla“ údajom „množstvo paliva, ktoré zostalo v palivových nádržiach lietadla na konci predchádzajúcej činnosti lietadla“, ako je zaznamenané v technických denníkoch.

2. Úrovně pre spotrebu paliva

Tabuľka 1

Úrovně pre údaje o činnosti pre emisie z leteckej dopravy

	Úroveň	
	Úroveň 1	Úroveň 2
Maximálna neistota v súvislosti s celkovým množstvom paliva v tonách, ktoré prevádzkovateľ lietadla spotreboval za obdobie nahlasovania	± 5,0 %.	± 2,5 %.

3. Emisné faktory pre štandardné palivá

Tabuľka 2

Emisné faktory pre CO₂ z leteckej dopravy

Palivo	Emisný faktor [t CO ₂ /t palivo]
Letecký benzín (AvGas)	3,10
Benzín pre prúdové motory (Jet B)	3,10
Petrolej pre prúdové motory (Jet A1 alebo Jet A)	3,15

4. Výpočet vzdialenosti po ortodróme

Vzdialenosť [km] = vzdialenosť po ortodróme [km] + 95 km

Vzdialenosť po ortodróme je najkratšia vzdialenosť medzi ľubovoľnými dvoma bodmi zemského povrchu, ktorá sa aproximuje pomocou systému uvedeného v článku 3.7.1.1 prílohy 15 k Chicagskému dohovoru (WGS 84).

Zemepisná šírka a zemepisná dĺžka letísk sa použije buď z údajov o polohe letiska uverejnených v leteckých informačných príručkách (*Aeronautical Information Publications, AIP*) podľa prílohy 15 k Chicagskému dohovoru, alebo zo zdroja používajúceho takéto údaje.

Vzdialenosti vypočítané pomocou programového vybavenia alebo treťou stranou sa môžu takisto použiť za predpokladu, že metodika výpočtu sa zakladá na vzorci stanovenom v tomto oddiele, údajoch AIP a požiadavkách WGS 84.

PRÍLOHA IV

Metodiky monitorovania špecifické pre jednotlivé činnosti zariadení (článok 20 ods. 2)**1. Špecifické pravidlá monitorovania emisií z procesov spaľovania****A. Rozsah pôsobnosti**

Prevádzkovatelia monitorujú emisie CO₂ zo všetkých typov procesov spaľovania, ktoré sa uskutočňujú v rámci činností uvedených v prílohe I k smernici 2003/87/ES alebo ktoré sú zahrnuté do systému Únie podľa článku 24 danej smernice vrátane súvisiacich procesov mokrého čistenia plynov, pričom použije pravidlá ustanovené v tejto prílohe. So všetkými emisiami z palív použitých ako vstupný materiál sa z hľadiska metodík monitorovania a nahlasovania zaobchádza ako s emisiami zo spaľovania bez toho, aby boli dotknuté ostatné klasifikácie uplatnené na emisie.

Prevádzkovateľ nemonitoruje ani nenahlasuje emisie z interných spaľovacích motorov na účely prepravy. Prevádzkovateľ prisúdi všetky emisie skleníkových plynov zo spaľovania palív v zariadení tomuto zariadeniu bez ohľadu na uvoľňovanie tepla alebo elektrickej energie iným zariadeniam. Prevádzkovateľ neprisúdi emisie súvisiace s výrobou tepla alebo elektrickej energie, ktorá sa dodáva z iných zariadení, prijímajúcemu zariadeniu.

Prevádzkovateľ zahrnie aspoň tieto zdroje emisií: kotly, horáky, turbíny, vyhrievacie telesá, vysoké pece, spaľovne, vypaľovacie pece, sušiarne, sušičky, motory, plynové horáky, pračky plynov (emisie z procesov) a každé ďalšie zariadenie alebo prístroj, ktorý používa palivo, okrem zariadenia alebo prístroja so spaľovacím motorom, ktorý sa používa na účely prepravy.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Emisie z procesov spaľovania sa vypočítajú podľa článku 24 ods. 1, s výnimkou prípadu, keď sú palivá zahrnuté do hmotnostnej bilancie podľa článku 25. Použijú sa úrovne vymedzené v oddiele 2 prílohy II. Emisie z procesov z čistenia výfukových plynov sa monitorujú prostredníctvom uplatnenia ustanovení uvedených v pododdiele C.

Na emisie z horákov sa uplatňujú osobitné požiadavky stanovené v pododdiele D tohto oddielu.

Spaľovacie procesy, ktoré sa uskutočňujú v termináloch spracúvajúcich plyn, sa môžu monitorovať pomocou hmotnostnej bilancie podľa článku 25.

C. Čistenie výfukových plynov

Emisie CO₂ z procesov, ktoré používajú uhlíčitan na mokré čistenie kyslých plynov z tokov výfukových plynov, sa vypočítajú podľa článku 24 ods. 2 na základe spotrebovaného uhlíčitanu (metóda A) alebo vzniknutej sadry (metóda B).

Metóda A: Emisný faktor

Úroveň 1: Emisný faktor sa určí podľa stechiometrických pomerov ustanovených v oddiele 2 prílohy VI. Určovanie objemu CaCO₃ a MgCO₃ v relevantnom vstupnom materiáli sa vykoná pomocou usmernení o osvedčených postupoch odvetvia.

Metóda B: Emisný faktor

Úroveň 1: Emisný faktor je stechiometrickým pomerom suchej sadry (CaSO₄ × 2H₂O) k emitovanému CO₂: 0,2558 t CO₂/t sadry.

D. Horáky

Pri výpočte emisií z horákov prevádzkovateľ zahrnie bežné spaľovanie odpľnu a prevádzkové spaľovanie odpľnu (odstávky, uvádzanie do prevádzky, vyradovanie z prevádzky, ako aj odpľňovanie v prípade havárií). Prevádzkovateľ takisto zahrnie vlastný CO₂ podľa článku 48.

Odchylne od oddielu 2.1 prílohy II sa úrovne 1 a 2b pre emisný faktor vymedzia takto:

Úroveň 1: Prevádzkovateľ použije referenčný emisný faktor 0,00393 t CO₂/Nm³ odvodený zo spaľovania čistého etánu použitého ako konzervatívna zástupná hodnota pre spálenie odpľny.

Úroveň 2b: Emisné faktory špecifické pre jednotlivé zariadenia sa odvodzujú z odhadu molekulárnej hmotnosti prúdu spáleného odpľny pomocou modelovania procesu založeného na štandardných modeloch odvetvia. Vážená ročná priemerná hodnota sa pre molekulárnu hmotnosť spáleného odpľny odvodzuje prostredníctvom relatívnych pomerov a molekulárnych hmotností za každý z prispievajúcich prúdov.

Odchyľne od oddielu 2.3 prílohy II sa v prípade horákov na oxidačný faktor uplatňujú len úrovne 1 a 2.

2. Rafinovanie minerálnych olejov v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES

A. Rozsah pôsobnosti

Prevádzkovateľ monitoruje a nahlasuje všetky emisie CO₂ zo spaľovacích a výrobných procesov, ktoré sa vyskytujú v rafinériách.

Prevádzkovateľ zahrnie aspoň tieto potenciálne zdroje emisií CO₂: kotly, vyhrievacie telesá/upravovacie jednotky výrobného procesu, interné spaľovacie motory/turbíny, katalytické a tepelné oxidačné zariadenia, koksové kalcinačné pece, požiarne čerpadlá, núdzové/záložné generátory, horáky, spaľovne, krakovacie jednotky, jednotky na výrobu vodíka, jednotky na Clausov proces, jednotky katalytickej regenerácie (z katalytického krakovania a iných katalytických procesov) a koksovacie jednotky (variabilné koksovanie, oneskorené koksovanie).

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Monitorovanie činností súvisiacich s rafinovaním minerálnych olejov sa vykonáva podľa oddielu 1 tejto prílohy v prípade emisií zo spaľovania vrátane čistenia výfukových plynov. Prevádzkovateľ sa môže rozhodnúť použiť metodiku hmotnostnej bilancie podľa článku 25 na celú rafinériu alebo na jednotlivé výrobné jednotky, napr. na splyňovanie ťažkých olejov alebo kalcinačné zariadenia. Ak sa použije kombinácia štandardnej metodiky a hmotnostnej bilancie, prevádzkovateľ príslušnému orgánu predloží dôkazy, ktorými preukáže úplnosť posudzovaných emisií a absenciu výskytu dvojitého započítania emisií.

Odchyľne od článkov 24 a 25 emisie z regenerácie katalytickým krakovaním, iných katalytických regenerácií a variabilných koksovacích jednotiek sa monitorujú pomocou hmotnostnej bilancie, pričom sa zohľadní stav vstupného prúdu vzduchu a výfukového plynu. Všetok CO vo výfukových plynach sa prevedie na CO₂ s uplatnením hmotnostného pomeru: $t_{CO_2} = t_{CO} \times 1,571$. Analýza vstupného vzduchu a výfukových plynov a voľba úrovne zodpovedá ustanoveniam článkov 32 a 35. Osobitný postup založený na výpočtoch musí schváliť príslušný orgán.

Odchyľne od článku 24 sa emisie z výroby vodíka vypočítajú ako súčin údajov o činnosti (vyjadrených ako tony privádzaného uhlíkovodíkového materiálu) a emisného faktora (vyjadreného ako t CO₂/t privádzaného materiálu). Pre emisný faktor sú vymedzené tieto úrovne:

Úroveň 1: Prevádzkovateľ používa konzervatívnu referenčnú hodnotu, ktorá je založená na etáne a ktorá predstavuje 2,9 t CO₂ na tonu spracovaného privádzaného materiálu.

Úroveň 2: Prevádzkovateľ používa emisný faktor špecifický pre konkrétnu činnosť vypočítaný z obsahu uhlíka v napájacom plyne a stanovený podľa článkov 32 až 35.

3. Výroba koksu v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES

A. Rozsah pôsobnosti

Prevádzkovateľ zahrnie najmä tieto potenciálne zdroje emisií CO₂: suroviny (vrátane uhlia alebo petrolejového koksu), klasické palivá (vrátane zemného plynu), technologické plyny (vrátane vysokopecného plynu – BFG), iné palivá a mokré čistenie odpadových plynov.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Pri monitorovaní emisií z výroby koksu sa prevádzkovateľ môže rozhodnúť použiť hmotnostnú bilanciu podľa článku 25 a oddielu 3 prílohy II alebo môže použiť štandardnú metodiku podľa článku 24 ods. 2 a oddielov 2 a 4 prílohy II.

4. Praženie a spekanie kovových rúd v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES

A. Rozsah pôsobnosti

Prevádzkovateľ zahrnie najmä tieto potenciálne zdroje emisií CO₂: suroviny (kalcinácia vápenca, dolomitu a uhličitých železných rúd vrátane FeCO₃), klasické palivá (vrátane zemného plynu a koksu/koksovej škvary), technologické plyny (vrátane koksárenského plynu – COG a vysokopecného plynu – BFG), zvyšky procesov použitých ako vstupný materiál vrátane filtrovaného prachu zo spekacieho zariadenia, konvertora a vysokej pece, iné palivá a čistenie výfukových plynov.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Pri monitorovaní emisií z praženia, spekania alebo granulovania kovových rúd sa prevádzkovateľ môže rozhodnúť použiť hmotnostnú bilanciu podľa článku 25 a oddielu 3 prílohy II alebo môže použiť štandardnú metodiku podľa článku 24 a oddielov 2 a 4 prílohy II.

5. Výroba surového železa a ocele v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES**A. Rozsah pôsobnosti**

Prevádzkovateľ zahrnie najmä tieto potenciálne zdroje emisií CO₂: suroviny (vrátane kalcinácie vápenca, dolomitu a uhličitých železných rúd vrátane FeCO₃), klasické palivá (vrátane zemného plynu, uhlia a koksu), redukčné činidlá (vrátane koksu, uhlia, plastických látok atď.), technologické plyny (koksárenský plyn/COG, vysokopecný plyn/BFG a konvertorový plyn/BOFG), spotreba grafitových elektród, iné palivá a mokré čistenie odpadových plynov.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Pri monitorovaní emisií z výroby surového železa a ocele sa prevádzkovateľ môže rozhodnúť použiť hmotnostnú bilanciu podľa článku 25 a oddielu 3 prílohy II alebo môže použiť štandardnú metodiku podľa článku 24 a oddielov 2 a 4 prílohy II, a to aspoň na časť zdrojových prúdov, pričom sa vyhne akýmkoľvek chýbajúcim údajom alebo dvojitému započítaniu emisií.

Odchylne od oddielu 3.1 prílohy II sa úroveň 3 pre obsah uhlíka vymedzí takto:

Úroveň 3: Prevádzkovateľ odvodí obsah uhlíka vo vstupných alebo výstupných prúdoch podľa článkov 32 až 35, pokiaľ ide o odber reprezentatívnych vzoriek palív, produktov a vedľajších produktov, ako aj určovanie obsahu uhlíka a pomernú časť biomasy v nich. Prevádzkovateľ určí obsah uhlíka v produktoch alebo medziproduktoch na základe ročných analýz podľa ustanovení článkov 32 až 35 alebo ho odvodí zo stredopásmových hodnôt zloženia špecifikovaných relevantnými medzinárodnými alebo vnútroštátnymi normami.

6. Výroba alebo spracovanie železných a neželezných kovov v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES**A. Rozsah pôsobnosti**

Prevádzkovateľ neuplatní ustanovenia tohto oddielu na monitorovanie a nahlasovanie emisií CO₂ z výroby surového železa, ocele a primárneho hliníka.

Prevádzkovateľ zohľadní aspoň tieto potenciálne zdroje emisií CO₂: klasické palivá, alternatívne palivá vrátane granulovaného plastového materiálu zo zariadení používaných po drvení, redukčné činidlá vrátane koksu, grafitové elektródy, suroviny vrátane vápenca a dolomitu, kovové rudy a koncentráty obsahujúce uhlík a sekundárne privádzané materiály.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Ak uhlík pochádzajúci z palív alebo vstupných materiálov používaných v tomto zariadení zostane v produktoch alebo iných výstupoch výroby, prevádzkovateľ použije hmotnostnú bilanciu podľa článku 25 a oddielu 3 prílohy II. V ostatných prípadoch prevádzkovateľ vypočíta zvlášť emisie zo spaľovania a zvlášť emisie z procesov pomocou štandardnej metodiky podľa článku 24 oddielov 2 a 4 prílohy II.

V prípade, že sa použije hmotnostná bilancia, prevádzkovateľ sa môže rozhodnúť zahrnúť emisie z procesov spaľovania do hmotnostnej bilancie alebo si môže zvoliť štandardnú metodiku podľa článku 24 a oddielu 1 tejto prílohy na časť zdrojových prúdov, pričom sa vyhne akýmkoľvek chýbajúcim údajom alebo dvojitému započítaniu emisií.

7. Emisie CO₂ z výroby alebo spracovania primárneho hliníka v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES**A. Rozsah pôsobnosti**

Prevádzkovateľ uplatní ustanovenia tohto oddielu pri monitorovaní a nahlasovaní emisií CO₂ z výroby elektród na tavenie primárneho hliníka vrátane samostatných zariadení na výrobu týchto elektród.

Prevádzkovateľ zohľadní aspoň tieto potenciálne zdroje emisií CO₂: palivá používané pri výrobe tepla alebo pary, výroba elektród, redukcia Al₂O₃ počas elektrolýzy súvisiaca so spotrebou elektród, používanie uhličitane sodného alebo ďalších uhličitánov pri mokrom čistení odpadových plynov.

Súvisiace emisie plnofluórovaných uhľovodíkov (PFC) vznikajúce v rámci anódových efektov vrátane prchavých emisií sa monitorujú podľa oddielu 8 tejto prílohy.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Prevádzkovateľ určí emisie CO₂ z výroby alebo spracovania primárneho hliníka pomocou metodiky hmotnostnej bilancie podľa článku 25. V rámci metodiky hmotnostnej bilancie sa zohľadňuje všetok uhlík vo vstupných materiáloch, v zásobách, produktoch a ďalších exportoch z miešania, formovania, vypaľovania a recyklovania elektród, ako aj zo spotreby elektród pri elektrolýze. Ak sa používajú vopred vypálené anódy, pre výrobu a spotrebu sa môžu použiť buď samostatné hmotnostné bilancie, alebo jedna spoločná hmotnostná bilancia zohľadňujúca výrobu aj spotrebu elektród. V prípade Soederbergových vaní prevádzkovateľ používa jednu spoločnú hmotnostnú bilanciu.

Prevádzkovateľ sa môže rozhodnúť zahrnúť emisie z procesov spaľovania do hmotnostnej bilancie alebo si môže zvoliť štandardnú metodiku podľa článku 24 a oddielu 1 tejto prílohy aspoň na časť zdrojových prúdov, pričom sa vyhne akýmkoľvek chýbajúcim údajom alebo dvojitému započítaniu emisií.

8. Emisie PFC z výroby alebo spracovania primárneho hliníka v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES

A. Rozsah pôsobnosti

Prevádzkovateľ uplatní ďalej uvedené ustanovenia na emisie plnofluórovaných uhlíkovodíkov (PFC) vznikajúcich v rámci anódových efektov vrátane prchavých emisií PFC. V prípade súvisiacich emisií CO₂ vrátane emisií z výroby elektrôd uplatní prevádzkovateľ oddiel 7 tejto prílohy.

B. Určovanie emisií PFC

Emisie PFC sa vypočítajú z emisií, ktoré sú merateľné v potrubí alebo komíne („bodové zdroje emisií“), ako aj z prchavých emisií na základe účinnosti zachytávania potrubia:

$$\text{Emisie PFC (spolu)} = \text{emisie PFC (potrubie)} / \text{účinnosť zachytávania}$$

Účinnosť zachytávania sa meria vtedy, keď sú určené emisné faktory špecifické pre dané zariadenie. Na jej určovanie sa používa najnovšia verzia pokynov uvedených v rámci úrovne 3 oddielu 4.4.2.4 usmernení IPCC z roku 2006.

Prevádzkovateľ vypočíta emisie CF₄ a C₂F₆, ktoré sa emitovali cez potrubie alebo komín, pomocou jednej z týchto metód:

a) Metóda A – zaznamenáva sa počet minút anódového efektu na vaňo-deň;

b) Metóda B – zaznamenáva sa prepätie anódového efektu.

Metóda výpočtu A – metóda sklonu

Prevádzkovateľ použije pri určovaní emisií PFC tieto rovnice:

$$\text{Emisie CF}_4 \text{ [t]} = \text{AEM} \times (\text{SEF}_{\text{CF}_4} / 1\,000) \times \text{Pr}_{\text{Al}}$$

$$\text{Emisie C}_2\text{F}_6 \text{ [t]} = \text{emisie CF}_4 \times \text{F}_{\text{C}_2\text{F}_6}$$

kde:

AEM = počet minút anódového efektu/vaňo-deň;

SEF_{CF₄} = emisný faktor sklonu [(kg CF₄/t vyrobeného Al)/(počet minút anódového efektu/vaňo-deň)]. Ak sa používajú rôzne druhy vaní, môžu sa podľa potreby použiť rôzne SEF;

Pr_{Al} = ročná produkcia primárneho hliníka [t];

F_{C₂F₆} = hmotnostný podiel C₂F₆ (t C₂F₆/t CF₄).

Počet minút anódového efektu na vaňo-deň vyjadruje frekvenciu anódových efektov (počet anódových efektov/vaňo-deň) vynásobenú priemerným trvaním anódových efektov (počet minút anódového efektu/výskyt):

$$\text{AEM} = \text{frekvencia} \times \text{priemerné trvanie}$$

Emisný faktor: Emisný faktor pre CF₄ (emisný faktor sklonu SEF_{CF₄}) vyjadruje množstvo [kg] CF₄ emitované na tonu hliníka vyrobeného za minútu anódového efektu/vaňo-deň. Emisný faktor (hmotnostný podiel F_{C₂F₆}) C₂F₆ vyjadruje množstvo [t] emitovaného C₂F₆ v pomere k množstvu [t] emitovaného CF₄.

Úroveň 1: Prevádzkovateľ použije emisné faktory špecifické pre danú technológiu, ktoré sú uvedené v tabuľke 1 tohto oddielu prílohy IV.

Úroveň 2: Prevádzkovateľ použije emisné faktory pre CF_4 a C_2F_6 špecifické pre dané zariadenie stanovené pomocou kontinuálnych alebo prerušovaných meraní na mieste. Na určovanie daných emisných faktorov použije prevádzkovateľ najnovšiu verziu pokynov uvedených v rámci úrovne 3 oddielu 4.4.2.4 usmernení IPCC z roku 2006 ⁽¹⁾. Prevádzkovateľ určí každý emisný faktor s maximálnou neistotou $\pm 15\%$.

Prevádzkovateľ určí emisné faktory aspoň každé tri roky alebo – ak je to potrebné v dôsledku relevantných zmien zariadenia – aj skôr. Medzi relevantné zmeny patrí zmena distribúcie trvania anódového efektu alebo zmena kontrolného algoritmu, ktorá má vplyv na zmes druhov anódových efektov alebo povahu obvyklého postupu ukončenia anódového efektu.

Tabuľka 1: Emisné faktory špecifické pre jednotlivé technológie, ktoré sa týkajú údajov o činnosti pre metódu sklonu.

Technológia	Emisný faktor pre CF_4 (SEFCF4) [(kg CF_4 /t Al)/(AE-min/vaňo-deň)]	Emisný faktor pre C_2F_6 (FC2F6) [t C_2F_6 /t CF_4]
Vaňa s vopred vypálenými anódami (VVA)	0,143	0,121
Soederbergova vaňa s vertikálnymi kontaktmi (VSS)	0,092	0,053

Metóda výpočtu B – metóda prepätia

Ak sa meria prepätie anódového efektu, prevádzkovateľ použije pri určovaní emisií PFC tieto rovnice:

$$\text{Emisie } \text{CF}_4 \text{ [t]} = \text{OVC} \times (\text{AEO}/\text{CE}) \times \text{Pr}_{\text{Al}} \times 0,001$$

$$\text{Emisie } \text{C}_2\text{F}_6 \text{ [t]} = \text{emisie } \text{CF}_4 \times \text{F}_{\text{CF}_2\text{F}_6}$$

kde:

OVC = koeficient prepätia („emisný faktor“) vyjadrený ako kg CF_4 na tonu hliníka vyrobeného na mV prepätia;

AEO = prepätie anódového efektu na vaňu [mV] určené ako integrál (čas $\times$ napätie nad cieľovým napätím) delené časom (trvaním) zberu údajov;

CE = priemerná prúdová účinnosť výroby hliníka [%];

Pr_{Al} = ročná produkcia primárneho hliníka [t];

$\text{F}_{\text{CF}_2\text{F}_6}$ = hmotnostný podiel C_2F_6 (t C_2F_6 /t CF_4);

Pojem AEO/CE (prepätie anódového efektu/prúdová účinnosť) vyjadruje časovo integrované priemerné prepätie anódového efektu [mV prepätia] na priemernú prúdovú účinnosť [%].

Emisný faktor: Emisný faktor pre CF_4 („koeficient prepätia“, OVC) vyjadruje množstvo [kg] CF_4 emitované na tonu hliníka vyrobeného na milivolt prepätia [mV]. Emisný faktor pre C_2F_6 (hmotnostný podiel $\text{F}_{\text{CF}_2\text{F}_6}$) vyjadruje množstvo [t] emitovaného C_2F_6 v pomere k množstvu [t] emitovaného CF_4 .

Úroveň 1: Prevádzkovateľ uplatní emisné faktory špecifické pre danú technológiu, ktoré sú uvedené v tabuľke 2 tohto oddielu prílohy IV.

Úroveň 2: Prevádzkovateľ použije emisné faktory pre CF_4 [(kg CF_4 /t Al)/(mV)] a C_2F_6 [t C_2F_6 /t CF_4] špecifické pre dané zariadenie stanovené pomocou kontinuálnych alebo prerušovaných meraní na mieste. Na určovanie daných emisných faktorov použije prevádzkovateľ najnovšiu verziu pokynov uvedených v rámci úrovne 3 oddielu 4.4.2.4 usmernení IPCC z roku 2006. Prevádzkovateľ stanoví všetky emisné faktory s maximálnou neistotou $\pm 15\%$.

⁽¹⁾ International Aluminium Institute; The Aluminium Sector Greenhouse Gas Protocol (Protokol o skleníkových plynch z odvetvia výroby hliníka; október 2006, US Environmental Protection Agency and International Aluminium Institute; Protocol for Measurement of Tetrafluoromethane (CF_4) and Hexafluoroethane (C_2F_6) Emissions from Primary Aluminum Production [Protokol na meranie emisií tetrafluórometánu (CF_4) a hexafluóroetánu (C_2F_6) z výroby primárneho hliníka]; apríl 2008.

Prevádzkovateľ určí emisné faktory aspoň každé tri roky alebo – ak je to potrebné v dôsledku relevantných zmien zariadenia – aj skôr. Medzi relevantné zmeny patrí zmena distribúcie trvania anódového efektu alebo zmena kontrolného algoritmu, ktorá má vplyv na zmes druhov anódových efektov alebo povahu obvyklého postupu ukončenia anódového efektu.

Tabuľka 2: Emisné faktory špecifické pre jednotlivé technológie, ktoré sa týkajú údajov o činnosti prepätia.

Technológia	Emisný faktor pre CF ₄ [(kg CF ₄ /t Al)/mV]	Emisný faktor pre C ₂ F ₆ [t C ₂ F ₆ /t CF ₄]
Vaňa s vopred vypálenými anódami (VVA)	1,16	0,121
Soederbergova vaňa s vertikálnymi kontaktmi (VSS)	neuv.	0,053

C. Určovanie emisií CO_{2(e)}

Prevádzkovateľ vypočíta emisie CO_{2(e)} z emisií CF₄ a C₂F₆ týmto spôsobom, pričom použije potenciály globálneho otepľovania uvedené v tabuľke 6 oddielu 3 prílohy VI:

$$\text{Emisie PFC [t CO}_{2(e)}] = \text{emisie CF}_4[\text{t}] * \text{GWP}_{\text{CF}_4} + \text{emisie C}_2\text{F}_6[\text{t}] * \text{GWP}_{\text{C}_2\text{F}_6}$$

9. Výroba cementového slinku v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES

A. Rozsah pôsobnosti

Prevádzkovateľ zahrnie najmä tieto potenciálne zdroje emisií CO₂: kalcinácia vápenca v surovinách, tradičné fosílné palivá pre vypaľovacie pece, alternatívne palivá a suroviny na báze fosílného uhlíka pre vypaľovacie pece, palivá z biomasy pre vypaľovacie pece (odpady z biomasy), palivá neurčené pre cementárske pece, obsah organického uhlíka vo vápenci a bridliciach a suroviny používané na mokré čistenie odpadových plynov.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Emisie zo spaľovania sa monitorujú podľa oddielu 1 tejto prílohy. Emisie z procesov zo zložiek surovej múčky sa monitorujú podľa oddielu 4 prílohy II na základe obsahu uhličitánov vo vstupných materiáloch (metóda výpočtu A) alebo na základe množstva vyrobeného slinku (metóda výpočtu B). Medzi uhličitany, ktoré sa majú zohľadniť, patrí aspoň CaCO₃, MgCO₃ a FeCO₃.

Emisie CO₂ súvisiace s prachom unikajúcim z procesu a s obsahom uhlíka v surovinách sa pripočítajú podľa pododdielov C a D tohto oddielu prílohy IV.

Metóda výpočtu A: Založená na vstupe do pece

Ak prach z cementárskych pecí (CKD) a prach z odvodušnenia opúšťajú systém pece, prevádzkovateľ nezohľadní súvisiacu surovinu ako vstupný materiál, ale vypočíta emisie z CKD podľa pododdielu C.

Pokiaľ nie je charakterizovaná surová múčka, prevádzkovateľ uplatní požiadavky na neistotu údajov o činnosti samostatne za každý relevantný vstup do pece s obsahom uhlíka, pričom sa vyhne dvojitému započítaniu alebo opomenutiam z vráteného materiálu alebo z materiálu, ktorý prešiel odvzdušnením. Ak sa údaje o činnosti určujú na základe vyrobeného slinku, čisté množstvo surovej múčky sa môže určiť prostredníctvom empirického pomeru surovej múčky a slinku špecifického pre dané zariadenie. Daný pomer by sa mal aktualizovať aspoň raz ročne na základe usmernení o osvedčených postupoch odvetvia.

Metóda výpočtu B: Založená na výstupe slinku

Prevádzkovateľ určí údaje o činnosti ako výrobu slinku [t] za obdobie nahlasovania jedným z týchto postupov:

- priamym vážením slinku;
- na základe dodávok cementu (hmotnostná bilancia s prihliadnutím na predaj slinku, nákup slinku, ako aj zmeny zásob slinku) pomocou nasledujúceho vzorca:

$$\text{vyrobený slinok [t]} = (\text{dodávky cementu [t]} - \text{zmeny zásob cementu [t]}) * \text{pomer slinok/cement [t slinku/t cementu]} - (\text{dodaný slinok [t]} + (\text{odoslaný slinok [t]} - (\text{zmeny zásob slinku [t]})))$$

Prevádzkovateľ odvodí pomer cement/slinku buď za každý z jednotlivých cementových výrobkov na základe ustanovení článkov 32 až 35, alebo ho vypočíta z rozdielu dodávok cementu a zmien zásob cementu a všetkých materiálov používaných ako prísady do cementu vrátane odpadového prachu z odvzdušnenia a prachu z cementárskych pecí.

Odchylne od oddielu 4 prílohy II úroveň 1 pre emisný faktor sa vymedzí takto:

Úroveň 1: Prevádzkovateľ uplatní emisný faktor 0,525 t CO₂/t slinok.

C. *Emisie týkajúce sa odpadového prachu*

Prevádzkovateľ zarába emisie CO₂ z odpadového prachu z odvzdušnenia a z prachu z cementárenských pecí (CKD) unikajúcich zo systému pecí do pomeru čiastočnej kalcinácie CKD vypočítaného ako emisie z procesov podľa článku 24 ods. 2 Odchylne od oddielu 4 prílohy II sa úroveň 1 a 2 pre emisný faktor sa vymedzia takto:

Úroveň 1: Prevádzkovateľ uplatní emisný faktor 0,525 t CO₂/t prachu.

Úroveň 2: Prevádzkovateľ určí emisný faktor (EF) aspoň raz ročne podľa ustanovení článkov 32 až 35 a pomocou tohto vzorca:

$$EF_{CKD} = \frac{\frac{EF_{cli}}{1 + EF_{cli}} * d}{1 - \frac{EF_{cli}}{1 + EF_{cli}} * d}$$

kde:

EF_{CKD} = Emisný faktor čiastočne kalcinovaného prachu z cementárenských pecí [t CO₂/t CKD]

EF_{cli} = emisný faktor pre slinok špecifický pre dané zariadenie [CO₂/t slinok]

d = stupeň kalcinácie CKD (uvoľnený CO₂ ako % celkového CO₂ z uhličitanov v surovínovej zmesi).

Úroveň 3 pre emisný faktor sa neuplatňuje.

D. *Emisie z neuhličitaneového uhlíka v surovej múčke*

Prevádzkovateľ určí emisie z neuhličitaneového uhlíka aspoň z vápenca, bridlice alebo alternatívnych surovín (napr. popolčeku) použitých v surovej múčke v cementárskej peci podľa článku 24 ods. 2

Pre emisný faktor sa uplatňujú tieto vymedzenia úrovní:

Úroveň 1: Obsah neuhličitaneového uhlíka v relevantnej surovine sa odhaduje pomocou usmernení o osvedčených postupoch odvetvia.

Úroveň 2: Obsah neuhličitaneového uhlíka v relevantnej surovine sa určuje aspoň raz ročne podľa ustanovení článkov 32 až 35.

Na prepočítavací faktor sa uplatňujú tieto vymedzenia úrovní:

Úroveň 1: Uplatňuje sa prepočítavací faktor 1.

Úroveň 2: Prepočítavací faktor sa vypočíta uplatnením osvedčených postupov odvetvia.

10. Výroba vápna alebo kalcinácia dolomitu a magnezitu v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES

A. *Rozsah pôsobnosti*

Prevádzkovateľ zahrnie aspoň tieto potenciálne zdroje emisií CO₂: kalcinácia vápenca, dolomitu alebo magnezitu v surovinách, tradičné fosílné palivá pre vypaľovacie pece, alternatívne palivá a suroviny na báze fosílného uhlíka pre vypaľovacie pece, palivá z biomasy pre vypaľovacie pece (odpady z biomasy) a iné palivá.

Ak sa pálenie vápna a CO₂ pochádzajúci z vápenca používajú na čistiace procesy tak, že približne rovnaké množstvo CO₂ je znovu viazané, rozklad uhličitanov, ako aj čistiaci proces, nie je povinné samostatne zahrnúť do plánu monitorovania zariadenia.

B. *Špecifické pravidlá monitorovania*

Emisie zo spaľovania sa monitorujú podľa oddielu 1 tejto prílohy. Emisie z procesov zo surovín sa monitorujú podľa oddielu 4 prílohy II. Uhličitany vápnika a horčíka sa vždy zohľadňujú. Iné uhličitany a organický uhlík v surovinách sa v prípade potreby takisto zohľadnia.

V prípade metodiky založenej na vstupoch sa hodnoty obsahu uhličitanov upravujú o príslušný obsah vlhkosti a hľušiny použitého materiálu. Pri výrobe horčička sa v prípade potreby musia zohľadniť aj iné minerály s obsahom horčička ako uhličitaný.

Dvojitému započítaniu alebo opomenutiam spôsobeným vráteným materiálom alebo materiálom z odvodušenia sa musí predchádzať. Pri použití metódy B sa prach z pece na pálenie vápna v prípade potreby považuje za samostatný zdrojový prúd.

Ak sa v zariadení používa CO_2 alebo sa prevádza do iného zariadenia na výrobu PCC (vyzrážaný uhličitan vápenatý), dané množstvo CO_2 sa považuje za emitované zo zariadenia produkujúceho CO_2 .

11. Výroba skla, sklenených vlákien alebo izolačného materiálu z minerálnej vlny v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES

A. Rozsah pôsobnosti

Prevádzkovateľ uplatní ustanovenia tohto oddielu aj na zariadenia na výrobu vodného skla a sklenej vaty/kamennej vlny.

Prevádzkovateľ zahrnie aspoň tieto potenciálne zdroje emisií CO_2 : rozklad alkalických uhličitanov a uhličitanov alkalických zemín vznikajúcich pri tavení surovín, klasické fosílné palivá, alternatívne palivá a suroviny na báze fosílného uhlíka, palivá z biomasy (odpady z biomasy), iné palivá, prísady obsahujúce uhlík vrátane koksu, uhoľného prachu a grafitu, dodatočné spaľovanie výfukových plynov a čistenie výfukových plynov.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Emisie zo spaľovania (vrátane čistenia výfukových plynov) a z materiálov použitých v procesoch vrátane koksu, grafitu a uhoľného prachu, sa monitorujú podľa oddielu 1 tejto prílohy. Emisie z procesov zo surovín sa monitorujú podľa oddielu 4 prílohy II. K uhličitanom, ktoré sa majú zohľadniť, patrí aspoň CaCO_3 , MgCO_3 , Na_2CO_3 , NaHCO_3 , BaCO_3 , Li_2CO_3 , K_2CO_3 a SrCO_3 . Používa sa len metóda A.

Pre emisný faktor sa uplatňujú tieto vymedzenia úrovni:

Úroveň 1: Použijú sa stechiometrické pomery uvedené v oddiele 2 prílohy VI. Čistota relevantných vstupných materiálov sa určuje pomocou osvedčených postupov odvetvia.

Úroveň 2: Určovanie množstva relevantných uhličitanov v každom relevantnom vstupnom materiáli sa vykonáva podľa článkov 32 až 35.

Na prepočítavací faktor sa uplatňuje iba úroveň 1.

12. Výroba keramických výrobkov v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES

A. Rozsah pôsobnosti

Prevádzkovateľ zahrnie aspoň tieto potenciálne zdroje emisií CO_2 : palivá pre vypaľovacie pece, kalcinácia vápenca/dolomitu a iných uhličitanov v surovinách, vápenec a iné uhličitaný na redukciu látok znečisťujúcich ovzdušie a na čistenie iných výfukových plynov, fosílné prísady/prísady biomasy používané na indukciu pórovitosti vrátane polystyrolu, zvyšky z výroby papiera alebo piliny, fosílny organický materiál v ílovitom materiáli a v iných surovinách.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Emisie zo spaľovania vrátane čistenia výfukových plynov sa monitorujú podľa oddielu 1 tejto prílohy. Emisie z procesov zo surovín sa monitorujú podľa oddielu 4 prílohy II. Pre keramiku z purifikovaných alebo syntetických ílov môže prevádzkovateľ použiť buď metódu A alebo metódu B. V prípade keramických výrobkov z nespracovaných ílov a zakaždým, keď sa používajú íly alebo prísady s výrazným organickým obsahom, použije prevádzkovateľ metódu A. Uhličitaný vápnika a horčička sa vždy zohľadňujú. Iné uhličitaný a organický uhlík v surovinách sa v prípade potreby takisto zohľadnia.

Odchylné od oddielu 4 prílohy II sa uplatňujú tieto vymedzenia úrovni pre emisný faktor emisií z procesov:

Metóda A (založená na vstupoch)

Úroveň 1: Na výpočet emisného faktora sa namiesto výsledkov analýz uplatňuje konzervatívna hodnota 0,2 tony CaCO_3 (zodpovedajúca hodnote 0,08794 tony CO_2) na tonu suchého ílu.

Úroveň 2: Emisný faktor za každý emisný prúd sa odvodzuje a aktualizuje aspoň raz ročne pomocou osvedčených postupov odvetvia, ktoré vyjadrujú podmienky špecifické pre dané zariadenie a zloženie výrobkov zariadenia.

Úroveň 3: Určovanie zloženia relevantných surovín sa vykonáva podľa článkov 32 až 35.

Metóda B (založená na výstupoch)

Úroveň 1: Na výpočet emisného faktora sa namiesto výsledkov analýz uplatňuje konzervatívna hodnota 0,123 tony CaO (zodpovedajúca hodnote 0,09642 tony CO₂) na tonu výrobku.

Úroveň 2: Emisný faktor sa odvodzuje a aktualizuje aspoň raz ročne pomocou osvedčených postupov odvetvia, ktoré vyjadrujú podmienky špecifické pre dané zariadenie a zloženie výrobkov zariadenia.

Úroveň 3: Určovanie zloženia relevantných výrobkov sa vykonáva podľa článkov 32 až 35.

Odchylne od oddielu 1 tejto prílohy sa v prípade čistenia výfukových plynov uplatňuje táto úroveň na emisný faktor:

Úroveň 1: Prevádzkovateľ uplatní stechiometrický pomer CaCO₃ uvedený v oddiele 2 prílohy VI.

Pri čistení sa nepoužíva žiadna iná úroveň ani žiaden iný prepočítavací faktor. Treba sa vyhýbať dvojitému započítaniu použitého vápenca recyklovaného vo forme suroviny v tom istom zariadení.

13. Výroba výrobkov zo sádrovca a sadrokartónu v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES

A. Rozsah pôsobnosti

Prevádzkovateľ zahrnie aspoň emisie CO₂ zo všetkých typov spaľovacích činností.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Emisie zo spaľovania sa monitorujú podľa oddielu 1 tejto prílohy.

14. Výroba papiera a buničiny uvedená v prílohe I k smernici 2003/87/ES

A. Rozsah pôsobnosti

Prevádzkovateľ zahrnie aspoň tieto potenciálne zdroje emisií CO₂: kotly, plynové turbíny a ďalšie spaľovacie prístroje produkujúce paru alebo energiu, regeneračné kotly a iné zariadenia spaľujúce použité varné lúhy, spaľovne, pece na pálenie vápna a pražiacie pece, mokré čistenie odpadových plynov a sušičky vyhrievané palivom (napr. infračervené sušičky).

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Monitorovanie emisií zo spaľovania vrátane čistenia výfukových plynov sa vykonáva podľa oddielu 1 tejto prílohy.

Emisie z procesov zo surovín použitých ako doplnujúce chemické látky (aspoň vrátane vápenca alebo popolčeka) sa monitorujú pomocou metódy A podľa oddielu 4 prílohy II. Emisie CO₂ z regenerácie vápencového kalu pri výrobe celulózy sa považujú za CO₂ recyklovaný z biomasy. Vychádza sa z toho, že k vzniku emisií fosílného CO₂ vedie len také množstvo CO₂, ktoré je pomerne k vstupnému množstvu dodatočných chemických látok.

Ak sa v zariadení používa CO₂ alebo sa prevádza do iného zariadenia na výrobu PCC (vyzrážaný uhličitan vápenatý), dané množstvo CO₂ sa považuje za emitované zo zariadenia produkujúceho CO₂.

Na emisie z dodatočných chemických látok sa uplatňujú tieto vymedzenia úrovni pre emisný faktor:

Úroveň 1: Použijú sa stechiometrické pomery uvedené v oddiele 2 prílohy VI. Čistota relevantných vstupných materiálov sa určuje pomocou osvedčených postupov odvetvia. Odvozené hodnoty sa upravujú podľa vlhkosti a obsahu hlušiny použitých uhličitanových materiálov.

Úroveň 2: Určovanie množstva relevantných uhličitanov v každom relevantnom vstupnom materiáli sa vykonáva podľa článkov 32 až 35.

Na prepočítavací faktor sa uplatňuje iba úroveň 1.

15. Výroba sadzí v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES

A. Rozsah pôsobnosti

Prevádzkovateľ zahrnie ako zdroje emisií CO₂ aspoň všetky palivá určené na spaľovanie a všetky palivá použité ako vstupný materiál.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Monitorovanie emisií z výroby sadzí sa môže vykonávať buď ako monitorovanie procesu spaľovania vrátane čistenia výfukových plynov podľa oddielu 1 tejto prílohy, alebo pomocou hmotnostnej bilancie podľa článku 25 oddielu 3 prílohy II.

16. Určovanie emisií oxidu dusného (N₂O) z výroby kyseliny dusičnej, kyseliny adipovej, ε-kaprolaktámu, etándiálu a kyseliny 2-oxoetánovej v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES

A. Rozsah pôsobnosti

Každý prevádzkovateľ posúdi pre každú činnosť, pri ktorej vznikajú emisie N₂O, všetky zdroje emitujúce N₂O z výrobných procesov vrátane prípadov, keď sa emisie N₂O odvádzajú cez akékoľvek zariadenie na znižovanie emisií. Okrem iného ide o tieto činnosti:

- výroba kyseliny dusičnej – emisie N₂O z katalytickej oxidácie amoniaku a/alebo zo zariadení na znižovanie emisií NO_x/N₂O;
- výroba kyseliny adipovej – emisie N₂O vrátane emisií z oxidačnej reakcie, akejkoľvek priamej ventilácie a/alebo akéhokoľvek zariadenia na kontrolu emisií;
- výroba etándiálu a kyseliny 2-oxoetánovej – emisie N₂O vrátane emisií z výrobných reakcií, akejkoľvek priamej ventilácie a/alebo akéhokoľvek zariadenia na kontrolu emisií;
- výroba ε-kaprolaktámu – emisie N₂O vrátane emisií z výrobných reakcií, akejkoľvek priamej ventilácie a/alebo akéhokoľvek zariadenia na kontrolu emisií.

Tieto ustanovenia sa neuplatňujú na emisie N₂O zo spaľovania palív.

B. Určovanie emisií N₂O

B.1. Ročné emisie N₂O

Prevádzkovateľ monitoruje emisie N₂O z výroby kyseliny dusičnej pomocou kontinuálneho merania emisií. Prevádzkovateľ monitoruje emisie N₂O z výroby kyseliny adipovej, ε-kaprolaktámu, etándiálu a kyseliny 2-oxoetánovej v prípade znížených emisií pomocou metodiky založenej na meraniach a v prípade dočasných výskytov neznížených emisií pomocou metódy založenej na výpočtoch (založenej na metodike hmotnostnej bilancie).

Pre každý zdroj emisií, kde sa používa kontinuálne meranie emisií, prevádzkovateľ posúdi celkové ročné emisie ako súčet všetkých hodinových emisií podľa tohto vzorca:

$$N_2O \text{ emisie}_{\text{ročné}} [t] = \sum [N_2O \text{ konc}_{\text{hod}} [\text{mg}/\text{Nm}^3] * \text{prúd výfukových plynov}_{\text{hod}} [\text{Nm}^3/\text{h}]] * 10^{-9}$$

kde:

$N_2O \text{ emisie}_{\text{ročné}}$ = súčet ročných emisií N₂O zo zdroja emisií v tonách N₂O

$N_2O \text{ konc}_{\text{hod}}$ = hodinové koncentrácie N₂O v mg/Nm³ v prúde výfukových plynov merané počas prevádzky

Prúd výfukových plynov = prúd výfukových plynov podľa nižšie uvedeného výpočtu v Nm³/h pre každú hodinovú koncentráciu

B.2. Hodinové emisie N₂O

Prevádzkovateľ vypočíta priemerné hodinové emisie N₂O pre každý zdroj, kde sa používa kontinuálne meranie emisií, podľa tejto rovnice:

$$N_2O \text{ emisie}_{\text{priemer hod}} [\text{kg}/\text{h}] = \frac{\sum (N_2O \text{ konc}_{\text{hod}} [\text{mg}/\text{Nm}^3] * \text{prúd výfukový h plynov} [\text{Nm}^3/\text{h}] * 10^{-6})}{\text{hodiny prevádzky} [\text{h}]}$$

kde:

$N_2O \text{ emisie}_{\text{priemer hod}}$ = ročné priemerné hodinové emisie N₂O v kg/h zo zdroja;

$N_2O \text{ konc}_{\text{hod}}$ = hodinové koncentrácie N₂O v mg/Nm³ v prúde výfukových plynov merané počas prevádzky;

Prúd výfukových plynov = prúd výfukových plynov podľa nižšie uvedeného výpočtu v Nm³/h pre každú hodinovú koncentráciu.

Prevádzkovateľ určí hodinové koncentrácie N_2O [mg/Nm^3] v prúde výfukových plynov z každého zdroja emisií pomocou metodiky založenej na meraniach v reprezentatívnom bode za zariadením na znižovanie emisií $\text{NO}_x/\text{N}_2\text{O}$ (ak sa toto zariadenie používa). Prevádzkovateľ uplatní techniky, ktorými možno merať koncentrácie N_2O znížených aj neznížených emisií zo všetkých zdrojov. Ak sa neistoty počas týchto období zvýšia, prevádzkovateľ ich zohľadní v hodnotení neistoty.

Ak sa to vyžaduje, prevádzkovateľ upraví všetky merania na základe suchého plynu a dôsledne ich nahlasuje.

B.3. Určovanie prúdu výfukových plynov

Na meranie prúdu výfukových plynov v rámci monitorovania emisií N_2O prevádzkovateľ použije metódy na monitorovanie prúdu výfukových plynov stanovené v článku 43 ods. 5 tohto nariadenia. Na výrobu kyseliny dusičnej prevádzkovateľ uplatní metódu podľa článku 43 ods. 5 písm. a), s výnimkou prípadov, keď je to technicky nerealizovateľné. V takom prípade a s podmienkou získania súhlasu príslušného orgánu prevádzkovateľ uplatní alternatívnu metódu vrátane metodiky hmotnostnej bilancie založenej na podstatných parametroch, ako napr. vstupná dávka amoniaku, alebo určovanie prúdu pomocou kontinuálneho merania emisií.

Prúd výfukových plynov sa vypočíta podľa tohto vzorca:

$$V_{\text{prúd výfukových plynov}} [\text{Nm}^3/\text{h}] = V_{\text{vzduch}} * (1 - O_{2,\text{vzduch}}) / (1 - O_{2,\text{výfukové plyny}})$$

kde:

V_{vzduch} = celkový vstupný prúd vzduchu v Nm^3/h za štandardných podmienok;

$O_{2,\text{vzduch}}$ = objem podielu O_2 v suchom vzduchu [= 0,2095];

$O_{2,\text{výfukový plyn}}$ = objem podielu O_2 vo výfukových plynch.

V_{vzduch} sa vypočíta ako súčet všetkých prúdov vzduchu, ktoré vstupujú do jednotky na výrobu kyseliny dusičnej.

Prevádzkovateľ používa tento vzorec, pokiaľ v jeho pláne monitorovanie nie je uvedené inak:

$$V_{\text{vzduch}} = V_{\text{prim}} + V_{\text{sek}} + V_{\text{uzatv}}$$

kde:

V_{prim} = primárny vstupný prúd vzduchu v Nm^3/h za štandardných podmienok;

V_{sek} = sekundárny vstupný prúd vzduchu v Nm^3/h za štandardných podmienok;

V_{uzatv} = uzatvorený vstupný prúd vzduchu v Nm^3/h za štandardných podmienok.

Prevádzkovateľ určí V_{prim} kontinuálnym meraním prúdu pred zmiešaním s amoniakom. Prevádzkovateľ určí V_{sek} kontinuálnym meraním prúdu, okrem iného aj meraním pred rekuperačnou jednotkou. Pri V_{uzatv} prevádzkovateľ zohľadní prúd vyčisteného vzduchu v rámci výrobného procesu kyseliny dusičnej.

Pre vstupné prúdy vzduchu, ktoré predstavujú menej ako 2,5 % celkového prúdu vzduchu, môže príslušný orgán akceptovať na určenie veľkosti prúdu vzduchu metódy odhadu, ktoré navrhne prevádzkovateľ na základe osvedčených postupov odvetvia.

Prevádzkovateľ pomocou meraní za bežných prevádzkových podmienok preukáže, že nameraný prúd výfukových plynov je dostatočne homogénny na to, aby bolo možné používať navrhovanú metódu merania. Ak sa prostredníctvom týchto meraní potvrdí nehomogénny prúd, prevádzkovateľ to zohľadní pri určovaní primeraných metód monitorovania a pri výpočte neistoty pri emisiách N_2O .

Prevádzkovateľ upraví všetky merania na základe suchého plynu a dôsledne ich zaznamenáva.

B.4. Koncentrácie kyslíka (O_2)

Prevádzkovateľ meria koncentrácie kyslíka vo výfukových plynch, ak je to potrebné na výpočet prúdu výfukových plynov podľa pododdielu B.3 tohto pododdielu prílohy IV. V takom prípade musí prevádzkovateľ dodržiavať požiadavky na merania koncentrácie v zmysle článku 41 ods. 1 a 2. Pri určovaní neistoty emisií N_2O prevádzkovateľ zohľadní neistotu meraní koncentrácie O_2 .

Ak sa to vyžaduje, prevádzkovateľ upraví všetky merania na základe suchého plynu a dôsledne ich nahlasuje.

B.5. Výpočet emisií N₂O

V prípade špecifických období výskytu neznížených emisií N₂O z výroby kyseliny adipovej, ε-kaprolaktámu, etándiálu a kyseliny 2-oxoetánovej (vrátane neznížených emisií z ventilácie z bezpečnostných dôvodov a/alebo pri zlyhaní zariadenia na znižovanie emisií) a v prípade, že kontinuálne monitorovanie emisií N₂O technicky nerealizovateľné, prevádzkovateľ vypočíta emisie N₂O pomocou metodiky hmotnostnej bilancie, pokiaľ na použitie špecifickej metodiky získa súhlas príslušného orgánu. Na tento účel je celková neistota podobná výsledku uplatňovania požiadaviek na úrovne podľa článku 41 ods. 1 a 2. Prevádzkovateľ založí metódu výpočtu na maximálnom potenciálnom množstve emisií N₂O z chemickej reakcie, ku ktorej dochádza v čase a počas trvania emisie.

Pri určovaní ročnej priemernej hodinovej neistoty pre daný zdroj emisií zohľadní prevádzkovateľ neistotu prípadných vypočítaných emisií pre špecifický zdroj emisií.

B.6. Určenie objemu výroby v prípade jednotlivých činností

Objem výroby sa vypočíta na základe správ o dennej výrobe a hodín prevádzky.

B.7. Odber vzoriek

Platné hodinové priemery alebo priemery za kratšie referenčné obdobia sa vypočítajú podľa článku 44 pre:

- a) koncentráciu N₂O vo výfukových plynoch;
- b) celkový prúd výfukových plynov, pričom tento prúd sa meria priamo a vtedy, keď je to potrebné;
- c) všetky prúdy plynov a koncentrácie kyslíka potrebné na nepriame určovanie celkového prúdu výfukových plynov.

C. Výpočet ročných ekvivalentov CO₂ – CO_{2(e)}

Prevádzkovateľ prepočíta celkové ročné emisie N₂O zo všetkých zdrojov emisií (merané v tonách na tri desatinné miesta) na ročné CO_{2(e)} (zaokrúhlené na tony) pomocou tohto vzorca a potenciálov globálneho otepľovania (GWP) z oddielu 3 prílohy VI:

$$\text{CO}_{2(e)} [\text{t}] = \text{N}_2\text{O}_{\text{ročný}} [\text{t}] * \text{GWP}_{\text{N}_2\text{O}}$$

Celkové ročné CO_{2(e)} zo všetkých zdrojov emisií a akékoľvek priame emisie CO₂ z iných zdrojov emisií uvedené v povolení pre skleníkové plyny je potrebné pripočítať k celkovým ročným emisiám CO₂ zo zariadenia a použijú sa na nahlasovanie a odovzdávanie kvót.

Celkové ročné emisie N₂O sa nahlasujú v tonách na tri desatinné miesta a ako CO_{2(e)} zaokrúhlené na tony.

17. Výroba amoniaku v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES**A. Rozsah pôsobnosti**

Prevádzkovateľ zahrnie najmä tieto potenciálne zdroje emisií CO₂: spaľovanie palív dodávajúce teplo na reformovanie alebo čiastočnú oxidáciu, palivá používané ako vstupný materiál do procesu pri výrobe amoniaku (reformácia alebo čiastočná oxidácia), palivá používané na iné procesy spaľovania vrátane na účely výroby horúcej vody alebo pary.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Pri monitorovaní emisií z procesov spaľovania a z palív použitých ako vstupný materiál sa uplatňuje štandardná metodika podľa článku 24 a oddielu 1 tejto prílohy.

Ak sa CO₂ z výroby amoniaku používa ako surovina pri výrobe močoviny alebo iných chemických látok, alebo ak sa prevádza mimo zariadenia na akýkoľvek účel, ktorý nie je uvedený v článku 49 ods. 1, súvisiace množstvo CO₂ sa považuje za emitované zo zariadenia produkujúceho CO₂.

18. Výroba väčšiny organických chemikálií v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES**A. Rozsah pôsobnosti**

Prevádzkovateľ zohľadní minimálne tieto zdroje emisií CO₂: krakovanie (katalytické a nekatalytické), reformácia, čiastočná alebo dokonalá oxidácia, podobné procesy, ktoré vedú k emisiám CO₂ z uhlíka obsiahnutého v uhlíkovdíkovej surovine, spaľovanie odpadových plynov a odplynů, ako aj spaľovanie paliva v rámci iných procesov spaľovania.

B. Osobitné pravidlá monitorovania

Ak je výroba väčšiny chemikálií technicky integrovaná do rafinérie minerálnych olejov, prevádzkovateľ daného zariadenia uplatňuje relevantné ustanovenia oddielu 2 tejto prílohy.

Bez ohľadu na prvý pododsek prevádzkovateľ monitoruje emisie z procesov spaľovania, pri ktorých sa používajú palivá, ktoré nie sú súčasťou chemických reakcií pri výrobe väčšiny organických chemikálií alebo nepochádzajú z takýchto reakcií, pomocou štandardnej metodiky podľa článku 24 a oddielu 1 tejto prílohy. Vo všetkých ostatných prípadoch sa prevádzkovateľ môže rozhodnúť monitorovať emisie z výroby väčšiny organických chemikálií pomocou metodiky hmotnostnej bilancie podľa článku 25 alebo štandardnej metodiky podľa článku 24. Ak prevádzkovateľ používa štandardnú metodiku, preukáže príslušnému orgánu, že zvolenou metodikou sa pokryjú všetky relevantné emisie, ktoré by pokryla aj metodika hmotnostnej bilancie.

Pri určovaní obsahu uhlíka v rámci úrovne 1 sa uplatnia referenčné emisné faktory uvedené v tabuľke 5 prílohy VI. V prípade látok, ktoré nie sú uvedené v tabuľke 5 prílohy IV ani iných ustanoveniach tohto nariadenia, vypočíta prevádzkovateľ obsah uhlíka zo stechiometrického obsahu uhlíka v čistej látke a koncentrácie látky vo vstupnom alebo výstupnom toku.

19. Výroba vodíka a syntézneho plynu v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES**A. Rozsah pôsobnosti**

Prevádzkovateľ zohľadní aspoň tieto potenciálne zdroje emisií CO₂: palivá použité pri výrobe vodíka alebo syntéznych plynov (reformácia alebo čiastočná oxidácia) a palivá použité pre ďalšie procesy spaľovania vrátane na účely výroby horúcej vody alebo pary. Vyrobené syntézne plyny sa v rámci metodiky založenej na hmotnostnej bilancii považujú za zdrojový prúd.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Pri monitorovaní emisií z procesov spaľovania a z palív použitých ako vstupný materiál pri výrobe vodíka sa používa štandardná metodika podľa článku 24 a oddielu 1 tejto prílohy.

Pri monitorovaní emisií z výroby syntéznych plynov sa používa hmotnostná bilancia podľa článku 25. Prevádzkovateľ sa môže rozhodnúť zahrnúť emisie z oddelených procesov spaľovania do hmotnostnej bilancie alebo si môže zvoliť štandardnú metodiku podľa článku 24 aspoň na časť zdrojových prúdov, pričom sa vyhne akýmkoľvek chýbajúcim údajom alebo dvojitému započítaniu emisií.

Ak sa vodík aj syntézne plyny vyrábajú v tom istom zariadení, prevádzkovateľ vypočíta emisie CO₂ buď tak, že použije na vodík a na syntézne plyny rôzne metodiky v zmysle predošlých dvoch odsekov tohto pododielu, alebo použije jednu spoločnú hmotnostnú bilanciu.

20. Výroba uhličitanu sodného a hydrogénuhličitanu sodného v zmysle prílohy I k smernici 2003/87/ES**A. Rozsah pôsobnosti**

Medzi zdroje a zdrojové prúdy emisií CO₂ zo zariadení na výrobu uhličitanu sodného a hydrogénuhličitanu sodného patria:

- a) palivá používané na procesy spaľovania vrátane palív používaných na účely výroby horúcej vody alebo pary;
- b) suroviny (napríklad ventilovaný plyn z kalcinácie vápenca, pokiaľ sa nepoužíva na karbonáciu);
- c) odpadové plyny z umývania alebo filtrácie po karbonácii, pokiaľ sa nepoužívajú na karbonáciu.

B. Špecifické pravidlá monitorovania

Pri monitorovaní emisií z výroby uhličitanu sodného a hydrogénuhličitanu sodného prevádzkovateľ použije hmotnostnú bilanciu podľa článku 25. Prevádzkovateľ sa môže rozhodnúť zahrnúť emisie z procesov spaľovania do hmotnostnej bilancie alebo si môže zvoliť štandardnú metodiku podľa článku 24 aspoň na časť zdrojových prúdov, pričom sa vyhne akýmkoľvek chýbajúcim údajom alebo dvojitému započítaniu emisií.

Ak sa CO₂ z výroby uhličitanu sodného používa na výrobu hydrogénuhličitanu sodného, množstvo CO₂ použitého na výrobu hydrogénuhličitanu sodného z uhličitanu sodného sa považuje za emitované zariadením produkujúcim CO₂.

21. Určovanie emisií skleníkových plynov z činností zachytávania CO₂ na účely prepravy a geologického ukladania v úložisku povolenom podľa smernice 2009/31/ES**A. Rozsah pôsobnosti**

Zachytávanie CO₂ sa môže vykonávať buď špeciálne zariadenie, do ktorého sa prevádza CO₂ z jedného alebo viacerých iných zariadení, alebo rovnaké zariadenie vykonávajúce činnosti emitujúce zachytávaný CO₂ v rámci toho istého povolenia pre emisie skleníkových plynov. Všetky časti zariadenia súvisiace so zachytávaním CO₂, medziskladovaním, prevodom do prepravnej siete pre CO₂ alebo na úložisko, ktoré slúži na geologické ukládanie CO₂, sa zahrnú do povolenia pre emisie skleníkových plynov a zohľadnia sa v súvisiacom pláne monitorovania. V prípade, že zariadenie vykonáva iné činnosti, na ktoré sa vzťahuje smernica 2003/87/ES, emisie z týchto činností sa monitorujú podľa iných relevantných oddielov tejto prílohy.

Prevádzkovateľ činnosti zachytávania CO₂ zahrnie aspoň tieto potenciálne zdroje emisií CO₂:

- a) CO₂ prevedený do zariadenia na zachytávanie,
- b) spaľovanie a iné súvisiace činnosti v zariadení, ktoré súvisia s činnosťou zachytávania, vrátane používania paliva a vstupného materiálu.

B. Kvantifikácia množstiev prevedeného a emitovaného CO₂**B.1. Kvantifikácia úrovne zariadenia**

Každý prevádzkovateľ vypočíta emisie s prihliadnutím na potenciálne emisie CO₂ zo všetkých procesov v zariadení relevantných z hľadiska emisií, ako aj na množstvo CO₂ zachytené a prevedené do prepravnej siete, pomocou tohto vzorca:

$$E_{\text{zariadenie na zachytávanie}} = T_{\text{vstup}} + E_{\text{bez zachytávania}} - T_{\text{na uskladnenie}}$$

kde:

$E_{\text{zariadenie na zachytávanie}}$ = celkové emisie skleníkových plynov zariadenia na zachytávanie;

T_{vstup} = množstvo CO₂ prevedeného do zariadenia na zachytávanie, určené podľa článkov 40 až 46 a článku 49.

$E_{\text{bez zachytávania}}$ = emisie zariadenia za predpokladu, že CO₂ nebol zachytávaný, čím sa myslí súčet emisií zo všetkých ostatných činností v zariadení, ktoré sa monitorujú podľa relevantných oddielov prílohy IV;

$T_{\text{na uskladnenie}}$ = množstvo CO₂ prevedeného do prepravnej siete alebo úložiska, určené podľa článkov 40 až 46 a článku 49.

V prípadoch, keď zachytávanie CO₂ vykonáva to isté zariadenie ako je zariadenie, z ktorého zachytený CO₂ pochádza, prevádzkovateľ použije nulový T_{vstup} .

V prípadoch samostatných zariadení na zachytávanie prevádzkovateľ zohľadní $E_{\text{bez zachytávania}}$ ako množstvo emisií, ktoré vznikajú z iných zdrojov ako CO₂ prevedený do zariadenia na zachytávanie. Prevádzkovateľ určí dané emisie podľa tohto nariadenia.

V prípade samostatných zariadení na zachytávanie prevádzkovateľ zariadenia prevádzajúceho CO₂ do zariadenia na zachytávanie odpočíta množstvo T_{vstup} od emisií svojho zariadenia podľa článku 49.

B.2. Určenie prevedeného CO₂

Každý prevádzkovateľ určí množstvo CO₂ prevedeného zo zariadenia a do zariadenia na zachytávanie podľa článku 49 pomocou metódik založených na meraniach vykonaných podľa článkov 40 až 46.

Príslušný orgán môže prevádzkovateľovi povoliť, aby na určenie množstva T_{vstup} namiesto metodiky založenej na meraniach podľa článkov 40 až 46 a článku 49 použil metodiku založenú na výpočtoch podľa článku 24 alebo 25 len vtedy, ak mu prevádzkovateľ zariadenia prevádzajúceho CO₂ do zariadenia na zachytávanie preukáže aspoň s ekvivalentnou presnosťou, že všetok CO₂ bol prevedený do zariadenia na zachytávanie.

22. Určovanie emisií skleníkových plynov z prepravy CO₂ potrubím na geologické ukladanie v úložisku povolenom podľa smernice 2009/31/ES

A. Rozsah pôsobnosti

Hranice pre monitorovanie a nahlasovanie emisií z prepravy CO₂ potrubím sú stanovené v povolení pre emisie skleníkových plynov udelenom prepravnej sieti, ktoré platí aj pre všetky pomocné prevádzky, ktoré sú funkčne pripojené k prepravnej sieti vrátane kompresorových staníc a vykurovacích telies. Každá prepravná sieť má ako minimum jeden začiatkový bod a jeden konečný bod, pričom každý je pripojený na iné zariadenia vykonávajúce jednu alebo viac činností zachytávania, prepravy alebo geologického ukladania CO₂. Začiatkové a konečné body môžu zahŕňať rozvetvenia prepravnej siete a vnútroštátne hranice. Začiatkové a konečné body, ako aj zariadenia, ku ktorým sú pripojené, sú stanovené v povolení pre emisie skleníkových plynov.

Každý prevádzkovateľ zohľadní aspoň tieto potenciálne zdroje emisií CO₂: spaľovanie a iné procesy v zariadeniach funkčne spojených s prepravnou sieťou vrátane kompresorových staníc; prchavé emisie z prepravnej siete; vypustené emisie z prepravnej siete a misie z prípadov úniku v prepravnej sieti.

B. Postupy kvantifikácie CO₂

Prevádzkovateľ prepravných sietí si zvolí jednu z týchto metód:

a) Metóda A (celková hmotnostná bilancia všetkých vstupných a výstupných prúdov) stanovená v pododdieli B.1;

b) metóda B (monitorovanie jednotlivých zdrojov emisií) stanovená v pododdieli B.2.

Každý prevádzkovateľ musí pri zvolení metódy A alebo metódy B preukázať príslušnému orgánu, že zvolená metodika bude viesť k spoľahlivejším výsledkom s nižšou neistotou celkových emisií, s použitím najlepšej dostupnej technológie a najlepších vedomostí, ktoré sú dostupné v čase žiadosti o povolenie pre emisie skleníkových plynov a o schválenie plánu monitorovania, bez toho, aby viedla k neprimeraným nákladom. Ak sa zvolí metóda B, každý prevádzkovateľ preukáže príslušnému orgánu, že celková neistota za ročnú úroveň emisií skleníkových plynov v rámci prepravnej siete prevádzkovateľa neprekročí 7,5 %.

Prevádzkovateľ prepravnej siete využívajúci metódu B nepripočítava k svojej vypočítanej úrovni emisií CO₂ prijatý z iného zariadenia povoleného podľa smernice 2003/87/ES, ani neodpočítava od svojej vypočítanej úrovne emisií CO₂ prevedený do iného zariadenia povoleného podľa smernice 2003/87/ES.

Každý prevádzkovateľ prepravnej siete použije aspoň raz ročne metódu A na validáciu výsledkov metódy B. Na danú validáciu môže prevádzkovateľ použiť pri uplatňovaní metódy A nižšie úrovne.

B.1. Metóda A

Každý prevádzkovateľ určí emisie podľa tohto vzorca:

$$Emissions[tCO_2] = E_{own\ activity} + \sum_i T_{IN,i} - \sum_i T_{OUT,i}$$

kde:

Emisie = celkové emisie CO₂ prepravnej siete [t CO₂];

$E_{vlastná\ činnosť}$ = emisie z vlastnej činnosti prepravnej siete, čím sa nemyslia emisie pochádzajúce z prepravovaného CO₂, ale patria sem emisie z použitia paliva v kompresorových staniciach, ktoré sa monitorujú podľa relevantných oddielov prílohy IV;

$T_{DO,i}$ = množstvo CO₂ prevedené do prepravnej siete vo vstupnom bode i, určené podľa článkov 40 až 465 a článku 49;

$T_{ZO,j}$ = množstvo CO₂ prevedené z prepravnej siete vo výstupnom bode j, určené podľa článkov 40 až 46 a článku 49.

B.2. Metóda B

Každý prevádzkovateľ určí emisie so zohľadnením všetkých procesov v zariadení relevantných z hľadiska emisií, ako aj množstva CO₂ zachyteného a prevedeného do prepravného zariadenia pomocou tohto vzorca:

$$Emisie [t CO_2] = CO_2\ prchavé + CO_2\ vypustené + CO_2\ prípady\ úniku + CO_2\ zariadenia$$

kde:

Emisie = celkové emisie CO₂ prepravnej siete [t CO₂];

CO₂ prchavé = množstvo prchavých emisií [t CO₂] z CO₂ prepravovaného v prepravnej sieti vrátane z tesnení, ventilov, medziľahlých kompresorových staníc a medziľahlých skladových zariadení;

CO₂ vypustené = množstvo vypustených emisií [t CO₂] z CO₂ prepravovaného v prepravnej sieti;

CO₂ prípady úniku = množstvo CO₂ [t CO₂] prepravovaného v prepravnej sieti, ktorý je emitovaný v dôsledku zlyhania jedného alebo viacerých komponentov prepravnej siete;

CO₂ zariadenia = množstvo CO₂ emitovaného z procesov spaľovania alebo iných procesov funkčne spojených s prepravou potrubím v prepravnej sieti, ktoré sa monitorujú podľa relevantných oddielov prílohy IV.

B.2.1. Prchavé emisie z prepravnej siete

Prevádzkovateľ posúdi prchavé emisie z všetkých týchto typov zariadení:

- a) tesnenia,
- b) meracie zariadenia,
- c) ventily,
- d) medziľahlé kompresorové stanice,
- e) medziľahlé skladové zariadenia.

Prevádzkovateľ určí a začiatku prevádzky a najneskôr na konci prvého roka nahlasovania, v ktorom je prepravná sieť v prevádzke, priemerné emisné faktory EF (vyjadrené v g CO₂/jednotka času) na jednotku zariadenia a na udalosť, v rámci ktorej možno očakávať prchavé emisie. Tieto faktory vyhodnocuje prevádzkovateľ najmenej každých 5 rokov na základe najlepších dostupných techník a znalostí.

Prevádzkovateľ vypočíta prchavé emisie tak, že vynásobí počet kusov zariadení v každej kategórii emisným faktorom a spočíta výsledky za jednotlivé kategórie, ako je uvedené v tejto rovnici:

$$\text{Prchavé emisie [tCO}_2\text{]} = \left(\sum_{\text{Kategória}} \text{EF[gCO}_2\text{/výskyt]} * \text{počet výskytov} \right) / 1\,000\,000$$

Počtom výskytov sa myslí počet kusov daného zariadenia na kategóriu vynásobený počtom jednotiek času za rok.

B.2.2. Emisie z prípadov úniku

Prevádzkovateľ prepravnej siete poskytne dôkaz o integrite siete pomocou reprezentatívnych (priestorových a časových) údajov o teplote a tlaku. Ak z údajov vyplýva, že nastal únik, prevádzkovateľ vypočíta množstvo uniknutého CO₂ vhodnou metodikou zdokumentovanou v pláne monitorovania na základe usmernení o osvedčených postupoch odvetvia vrátane použitia rozdielov údajov o teplote a tlaku v porovnaní s priemernými hodnotami hodnôt tlaku a teploty, ktoré charakterizujú integritu systému.

B.2.3. Vypustené emisie

Každý prevádzkovateľ poskytne v pláne monitorovania analýzu potenciálnych situácií vypustenia emisií vrátane z dôvodov údržby alebo prípadov núdze, a poskytne vhodnú zdokumentovanú metodiku na výpočet množstva vypusteného CO₂ na základe usmernení o osvedčených postupoch odvetvia.

23. Geologické ukladanie CO₂ v úložisku povolenom podľa smernice 2009/31/ES

A. Rozsah pôsobnosti

Príslušný orgán určí hranice pre monitorovanie a nahlasovanie emisií z geologického ukladania CO₂ na základe vymedzenia úložiska a úložného komplexu v zmysle povolenia podľa smernice 2009/31/ES. Ak sú zistené úniky z úložného komplexu, ktoré vedú k emisiám alebo uvoľňovaniu CO₂ do vodného stĺpca, prevádzkovateľ bezodkladne vykoná všetky tieto kroky:

- a) informuje príslušný orgán;
- b) zahrnie únik ako zdroj emisií za dané zariadenie;
- c) monitoruje a nahlasuje emisie.

Iba vtedy, keď sa boli prijaté nápravné opatrenia podľa článku 16 smernice 2009/31/ES a emisie alebo uvoľňovanie do vodného stĺpca z tohto úniku už nie je možné zistiť, môže prevádzkovateľ vyňať daný únik ako zdroj emisií z plánu monitorovania a už nemusí tieto emisie monitorovať ani nahlasovať.

Každý prevádzkovateľ činnosti geologického ukladania zohľadní aspoň tieto potenciálne zdroje emisií celkového CO₂: celkové použitie palív v kompresorových staniciach a pri iných činnostiach spaľovania vrátane zariadení na výrobu elektrickej energie v úložisku; vypustenie pri vstrekaní alebo pri operáciách zdokonalenej ťažby uhľovodíkov; prchavé emisie pri vstrekaní; preniknutie CO₂ z operácií zdokonalenej ťažby uhľovodíkov; a úniky.

B. Kvantifikácia emisií CO₂

Prevádzkovateľ činnosti geologického ukladania nepripočítava CO₂ prijatý z iného zariadenia k svojej vypočítanej úrovni emisií, ani neodpočítava zo svojej vypočítanej úrovne emisií CO₂ geologicky uložený v úložisku alebo prevedený do iného zariadenia.

B.1. Vypustené a prchavé emisie zo vstreknutia

Prevádzkovateľ určí emisie z vypustenia a prchavé emisie takto:

$$\text{CO}_2 \text{ emitovaný [t CO}_2\text{]} = V \text{ CO}_2 \text{ [t CO}_2\text{]} + F \text{ CO}_2 \text{ [t CO}_2\text{]}$$

kde:

V CO₂ = množstvo vypusteného CO₂;

F CO₂ = množstvo CO₂ z prchavých emisií.

Každý prevádzkovateľ určí V CO₂ pomocou metódik založených na meraniach podľa článkov 41 až 46 tohto nariadenia. Odchylne od prvej vety a po súhlase príslušného orgánu môže prevádzkovateľ do plánu monitorovania zahrnúť primeranú metódu na určenie V CO₂ založenú na osvedčených postupoch odvetvia, pokiaľ by uplatnenie postupov založených na meraniach viedlo k neprimeraným nákladom.

Prevádzkovateľ posudzuje F CO₂ ako jeden zdroj, čo znamená, že požiadavky na neistotu v súvislosti s úrovňami podľa oddielu 1 prílohy VIII sa vzťahujú na celkovú hodnotu, a nie na jednotlivé emisné body. Každý prevádzkovateľ poskytne v pláne monitorovania analýzu týkajúcu sa potenciálnych zdrojov prchavých emisií a poskytne vhodnú zdokumentovanú metodiku na výpočet alebo meranie množstva F CO₂, ktorá sa zakladá na usmerneniach o osvedčených postupoch odvetvia. Na určenie F CO₂ môže prevádzkovateľ použiť údaje zhromaždené podľa článkov 32 až 35 a oddielu 1.1 písm. e) až h) prílohy II k smernici 2009/31/ES za vstrekovacie zariadenie, ak spĺňajú požiadavky tohto nariadenia.

B.2. Vypustené a prchavé emisie z operácií zdokonalenej ťažby uhľovodíkov

Každý prevádzkovateľ zohľadní tieto potenciálne zdroje emisií zo zdokonalenej ťažby uhľovodíkov (*enhanced hydrocarbon recovery, EHR*):

- a) jednotky na oddeľovanie oleja od plynu a zariadenia na spätné vtláčanie plynu, kde by mohli vzniknúť prchavé emisie CO₂;
- b) spaľovací horák, kde by mohli vzniknúť emisie v dôsledku uplatňovania systémov kontinuálneho pozitívneho čistenia a počas poklesu tlaku v zariadeniach na výrobu uhľovodíkov;
- c) systém čistenia CO₂, ktorým sa zabráňuje, aby vysoké koncentrácie CO₂ zahasili horák.

Každý prevádzkovateľ určí prchavé emisie alebo vypustený CO₂ podľa pododdielu B.1 tohto oddielu prílohy IV.

Každý prevádzkovateľ určí emisie zo spaľovacieho horáku podľa pododdielu D oddielu 1 tejto prílohy s prihliadnutím na potenciálny vlastný CO₂ obsiahnutý v spaľenom odplyne podľa článku 48.

B.3. Únik z úložného komplexu

Emisie a uvoľňovanie do vodného stĺpca sa kvantifikujú takto:

$$\text{CO}_2 \text{ emitovaný [t CO}_2\text{]} = \sum_{T_{\text{začiatok}}^{T_{\text{koniec}}}} L \text{ CO}_2 \text{ [t CO}_2\text{/d]}$$

kde:

L CO₂ = masa CO₂ emitovaného alebo uvoľneného za kalendárny deň v dôsledku úniku, pričom platí, že:

- a) za každý kalendárny deň, za ktorý sa únik monitoruje, každý prevádzkovateľ vypočíta L_{CO_2} ako priemer masy uniknutej za hodinu $[t\ CO_2/h]$ vynásobenej hodnotou 24;
- b) každý prevádzkovateľ určí masu uniknutú za hodinu podľa ustanovení v schválenom pláne monitorovania pre úložisko a únik;
- c) pre každý kalendárny deň pred začatím monitorovania vychádza prevádzkovateľ z toho, že masa uniknutá za deň sa rovná mase uniknutej za deň počas prvého dňa monitorovania, pričom zabezpečí, že nedôjde k podhodnoteniu.

$T_{začiatok}$ = najneskorší z týchto dátumov:

- a) posledný deň, keď neboli nahlásené žiadne emisie alebo uvoľňovanie CO_2 do vodného stĺpca z posudzovaného zdroja;
- b) dátum začatia vstrekovania CO_2 ;
- c) iný dátum, v prípade ktorého existujú dôkazy preukazujúce príslušnému orgánu, že emisie alebo uvoľňovanie do vodného stĺpca nemohli začať pred týmto dátumom.

T_{koniec} = dátum, ku ktorému boli prijaté nápravné opatrenia podľa článku 16 smernice 2009/31/ES a emisie alebo uvoľňovanie CO_2 do vodného stĺpca už nie je možné zistiť.

Príslušný orgán schváli a povolí používať iné metódy kvantifikácie emisií alebo uvoľňovania CO_2 do vodného stĺpca z únikov, ak prevádzkovateľ príslušnému orgánu preukáže, že pomocou takýchto metód možno dosiahnuť väčšiu presnosť ako pomocou metodiky stanovenej v tomto pododseku.

Prevádzkovateľ kvantifikuje pre každý prípad úniku množstvo emisií, ktoré uniklo z úložného komplexu, s maximálnou celkovou neistotou za obdobie nahlasovania $\pm 7,5\%$. V prípade, že celková neistota uplatnenej metodiky kvantifikácie prekročí $\pm 7,5\%$, každý prevádzkovateľ použije sa túto úpravu:

$$CO_{2,nahlaseny} [tCO_2] = CO_{2,kvantifikovany} [t\ CO_2] * (1 + (Neistota_{systemu} [\%]/100) - 0,075)$$

kde:

$CO_{2,nahlaseny}$ = množstvo CO_2 , ktoré sa má uviesť v ročnej správe o emisiách v súvislosti s predmetným prípadom úniku;

$CO_{2,kvantifikovany}$ = množstvo CO_2 určené pomocou použitej metodiky kvantifikácie pre predmetný prípad úniku;

$Neistota_{systemu}$ = miera neistoty súvisiacej s metodikou kvantifikácie použitou pre predmetný prípad úniku.

PRÍLOHA V

Minimálne požiadavky na úrovne pre metodiky založené na výpočtoch týkajúce sa zariadení kategórie A a pre faktory výpočtu platné pre štandardné komerčné palivá používané v zariadeniach kategórie B a C (článok 26 ods. 1)

Tabuľka 1

Minimálne úrovne, ktoré sa majú uplatňovať pre metodiky založené na výpočtoch v prípade zariadení kategórie A a v prípade faktorov výpočtu pre štandardné komerčné palivá pre všetky zariadenia podľa článku 26 ods. 1 písm. a); („neuv.“ znamená „neuvádza sa“)

Činnosť/Typ zdrojového prúdu	Údaje o činnosti		Emisný faktor	Údaje o zložení (obsah uhlíka)	Oxidačný faktor	Prepočítavací faktor
	Množstvo paliva alebo materiálu	Čistá výhrevnosť				
Spaľovanie palív						
Štandardné komerčné palivá	2	2a/2b	2a/2b	neuv.	1	neuv.
Iné plynné a kvapalné palivá	2	2a/2b	2a/2b	neuv.	1	neuv.
Pevné palivá	1	2a/2b	2a/2b	neuv.	1	neuv.
Metodika založená na hmotnostnej bilancii a terminály na spracovanie plynu	1	neuv.	neuv.	1	neuv.	neuv.
Horáky	1	neuv.	1	neuv.	1	neuv.
Mokrý čistenie plynov (uhličitan)	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	neuv.
Mokrý čistenie plynov (sadra)	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	neuv.
Rafinovanie minerálnych olejov						
Regenerácia katalytickým krakovaním	1	neuv.	neuv.	neuv.	neuv.	neuv.
Výroba vodíka	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	neuv.
Výroba koksu						
Hmotnostná bilancia	1	neuv.	neuv.	2	neuv.	neuv.
Palivo ako vstupný materiál	1	2	2	neuv.	neuv.	neuv.
Praženie a spekanie kovových rúd						
Hmotnostná bilancia	1	neuv.	neuv.	2	neuv.	neuv.
Vstup uhličitanov	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	1
Výroba železa a ocele						
Hmotnostná bilancia	1	neuv.	neuv.	2	neuv.	neuv.
Palivo ako vstupný materiál	1	2a/2b	2	neuv.	neuv.	neuv.
Výroba alebo spracovanie železných a neželezných kovov vrátane sekundárneho uhlíka						
Hmotnostná bilancia	1	neuv.	neuv.	2	neuv.	neuv.

Činnosť/Typ zdrojového prúdu	Údaje o činnosti		Emisný faktor	Údaje o zložení (obsah uhlíka)	Oxidačný faktor	Prepočítavací faktor
	Množstvo paliva alebo materiálu	Čistá výhrevnosť				
Emisie z procesov	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	1

Výroba primárneho hliníka

Hmotnostná bilancia pre emisie CO ₂	1	neuv.	neuv.	2	neuv.	neuv.
Emisie PFC (metóda sklonu)	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	neuv.
Emisie PFC (metóda prepätia)	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	neuv.

Výroba cementového slinku

Založená na vstupe do pece	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	1
Výstup slinku	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	1
CKD	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	neuv.
Neuhlčitanový uhlík	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	1

Výroba vápna a kalcinácia dolomitu a magnezitu

Uhlíčitany	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	1
Oxid alkalických zemín	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	1

Výroba skla a minerálnej vlny

Uhlíčitany	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	neuv.
------------	---	-------	---	-------	-------	-------

Výroba keramických výrobkov

Uhlíkové vstupy	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	1
Alkalický oxid	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	1
Mokrý čistenie plynov	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	neuv.

Výroba sádrovca a sadrokartónu: pozri spaľovanie palív**Výroba papiera a buničiny**

Doplňujúce chemické látky	1	neuv.	1	neuv.	neuv.	neuv.
---------------------------	---	-------	---	-------	-------	-------

Výroba sadzí

Metodika hmotnostnej bilancie	1	neuv.	neuv.	1	neuv.	neuv.
-------------------------------	---	-------	-------	---	-------	-------

Výroba amoniaku

Palivo ako vstupný materiál	2	2a/2b	2a/2b	neuv.	neuv.	neuv.
-----------------------------	---	-------	-------	-------	-------	-------

Výroba väčšiny organických chemikálií

Hmotnostná bilancia	1	neuv.	neuv.	2	neuv.	neuv.
---------------------	---	-------	-------	---	-------	-------

Činnosť/Typ zdrojového prúdu	Údaje o činnosti		Emisný faktor	Údaje o zložení (obsah uhlíka)	Oxidačný faktor	Prepočítavací faktor
	Množstvo paliva alebo materiálu	Čistá výhrevnosť				
Výroba vodíka a syntézneho plynu						
Palivo ako vstupný materiál	2	2a/2b	2a/2b	neuv.	neuv.	neuv.
Hmotnostná bilancia	1	neuv.	neuv.	2	neuv.	neuv.
Uhličitan sodný a hydrogénuhličitan sodný						
Hmotnostná bilancia	1	neuv.	neuv.	2	neuv.	neuv.

PRÍLOHA VI

Referenčné hodnoty pre faktory výpočtu [článok 31 ods. 1 písm. a)]

1. Emisné faktory pre palivá súvisiace s čistou výhrevnosťou (NCV)

Tabuľka 1: Emisné faktory pre palivá súvisiace s čistou výhrevnosťou (NCV) a s čistou výhrevnosťou na hmotnosť paliva.

Opis typu paliva	Emisný faktor (t CO ₂ /TJ)	Čistá výhrevnosť (TJ/Gg)	Zdroj
Surová ropa	73,3	42,3	IPCC 2006 GL
Živičné palivo	77,0	27,5	IPCC 2006 GL
Kvapalný zemný plyn	64,2	44,2	IPCC 2006 GL
Automobilový benzín	69,3	44,3	IPCC 2006 GL
Petrolej (iný ako petrolej pre prúdové motory)	71,9	43,8	IPCC 2006 GL
Nafta destilovaná z bituminóznych bridlíc	73,3	38,1	IPCC 2006 GL
Plynový/dieselový olej	74,1	43,0	IPCC 2006 GL
Zvyškový palivový olej	77,4	40,4	IPCC 2006 GL
Skvapalnený ropný plyn	63,1	47,3	IPCC 2006 GL
Etán	61,6	46,4	IPCC 2006 GL
Ťažký benzín	73,3	44,5	IPCC 2006 GL
Bitúmen	80,7	40,2	IPCC 2006 GL
Lubrikanty (mazivá)	73,3	40,2	IPCC 2006 GL
Ropný koks	97,5	32,5	IPCC 2006 GL
Raфинérske medziprodukty	73,3	43,0	IPCC 2006 GL
Raфинérsky plyn	57,6	49,5	IPCC 2006 GL
Paraфинové vosky	73,3	40,2	IPCC 2006 GL
Lakový benzín a SBP	73,3	40,2	IPCC 2006 GL
Ostatné ropné výrobky	73,3	40,2	IPCC 2006 GL
Antracit	98,3	26,7	IPCC 2006 GL
Koksovatelné uhlie	94,6	28,2	IPCC 2006 GL
Ostatné bituminózne uhlie	94,6	25,8	IPCC 2006 GL
Subbituminózne uhlie	96,1	18,9	IPCC 2006 GL
Lignit	101,0	11,9	IPCC 2006 GL
Roponosná bridlica a dechtové piesky	107,0	8,9	IPCC 2006 GL
Čiernouhoľné brikety	97,5	20,7	IPCC 2006 GL

Opis typu paliva	Emisný faktor (t CO ₂ /TJ)	Čistá výhrevnosť (TJ/Gg)	Zdroj
Koksárenský a lignitový koks	107,0	28,2	IPCC 2006 GL
Plynárenský koks	107,0	28,2	IPCC 2006 GL
Čiernouhoľný decht	80,7	28,0	IPCC 2006 GL
Svietiplot (plynárne)	44,4	38,7	IPCC 2006 GL
Koksárenský plyn	44,4	38,7	IPCC 2006 GL
Vysokopecný plyn	260	2,47	IPCC 2006 GL
Kyslíkový plyn z oceliarskej pece	182	7,06	IPCC 2006 GL
Zemný plyn	56,1	48,0	IPCC 2006 GL
Priemyselný odpad	143	neuv.	IPCC 2006 GL
Odpadové oleje	73,3	40,2	IPCC 2006 GL
Rašelina	106,0	9,76	IPCC 2006 GL
Drevo/drevný odpad	—	15,6	IPCC 2006 GL
Iná primárna tuhá biomasa	—	11,6	IPCC 2006 GL (iba NCV)
Drevené uhlie	—	29,5	IPCC 2006 GL (iba NCV)
Biologický benzín	—	27,0	IPCC 2006 GL (iba NCV)
Bionafta	—	27,0	IPCC 2006 GL (iba NCV)
Iné kvapalné biopalivá	—	27,4	IPCC 2006 GL (iba NCV)
Skládkový plyn	—	50,4	IPCC 2006 GL (iba NCV)
Kalový plyn	—	50,4	IPCC 2006 GL (iba NCV)
Ostatné bioplyny	—	50,4	IPCC 2006 GL (iba NCV)
Odpadové pneumatiky	85,0	neuv.	WBCSD CSI
Oxid uhoľnatý	155,2 ⁽¹⁾	10,1	J. Falbe a M. Regitz, Römpf Chemie Lexikon, Stuttgart, 1995
Metán	54,9 ⁽²⁾	50,0	J. Falbe a M. Regitz, Römpf Chemie Lexikon, Stuttgart, 1995

⁽¹⁾ Založené na NCV 10,12 TJ/t.⁽²⁾ Založené na NCV 50,01 TJ/t.

2. Emisné faktory súvisiace s emisiami z procesov

Tabuľka 2: Stechiometrické emisné faktory pre emisie z procesov z rozkladu uhličitanov (metóda A)

Uhličitan	Emisný faktor [t CO ₂ /t uhličitanu]
CaCO ₃	0,440
MgCO ₃	0,522
Na ₂ CO ₃	0,415
BaCO ₃	0,223
Li ₂ CO ₃	0,596
K ₂ CO ₃	0,318
SrCO ₃	0,298
NaHCO ₃	0,524
FeCO ₃	0,380
Vo všeobecnosti	$\text{Emisný faktor} = [M(\text{CO}_2)] / \{Y * [Mx] + Z * [M(\text{CO}_3^{2-})]\}$ X = kov Mx) = pomerná molekulová hmotnosť X v [g/mol] M(CO₂) = pomerná molekulová hmotnosť CO₂ v [g/mol] M(CO₃²⁻) = pomerná molekulová hmotnosť CO₃²⁻ v [g/mol] Y = stechiometrické číslo X Z = stechiometrické číslo CO₃²⁻

Tabuľka 3: Stechiometrické emisné faktory pre emisie z procesov z rozkladu uhličitanov na základe oxidov alkalických zemín (metóda B)

Oxid	Emisný faktor [t CO ₂ /t oxidu]
CaO	0,785
MgO	1,092
BaO	0,287
Vo všeobecnosti: X _Y O _Z	$\text{Emisný faktor} = [M(\text{CO}_2)] / \{Y * [Mx] + Z * [M(\text{O})]\}$ X = kov alkalickéj zeminy alebo alkalický kov Mx) = pomerná molekulová hmotnosť X v [g/mol] M(CO₂) = pomerná molekulová hmotnosť CO₂ v [g/mol] M(O) = pomerná molekulová hmotnosť O v [g/mol] Y = stechiometrické číslo X = 1 (pre kovy alkalických zemín) = 2 (pre alkalické kovy) Z = stechiometrické číslo O = 1

Tabuľka 4: Stechiometrické emisné faktory pre emisie z procesov z iných materiálov použitých v procesoch (výroba železa a ocele a spracovanie železných kovov) ⁽¹⁾

Vstupný alebo výstupný materiál	Obsah uhlíka (t C/t)	Emisný faktor (t CO ₂ /t)
Priamo redukované železo (DRI)	0,0191	0,07
Uhlíkové elektródy pre elektrické oblúkové pece	0,8188	3,00

⁽¹⁾ Pokyny IPCC z roku 2006 pre národné inventáre skleníkových plynov.

Vstupný alebo výstupný materiál	Obsah uhlíka (t C/t)	Emisný faktor (t CO ₂ /t)
Uhlík s nábojom pre elektrické oblúkové pece	0,8297	3,04
Horúce briketované železo	0,0191	0,07
Kyslíkový plyn z oceliarskej pece	0,3493	1,28
Ropný koks	0,8706	3,19
Nakúpené surové železo	0,0409	0,15
Železný šrot	0,0409	0,15
Oceľ	0,0109	0,04

Tabuľka 5: Stechiometrické emisné faktory pre emisie z procesov z iných materiálov použitých v procesoch (väčšina organických chemikálií) ⁽¹⁾

Chemická látka	Obsah uhlíka (t C/t)	Emisný faktor (t CO ₂ /t)
Acetonitril	0,5852	2,144
Akrylonitril	0,6664	2,442
Butadién	0,888	3,254
Sadze	0,97	3,554
Etylén	0,856	3,136
Etyléndichlorid	0,245	0,898
Etylénglykol	0,387	1,418
Etylénoxid	0,545	1,997
Kyanovodík	0,4444	1,628
Metanol	0,375	1,374
Metán	0,749	2,744
Propán	0,817	2,993
Propylén	0,8563	3,137
Monomér vinylchloridu	0,384	1,407

3. Potenciály globálneho otepľovania iných skleníkových plynov ako CO₂

Tabuľka 6: Potenciály globálneho otepľovania

Plyn	Potenciál globálneho otepľovania
N ₂ O	310 t CO _{2e} /t N ₂ O
CF ₄	6 500 t CO _{2e} /t CF ₄
C ₂ F ₆	9 200 t CO _{2e} /t C ₂ F ₆

⁽¹⁾ Pokyny IPCC z roku 2006 pre národné inventáre skleníkových plynov.

PRÍLOHA VII

Minimálna frekvencia analýz (článok 35)

Palivo/materiál	Minimálna frekvencia analýz
Zemný plyn	Aspoň týždenne
Technologický plyn (zmes rafinérskych plynov, koksárenský plyn, vysokopecný plyn a konvertorový plyn)	Aspoň denne – podľa postupov vhodných pre rôzne časti dňa
Palivový olej	Každých 20 000 ton a aspoň šesťkrát ročne
Uhlie, koksovateľné uhlie, ropný koks	Každých 20 000 ton a aspoň šesťkrát ročne
Tuhý odpad (čistý fosilný odpad alebo zmes odpadu z biomasy a fosilného odpadu)	Každých 5 000 ton a aspoň štyrikrát ročne
Kvapalný odpad	Každých 10 000 ton a aspoň štyrikrát ročne
Horniny s vysokým obsahom uhličitánov (vrátane vápenca a dolomitu)	Každých 50 000 ton a aspoň štyrikrát ročne
Íly a bridlice	Množstvo materiálu, ktoré zodpovedá 50 000 tonám CO ₂ a aspoň štyrikrát ročne
Iné vstupné a výstupné prúdy v rámci hmotnostnej bilancie (neuplatňuje sa v prípade palív alebo redukčných činidiel)	Každých 20 000 ton a aspoň raz mesačne
Iné materiály	V závislosti od typu materiálu a zmeny množstvo materiálu zodpovedajúce 50 000 tonám CO ₂ a aspoň štyrikrát ročne

PRÍLOHA VIII

Metodiky založené na meraniach (článok 41)

1. Vymedzenie úrovni pre metodiky založené na meraniach

Metodiky založené na meraniach sa schvaľujú podľa úrovni pre ročné priemerné hodinové emisie vypočítané podľa rovnice 2 stanovenej v oddiele 3 tejto prílohy s týmito maximálnymi prípustnými neistotami.

Tabuľka 1

Úrovnne pre SKME (maximálna prípustná neistota pre každú úroveň)

	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Úroveň 4
Zdroje emisií CO ₂	± 10 %	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %
Zdroje emisií N ₂ O	± 10 %	± 7,5 %	± 5 %	neuv.
Prevod CO ₂	± 10 %	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %

2. Minimálne požiadavky

Tabuľka 2

Minimálne požiadavky pre metodiky založené na meraniach

Skleníkový plyn	Požadovaná minimálna úroveň		
	Kategória A	Kategória B	Kategória C
CO ₂	2	2	3
N ₂ O	2	2	3

3. Určovanie skleníkových plynov (GHG) pomocou metodík založených na meraniach

Rovnica 1: Výpočet ročných emisií

$$GHG_{\text{spolu ročne}} [t] = \sum_{i=1}^{\text{hodiny prevádzky p.a.}} GHG_{\text{konc}_{\text{hod } i}} * \text{prúd výfukových plynov}_i * 10^{-6} [t/g]$$

kde:

GHG konc_{hod} = hodinové koncentrácie emisií v g/Nm³ v prúde výfukových plynov merané počas prevádzky;

prúd výfukových plynov = prúd výfukových plynov v Nm³/h pre každú hodinu.

Rovnica 2: Určovanie priemerných hodinových koncentrácií

$$GHG_{\text{emisie priemer hod}} [kg/h] = \frac{\sum GHG_{\text{konc}_{\text{hod}}} [g/Nm^3] * \text{prúd výfukových plynov} [Nm^3/h]}{\text{hodiny prevádzky} * 1\,000}$$

kde:

GHG emisie_{priemer hod} = ročné priemerné hodinové emisie v kg/h zo zdroja;

GHG konc_{hod} = hodinové koncentrácie emisií v g/Nm³ v prúde výfukových plynov merané počas prevádzky;

Prúd výfukových plynov = prúd výfukových plynov v Nm³/h pre každú hodinu.

4. Výpočet koncentrácie pomocou nepriameho merania koncentrácie

Rovnica 3: Výpočet koncentrácie

$$GHG\ konc[\%] = 100\ \% - \sum_i \text{koncentrácia zložiek}_i[\%]$$

5. Nahradenie chýbajúcich údajov o koncentracii pre metodiky založené na meraniach

Rovnica 4: Nahradenie chýbajúcich údajov pre metodiky založené na meraniach

$$C_{\text{subst}}^* = \bar{C} + 2\sigma_{C_-}$$

kde:

$\bar{C}$ = aritmetický priemer koncentrácie špecifického parametra za celé obdobie nahlasovania alebo ak sa v čase straty údajov uplatňovali osobitné okolnosti, za príslušné obdobie trvania osobitných okolností;

σ_{C_-} = najlepší odhad štandardnej odchýlky koncentrácie špecifického parametra za celé obdobie nahlasovania alebo ak sa v čase straty údajov uplatňovali osobitné okolnosti, za príslušné obdobie trvania osobitných okolností.

PRÍLOHA IX

Minimálne údaje a informácie, ktoré sa majú archivovať podľa článku 66 ods. 1

Prevádzkovatelia a prevádzkovatelia lietadiel uchovávajú aspoň tieto údaje:

1. Spoločné prvky pre zariadenia a prevádzkovateľov lietadiel

1. Plán monitorovania schválený príslušným orgánom;
2. dokumenty odôvodňujúce výber metodiky monitorovania a dokumenty odôvodňujúce dočasné alebo iné ako dočasné zmeny metodík monitorovania a úrovni schválených príslušným orgánom;
3. všetky relevantné aktualizácie plánov monitorovania oznámené príslušnému orgánu podľa článku 15 a odpovede príslušného orgánu;
4. všetky písomné postupy uvedené v pláne monitorovania vrátane prípadného plánu odberu vzoriek, postupy súvisiace s tokom údajov a postupy pre kontrolné činnosti;
5. zoznam všetkých použitých verzií plánu monitorovania a všetkých súvisiacich postupov;
6. zdokumentovanie zodpovedností súvisiacich s monitorovaním a nahlasovaním;
7. prípadné hodnotenie rizika vykonané prevádzkovateľom alebo prevádzkovateľom lietadla;
8. správy o vylepšeniach podľa článku 69;
9. ročná overená správa o emisiách;
10. správa o overovaní;
11. akékoľvek ďalšie informácie, o ktorých sa zistí, že sú potrebné na overenie ročnej správy o emisiách.

2. Špecifické prvky pre zariadenia stacionárnych zdrojov:

1. Povolenie pre emisie skleníkových plynov a všetky jeho nasledujúce aktualizácie;
2. všetky prípadné hodnotenia neistoty;
3. v prípade, že zariadenia uplatňujú metodiky založené na výpočtoch:
 - a) údaje o činnosti použité pri každom výpočte emisií za každý zdrojový prúd, kategorizované podľa procesu a typu paliva či materiálu;
 - b) zoznam všetkých prípadných predvolených hodnôt použitých ako faktory výpočtu;
 - c) úplný súbor výsledkov odberov a analýz pre určovanie faktorov výpočtu;
 - d) dokumentácia o všetkých opravených neúčinných postupoch a nápravných opatreniach prijatých podľa článku 63;
 - e) všetky výsledky kalibrácie a údržby meracích prístrojov;
4. tieto dodatočné prvky v prípade, že zariadenia uplatňujú metodiky založené na meraniach:
 - a) dokumentácia odôvodňujúca voľbu metodiky založenej na meraniach;
 - b) údaje použité pri analýze neistoty emisií z každého emisného zdroja kategorizované podľa procesu;
 - c) údaje použité na potvrdenie výpočtov a výsledkov výpočtov;
 - d) podrobný technický opis systému kontinuálneho merania vrátane dokumentácie o jeho schválení príslušným orgánom;
 - e) nespracované údaje a súhrnné údaje zo systému kontinuálneho merania vrátane dokumentácie o zmenách v rámci časového obdobia, knihy záznamov o testoch, prerušeníach merania, kalibráciách, vykonávaní servisu a údržby;
 - f) dokumentácia o každej zmene systému kontinuálneho merania;

- g) všetky výsledky kalibrácie a údržby meracích prístrojov;
 - h) prípadný model hmotnostnej bilancie alebo energetickej bilancie použitý na určenie náhradných údajov podľa článku 45 ods. 4 a príslušné predpoklady;
5. v prípade, že sa uplatňuje rezervná metodika uvedená v článku 22, všetky údaje potrebné na určenie emisií z emisných zdrojov a zdrojových prúdov, na ktoré sa uplatňuje táto metodika, zástupné údaje za údaje o činnosti, faktory výpočtu a ďalšie parametre, ktoré by sa nahlasovali v rámci metodiky úrovni;
6. pri výrobe primárneho hliníka tieto dodatočné prvky:
- a) dokumentácia o výsledkoch meracích kampaní na stanovenie emisných faktorov pre CF_4 a C_2F_6 , ktoré sú špecifických pre dané zariadenie;
 - b) dokumentácia o výsledkoch určenia účinnosti zachytávania prchavých emisií;
 - c) všetky relevantné údaje o výrobe primárneho hliníka, frekvencii a trvaní anódového efektu alebo hodnotách prepätia.
7. V prípade činností zachytávania, prepravy a geologického ukladania CO_2 prípadne tieto dodatočné prvky:
- a) dokumentácia o množstve CO_2 vstreknutého do úložného komplexu zariadeniami, ktoré vykonávajú geologické ukladanie CO_2 ;
 - b) reprezentatívne súhrnné údaje o tlaku a teplote z prepravnej siete;
 - c) kópia povolenia na ukladanie vrátane schváleného plánu monitorovania podľa článku 9 smernice 2009/31/ES;
 - d) správy predložené podľa článku 14 smernice 2009/31/ES;
 - e) správy o výsledkoch inšpekcií vykonaných podľa článku 15 smernice 2009/31/ES;
 - f) dokumentácia o nápravných opatreniach prijatých podľa článku 16 smernice 2009/31/ES.
3. **Špecifické prvky pre činnosti leteckej dopravy**
- 1. Zoznam letov uskutočnených v každom období nahlasovania a potrebné dôkazy o úplnosti daného zoznamu; pričom pri každom lietadle sa uvedie dátum, kedy bolo doplnené do flotily prevádzkovateľa lietadla alebo kedy z nej bolo odobrané;
 - 2. zoznam letov uskutočnených v každom období nahlasovania a potrebné dôkazy o úplnosti daného zoznamu;
 - 3. relevantné údaje použité pri určovaní palivovej spotreby a emisií;
 - 4. údaje použité na určenie užitočného zaťaženia a vzdialenosti relevantné pre roky, za ktoré sa nahlasujú údaje o tonokilometroch;
 - 5. v prípade potreby dokumentácia o metodike pre chýbajúce údaje a údaje použité na doplnenie chýbajúcich údajov, ak sa vyskytli.
-

PRÍLOHA X

Minimálny obsah ročných správ (článok 67 ods. 3)**1. Ročná správa o emisiách zariadení stacionárnych zdrojov**

Ročná správa o emisiách zo zariadenia obsahuje aspoň tieto informácie:

1. údaje identifikujúce zariadenie v zmysle prílohy IV k smernici 2003/87/ES a jedinečné číslo povolenia;
2. názov a adresu overovateľa správy;
3. rok nahlasovania;
4. číslo verzie relevantného schváleného plánu monitorovania a odkaz na toto číslo;
5. relevantné prevádzkové zmeny v zariadení a zmeny plánu monitorovania schváleného príslušným orgánom či dočasné odchýlky od tohto plánu, ktoré sa vyskytli počas obdobia nahlasovania, vrátane dočasných alebo trvalých zmien úrovni, dôvodov týchto zmien, počiatočného dátumu zmien a počiatočného a konečného dátumu dočasných zmien;
6. informácie za všetky zdroje emisií a zdrojové prúdy pozostávajú aspoň z týchto prvkov:
 - a) celkové emisie vyjadrené ako t CO_{2(e)};
 - b) ak sa emitujú iné skleníkové plyny ako CO₂, celkové emisie vyjadrené v t;
 - c) informácia o tom, či sa uplatňuje metodika založená na meraniach alebo metodika založená na výpočtoch podľa článku 21;
 - d) uplatnené úrovne;
 - e) údaje o činnosti:
 - i) v prípade palív množstvo paliva (vyjadrené v tonách alebo Nm³) a čistá výhrevnosť (GJ/t alebo GJ/Nm³) nahlásené samostatne;
 - ii) v prípade všetkých ostatných zdrojových prúdov množstvo vyjadrené v tonách alebo Nm³;
 - f) emisné faktory vyjadrené v zmysle požiadaviek článku 36 od. 2; pomerná časť biomasy, oxidačné a prepočítavacie faktory vyjadrené ako bezrozmerné zlomky;
 - g) ak emisné faktory palív súvisia viac s hmotnosťou ako s energiou, zástupné údaje pre čistú výhrevnosť za príslušný zdrojový prúd;
7. ak sa používa metodika hmotnostnej bilancie, hmotnostný tok a obsah uhlíka za každý zdrojový prúd vstupujúci do zariadenia a vystupujúci zo zariadenia; pomerná časť biomasy a čistá výhrevnosť (podľa toho, čo je vhodné);
8. informácie, ktoré sa nahlasujú ako informačné položky, obsahujú aspoň:
 - a) množstvo spálenej biomasy vyjadrené v TJ alebo množstvo biomasy použitej v procese vyjadrené v t alebo Nm³;
 - b) emisie CO₂ z biomasy vyjadrené v t CO₂, pokiaľ sa na určenie emisií používa metodika založená na meraniach;
 - c) v prípade potreby zástupné údaje za čistú výhrevnosť zdrojových prúdov biomasy použitej ako palivo;
 - d) množstvo a energetický obsah spálených biokvapalín a biopalív, vyjadrené v t a TJ;
 - e) ak sa uplatňuje článok 49, CO₂ prevedený do zariadenia alebo prijatý od zariadenia, vyjadrený v t CO₂;
 - f) ak sa uplatňuje článok 48, vlastný CO₂ prevedený do zariadenia alebo prijatý od zariadenia, vyjadrený v t CO₂;
 - g) v prípade potreby názov a identifikačný kód v zmysle nariadenia (EÚ) č. 1193/2001:
 - i) zariadení, do ktorých sa CO₂ prevádza podľa písmen e) a f) tohto bodu 8;
 - ii) zariadení, z ktorých sa CO₂ prijíma podľa písmen d) a f) tohto bodu 8;
 - h) prevedený CO₂ z biomasy, vyjadrený v t CO₂;

9. ak sa uplatňuje metodika založená na meraniach:
- a) ak sa CO₂ meria ako ročné emisie fosílného CO₂ a ročné emisie CO₂ z používania biomasy;
 - b) namerané koncentrácie skleníkových plynov a prúd výfukových plynov, vyjadrené ako ročný hodinový priemer a ako celková ročná hodnota;
10. ak sa uplatňuje metodika uvedená v článku 22, všetky údaje potrebné na určenie emisií zo zdrojov emisií a zdrojových prúdov, na ktoré sa uplatňuje táto metodika, ako aj zástupné údaje pre údaje o činnosti, faktory výpočtu a ďalšie parametre, ktoré by sa nahlasovali v rámci metodiky úrovni;
11. ak sa vyskytli chýbajúce údaje, ktoré boli doplnené náhradnými údajmi podľa článku 65 ods. 1:
- a) zdrojový prúd alebo zdroj emisií, na ktorý sa vzťahujú chýbajúce údaje;
 - b) dôvody pre každý chýbajúci údaj;
 - c) začiatkový a konečný dátum a čas výskytu každého chýbajúceho údaju;
 - d) emisie vypočítané na základe náhradných údajov;
 - e) ak metóda odhadu na určenie náhradných údajov ešte nie je uvedená v pláne monitorovania, podrobný opis metódy odhadu vrátane dôkazov, že použitá metóda nevedie k podhodnoteniu emisií za dané časové obdobie;
12. akékoľvek ďalšie zmeny v zariadení počas obdobia nahlasovania, ktoré sú relevantné pre emisie skleníkových plynov daného zariadenia počas roka nahlasovania;
13. v prípade potreby úroveň výroby primárneho hliníka, frekvencia a priemerné trvanie anódových efektov počas obdobia nahlasovania alebo údaje o prepätí anódových efektov počas obdobia nahlasovania, ako aj výsledky najnovšieho určenia emisných faktorov pre CF₄ a C₂F₆ špecifických pre dané zariadenie, ktoré sú uvedené v prílohe IV, a najnovšie určenie účinnosti zachytávania v potrubíach;
14. typy odpadov použité v zariadení a emisie vyplývajúce z ich používania ako palív alebo vstupného materiálu sa nahlásia podľa klasifikácie zoznamu odpadov Spoločenstva špecifikovaného v rozhodnutí Komisie 2000/532/ES z 3. mája 2000 nahrádzajúcom rozhodnutie 94/3/ES, ktorým sa vydáva zoznam odpadov podľa článku 1 písm. a) smernice Rady 75/442/EHS o odpadoch a rozhodnutie Rady 94/904/ES, ktorým sa vydáva zoznam nebezpečných odpadov podľa článku 1 ods. 4 smernice Rady 91/689/EHS o nebezpečných odpadoch⁽¹⁾. Na tieto účely sa k názvom relevantných druhov odpadov použitých v zariadení doplnia príslušné šesťciferné kódy.

Emisie jedného zariadenia pochádzajúce z rozličných zdrojov emisií alebo zdrojových prúdov rovnakého typu, ktoré súvisia s rovnakým typom činnosti, sa môžu nahlasovať súhrnne pre daný typ činnosti.

Ak v rámci obdobia nahlasovania dôjde k zmene úrovni, prevádzkovateľ vypočíta a nahlási emisie za predmetné časové úseky obdobia nahlasovania v rámci samostatných častí ročnej správy.

Prevádzkovatelia úložísk CO₂ môžu použiť zjednodušené správy o emisiách po uzavretí úložiska podľa článku 17 smernice 2009/31/ES, ktoré obsahujú aspoň prvky uvedené v bodoch 1 až 5, pokiaľ v povolení pre emisie skleníkových plynov nie sú uvedené žiadne zdroje emisií.

2. Ročná správa o emisiách prevádzkovateľov lietadiel

Ročná správa o emisiách prevádzkovateľa lietadla obsahuje tieto informácie:

1. údaje identifikujúce prevádzkovateľa lietadla uvedené v prílohe IV k smernici 2003/87/ES a volací znak alebo iný jednoznačný identifikátor používaný na účely riadenia letovej prevádzky, ako aj relevantné kontaktné údaje;
2. názov a adresu overovateľa správy;
3. rok nahlasovania;
4. referencia a číslo verzie relevantného schváleného plánu monitorovania;
5. relevantné zmeny operácií a odchýlky od schváleného plánu monitorovania počas obdobia nahlasovania;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 226, 6.9.2000, s. 3.

6. registračné čísla lietadiel a typy lietadiel použitých v období nahlasovania na vykonávanie činností leteckej dopravy podľa prílohy I k smernici 2003/87/ES vykonávaných prevádzkovateľom lietadla;
7. celkový počet letov uvedených v správe;
8. celkové emisie CO₂ v tonách CO₂ rozčlenené na členský štát odletu a členský štát priletu;
9. ak sa emisie vypočítajú pomocou emisného faktora alebo obsahu uhlíka v súvislosti s hmotnosťou alebo objemom, zástupné údaje pre čistú výhrevnosť paliva;
10. ak sa vyskytli chýbajúce údaje, ktoré boli doplnené náhradnými údajmi podľa článku 65 ods. 2:
 - a) príslušné okolnosti a dôvody chýbajúcich údajov;
 - b) metóda odhadu použitá na určenie náhradných údajov;
 - c) emisie vypočítané na základe náhradných údajov;
11. informačné položky:
 - a) množstvo biomasy použitej ako palivo počas roka nahlasovania (v tonách alebo m³) uvedené podľa typu paliva;
 - b) čistá výhrevnosť alternatívnych palív.
12. Prevádzkovateľ by mal k ročnej správe o emisiách pripojiť prílohu, v ktorej uvedie ročné emisie a ročný počet letov na dvojicu letísk. Na žiadosť prevádzkovateľa príslušný orgán naloží s danými informáciami ako s dôvernými informáciami.

3. Správy o údajoch o tonokilometroch od prevádzkovateľov lietadla

Správa o údajoch o tonokilometroch od prevádzkovateľa lietadla obsahuje aspoň tieto informácie:

1. údaje identifikujúce prevádzkovateľa lietadla uvedené v prílohe IV k smernici 2003/87/ES a volací znak alebo iný jednoznačný identifikátor používaný na účely riadenia letovej prevádzky, ako aj relevantné kontaktné údaje;
2. názov a adresa overovateľa správy;
3. rok nahlasovania;
4. referencia a číslo verzie relevantného schváleného plánu monitorovania;
5. relevantné zmeny operácií a odchýlky od schváleného plánu monitorovania počas obdobia nahlasovania;
6. registračné čísla lietadiel a typy lietadiel použitých v období nahlasovania na vykonávanie činností leteckej dopravy podľa prílohy I k smernici 2003/87/ES vykonávaných prevádzkovateľom lietadla;
7. metóda zvolená na výpočet hmotnosti cestujúcich a zaregistrovanej batožiny, ako aj pre náklad a poštu;
8. celkový počet osobokilometrov a tonokilometrov pre všetky lety vykonané počas roka, ktorého sa správa týka, patriace do rozsahu činností leteckej dopravy uvedených v prílohe I k smernici 2003/87/ES;
9. pre každú dvojicu letísk: identifikátor ICAO dvoch letísk, vzdialenosť (vzdialenosť po ortodróme + 95 km) v km, celkový počet letov na dvojicu letísk v období nahlasovania, celková hmotnosť cestujúcich a zaregistrovanej batožiny (tony) na dvojicu letísk počas obdobia nahlasovania, celkový počet cestujúcich počas obdobia nahlasovania, celkový počet cestujúcich vynásobený kilometrami na dvojicu letísk, celková hmotnosť nákladu a pošty (tony) na dvojicu letísk počas obdobia nahlasovania, celkové tonokilometre na dvojicu letísk (t km).

Predplatné na rok 2012 (bez DPH, vrátane poštovného)

Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	1 200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, tlačené vydanie + ročné DVD	22 úradných jazykov EÚ	1 310 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	840 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, mesačné (súhrnné) DVD	22 úradných jazykov EÚ	100 EUR ročne
Dodatok k úradnému vestníku (séria S), Verejné obstarávanie a výberové konania, DVD, jedno vydanie za týždeň	viacjazyčné: 23 úradných jazykov EÚ	200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria C – konkurzy	jazyk(-y), v ktorom(-ých) sa konajú konkurzy	50 EUR ročne

Úradný vestník Európskej únie, ktorý vychádza vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie, si možno predplatiť v ktoromkoľvek z 22 jazykových znení. Zahŕňa sériu L (Právne predpisy) a C (Informácie a oznámenia).

Každé jazykové znenie má samostatné predplatné.

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 920/2005 uverejneným v úradnom vestníku L 156 z 18. júna 2005 a ustanovujúcim, že inštitúcie Európskej únie nie sú viazané povinnosťou vyhotovovať všetky právne akty v írskom jazyku a uverejňovať ich v tomto jazyku, sa úradné vestníky uverejnené v írskom jazyku predávajú osobitne.

Predplatné na dodatok k úradnému vestníku (séria S – Verejné obstarávanie a výberové konania) zahŕňa všetkých 23 úradných jazykových znení na jednom viacjazyčnom DVD.

Predplatitelia *Úradného vestníka Európskej únie* môžu získať na základe žiadosti rôzne prílohy k úradnému vestníku. O vydaní týchto príloh budú informovaní prostredníctvom oznamov pre čitateľov, ktoré sa vkladajú do *Úradného vestníka Európskej únie*.

Predaj a predplatné

Rozličné platené publikácie, rovnako ako aj *Úradný vestník Európskej únie*, si možno predplatiť a získať u obchodných distribútorov. Zoznam obchodných distribútorov možno nájsť na tejto internetovej adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm.

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) poskytuje priamy a bezplatný prístup k právu Európskej únie. Na stránke možno prehliadať *Úradný vestník Európskej únie*, ako aj zmluvy, právne predpisy, judikatúru a návrhy právnych aktov.

Viac sa dozviete na stránke: <http://europa.eu>.

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK